

**DEWAN NEGARA
PARLIMEN KEDUA BELAS
PENGKAL KETIGA
MESYUARAT KEDUA**

Bil. 14

Selasa

27 Julai 2010

K A N D U N G A N

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN (Halaman 1)

USUL-USUL:

Rancangan Malaysia Kesepuluh (2011-2015) (Halaman 25)

Waktu Mesyuarat dan Urusan Dibebaskan Daripada
Peraturan Mesyuarat (Halaman 81)

Menangguhkan Mesyuarat Di Bawah P.M. 15(3) (Halaman 174)

UCAPAN PENANGGUHAN:

■ Syarikat-syarikat Milik Kerajaan (GLC)
- *Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah* (Halaman 174)

MALAYSIA

DEWAN NEGARA

Selasa, 27 Julai 2010

Mesyuarat dimulakan pada pukul 10.00 pagi

DOA

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

JAWAPAN-JAWAPAN LISAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN

1. **Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed** minta Perdana Menteri menyatakan apakah usaha-usaha kerajaan bagi memastikan masyarakat Islam negara ini lebih berilmu dan mempunyai kesedaran mengenai kesalahan jenayah syariah seperti kesalahan meminum arak dan berjudi.

Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Dato' Dr. Mashitah binti Ibrahim]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kesalahan-kesalahan syariah di negara ini telah dikanun dan diperuntukkan di dalam akta dan Enakmen Kesalahan Jenayah Negeri-negeri yang mana merangkumi kesalahan-kesalahan yang berhubungan dengan kesucian agama Islam dan institusinya dan kesalahan yang berhubung dengan kesusilaan. Sehubungan dengan itu, kerajaan dan pihak berkuasa negeri-negeri telah berusaha dan menyusun pelbagai program bagi memastikan masyarakat Islam di negara ini lebih berilmu dan mempunyai kesedaran serta memahami perkara-perkara berkaitan dengan kesalahan jenayah syariah termasuk kesalahan meminum arak dan juga judi.

Antara usaha-usaha yang telah dilakukan ialah memberikan penjelasan kepada masyarakat melalui kuliah-kuliah agama di masjid dan surau, ceramah, seminar, penyebaran risalah dan juga pamflet, pemasangan *billboard*, papan tanda dan stiker kereta selain daripada menjalankan kempen ke arah menyedarkan masyarakat Islam tentang akibat dan hukuman kepada mereka yang melakukan kesalahan-kesalahan syariah dan juga melaksanakan Program Bicara Pengarah Jabatan Agama Islam bersama masyarakat Islam setempat yang diadakan secara berkala pada cuti hujung minggu. Dalam program tersebut, masyarakat boleh mendapat penjelasan tentang perkara-perkara yang berkaitan dengan kesalahan-kesalahan jenayah syariah selain daripada memberi ceramah dan penjelasan tentangnya kepada sekolah-sekolah dan juga IPTA dan IPTS daripada masa ke semasa. Terima kasih.

Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih kepada pihak Menteri yang telah menjawab soalan saya. Umum sedia maklum yang 7-Eleven beroperasi 24 jam dan juga mengetahui anak-anak kita suka melepak di

tengah-tengah malam hingga ke subuh, yang merempitnya dan selalu melanggan di 7-Eleven. Kebanyakannya akan ke sana untuk membeli minuman-minuman keras, arak dan sesiapa sahaja yang mengunjungi 7-Eleven tidak akan terlepas pandang, satu lagi benda yang dijual di tepi kaunter bayaran iaitu kondom-kondom pelbagai jenama dan rupa yang dipamerkan.

Ini menggalakkan anak-anak muda kita walaupun tidak teringat untuk menjalankan agenda-agenda yang luar daripada lingkungan ajaran agama kita tetapi apabila terpandang kondom-kondom yang berjenama, yang pelbagai bentuk ini, akan rasa untuk mencubanya. Soalan tambahan saya, adakah pihak kementerian ataupun menteri sendiri biasa mengunjungi 7-Eleven ini untuk mengetahui apa yang dijual di sana? Setakat untuk menjalankan papan tanda, iklan dalam surat khabar dan juga media elektronik, saya rasa kurang mencukupi oleh kerana jualan benda-benda yang haram ini masih berleluasa di merata tempat. Sekian, terima kasih.

Dato' Dr. Mashitah binti Ibrahim: Terima kasih kepada Yang Berhormat yang bertanya soalan ini. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, kita sedia maklum bahawa 7-Eleven yang beroperasi 24 jam memang menjual barangan yang disebut oleh Yang Berhormat tadi seperti kondom, rokok dan sebagainya. Cuma untuk makluman Yang Berhormat, seperti kita katakan tadi bahawa kalau 7-Eleven itu berada di bawah lingkungan mana-mana negeri, maka ia adalah di bawah tanggungan negeri. Apa pun, untuk makluman Yang Berhormat, di bawah penguatkuasaan kita memang ada tiga unit.

Unit kita ini terbahagi kepada Unit Operasi, Unit Pencegahan dan Unit Siasatan. Di bawah Unit Operasi, memang diadakan serbuan. Cuma, Yang Berhormat, kalau berkaitan dengan rokok, misalnya, kalau si penjual menjual kepada anak-anak remaja, ia merupakan kesalahan kepada yang membeli dan juga yang menjual, tetapi tidak kepada bahan-bahan yang lain seperti arak, misalnya. Ini adalah sesuatu yang mesti diambil tindakan oleh pihak negeri sendiri untuk menguatkuasakannya.

Apa pun untuk mengelakkan perkara ini, di Bahagian Operasi memang ada juga mengunjungi dan memantau keadaan ini berdasarkan kepada aduan sekiranya kita terima dan juga serbuan-serbuan secara berkala. Akan tetapi saya tidak menafikan juga Yang Berhormat bahawa kadang-kadang perkara ini terlalu banyak dan berleluasa berlaku, maka kesedaran di peringkat keluarga itu terpaksa kita terapkan juga sebab kita tidak mampu hendak menjaga. Bukan setakat menjaga 7-Eleven tetapi banyak lagi perkara lain yang terpaksa kita lihat. Jadi yang ini kita memang minta daripada Jabatan-jabatan Agama Islam Negeri yang mana di bawah enakmen masing-masing memang ada kesalahan-kesalahan ini boleh diambil tindakan untuk dikuatkuasakan kepada remaja-remaja ini. Terima kasih.

Tuan Ahmad bin Hussin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih kepada Timbalan Menteri. Akta Mahkamah Syariah 1965 yang kali terakhir disemak, kira-kira 25 tahun yang lalu perlu dipinda bagi membolehkan hukuman bagi kesalahan syariah dipertingkatkan.

'Formula 356' iaitu penjara 3 tahun, denda RM5 ribu dan 6 sebatan adalah amat-amat tidak wajar sebagai Malaysia, agama Islam ialah agama Persekutuan.

■1010

Khalwat RM1,000, RM5,000. Bayar dengan kredit kad. Saya rasa tidak wajar. Apa pandangan kerajaan? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Dr. Mashitah binti Ibrahim: Terima kasih pada pandangan Yang Berhormat. Kita sangat mengalu-alukan pandangan daripada Yang Berhormat. Sebarang pindaan sebenarnya Yang Berhormat, kalau Akta Wilayah Persekutuan haruslah melalui daripada Dewan. Yang Berhormat sendirilah yang akan mencadangkan supaya akta itu untuk digubal di dalam Parlimen ini sendiri.

Apa pun sebenarnya Yang Berhormat, sama ada denda 3-5-6 dipersetujui atau tidak, kita harus melihat kepada falsafah atau pun spirit di sebalik denda tersebut. Kalau mengikut kepada berpadan, berbaloi ataupun tidak, ianya adalah bertujuan untuk pendidikan. Jadi, bagi sesetengah orang, kalau perkara itu hendak menjadi didikan kepada dia Yang Berhormat, kalau bayar denda pun, perkara ini akan menjadi satu perkara yang menjatuhkan maruah dia.

Cuma, bagi sesetengah pihak dilihat sebagai satu perkara yang sangat remeh. Setakat membayar denda dan juga sebatan hanya enam rotan. Apa pun Yang Berhormat, ia terpulang kepada kita semua dalam Dewan ini untuk melaksanakan sebarang penggubalan. Terima kasih.

2. Tuan Ng Fook Heng minta Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar menyatakan berapa kalikah terowong SMART digunakan untuk melepaskan air hujan/banjir sejak ia mula beroperasi hingga sekarang dan apakah ia benar-benar berkesan untuk mengelakkan banjir kilat di Kuala Lumpur.

Menteri Sumber Asli dan Alam Sekitar [Dato' Seri Douglas Uggah Embas]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, semenjak sistem SMART mula beroperasi pada 1 Julai 2007 hingga 1 Julai 2010. Sejumlah 114 kali sistem SMART telah beroperasi untuk melencongkan laluan air lebihan dari pertemuan dua sungai utama di Hulu Kuala Lumpur iaitu Sungai Klang dan Sungai Ampang ke kolam takungan di Kampung Berembang daripada mengalir ke sebahagian besar kawasan tumpuan utama pusat bandar raya.

Air larian lebihan yang dilencongkan ini disalurkan kepada kolam takungan SMART sebelum dilepaskan secara berperingkat ke Sungai Kerayong dan seterusnya ke Sungai Klang. Daripada 114 kali 'pengoperasian' SMART, sebanyak tujuh kali kejadian hujan lebat pada 13 November 2007, 22 Mac 2008, 21 April 2008, 21 Mei 2008, 4 September 2008, 3 Mac 2009 dan 13 Mac 2009 merupakan yang paling teruk dan berpotensi menenggelamkan beberapa kawasan tumpuan utama di pusat bandar raya.

Pada tarikh-tarikh tersebut masing-masing sebanyak 0.9 juta meter padu air, 1.2 juta meter padu dan 1.48 juta meter padu air lebihan telah dilencongkan masuk ke sistem SMART

dan mengelakkannya dari memasuki pusat bandar raya Kuala Lumpur. Tindakan SMART ini melencongkan dan menyimpan air banjir lebihan Sungai Klang telah berjaya menyelamatkan kawasan-kawasan tumpuan di pusat Bandar Raya Kuala Lumpur seperti Stesen LRT Masjid Jamek, sekitar Jalan Masjid India, Jalan Tun Perak, Jalan Pasar, Kampung Baru, Jalan Tun Razak, Jalan P. Ramlee, Jalan Pinang, sekitar Bangunan Sultan Abdul Samad, Dataran Merdeka, Jalan Munsyi Abdullah dan Jalan Tunku Abdul Rahman daripada banjir limpahan Sungai Klang.

Pada masa yang sama, lalu lintas trafik SMART masih terus dibuka untuk laluan trafik dan ia dapat mengurangkan kesesakan trafik di kawasan sasaran yang berkenaan. Tuan Yang di-Pertua, pada masa sebelum SMART beroperasi, setiap kali kejadian hujan lebat turun di kawasan tadahan Sungai Klang dan Sungai Ampang, akan berpotensi mengakibatkan banjir di pusat Bandar Raya Kuala Lumpur, di kawasan-kawasan yang telah disebut di atas tadi.

Tuan Yang di-Pertua, namun begitu sejak sistem SMART beroperasi pada saya di Jambatan Tun Perak yang menjadi sebagai aras petunjuk banjir di kawasan Bandar Raya Kuala Lumpur telah berjaya dikekalkan di bawah bahaya paras, 30.24 meter. Terima kasih.

Tuan Ng Fook Heng: Terima kasih atas jawapan tadi. Berdasarkan kepada jawapan tadi, maknanya SMART ini betul-betullah berfungsi dan saya puji pihak kerajaan kerana mengambil satu tindakan yang *smart*, memang cerdiklah. Jadi, soalan saya memandangkan terowong SMART ini dibina dengan menggunakan teknologi yang tinggi dan ia tidak mengacau infrastruktur ataupun bangunan ataupun persekitaran di atas permukaan bumi.

Adakah kerajaan berhasrat membina lebih banyak terowong sebegini? Itu soalan pertama. Soalan kedua adalah selain daripada fungsi sekarang iaitu mengalihkan air dan trafik, adakah ia mempunyai fungsi lain di masa akan datang? Sekian.

Dato' Seri Douglas Uggah Embas: Terima kasih Yang Berhormat Senator. Memang SMART adalah satu projek yang unik. Ianya salah satu di dunia, di mana ianya digunakan sebagai dua fungsi. Pertama, untuk mengatasi masalah banjir dan kedua digunakan untuk trafik. Jadi, inilah satu kebanggaan negara kita.

Sama ada kita hendak membina lebih banyak lagi terowong ini bergantung kepada keperluan, itu yang pertama. Kedua, bergantung kepada kemampuan kerajaan. Ini kerana, banjir di negara kita ini adalah satu masalah yang memang kerajaan memahami ianya satu masalah besar. Inilah, kita mencari beberapa pendekatan yang dapat kita gunakan untuk mengatasi masalah banjir ini.

Kedua, mengenai sama ada kita hendak menggunakan SMART ini untuk fungsi yang lain. Memang kita telah merancang bahawa SMART ini boleh digunakan untuk satu tarikan pelancong. Jadi, melainkan ia digunakan sebagai mengatasi masalah banjir dan juga sebagai mengatasi masalah lalu lintas, ianya juga sebagai satu produk pelancongan yang kita akan dedahkan kepada pelancong yang datang ke negara kita. Terima kasih.

Ir. Haji Zamri bin Haji Yusuf: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada pihak Yang Berhormat Menteri. Jadi, setiap projek tebatan banjir seperti Projek SMART ini dibina berteraskan kepada keperluan yang dikaji, daripada masalah yang timbul.

Dari jawatan tadi, saya ingin tanya hasil daripada operasi SMART ini, sekurang-kurangnya tujuh kali yang berfungsi ini, berapakah anggaran kerugian yang mampu diatasi ataupun dikurangkan melalui Program SMART ini, supaya kelihatan kos yang kita bina itu berbaloi.

Kedua, saya ingin tanya kementerian juga. Satu lagi pendekatan dalam membina atau pun menjalankan projek tebatan banjir ini, sebahagiannya yang dilaksanakan di seluruh Malaysia tidak benar-benar menepati ataupun tidak benar-benar mampu mengurangkan kejadian banjir itu, seperti yang berlaku di Seberang Jaya dan juga sebahagian Tanah Mada di Kedah. Jadi, saya ingin tanya apakah tindakan susulan dan kajian dilakukan oleh pihak kementerian? Terima kasih.

Datuk Douglas Uggah Embas: [*Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara*] ...Faedah SMART ini kalau kita buat dari segi kajian. Memang kementerian telah pun membuat satu kajian dan mendapati bahawa tidak kurang dari 715,000 penduduk iaitu penduduk yang duduk di tempat-tempat yang saya sebutkan tadi termasuk para pekerja, pelancong, pelanggan dan sebagainya.

Jadi, kita telah anggarkan tidak kurang dari 700,000 penduduk mendapat manfaat dari kejayaan Projek SMART ini. Dari segi menyelamatkan kewangan, kita menganggarkan tidak kurang dari RM112 juta kita dapat selamatkan. Yang pertama, apabila berlaku banjir, memang ada kerosakan jalan raya dan sebagainya. Kos ini kita dapat selamatkan.

Kedua, kos secara tidak langsung adalah kos apabila banjir berlaku, sesak dan sebagainya, perniagaan tidak dapat dijalankan. Seterusnya, dari kajian kita, kita menganggarkan ia dapat menyelamatkan tidak kurang dari RM112 juta.

Mengenai soalan yang kedua, seperti yang kita telah buat kajian, kebanyakan projek tebatan banjir kita yang telah penuh dapat dilaksanakan hendaklah berjaya untuk mengatasi masalah banjir. Di mana tempat yang disebutkan Yang Berhormat tadi kerana kawasan itu kita belum dapat melaksanakan tebatan banjir dengan sepenuhnya. Maka, masih berlakulah banjir. Terima kasih.

Datuk Akbar bin Ali: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin tanyakan soalan sejauh mana benarnya bahawa dari segi *technical specification* dengan izin, menyediakan SMART ini sebenarnya ada kelemahan. *The next effect* dengan izin ialah *the volume intake* adalah lebih besar daripada *outflow*. Kerana itu, ia tidak dapat menangani masalah banjir dengan lebih berkesan.

Sejauh manakah benar masalah ini? Sekiranya benar, apakah tindakan jangka panjang yang hendak diambil untuk membetulkan masalah ini dan seterusnya masalah banjir dapat diatasi dengan lebih berkesan? Terima kasih.

Dato' Seri Douglas Uggah Embas: Yang Berhormat, saya tidak tahu di manakah Yang Berhormat dapat maklumat yang telah dikemukakan dalam Dewan ini. Akan tetapi bagi pihak kementerian, SMART adalah satu projek yang berjaya. Malah bukan kita sahaja mengiktirafnya sebagai satu projek yang berjaya, ia juga dapat satu pengiktirafan dari dunia bahawa projek ini adalah satu projek yang berjaya. Jadi, saya berharap Yang Berhormat dapat menyemak angka-angka yang disebutkan Yang Berhormat tadi kerana segala *outflow* dan *inflow* air ini, kajian telah pun dibuat. Kalau kita menyaksikan bagaimana ia dapat berjaya mengatasi masalah banjir selama ini, saya rasa maklumat Yang Berhormat dapat tidak berapa tepat. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih. Untuk makluman semua Ahli Yang Berhormat, kalau sekiranya Yang Berhormat Menteri menjawab saya benarkan tiga orang Ahli Yang Berhormat boleh kemukakan soalan tambahan. Kita ada dua menteri sekarang ini. Bersedialah untuk tanya mereka.

3. **Dato' Zaitun binti Mat** minta Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat menyatakan usaha dan program yang diambil dan dijalankan oleh kerajaan bagi melahirkan sekurang-kurangnya 1,000 orang usahawan wanita khususnya di kalangan wanita yang berpendapatan rendah dan nyatakan jumlah peruntukan yang disediakan bagi menjayakan program berkenaan.

Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat [Dato' Sri Shahrizat binti Abdul Jalil]: Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya pohon izin untuk mengalu-alukan kehadiran anak-anak kecil kita, saya tidak tahu daripada mana, tetapi yang saya tengok comel-comel belaka berada dalam galeri, saya agak mungkin bersama-sama dengan cikgu-cikgu mereka ke Dewan yang mulia ini. Saya kira mereka ini mungkin *insya-Allah* akan menjadi pemimpin masa hadapan Malaysia nanti.

Tuan Yang di-Pertua: Anak-anak semua, yang bercakap itu menteri yang comel juga.
[Ketawa]

Dato' Sri Shahrizat binti Abdul Jalil: Tuan Yang di-Pertua, usaha bagi melahirkan lebih ramai usahawan wanita merupakan satu daripada inisiatif yang terkandung dalam Bidang Keberhasilan Utama Negara bagi meningkatkan taraf hidup isi rumah berpendapatan rendah yang diterajui oleh Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat.

Di bawah NKRA ini, kementerian telah dipertanggungjawabkan bagi melahirkan, melatih dan membangunkan 1,000 usahawan wanita setahun atau 4,000 orang usahawan wanita menjelang tahun 2012. Usahawan-usahawan yang dimaksudkan ini adalah mereka yang mempunyai jumlah pendapatan bulanan sebanyak RM3,500 ke atas. Usaha ini dijalankan

dengan kerjasama Amanah Ikhtiar Malaysia dan juga perkongsian bijak dengan pihak badan-badan bukan kerajaan serta persatuan-persatuan dewan perniagaan.

Selain daripada bantuan modal, para peserta juga diberi latihan dan bimbingan keusahawanan secara intensif dan berterusan bagi membantu mereka memajukan perusahaan masing-masing. Para peserta diberikan bimbingan dalam aspek pengurusan perniagaan serta pendedahan dalam bidang teknologi seperti pembungkusan dan kawalan kualiti bagi memastikan produk dan perkhidmatan yang disediakan memenuhi piawaian yang ditetapkan.

Sehingga 30 Jun tahun ini, usaha yang dijalankan telah berjaya melahirkan seramai 2,231 orang usahawan di bawah inkubator ini. Daripada jumlah ini, 1,000 orang wanita telah berjaya menjadi usahawan yang berpendapatan bulanan lebih kurang RM3,500 selama tiga bulan berturut-turut. Manakala 1,231 orang wanita lagi masih menjalani latihan dan bakal menjadi usahawan, *insya-Allah*, sebelum 30 Disember 2010.

Dalam menjayakan usaha ini, kerajaan melalui Jabatan Pembangunan Wanita iaitu salah sebuah agensi di bawah Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat melaksanakan strategi seperti berikut:-

- (i) pembangunan kapasiti usahawan wanita dengan memberi latihan teknikal menerusi Program Inkubator Kemahiran Ibu Tunggal (IKIT), jejari bestari iaitu program jahitan manik dan pembuat aksesori wanita;
- (ii) penyediaan kursus asas keusahawanan bagi melengkapi pengetahuan bakal usahawan dilaksanakan dengan kerjasama Institut Keusahawanan Negara. Usahawan wanita perlu didedahkan dengan ilmu asas keusahawanan untuk mereka mencapai kejayaan. Pada tahun 2009, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat telah melaksanakan program ini di setiap negeri dengan penyertaan seramai lebih 700 orang peserta wanita;
- (iii) bekerjasama dengan pihak AIM dalam penyediaan dana;
- (iv) menyediakan rangkaian kerja untuk menghubungkan wanita-wanita ini dengan agensi-agensi pembiayaan lain yang berkaitan seperti TEKUN, MARA, SME Corp dan Agrobank; dan
- (v) memantau usahawan wanita selama enam bulan bagi memastikan perusahaan mereka stabil dan mampu berdikari.

Tuan Yang di-Pertua, di bawah NKRA meningkatkan isi rumah berpendapatan rendah, AIM akan membiayai kemudahan Skim Kredit Mikro kepada isi rumah berpendapatan rendah yang ingin menceburi bidang perniagaan, penyediaan program-program latihan, pembangunan sistem maklumat usahawan wanita serta modal pusingan. Anggaran perbelanjaan bagi latihan kemahiran untuk tempoh dua minggu adalah dianggarkan lebih kurang RM1,500 untuk setiap

peserta, manakala kos perbelanjaan latihan bagi tempoh tiga bulan dianggarkan lebih kurang RM5,000 untuk setiap peserta.

Dato' Zaitun binti Mat: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Menteri atas jawapan yang diberikan. Tahniah kepada kerajaan khususnya Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat yang begitu prihatin dan gigih dalam membangunkan dan meningkatkan penyertaan usahawan wanita bagi meningkatkan ekonomi keluarga.

Soalan tambahan saya, usahawan wanita mempunyai banyak idea dan kepakaran untuk membuka perniagaan, tetapi masalahnya ialah kekurangan dana dan modal untuk memulakan perniagaan. Apakah kerajaan bercadang menyediakan dana atau pinjaman yang senang diluluskan kepada usahawan wanita, contohnya pinjaman tanpa penjamin dan jaminan atau cagaran?

Kedua, apakah KPWKM bercadang memberikan tumpuan untuk membantu usahawan wanita dalam bidang perniagaan teknologi maklumat (ICT) dan latihan yang didapati sesuai serta berpotensi besar untuk berjaya. Sekian, terima kasih.

Dato' Sri Shahrizat binti Abdul Jalil: Tuan Yang di-Pertua, pertamanya saya hendak maklumkan bahawa secara prinsip semua isu wanita merentasi kementerian dan agensi. Maknanya kalau kita bercakap tentang isu kesihatan wanita, maka *line ministry* adalah Kementerian Kesihatan. Apabila kita bercakap misal kata tentang isu ekonomi dan perniagaan, tumpuannya mestilah kepada Perbendaharaan, MITI dan juga agensi-agensi keusahawanan yang lain.

Namun begitu, untuk Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, kita mengawasi situasi untuk menentukan kumpulan utama sasaran kementerian. Mereka tidak dibelakangi, misalnya dalam bidang ekonomi. Saya hendak maklumkan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat bahawa kementerian pun telah membuat keputusan iaitu untuk tahun ini, konsentrasi kita akan beri kepada pengupayaan ekonomi wanita.

Kami di kementerian percaya dengan izin, *investing in women is smart economics*. Bukan hanya kerana wanita tetapi tahap produktif wanita jika diberi peluang dan bantuan adalah amat tinggi terutamanya untuk menentukan Model Baru Ekonomi, Government Transformation Plan, Rancangan Malaysia Kesepuluh berjaya. Kalau wanita disisih daripada pembangunan ekonomi negara, risikonya terlalu amat tinggi. Maka dengan itu dan saya juga hendak maklumkan bahawa di kementerian kita memang berazam untuk memperjuangkan dan ini adalah impian kita, bahawa semua wanita di Malaysia mesti ada dompet ataupun kewangannya sendiri. Dengan izin, *every woman in Malaysia must have her own wallet*. Ini adalah sebab tidak usah kata macam manalah Tuan Yang di-Pertua, kalau tidak ada duit itu, jangan kata untuk membeli kebendaan. Hendak buat ibadat pun memang susah kerana ada sesetengah itu hendak beli telekung, sejadah, hendak berjalan ke tempat-tempat ibadat pun susah.

■1030

Jadi dengan itu saya hendak maklumkan bahawa di antara kekangan yang kita *identify* adalah penemuan kepada modal untuk wanita. Jadi di bawah program *especially* di bawah kementerian ini, kita bekerjasama dengan AIM dan melalui NKRA di bawah kementerian kita akan beri geran kepada wanita-wanita yang layak tetapi mereka mesti berada di bawah pendaftaran sistem e-Kasih di mana kita berpangkalan perjuangan kita. Akan tetapi pihak kementerian, kita memang memperjuangkan supaya kalau kerajaan ataupun bank-bank dan lain-lain mempunyai dana, janganlah menyulitkan peniaga.

Sebenarnya bukan kira wanita ataupun kaum bapa, bila orang hendak meniaga itu, janganlah bagi susah hendak dapat modal jika mereka memenuhi semua kaedah. Jadi Insya-Allah di bawah *special* program NKRA ini untuk usahawan wanita, kita akan menentukan halangan-halangan ini dapat kita permudahkan nanti, Insya-Allah.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan saya ada dua Yang Berhormat. Pertama, dalam memberi latihan kepada wanita-wanita ini, apa yang dilakukan terhadap suami-suami mereka bagi yang bersuami kerana semalam ada Ahli-ahli Yang Berhormat di dalam Dewan ini, seorang dua yang menyebut katanya wanita bekerja keras sedangkan suami menggoyang kaki. Jadi saya rasa latihan yang diberikan kepada wanita itu patut juga mengambil kira perubahan sikap sang suami.

Bercakap mengenai perubahan sikap, saya ingin bertanya, selain daripada memberi latihan-latihan kemahiran, *book keeping* dan segala macam pembungkusan, apakah langkah-langkah yang konkrit dan spesifik yang dilakukan untuk merubah sikap dan *mind set* wanita-wanita berkenaan. Terima kasih.

Dato' Sri Shahrizat binti Abdul Jalil: Tuan Yang di-Pertua, saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli Yang Berhormat. Kita di kementerian pun tidak terfikir bahawa di dalam kita melatih usahawan-usahawan wanita ini, kita mesti merangkumi sang suami sekali supaya ada perubahan sikap dan minda. Ini adalah satu cadangan yang agak baik dan saya akan balik ke kementerian dan akan bincang. Kemungkinan perlu ada program yang spesifik seperti ini.

Akan tetapi saya katakan pada Yang Berhormat, memang untuk wanita kalau seorang wanita itu berkahwin dan mempunyai suami dan keluarga. Jikalau suami mereka tidak mempunyai sikap yang positif yang mengupayakan mereka, memang wanita itu tidak mampu untuk berjaya dalam hidup ini. Sebab itu saya setuju bahawa kalau kita tengok di sisi seorang wanita yang namanya isteri yang berjaya, percayalah berdiri tegak seorang lelaki nama suami yang mempunyai keyakinan diri, hanya lelaki yang lemah sahaja tidak suka wanita dalam hidupnya berjaya. *[Tepuk] [Ketawa]*

Jadi kepada semua wanita yang berjaya, saya bagi pihak kerajaan hendak tabik hormat, hendak ucapkan terima kasih kerana mengupayakan, memberi sokongan dan dorongan kepada

isteri ataupun ibu untuk berjaya dalam hidup ini. Jadi insya-Allah Yang Berhormat, sudah semestinya kami di kementerian akan kaji cadangan Yang Berhormat.

Untuk kemahiran, yang soalan Yang Berhormat tadi tentang kemahiran itu. Aspek mana Yang Berhormat hendak tahu itu tadi?

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Saya menekankan tentang latihan dan kemahiran tetapi tadi Yang Berhormat menjawab tentang perubahan sikap di pihak suami. Saya rasa di samping perubahan sikap di pihak suami, wanita-wanita itu juga perlu diberi latihan perubahan sikap supaya apabila mereka kaya nanti, berjaya, jangan menjadi orang kaya baru yang kacang lupakan kulit atau tidak sedar diri. Minta maaf. *[Dewan riuh] [Ketawa]*

Dato' Sri Shahrizat binti Abdul Jalil: Aduh Yang Berhormat. Yang Berhormat, saya boleh katalah semua wanita yang saya jumpa yang kita tahu berjaya. Pertamanya, mereka tidak pernah tidak bersyukur. Selalunya wanita ini, kita kalau dapat pemberian, kita bersyukur pada Tuhan dan kita betul-betul *appreciate* dengan izin suami dan keluarga kita. Kalau macam wanita dia berjaya dan dia senang, percayalah kesenangan itu akan dikongsi bersama dengan keluarga. Kaum bapa itu yang saya takut bila dia berjaya, minat dia lebih hendak berkongsi dengan lebih ramai, betul tak? *[Dewan riuh] [Tepuk] [Ketawa]*

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Naw: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Soalan tambahan saya, oleh sebab kementerian telah pun berjaya melahirkan 2,000 usahawan, adakah ini merupakan sebahagian daripada SOHO yang telah diprogramkan semula oleh kementerian, itu yang pertama.

Kedua, bagaimana pula kerjasama di antara kementerian dengan MKM, MARDI serta FAMA bagi melahirkan usahawan kita yang benar-benar mempunyai kemahiran kerana saya lihat di MKM banyak kursus-kursus yang diberikan tetapi tidak ramai yang menyertai. Bagaimana perkara ini dapat digabung jaringkan? Terima kasih.

Dato' Sri Shahrizat binti Abdul Jalil: Tuan Yang di-Pertua, saya baru-baru ini telah pun bagi pihak NKRA di kementerian, kita telah pun beri peruntukan sebanyak RM40 juta kepada Kementerian Pertanian dan Asas Tani untuk memberi tumpuan kepada Program Azam Tani. Di mana kumpulan sasar kita adalah di bawah sistem e-Kasih termasuk wanita yang mahu untuk menentukan pendapatan isi rumah itu keluar daripada kepompong kemiskinan dan mereka mahu bertani.

Melalui Program Azam Tani ini, MARDI, FAMA dan lain-lain di bawa masuk sebagai *stakeholder*. Jadi sini saya nampak bahawa Kementerian Pertanian, mereka amat menggalakkan wanita-wanita untuk menceburi dalam bidang pertanian dan juga industri. Bila saya bercakap dengan Yang Berhormat Menteri yang berkenaan, beliau sentiasa meminta kerjasama daripada kementerian untuk menentukan lebih ramai wanita yang menghadiri kursus-kursus ini. Akan tetapi dalam hidup ini terutama dalam perniagaan, kita boleh tarik kuda itu kepada tempat perairan tetapi kita tidak paksa dia untuk minum.

Sebab itu wanita mesti mahu berazam. Kita punya program *productive welfare* itu, kita namakan Satu Azam. Wanita dan mereka di bawah kumpulan sasar kita mesti berazam mahu berjaya. Kerajaan, kita menentukan, mewujudkan prasarana yang positif tetapi pada akhirnya terpulanglah kepada individu itu untuk mengambil kesempatan yang diberikan oleh kerajaan.

Tentang SOHO Yang Berhormat, saya tahu Yang Berhormat memang minat tentang SOHO ini iaitu *Small Office*, bukan SOHO yang di London itu Ahli-ahli Yang Berhormat. Akan tetapi SOHO ini adalah Small Office, Home Office. Kita sebagai kerajaan, kita menggalakkan ramai wanita yang tidak mahu keluar daripada rumah tetapi yang mahu berniaga ataupun mencari pendapatan, mereka bolehlah buat pekerjaan melalui rumah dinamakan SOHO. Ini adalah salah satu daripada polisi kerajaan untuk menggalakkan wanita terutama suri rumah untuk mendapat pendapatan yang berlebihan nanti, insya-Allah.

4. Tuan Mohamad Ezam bin Mohd Nor minta Perdana Menteri menyatakan:-

- (a) sejauh manakah peranan yang dimainkan Jawatankuasa Khas Mengenai Rasuah yang dipengerusikan oleh Datuk Seri Mohd Radzi Sheikh Ahmad yang ditubuhkan dengan tujuan untuk menasihati Perdana Menteri mengenai masalah rasuah di negara ini; dan
- (b) apakah jawatankuasa ini telah menyiapkan kajian laporan tahunan dan ulasan Lembaga Penasihat Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) bagi dibentangkan laporan tersebut dalam Dewan Rakyat dan Dewan Negara.

Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri [Datuk Liew Vui Keong]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Tuan Mohamad Ezam atas soalan ini.

Tuan Yang di-Pertua, fungsi dan bidang kuasa Jawatankuasa Khas Mengenai Rasuah diperuntukkan di bawah Seksyen 14(a) hingga 14(d) Akta Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia 2009 adalah seperti berikut:-

- (i) untuk menasihati Perdana Menteri mengenai apa-apa aspek masalah rasuah di Malaysia,
- (ii) untuk memeriksa laporan tahunan Suruhanjaya,
- (iii) untuk memeriksa ulasan Lembaga Penasihat Pencegahan Rasuah tentang perjalanan oleh Suruhanjaya akan fungsinya di bawah akta ini, dan
- (iv) untuk mendapatkan penjelasan dan penerangan mengenai laporan tahunan Suruhanjaya dan ulasan Lembaga Penasihat Pencegahan Rasuah.

■1040

Selaras dengan peranan tersebut, Jawatankuasa Khas Mengenai Rasuah telah mengemukakan pandangan dan ulasannya berhubung dengan apa-apa masalah rasuah di

Malaysia sebagaimana yang terdapat dalam Laporan Tahunan Jawatankuasa Khas Mencegah Rasuah 2009 kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri.

Untuk makluman Yang Berhormat di Dewan yang mulia ini, Jawatankuasa Khas Mengenai Rasuah telah pun menyiapkan laporan tahunan dan telah menyerahkan kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pada 9 Julai tahun ini. Seterusnya Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah membentangkannya di Dewan Rakyat pada 13 Julai 2010 dan kepada Dewan Negara pada 21 Julai tahun ini. Sekian, terima kasih.

Tuan Mohamad Ezam bin Mohd. Nor: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ucapkan terima kasih juga kepada pihak Yang Berhormat Timbalan Menteri di atas penjelasan dan penerangan. Saya juga ingin mengalu-alukan kajian laporan tahunan yang dibuat oleh Jawatankuasa Khas Mengenai Rasuah. Cuma, saya ingin sedikit penjelasan tentang kedudukan kerajaan berhubung dengan cadangan-cadangan yang diberikan khususnya tentang mengalih kuasa pendakwaan kes-kes rasuah daripada Jabatan Peguam Negara kepada SPRM kerana saya rasa ini merupakan satu perkara yang signifikan yang diajukan oleh Jawatankuasa Khas Parlimen Mengenai Rasuah. Terima kasih.

Datuk Liew Vui Keong: Terima kasih Yang Berhormat Senator. Kita tidak dapat nafikan bahawa isu yang telah pun dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator tadi iaitu mengenai kuasa pendakwaan adalah satu pandangan yang penting dan signifikan yang telah pun diberikan oleh pihak SPRM dalam laporan tersebut. Akan tetapi seperti Yang Berhormat sedia maklum, bahawa kuasa pendakwaan adalah diperuntukkan di bawah Perlembagaan Persekutuan dan ini bahawa hanya pihak pendakwaan sahaja yang ada kuasa untuk mengendalikan kes-kes pendakwaan – bukan sahaja dalam kes rasuah tetapi dalam kes-kes imigresen, kastam dan juga kes-kes yang dikendalikan oleh pihak polis. *So, this prosecution power is assigned in Constitution* dan ini juga terdapat di banyak negara seperti negara Singapura, Pakistan, India, United Kingdom dan juga di Amerika Syarikat di mana *the prosecutory power* adalah di bawah tanggungan pendakwaan Peguam Negara. Jadi isu ini amatlah penting dan akan diberi pandangan yang serius oleh pihak kerajaan. Terima kasih.

5. Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin minta Menteri Dalam Negeri menyatakan jumlah PATI yang ditangkap dan dihantar pulang ke negara asal mereka sejak tahun 2000 hingga Disember 2009. Dan juga, nyatakan jumlah PATI yang memasuki negara ini semula bagi kali kedua dalam tempoh yang sama.

Timbalan Menteri Dalam Negeri II [Dato' Lee Chee Leong]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih diucapkan kepada Yang Berhormat Senator Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin yang mengemukakan pertanyaan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pendatang asing tanpa izin (PATI) merujuk kepada warganegara asing yang masuk dan berada di negara ini dengan melanggar peruntukan undang-undang negara seperti Akta Imigresen 1959 (Pindaan 1963), Akta Pasport 1966 dan Peraturan-peraturan Imigresen 1963.

Jabatan Imigresen Malaysia membuat penguatkuasaan secara berterusan untuk mengesan, menangkap, mendakwa dan mengusir warganegara asing yang melanggar undang-undang negara ini. Sejak tahun 2001 hingga tahun 2009, sejumlah 391,785 tangkapan telah dilakukan oleh Jabatan Imigresen Malaysia. Manakala dalam tempoh yang sama, Jabatan Imigresen Malaysia telah mengusir seramai 555,862 orang yang turut merangkumi tangkapan oleh imigresen penguat kuasa yang lain seperti Polis Diraja Malaysia.

Jabatan Imigresen Malaysia mempunyai mekanisme bagi memantau kemasukan warganegara asing ke negara ini seperti sistem keselamatan yang terdiri dari senarai syak iaitu senarai nama dan butiran orang-orang yang perlu dirujuk kepada pihak berkuasa tertentu sebelum kemudahan imigresen diberikan. Sekiranya PATI yang terdapat dalam senarai berkenaan cuba untuk masuk ke Malaysia melalui pintu-pintu masuk negara, jabatan akan dapat mengesan mereka. Walau bagaimanapun, PATI yang memasuki negara ini lazimnya berbuat demikian tanpa melalui pintu-pintu masuk yang sah. Sekian, terima kasih.

Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya ingin tahu adakah benar bahawa jumlah PATI yang berada di dalam negara kita sekarang ini 1.9 juta ataupun hampir dua juta yang merupakan hampir 8% daripada penduduk dalam negara kita? Jika benar, jumlah ini terlalu besar dan sudah tentu mendatangkan masalah sosial dan jenayah dalam negara kita. Pertanyaan saya, apakah langkah-langkah yang sedang dan akan diambil oleh kerajaan untuk memastikan PATI ini dapat kita keluarkan daripada negara kita? Sebagai contoh, adakah kerajaan bercadang untuk melakukan satu operasi yang besar-besaran untuk mengusir jumlah PATI yang begitu besar dalam negara kita? Terima kasih.

Dato' Lee Chee Leong: Tuan Yang di-Pertua, kementerian tidak mempunyai rekod bilangan PATI di Malaysia memandangkan kemasukan mahupun keberadaan golongan ini adalah secara tidak sah dan tidak direkodkan oleh mana-mana agensi. Walau bagaimanapun, pada masa ini dianggarkan terdapat seramai 1.9 juta orang PATI iaitu berdasarkan anggaran bagi setiap satu orang pekerja asing yang sah terdapat satu orang PATI.

Kementerian memandang serius kehadiran begitu ramai warganegara asing ke negara ini dengan memberi keutamaan kepada aspek keselamatan dan ancaman-ancaman yang mungkin dibawa oleh golongan ini kepada masyarakat Malaysia dari segi sosial, ekonomi dan budaya. Langkah-langkah kerajaan untuk mengatasi masalah PATI boleh dikategorikan kepada dua peringkat iaitu sebelum masuk ke negara dan setelah berada dalam negara.

Bagi kategori sebelum masuk ke negara, kerajaan mengambil langkah untuk memperketatkan kawalan di pintu-pintu masuk dan juga memastikan bahawa pelawat-pelawat asing ke negara ini mempunyai tiket pulang ke negara asal, di samping menasihati mereka agar mempunyai sumber kewangan yang mencukupi untuk menyara diri sepanjang masa berada di Malaysia. Juga pengawasan di sepanjang pesisiran perairan negara dipertingkatkan iaitu

kawasan-kawasan yang telah dikenal pasti sebagai tempat pendaratan dan kemasukan PATI. Kerajaan juga sentiasa memantapkan usaha-usaha risikan pemantauan dan penguatkuasaan bagi menyekat penyeludupan di sempadan darat negara.

Bagi kategori setelah berada dalam negara, kerajaan melaksanakan operasi penguatkuasaan secara bersepadu antara Jabatan Imigresen Malaysia, RELA, Polis Diraja Malaysia dan pihak berkuasa tempatan secara berterusan untuk mengesan, menangkap, mendakwa dan mengusir warganegara asing yang melanggar peraturan-peraturan dan undang-undang negara.

■1050

Jabatan Imigresen Malaysia melaksanakan operasi penguatkuasaan secara berterusan untuk mengesan, menangkap, mendakwa dan mengusir warganegara asing yang melanggar peruntukan undang-undang negara. Dalam hubungan ini sehingga bulan Mac 2010, Jabatan Imigresen Malaysia telah melaksanakan sebanyak 2,694 operasi. Dalam tempoh yang sama, sejumlah 8,604 tangkapan telah dibuat dan sejumlah 7,418 orang telah diusir. Kerajaan dari semasa ke semasa mengkaji kemungkinan untuk melaksanakan suatu operasi besar-besaran, melibatkan pelbagai agensi dengan mengambil kira implikasi-implikasi yang mungkin timbul. Sekian, terima kasih.

Puan Hajah Dayang Madinah binti Tun Abang Haji Openg: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin menunjukan soalan kepada Yang Berhormat Timbalan. Adakah agen-agen pengambilan pembantu rumah diwajibkan berdaftar dengan kementerian? Adakah kementerian menetapkan syarat-syarat dan garis-garis panduan tertentu untuk agen-agen tersebut patuhi, khususnya satu dalam soal mengenakan kadar bayaran kepada pemohon-pemohon pembantu rumah? Ini kerana sekarang, terdapat agen-agen yang berada di Sarawak mengenakan bayaran yang berbeza-beza. Kedua, dalam soal mengurus latihan dan pemeriksaan tahap kesihatan pekerja-pekerja yang diambil. Sekian, terima kasih.

Dato' Lee Chee Leong: Tuan Yang di-Pertua, mengenai soalan menanya tentang sama ada agensi disenaraikan di dalam Kementerian Dalam Negeri. Jawapannya ya, ia memang perlu disenaraikan di dalam rekod kementerian. Berkenaan dengan soalan kesihatan pekerja asing pula, laporan kesihatan memang perlu diambil sebelum mereka dibenarkan masuk ke Malaysia.

6. Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir minta Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani menyatakan apakah langkah-langkah yang telah diambil oleh pihak kerajaan untuk menggalakkan belia bumiputera menceburkan diri di dalam industri pertanian dan perladangan yang kebanyakannya menghadapi masalah kekurangan modal dan pengetahuan dan masalah dalam pemerolehan tanah untuk tujuan pertanian.

Timbalan Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani II [Tuan Chua Tee Yong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih kepada Yang Berhormat Dato' Musa. Tuan Yang di-Pertua, kementerian menyedari akan kesukaran yang terpaksa dilalui oleh sesetengah belia

bumiputera untuk menceburi industri pertanian dan perladangan. Ini berikutan pelbagai masalah yang timbul, seperti kekurangan modal dan pengetahuan serta sumber tanah yang terhad. Keadaan inilah yang sering menggugat minat para belia untuk terlibat dalam industri yang sebenarnya berpotensi tinggi ini. Berikutan itu, salah satu langkah yang sedang dilaksanakan oleh Kementerian adalah dengan mewujudkan dan menawarkan program latihan secara berpakej, merangkumi keseluruhan rantai dalam usaha tani ini kepada para belia berkenaan. Menerusi program latihan secara berpakej ini, para belia berkenaan bukan sahaja akan diberi latihan dan bimbingan sebagai usahawan tani atau asas tani. Bahkan akan diberikan bantuan dalam aspek penyediaan laluan khusus bagi mendapatkan pinjaman, atau bantuan pembiayaan serta sokongan dalam mendapatkan sumber-sumber berkaitan, seperti amalan teknologi pertanian terkini dan tapak-tapak projek yang bersesuaian.

Tuan Yang di-Pertua, dalam aspek latihan dan bimbingan Kementerian ada menganjurkan kursus atau latihan untuk memberi pendidikan dan informasi dalam bidang pertanian. Antara kursus yang dijalankan adalah Program Latihan Kemahiran Pertanian Kebangsaan di peringkat sijil dan diploma dan Kursus Siswazah Tani dan Usahawan di Kolej Pertanian Malaysia. Selain itu, semua jabatan dan agensi di bawah Kementerian juga ada menyediakan bantuan latihan dan bimbingan, khususnya dalam aspek teknikal dan teknologi industri bagi membantu para belia ini.

Kementerian juga menyedari akan isu pembiayaan yang sering menjadi masalah khususnya bagi para usahawan baru. Untuk itu kerajaan menerusi Kementerian ini ada menyediakan tabung-tabung pembiayaan kepada usahawan tani dan asas tani, untuk memulakan perusahaan pertanian atau mengembangkan lagi perusahaan sedia ada. Pelbagai jenis skim pembiayaan dengan kadar bayaran pulangan yang minimum ada disediakan oleh TEKUN Nasional dan Agrobank. Pinjaman TEKUN Nasional pada kadar di antara RM500 sehingga RM50,000 diberikan kepada usahawan yang berumur di antara 18 tahun sehingga 65 tahun, meliputi semua bidang usaha niaga termasuk sektor pertanian.

Bagi belia yang berminat untuk menjalankan aktiviti pertanian, mereka boleh sama ada menyewa tanah terbiar milik individu atau tanah milik kerajaan negeri atau Kerajaan Persekutuan. Mereka hendaklah berhubung terus dengan pemilik-pemilik tanah berkenaan, untuk mendapat maklumat lanjut mengenai profil tanah berkenaan dan seterusnya berunding mengenai kadar dan tempoh sewaan. Dalam hal ini, pegawai-pegawai pertanian di peringkat daerah boleh membantu mereka dari segi mengenal pasti kesesuaian tanah dan tanaman yang sesuai ditanam.

Tuan Yang di-Pertua, Kementerian akan terus berusaha untuk mencetus minat generasi muda bagi melibatkan diri dalam bidang pertanian. Semua usaha ini dilaksanakan bagi merealisasikan hasrat ke arah menjadikan pertanian sebagai satu perniagaan yang memberikan pendapatan menguntungkan kepada para pengusahanya, termasuk para belia. Terima kasih.

Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab pertanyaan tadi. Soalan tambahan saya, saya lihat tadi banyak kementerian telah pun mengadakan bantuan kepada para petani. Saya ingin bertanya kepada kementerian, dari tahun 2008 sehingga tahun 2009 berapakah jumlah belia-belia bumiputera yang telah berjaya di dalam pertanian dan perladangan? Juga tidakkah kementerian bercadang untuk bekerjasama dengan syarikat-syarikat GLC seperti Sime Darby, bagi membantu belia-belia bumiputera? Terima kasih.

Tuan Chua Tee Yong: Terima kasih atas soalan tambahan Yang Berhormat Dato' Musa. Mengenai perangkaan bumiputera yang berjaya, saya tidak mempunyai maklumatnya pada masa ini. Akan tetapi secara ringkasnya, untuk program-program latihan seperti pembangunan industri asas tani, sebanyak 4,185 projek telah dijalankan dan sebanyak 122 usahawan yang terlibat di dalam pengeluaran produk-produk tersebut. Mereka pada masa ini masih mengusahakan untuk meningkatkan pendapatan mereka.

Selain itu untuk kerjasama dengan GLC memang pada Rancangan Malaysia Kesepuluh, kita sedang mengkaji untuk melihat ladang berkontrak untuk meningkatkan pendapatan dan memastikan terdapat permintaan untuk pengeluaran petani-petani. Ini untuk memastikan mereka mempunyai pendapatan yang agak sesuai untuk mereka memastikan dapat menampung kehidupan. Pada masa ini memang ladang kontrak sedang dijalankan, tetapi ia tidak dijalankan secara besar-besaran kerana ia masih di tahap pengajian. Sekian, terima kasih.

Datuk Maijol Mahap: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Belia yang berminat boleh menceburi dalam perniagaan pertanian, dan boleh menerima ataupun memohon kemudahan yang diberikan oleh kerajaan sepertimana Yang Berhormat Timbalan Menteri katakan tadi. Akan tetapi Tuan Yang di-Pertua, cabaran yang saya nampak di sini ialah, ramai belia yang tidak berminat. Jadi ini perlu pertukaran minda di kalangan belia untuk berminat menceburi dalam bidang pertanian. Belia biasanya mengambil jalan mudah bekerja dengan majikan, swasta, kerajaan dan mendapat gaji setiap bulan. Akan tetapi untuk perniagaan pertanian itu memerlukan satu perubahan minda. Jadi, adakah kementerian mengambil kira aspek ini untuk menarik belia-belia berminat menceburi dalam bidang perniagaan pertanian? Terima kasih.

■1100

Tuan Chua Tee Yong: Terima kasih atas soalan tambahan. Memang isu belia yang tidak berminat dalam pertanian merupakan satu cabaran kepada Kementerian Pertanian. Akan tetapi kementerian sentiasa menggiatkan promosi termasuk kepada belia menerusi program MAHA, MINI MAHA, Seminar Usahawan Tani Muda dan karnival kerjaya kepada kumpulan sasarannya khususnya golongan muda untuk menceburi bidang pertanian. Program promosi sebegini diharap dapat memberi kefahaman dan gambaran yang lebih jelas berkenaan kepelbagaian perusahaan pertanian yang boleh diceburi, bantuan dan sokongan yang

disediakan. Program latihan yang ditawarkan dan bentuk pembiayaan yang disediakan oleh pihak kementerian.

Selain itu, insentif disediakan kepada golongan belia yang terlibat dalam industri pertanian contohnya insentif amalan teknologi seperti pembersihan kawasan, penyediaan infrastruktur jalan ladang, sistem pengairan dan perparitan ladang, kemudahan pagar dan sebagainya. Insentif ini diberikan melalui projek-projek pembangunan pertanian jabatan seperti Projek Pembangunan Industri Tanaman Makanan, Projek Pembangunan Industri Florikultur dan Komoditi Berpotensi. Selain itu kita juga memberi maklumat dengan menyediakan kemudahan laman web kementerian iaitu www.moa.gov.my dan pusat pembangunan peniaga tani di bawah kementerian iaitu www.agrebdc.gov.my. Ini merupakan salah satu rujukan supaya dia sedia ada dapatlah merupakan salah satu rujukan supaya dia sedia ada dapatlah ditinjau oleh golongan belia, terima kasih

7. Puan Usha Nandhini a/p Jayaram minta Menteri Pelancongan menyatakan apakah inisiatif-inisiatif terbaru kementerian dalam menarik lebih ramai pelancong asing ke negara ini dan juga langkah-langkah dalam menggalakkan pertumbuhan pelancongan domestik.

Timbalan Menteri Pelancongan [Dato' Dr. James Dawos Mamit]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Senator Puan Usha. Tuan Yang di-Pertua, bagi memastikan pertumbuhan sektor pelancongan negara, Kementerian Pelancongan dan *Tourism* Malaysia telah dan sedang mengambil beberapa langkah dan inisiatif baru bagi memajukan dan meningkatkan daya saing industri pelancongan negara. Langkah-langkah ini meliputi perkara-perkara seperti yang berikut:

- (i) memperkenalkan beberapa acara pelancongan baru seperti *Malaysia International Show Festival*, *1Malaysia Contemporary Arts*, *Fabulous Food 1Malaysia*, Pesta Tarian Cuti-cuti 1Malaysia sebagai daya tarikan baru bagi setiap tahun;
- (ii) melancarkan kempen *1Malaysia Clean*, *1Malaysia Green Tourism* bagi meningkatkan tahap kebersihan di semua kawasan pelancongan dan menggalakkan pengusaha-pengusaha pelancongan terutama di industri perhotelan untuk mengamalkan kaedah operasi yang mesra alam dan mendapatkan akreditasi produk ekopelancongan;
- (iii) melaksanakan program promosi *homestay* secara e-pemasaran bagi menarik lebih ramai pelancong ke perkampungan *homestay*;
- (iv) melaksanakan pelancongan *rail*, iaitu *Rail Tourism* dengan kerjasama Kereta api Tanah Melayu Bhd bagi mempromosikan daya tarikan yang terdapat di seluruh negara terutama perkampungan *homestay* yang mudah dicapai melalui jaringan perhubungan kereta api yang sedia ada;

- (v) memberi fokus kepada produk *niche* dan produk baru seperti *Golden 3rd Age* (G3A), *Sophisticated Office Ladies* (SOL), *Sophisticated Office Men* dan *Parks and Gardens* (SOM) bagi menarik segmen pasaran baru; dan
- (vi) mengamalkan media baru dalam mempromosikan daya tarikan negara seperti melalui *Facebook* dan sebagainya.

Manakala dalam menggalakkan pertumbuhan pelancongan domestik di seluruh negara, Kementerian Pelancongan mengambil langkah-langkah seperti berikut;

- (i) menganjurkan program *Cuti-Cuti 1malaysia Travel fair* di mana aktivitinya merupakan jualan terus pakej-pakej pelancongan domestik kepada para pengguna yang diadakan di pusat-pusat membeli belah terpilih di bandar-bandar seluruh negara;
- (ii) giat aktif menyertai pameran-pameran pelancongan yang dianjurkan oleh kerajaan negeri pihak swasta atau pertubuhan bukan kerajaan seperti penyertaan di dalam *Matta Travel Fair* dan lain-lain lagi;
- (iii) menganjurkan media *Familiarization Trip* iaitu program-program lawatan suai kenal kepada kumpulan media tempatan seperti majalah *Label* dan *Gaya Travel* supaya usaha mempromosikan destinasi-destinasi dan produk-produk pelancongan yang terdapat di dalam negara. Dengan cara ini pihak media cetak dan media elektronik akan dapat menghebahkan maklumat ini kepada masyarakat umum serta meningkatkan publisiti kempen *Cuti-Cuti 1Malaysia* dan;
- (iv) mengadakan program pengiklanan *Cuti-Cuti 1Malaysia* melalui media cetak dan media elektronik seperti di dalam akhbar-akhbar dan majalah tempatan, *billboard* di tempat-tempat strategik dan saluran televisyen utama di dalam negara.

Sekian.

Puan Usha Nandhini a/p Jayaram: Terima kasih diucapkan kepada Timbalan Menteri dan syabas diucapkan kepada kementerian di atas usaha-usaha untuk menggiatkan lagi industri pelancongan negara. Pertanyaan tambahan saya Yang Berhormat, bagaimanakah perkembangan industri pelancongan penjagaan kesihatan negara dalam menjadikan Malaysia satu destinasi pilihan untuk penjagaan kesihatan? Pertanyaan kedua apakah aktiviti-aktiviti promosi bagi memperkukuh jenama Malaysia Health Cara di peringkat Global, terima kasih.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Terima kasih Yang Berhormat Senator Puan Usha atas soalan tambahan. Berkaitan dengan pelancongan kesihatan. Pada tahun lepas, negara telah pun menjana lebih kurang RM10 bilion di dalam pelancongan kesihatan. Itu adalah satu amaun yang kita rasa amat mengagumkan. Jadi di dalam pelancongan kesihatan, kementerian akan terus mempromosikannya di luar-luar negara supaya lebih ramai lagi pelancong-pelancong asing

datang untuk menceburi diri mereka di dalam pelancongan kesihatan. Untuk aktiviti-aktiviti promosi, sememangnya kita di dalam Kementerian Pelancongan pergi ke luar negara untuk mempromosi pelbagai produk pelancongan termasuk pelancongan kesihatan dan memberi maklumat yang jitu kepada pelancong-pelancong asing yang mungkin akan datang ke negara kita untuk meningkatkan kesihatan mereka. Sekian terima kasih.

Datin Paduka Datuk Nor Hayati binti Tan Sri Dato' Seri Onn: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Pertama saya ucapkan selamat datang kepada Wanita Marang dan Rukun Tetangga Marang Terengganu, orang Datuk Abdul Rahman bin Bakar ke persidangan Parlimen hari ini. *[Tepuk]*

Saya hendak bertanya daripada soalan Yang Berhormat Senator Puan Usha Nandhini mengenai pelancongan sukan, antaranya golf. Kedua, saya hendak bertanya mengenai pelancongan domestik Malaysia yang baru ini ada pameran dianjurkan oleh MTCM yang telah diadakan di PWTC yang bertemakan Fikir Tempatan, Rancang Tempatan dan Ke arah tempatan. Saya hendak tahu sejauh mana pencapaian dari segi sambutan orang ramai, jumlah penjualan tiket pelancongan serta kemampuan mempromosikan konsep *homestay* dan juga Inap Desa kepada pelancong domestik.

■1110

Saya juga hendak minta pandangan Menteri atau kementerian mengenai kenyataan yang dibuat Yang Berhormat Elizabeth Wong menyatakan Taman Wet Land Cyberjaya Dengkil Selangor sebenarnya menjana pendapatan dari sektor pelancongan yang semakin meningkat dan mampu menjadi suatu daya penarik di Selangor walaupun kita dapati tidak sampai 50 meter jaraknya daripada tempat berlaku aktiviti melombong pasir secara besar-besaran yang akan memberikan risiko terhadap pembangunan ekosistem dan juga kemusnahan flora dan fauna di persekitarannya. Saya minta pandangan daripada Yang Berhormat Menteri sendiri. Terima kasih.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Terima kasih Yang Berhormat Senator Datin Paduka Datuk Nor Hayati. Pertamanya tentang pelancongan sukan. Kementerian sememangnya mempromosi pelancongan sukan dengan Kementerian Belia dan Sukan. Akan tetapi untuk golf, kementerian kita setiap tahun mengadakan World Amateur Team Golf. Setiap tahun kita mengadakan *team golf* dan pada 5 hari bulan minggu depan kita akan ada pertandingan ini di Johor Bahru.

Kita mendapati bahawa pelancong asing yang datang untuk bermain golf ialah tidak kurang daripada 30,000 orang setiap bulan dan jika kita tahu permainan golf, golf membelanjakan duit yang lebih banyak lagi jika mereka suka bermain golf. Jadi ini boleh menjanakan pendapatan kepada negara.

Untuk soalan yang kedua, tentang mempromosi pelancongan domestik. Seperti mana yang saya telah sebut tadi kita mengadakan jualan domestik di setiap negeri di negara kita. Kita

amat berbangga kerana jumlah pelancong domestik memang sudah pun meningkat. Jadi ini adalah suatu pencapaian kepada kita. Sebagai contoh, apabila jualan domestik oleh MATTA diadakan pada bulan Februari pada tahun ini, untuk percutian sekolah bulan Jun, tiket-tiket kapal terbang habis dijual ke seluruh negara pada masa itu. Ini adalah satu pencapaian yang baik dan kita terus monitor perkara seperti ini.

Untuk *homestay*, kita memang monitor *homestay*. Peningkatan penginapan di dalam *homestay* sudah pun tinggi daripada bulan Januari hingga bulan April tahun ini, peningkatannya adalah 13% jika dibandingkan dengan tahun yang lepas. Untuk Wet Land di Selangor, saya telah pun menyentuh perkara ini pada minggu lepas, soalan Wet Land tetapi itu soalan Paya Wet Land tetapi Wet Land, Wet Land yang lain. Seperti di Kuala Selangor boleh dianggarkan Wet Land juga di mana ada pokok api-api yang banyak kelip-kelip yang datang ataupun *fireflies*. Ini kita tidak tahu sama ada ramai pelancong-pelancong datang untuk melihatnya tetapi negeri-negeri lain juga seharusnya pandai mengenal pasti pokok ini yang dinamakan api-api merah ataupun *sonneratia alba*.

Hanya pokok ini boleh menarik kelip-kelip untuk datang, serangga kelip-kelip untuk datang. Apabila saya pergi ke Perlis, saya pergi makan di Kuala Perlis, ada restoran dekat situ tetapi banyak api di restoran itu. Saya nampak pokok itu tetapi tidak ada serangga kelip-kelip datang, kenapa? Sebab lampu terlalu terang dekat situ. Inilah masalahnya negeri mesti pandai mengenal pasti produk-produk seperti juga walaupun satu pokok. Ianya boleh menarik minat serangga dan justeru itu menarik minat pelancong-pelancong yang ada untuk hadir melihat pokok itu.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, soalan daripada Yang Berhormat tadi soal Wet Land itu dengan ancaman pasir. Apa pandangan Yang Berhormat dia kata.

Dato Dr. James Dawos Mamit: Dengan ini saya sudah pun menjawab untuk Paya Indah Wet Land. Binatang-binatang liar sudah lari kerana yang saya sebut minggu lepas ialah zon mampan ataupun *buffer zone* sudah dikacau oleh pengorek-pengorek pasir. Ini kerana binatang-binatang liar dengan *habit* nya tersendiri, mereka juga berundur kepada zon mampan atau *buffer zone*. Jika ini berlaku mereka akan terus lari kerana ketakutan. Begitu juga burung dengan jenis-jenis burung yang terbang agak rendah. Mereka akan terus lari. Itulah habitat binatang-binatang liar yang seharusnya kita terus melindungi agar binatang-binatang liar akan terus berada di situ dengan *buffer zone* juga. Sekian terima kasih.

8. Dato' Haji Abdul Rahman bin Bakar minta Menteri Luar Negeri menyatakan berapa ramai rakyat Malaysia yang dipenjarakan di luar negara dan dihukum mati. Nyatakan negara-negara berkenaan serta bilangan warganegara Malaysia yang terlibat.

Timbalan Menteri Luar Negeri I [Tuan A. Kohilan Pillay a/l G. Appu]: Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat di atas soalan yang dikemukakan.

Tuan Yang di-Pertua, jumlah yang terkumpul rakyat Malaysia yang masih dipenjarakan di luar negara setakat hari ini adalah seramai 1,490 orang dan daripada jumlah tersebut seramai 70 orang rakyat Malaysia telah dijatuhkan hukuman mati mandatori atau pun *capital punishment* di luar negara.

Tuan Yang di-Pertua, negara-negara yang mengenakan hukuman mati mandatori ataupun *capital punishment* adalah seperti Singapura, Republik Rakyat China, Thailand dan Indonesia. Jumlah rakyat Malaysia yang telah dijatuhkan hukuman mati di negara-negara tersebut adalah seramai 29 orang di Singapura, 19 orang di Republik Rakyat China, 21 orang di Thailand dan seorang di Indonesia. Sekian terima kasih.

Dato' Haji Abdul Rahman bin Bakar: Soalan tambahan saya. Apakah jenis-jenis kesalahan yang dilakukan oleh rakyat Malaysia di luar negara dan bagaimanakah sindiket-sindiket mempergunakan anak-anak kita bagi macam-macam kesalahan terutama seludup dadah.

Tuan A. Kohilan Pillay a/l G. Appu: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebenarnya kalau kita lihat akan jenis-jenis kesalahan yang dilakukan oleh rakyat Malaysia yang berada dalam tahanan di luar negara ataupun yang dijatuhkan hukuman mati adalah terdiri daripada, pertama sekali kes penyeludupan dadah iaitu sebanyak lebih kurang 50% daripada jumlah kes adalah terdiri daripada penyeludupan dadah iaitu lebih kurang 756 kes. Diikuti dengan kad kredit, menggunakan kad kredit palsu iaitu sebanyak 195 kes dan yang ketiga ialah jenayah komersial sebanyak 87 kes. Begitu juga kes mencuri, kes penyeludupan manusia, kes imigresen dan kes menggunakan senjata api dan sebagainya.

■1120

Jadi kalau kita lihat walaupun terdapat begitu banyak jenis kesalahan tetapi sebahagian besarnya adalah melibatkan diri dalam penyeludupan dadah dan juga kad kredit. Dari segi sindiket yang menggunakan anak-anak muda kita. Kalau kita lihat sasaran sindiket ini sama ada sindiket itu terdiri daripada Pak Arab atau Pak Hitam dan sebagainya, di mana kalau kita lihat sindiket ini memang mereka mempunyai sasaran-sasaran yang tertentu dalam mendekatkan ataupun dalam mendapatkan anak-anak muda kita supaya boleh melakukan aktiviti seperti ini.

- (i) mereka melihat kepada golongan yang tidak mempunyai rekod jenayah. Ini kalau ada rekod jenayah mungkin mereka akan ditahan di peringkat awal. Jadi mereka memilih anak-anak muda yang tidak mempunyai rekod jenayah;
- (ii) Orang kurang upaya juga digunakan dalam aktiviti-aktiviti penyeludupan dadah dan sebagainya;
- (iii) wanita juga digunakan supaya mereka tidak mudah disyaki bahawa mereka membawa atau mengangkut dadah ataupun mudah juga wanita

ini disuruh untuk melakukan sesuatu jika dibandingkan dengan kaum lelaki; dan

- (iv) golongan yang bekerja sebagai pelayan pejabat dan sebagainya ataupun *dispatch*.

Jadi inilah dan kebanyakan kalau kita lihat pesalah-pesalah ataupun yang ditahan di luar negara lingkungan umur mereka adalah antara 20 tahun hingga 35 tahun. Jadi mereka gunakan anak-anak muda kita ini untuk mengangkut dadah dan sebagainya. Sekian terima kasih.

Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin mendapatkan jawapan daripada pihak kementerian, berapa ramai rakyat Malaysia yang – apakah peranan Kementerian Luar dalam menangani isu ini selain khidmat guaman dan kaunseling serta menguruskan lawatan saudara melawat mereka yang di penjara. Seterusnya mekanisme yang lebih sesuai diguna pakai dalam menganalisa isu spesifik ini dan memberi khidmat berbentuk pengetahuan akan risiko melakukan jenayah di luar negara asing kepada rakyat kita yang bakal melakukan lawatan ke luar negara.

Satu lagi Yang Berhormat Timbalan Menteri saya ada terima surat berkenaan dengan *Urgent Appeal: Give Yong Vui Kong a Second Chance* berkenaan dengan saya rasa masalah dia akan digantung di Singapura. *Appeal* terakhirnya adalah pada 26 Ogos. Saya hendak minta sama ada kementerian *aware* perkara ini dan apakah bentuk bantuan yang akan diberi kepada beliau? Sekian terima kasih.

Tuan A. Kohilan Pillay a/l G. Appu: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebenarnya mengikut *Convention Vienna* iaitu bagi *Consular Relations 1963*. Apabila seseorang rakyat itu ataupun saya sebut seperti ini iaitu "*the receiving state shall without delay inform the consular post of the sending state*". Jadi apabila seseorang itu ditahan di sesebuah negara maka mereka harus memberitahu kepada negara *sender, sending country* ataupun *sending state* iaitu negara Malaysia. Jadi dalam soal ini ada juga pesalah meminta supaya mereka tidak mendedahkan nama kepada negara berkenaan atau keluarga berkenaan. Ini juga diminta oleh subjek atau pesalah berkenaan. Pesalah itu boleh meminta atau boleh membuat permohonan.

Namun begitu kita kementerian melalui, malah wakil kita di setiap negara kita memang memantau rakyat Malaysia. Namun begitu kita tidak, Malaysia tidak akan campur tangan dalam apa jua urusan perundangan tuan rumah. Ini pun memang terdapat di dalam *Convention Vienna 1963*. Jadi kalau kita lihat Tuan Yang di-Pertua memang begitu banyak kempen-kempen kesedaran yang telah dilakukan. Di mana saya sendiri telah menjelaskan di dalam RTM bagaimana anak-anak muda kita mudah terjerumus dalam kegiatan seperti ini dan apakah langkah-langkah yang perlu diambil oleh ibu bapa. Sebenarnya ia semuanya bermula dari ibu bapa. Jadi begitu juga kalau kita lihat di pintu-pintu masuk dan keluar juga memang kita boleh lihat adanya satu tindakan yang agak tegas. Sehingga kita boleh nampak begitu banyak kes semakin naik. Ini disebabkan oleh tindakan di pintu masuk dan keluar yang begitu ketat.

Tuan Yang di-Pertua menyentuh mengenai Encik Yong Vui Kong. Sebenarnya beliau dipenjarakan di Singapura iaitu pada – sebenarnya kalau kita lihat ditahan pada 2007. Akan tetapi beliau telah memohon untuk tidak memberitahu kepada keluarga atau kepada kita. Sehingga, malah wakil kita tidak tahu bahawa beliau ditahan di Singapura. Kalau kita lihat hukuman gantung terhadap Encik Yong ini telah dijadualkan pada 4 Disember 2009. Walau bagaimanapun hukuman gantung ini telah ditangguhkan sehingga mendapat arahan dari TYT, Presiden Singapura. Dalam situasi ini Malaysia telah memohon untuk *appeal*. Ini biasanya adalah susulan daripada ibu bapa itu sendiri, ibu bapa mangsa tersebut atau subjek berkenaan. Bila memohon kita hanya membantu untuk menyampaikan permohonan dari pihak Malaysia.

Terdapat begitu banyak kes-kes di mana hukuman ada berjaya dikurangkan, ada juga kerajaan tersebut tidak peduli atau tidak endah dengan *appeal* kami. Jadi kita boleh lihat contohnya seperti Raja Munirah di Jepun, begitu juga dengan kes Umi Azlin di Guangzhou, China. Di mana hukumannya dapat dikurangkan sedikit. Jadi rayuan untuk mengurangkan hukuman gantung kepada mungkin hukuman - ini terpulang kepada kerajaan Singapura sebenarnya. Namun kita dari pihak Malaysia kita memohon untuk mengurangkan hukuman. Terima kasih.

9. Tan Sri Datuk Dr. Jins Shamsudin minta Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan menyatakan tidakkah kementerian bercadang untuk membenarkan Akademi Filem Malaysia (AFM) dibuka semula untuk mempertingkatkan keilmuan karya seni, melatih diri secara praktikal walaupun pelajar tidak mempunyai kelulusan seperti yang dilaksanakan sebelum ini.

Timbalan Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan I [Dato' Joseph Salang anak Gandum]: Terima kasih Yang Berhormat Senator Tan Sri Datuk Dr. Jins atas pertanyaan yang dikemukakan. Tuan Yang di-Pertua, buat masa ini kementerian tidak bercadang untuk membuka semula Akademi Filem Malaysia (AFM) memandangkan penubuhan Fakulti Filem dan Video di Akademi Seni Budaya dan Warisan Kebangsaan (ASWARA) adalah merupakan kesinambungan kepada pembubaran AFM pada tahun 2005. Fakulti Filem dan Video ASWARA berfungsi lebih baik daripada AFM dan ini dapat dibuktikan dengan kejayaan pelajar dan graduannya di Festival Filem Malaysia (FFM) dan Festival Filem dan Video Pelajar Malaysia (FFVPM).

Dalam semester yang dibuka pada akhir Julai pada tahun ini Fakulti Filem dan Video ASWARA berhasrat menawarkan kursus jangka pendek yang akan dijalankan setiap hujung minggu untuk tempoh 14 minggu. Kursus peringkat sijil ini bertujuan untuk memberi latihan secara praktikal kepada karyawan dan penggiat seni tempatan dengan syarat memiliki sekurang-kurangnya sijil PMR. Diharapkan langkah ini akan dapat merealisasikan hasrat kerajaan untuk meningkatkan kualiti pendidikan rakyat Malaysia melalui konsep pendidikan sepanjang hayat atau *lifelong learning*. Terima kasih.

Tan Sri Datuk Dr. Jins Shamsudin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri yang telah menjawab soalan tadi. Soalan ini saya kemukakan kerana saya telah menerima tiga surat permohonan daripada persatuan seni iaitu Persatuan Pekerja Filem, Persatuan Pengarah Filem dan Persatuan Penulis Filem untuk mendapatkan pandangan berhubung dengan AFM kerana Akademi Filem Malaysia itu saya yang tubuhkan.

Jadi, kerana itu mereka bertanya sama ada saya harus membukanya semula kerana pelajar-pelajar untuk ke ASWARA, saya difahamkan mestilah mempunyai akademik. Mesti lulus daripada beberapa perkara. Namun di dalam AFM, kita hanya melatih praktikal, jadi tidak memerlukan mereka ini mempunyai kelulusan akademik kerana praktikal. Jadi kebanyakan. Maka itulah mereka meminta untuk mendapatkan pandangan ini. Atas sebab itulah saya mengemukakan soalan ini untuk mendapatkan penjelasan kerana ia bukan agensi kerajaan tetapi ia adalah *private*. AFM adalah sebuah organisasi *private*. Akademi Filem Malaysia. Tidak dimiliki oleh mana-mana jabatan kerajaan. Terima kasih.

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Terima kasih Yang Berhormat Tan Sri. Tuan Yang di-Pertua, saya sedar bahawa AFM ini dahulunya ditubuhkan oleh Yang Berhormat Tan Sri sendiri dan begitu juga Yang Berhormat Tan Sri menjadi Presiden kepada AFM. Namun sebagaimana yang telah saya katakan tadi, memandangkan kerana ramai penggiat seni yang ada pengalaman praktikal tetapi tidak ada *academic qualification* nya dengan izin, oleh yang demikian maka di ASWARA telah dimulakan pada bulan ini, tahun ini iaitu untuk penggiat-penggiat seni dan aktor ataupun pelakon filem untuk menyertai kursus yang berlangsung selama 14 minggu, di hujung minggu.

Ini adalah atas perkiraan untuk memberi peluang kepada mereka yang tidak begitu tinggi *academic qualification* nya. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Oleh kerana masa tidak mengizinkan, setakat itu sajalah selesainya soalan-soalan lisan pada hari ini. Seterusnya, kerana semua kita semalam telah selesai membahaskan Rancangan Malaysia Kesepuluh, oleh demikian saya seterusnya minta setiausaha.

[Masa untuk Pertanyaan-pertanyaan bagi Jawab Lisan telah tamat]

USUL**RANCANGAN MALAYSIA KESEPULUH (2011-2015)**

Aturan Urusan Mesyuarat dibacakan bagi menyambung semula perbahasan yang ditangguhkan atas masalah:

“Bahawa Dewan ini,

menyedari akan cabaran pertumbuhan ekonomi serta pencapaian sosioekonomi semasa pelaksanaan Rancangan Malaysia Kesembilan dalam menghadapi persekitaran global yang begitu mencabar;

merestui usaha Kerajaan untuk terus melaksanakan Misi Nasional dengan disokong oleh Model Baru Ekonomi sebagai rangka dasar pembangunan bagi mencapai matlamat Wawasan 2020;

meluluskan Rancangan Malaysia Kesepuluh yang akan dilaksanakan berasaskan hala tuju strategik, program dan peruntukan yang diperlukan untuk merealisasikan Wawasan 2020 dan membawa negara ke arah mencapai status negara berpendapatan tinggi dan maju menjelang tahun 2020 seperti dibentangkan dalam Kertas Perintah CMD.3 Tahun 2010;

Bahawa dalam meluluskan Rancangan Malaysia Kesepuluh, Dewan yang mulia ini menyeru seluruh rakyat Malaysia supaya bersatu padu dengan semangat “1Malaysia : Rakyat Didahulukan Pencapaian Diutamakan” dan mempunyai iltizam yang teguh bagi melaksanakan tanggungjawab yang murni untuk menjayakan pelan transformasi ke arah negara berpendapatan tinggi dan maju, berdaya tahan dan berdaya saing, demi untuk meningkatkan kesejahteraan rakyat Malaysia” **[26 Julai 2010]**

Tuan Yang di-Pertua: Sudah selesai semalam segala perbahasan. Sekarang saya mempersilakan kementerian yang pertama untuk memberi jawapan. Dipersilakan Kementerian Pelajaran.

11.34 pg.

Timbalan Menteri Pelajaran II [Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terlebih dahulu saya ingin mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian di dalam perbahasan Rancangan Malaysia Kesepuluh, khususnya yang menyentuh perkara-perkara yang di bawah bidang kuasa Kementerian Pelajaran Malaysia. Saya akan memberikan penjelasan terhadap perkara-perkara yang dibangkitkan dan penumpuan adalah dikhususkan kepada aspek-aspek yang terkandung dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh.

[Timbalan Yang di-Pertua **mempengerusikan Mesyuarat**]

Semasa pembentangan Rancangan Malaysia Kesepuluh, Yang Amat Berhormat Perdana Menteri telah menggariskan hala tuju negara dengan lebih menitikberatkan usaha untuk membangun dan mengekalkan modal insan bertaraf dunia.

Sehubungan itu, bagi mencapai hala tuju ini, Kementerian Pelajaran akan menggunakan pakai rangka kerja pembangunan modal insan yang berpaksikan kepada Falsafah Pendidikan Kebangsaan iaitu melalui pembudayaan pendidikan sepanjang hayat yang bersepadu. Walau bagaimanapun, tanggungjawab membangunkan modal insan ini bukan hanya digalas oleh Kementerian Pelajaran Malaysia semata-mata, sebaliknya perlu digembleng bersama secara komprehensif dan bersepadu.

Tuan Yang di-Pertua, bersesuaian dengan saranan pelbagai pihak termasuklah Ahli-ahli Yang Berhormat di Dewan yang mulia ini supaya sistem pendidikan negara diteliti semula. Kementerian Pelajaran Malaysia sememangnya telah dan sedang melakukan usaha tersebut dan berkemungkinan merombak sistem pendidikan sekarang secara berperingkat-peringkat supaya seiring dengan pelan transformasi negara. Ini jelas ditunjukkan oleh Yang Amat Berhormat Menteri Pelajaran sendiri melalui perwujudan pelbagai dasar-dasar baru dalam sistem pendidikan demi untuk membangunkan modal insan yang bertaraf dunia.

Di antara perubahan yang telah dilaksanakan termasuklah melakukan transformasi kurikulum di peringkat prasekolah mulai tahun 2010, sekolah rendah pada tahun 2011 untuk murid tahun satu dan menengah pada 2012. Penekanan pembelajaran melalui pelbagai pendekatan seperti *hands on learning*, *inquiry* penemuan, keupayaan berbahasa, pembelajaran berasaskan projek dan pelbagai lagi jenis pembelajaran yang menyeronokkan serta mengambil kira kepelbagaian tahap kecergasan murid dan tidak berorientasikan peperiksaan, seperti saranan Yang Berhormat Senator Tuan Khoo Soo Seang.

Tuan Yang di-Pertua, selain itu Kementerian Pelajaran Malaysia sedang mengkaji secara terperinci untuk menyusun semula sistem pendidikan sedia ada termasuk memperkenalkan sistem penaksiran berasaskan sekolah dan mencadangkan kemungkinan untuk memansuhkan peperiksaan UPSR dan PMR. Ini merupakan perubahan terbaru dalam sistem pendidikan negara. Namun ia dirasakan amat penting bagi meningkatkan kreativiti, inovasi, penglibatan dalam sukan dan kokurikulum. Langkah ini juga akan dapat mengelakkan pembelajaran berasaskan hafalan yang kurang memberi penekanan kepada cara berfikir.

Namun demikian, Kementerian Pelajaran Malaysia tidak akan membuat keputusan yang terburu-buru dalam membuat keputusan. Malah, pandangan dan keprihatinan semua pihak termasuklah Ahli-ahli Yang Berhormat terhadap cadangan tersebut seperti yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Tuan Haji Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin, Yang Berhormat Senator Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed, Yang Berhormat Senator Datuk Abdul Rahman bin Bakar, Yang Berhormat Senator Ir. Haji Zamri bin Haji Yusuf, Yang Berhormat

Senator Tuan Khoo Soo Seang dan Yang Berhormat Senator Tuan Haji Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad akan diberi perhatian sewajarnya.

Tuan Yang di-Pertua, justeru untuk makluman Dewan yang mulia ini, KPM telah dan sedang meneliti semua dan menimbang pandangan dan cadangan yang telah diterima dan dikumpulkan melalui pengumpulan data yang diperoleh oleh media perdana, dari media perdana dan media atas talian. KPM juga telah menganjurkan sesi persidangan meja bulat pada 19 Julai dan pada hari ini di *Putrajaya International Conference Centre* (PICC) khas untuk membincangkan perkara ini dengan pihak-pihak yang berkepentingan seperti warga pendidik, wakil-wakil pertubuhan bukan kerajaan, aktivis masyarakat, tokoh-tokoh pendidikan, tokoh-tokoh politik, ibu bapa dan pelajar. Hasil perbincangan tersebut akan diperhalusi semula sebelum sebarang pengumuman dibuat dalam tempoh masa yang akan ditetapkan kemudian.

Berhubung cadangan Yang Berhormat Senator Puan Hajah Noriah binti Mahat untuk mengujudkan sekolah satu aliran. KPM berpandangan idea untuk menyeragamkan sistem pra persekolahan melalui sistem pendidikan satu aliran adalah wajar dibincangkan dengan lebih khusus dan perlu mendapat pandangan dan persetujuan daripada pelbagai pihak terlebih dahulu.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Boleh minta laluan?

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan, Yang Berhormat.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Mengenai jaminan Yang Berhormat Timbalan Menteri bahawa usaha-usaha untuk merintis ke arah mengujudkan sekolah satu aliran itu akan dibincangkan. Bolehkah Dewan ini diberitahu apakah langkah yang telah diambil secara konkrit ke arah itu.

■1140

Kita menyedari bahawa perkara ini melibatkan banyak pandangan. Yang Berhormat Timbalan Menteri telah memberi jaminan bahawa langkah-langkah ke arah itu sedang – perbincangan hari itu telah dirintis. Saya hendak tahu apakah langkah perbincangan yang dirintis ke arah itu? Terima kasih.

Dr. Haji Mohd Puad bin Zarkashi: Terima kasih Yang Berhormat. Apa yang saya sebutkan tadi ialah wajar dibincangkan terlebih dahulu dan mesti mendapat persetujuan daripada pelbagai pihak terlebih dahulu. Jadi terpulang pada masyarakat sebab kita terbuka dalam hal ini. Walau bagaimanapun pendirian kementerian dan juga kerajaan ialah kita menerima sistem yang sudah diterima pakai sejak sekian lama.

Akan tetapi sekiranya masyarakat, rakyat yang berbilang kaum bersetuju dan mahukan satu aliran itu terbuka. Itu pendirian Kementerian Pelajaran.

Datuk Akbar bin Ali: Yang Berhormat Timbalan Menteri izinkan saya menyentuh perkara yang sama. Sebenarnya Yang Berhormat Timbalan Menteri perkara ini telah saya utarakan sejak bulan Disember 2008. Tiga 'S'. Sistem satu sekolah. Jawapan yang sama telah diberikan hampir sama macam yang Timbalan Menteri utarakan sebentar tadi.

Jadi sekarang saya ingin menyambung soalan Yang Berhormat Dato' Dr. Firdaus. Sejak 2008 jawapan yang diberi itu adalah sama dengan hari ini. Apa yang telah dibuat sebagai satu prakarsa di pihak kementerian. Yang mungkin diharap ia sebagai proaktif. Kalau tidak pun reaktif kepada soalan seperti ini.

Apakah yang sudah dibuat terlebih-lebih lagi dalam konteks RMKe-10 dan MEB yang menekankan *inclusivity* dengan izin, ataupun keterangkuman. Jadi bilakah kalau belum bermula, bilakah usaha ini hendak dilaksanakan oleh kementerian, supaya ruang perbincangan dapat dimulakan. Terima kasih.

Dr. Haji Mohd Puad bin Zarkashi: Yang Berhormat, itulah saya nyatakan tadi bahawa pendirian kementerian dalam perkara ini ialah bahawa kita mempertahankan apa yang sedia ada. Yang sudah dipersetujui sejak daripada dulu. Kita hanya melakukan perubahan jika sekiranya ada desakan daripada semua pihak yang bersetuju.

Kita tidak boleh melihat daripada satu pandangan sahaja. Jadi dalam soal-soal yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat, sebab itulah kita kata bahawa kita mahu melakukan penambahbaikan dalam sistem pendidikan kita termasuk memperkasakan sekolah kebangsaan dan memastikan sekolah-sekolah jenis kebangsaan juga maksudnya menerima soal-soal perubahan kurikulum ataupun transformasi kurikulum yang kita laksanakan.

Sebagai contohnya bila kita menambah masa mengajar Bahasa Malaysia di sekolah jenis kebangsaan, kita akan laksanakan dan sudahpun dipersetujui. Jadi sebab itu pada saya soal sekolah satu aliran ini, saya rasa kita terbuka. Akan tetapi dari segi kementerian memang kita tidak mengambil pendirian untuk melakukan sebarang inisiatif terhadapnya. Sebab...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Boleh minta laluan sedikit.

Dr. Haji Mohd Puad bin Zarkashi: ... Pendirian kita adalah terbuka kepada rakyat sendiri. Sebab ini adalah isu yang sensitif Yang Berhormat. Saya rasa Yang Berhormat pun faham. Sebab itu apa yang penting pada kita adalah kita berpegang kepada apa yang sudah kita persetujui dalam Perlembagaan termasuklah yang kita persetujui dalam sosial kontrak kita.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Boleh minta laluan? Kalau umpamanya untuk merubah kaedah peperiksaan. Kementerian 'mengadakan' untuk memansuhkan UPSR dan PMR. Kementerian mengadakan – menganjurkan sidang meja bulat yang berlangsung sekarang. Adakah ura-ura kementerian hendak mengadakan sidang meja bulat yang sama untuk memikirkan kemungkinan mengadakan sekolah satu aliran ini kerana sekolah pelbagai aliran sekarang Yang Berhormat, adalah merupakan satu antitesis, sesuatu yang bercanggah dengan semangat 1Malaysia. Terima kasih.

Dr. Haji Mohd Puad bin Zarkashi: Untuk makluman Yang Berhormat memang tidak ada cadangan untuk mengadakan persidangan meja bulat seperti mana UPSR dan PMR. Sebab isu-isu yang sensitif seperti ini saya rasa Yang Berhormat pun faham bahawa pada kita yang

lebih baik ialah transformasi kurikulum. Bagaimana kita menerapkan kandungan dalam sistem pendidikan kita baik di sekolah kebangsaan juga di sekolah-sekolah SJKC dan SJKT.

Perkara-perkara yang boleh menanamkan semangat kecintaan kepada negara, semangat 1Malaysia. Saya rasa itu lebih penting. Tuan Yang di-Pertua...

Datuk Akbar bin Ali: *Last question* Yang Berhormat Timbalan Menteri. Izinkan saya. Boleh atau tidak kita lihat dari sudut ini Yang Berhormat Timbalan Menteri. Terima kasih di atas kesabaran Timbalan Menteri. Kalau kita lihat sekarang natijah sistem pendidikan kita ialah wujudnya polarisasi kaum yang semakin ketara sekarang ini. Ini hakikat dan ini juga persepsi. Jadi kalau kita terima hakikat itu bermakna sistem pendidikan kita belum begitu berjaya dalam mewujudkan perpaduan kaum yang lebih mantap dan keharmonian kaum.

Di sini yang menjadi *vehicle* dengan izin, paling berkesan kalau kita lihat di Indonesia, di Singapura, di Thailand ialah sistem pendidikan. Sistem pendidikan yang dapat menyokong konsep terbaru sekarang ini dikatakan keterangkuman itu ialah sistem pendidikan yang boleh membawa kepada perpaduan kaum yang lebih mantap. Yang mana sistem sekarang, saya katakan tadi belum begitu berjaya.

Jadi adakah Kementerian Pelajaran mahu mengekalkan sistem yang sedia ada yang mana dikatakan oleh *Einstein* dengan izin, "*doing the same things over and over and over again and expecting different results is insanity*". Jadi kalaulah diteruskan sistem pendidikan yang ada sekarang dan mengharapkan perpaduan yang lebih mantap itu adalah satu "*insanity*" kata *Einstein*.

Jadi apakah usaha yang hendak dibuat oleh Kementerian Pelajaran ke arah menyokong dasar keterangkuman ini supaya boleh direalisasikan dengan lebih cepat. Terima kasih.

Dr. Haji Mohd Puad bin Zarkashi: Terima kasih Yang Berhormat. Yang Berhormat, polarisasi kaum ini pada saya puncanya adalah kerana orang politik. Orang politik yang suka mempolitikkan pendidikan. Pendidikan pada saya tujuannya adalah untuk kita hendak membina negara bangsa. Akan tetapi kalau orang politik hendak mempolitikkan ia akan jadi polarisasi kaum. Sebab itu di Amerika Syarikat walaupun ia tidak ada sekolah jenis kebangsaan Cinakah, Tamilkah akan tetapi masalah-masalah warna kulit masih kuat menebal di Amerika Syarikat.

Maksudnya ini bukan soal kerana ada SJKC dan SJKT. Pada saya ketika wujudnya sekolah ini di peringkat awal pun tidak timbul masalah. Cuma yang menjadi masalah sekarang ini ialah kerana orang politik yang suka mempolitikkan perkara ini. Maka jadilah polarisasi kaum. Itu sahaja. Walau bagaimanapun seperti mana yang dinyatakan tadi sekiranya rakyat sendiri yang mahu maka kita terbuka. Akan tetapi kalau hanya satu pihak, maka tidak akan dapat dilaksanakan perkara ini. Bahkan ia akan menjadi isu kaum yang lebih merumitkan masa depan negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Khoo Soo Seang dan Yang Berhormat Senator Mohd. Khalid Ahmad telah mencadangkan supaya kenaikan kelas berdasarkan kepada

keputusan dan isu pendidikan khas. Dalam konteks ini KPM sememangnya menekankan pendemokrasian pendidikan. Di mana semua murid tidak pernah dinafikan hak mereka untuk mendapat pendidikan secara berterusan. Oleh yang demikian program-program pendidikan khas diwujudkan untuk membantu dan memastikan murid yang lemah termasuk murid keperluan khas terus diberi perhatian mengenai program pemulihan khas, motivasi akademik dan kelas-kelas bimbingan. Ini adalah usaha-usaha yang berterusan dilakukan agar murid-murid tersebut tidak tertinggal dalam mengikuti proses pengajaran dan pembelajaran.

Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawī pula telah mencadangkan supaya sukatan pelajaran teknologi hijau dan subjek koperasi dimasukkan dalam kurikulum pendidikan. Untuk makluman Yang Berhormat sukatan pelajaran Kemahiran Hidup, Sains dan Sains Pertanian dan Pendidikan Alam Sekitar telah pun diserapkan elemen - telah pun menyerapkan elemen teknologi hijau secara merentas kurikulum.

Manakala subjek koperasi pula pada masa ini elemen tersebut juga dipelajari secara merentas kurikulum dalam mata pelajaran Perdagangan dan Matematik.

■1150

Selain itu, kemahiran koperasi juga telah diterapkan kepada murid melalui aktiviti kokurikulum di bawah Kelab Koperasi yang ditubuhkan di sekolah-sekolah.

Tuan Yang di-Pertua...

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawī: Saya mohon mencelah.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi: Yang Berhormat Senator Puan Hajah Noriah binti Mahat...

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawī: Saya mohon laluan.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi: Yang Berhormat Senator Puan Doris Brody.

Timbalan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Menteri, ada yang minta laluan.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi: Ya, sila.

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan.

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawī: Okey, terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin bertanya kepada pihak kementerian. Kita menyedari memang terdapat dimasukkan elemen-elemen hijau serta elemen-elemen pendidikan pengguna koperasi di sekolah. Apa yang saya ingin tanya, apabila disebut tentang – saya mencadangkan kepada pihak kerajaan agar lebih serius ini dari segi pemantauan. Ini kerana kita menyedari tentang masalah kitar semula, masalah hijau ini telah pun ditimbulkan lama dari tahun 1990 sampai sekarang tetapi kesedarannya tidak menyeluruh di kalangan rakyat. Jadi kalau kita masukkan ke dalam subjek sekolah secara masuk secara elemen yang sedikit-sedikit, nampaknya kesan tidak menyeluruh.

Jadi saya ingin tanya kepada pihak kementerian, adakah pihak kementerian bercadang untuk menjadikan subjek ini sebagai subjek yang dinilai mungkin dari sudut kokurikulumnya, dari segi koperasi dan juga dari segi kesedaran tentang kitar semula, tentang hijau tadi supaya

perkara ini akan memberikan kesan menyeluruh kepada pembinaan negara untuk ke arah menjadikan negara yang lebih hijau ini mungkin pada lima tahun akan datang? Terima kasih.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi: Terima kasih Yang Berhormat. Sebenarnya untuk perkara-perkara seperti alam sekitar dan koperasi, ia memerlukan kepada penghayatan. Maka, ia lebih sesuai sebenarnya menggunakan pendekatan-pendekatan lain seperti saya kata tadi Kelab Koperasi. Ia lebih sesuai untuk memupuk kefahaman dan penghayatan kepada pelajar tentang perkara-perkara yang berkaitan dengan kepenggunaan dan alam sekitar, ya. Oleh sebab itulah, sebenarnya kalau kita lihat di dalam kita menilai Sekolah Berprestasi Tinggi (SBT) yang kita nilai berasaskan juga kepada apa yang disebut berbagai-bagai perkara ini, maka antara yang dinilai juga ialah tentang soal kebersihan dan alam sekitar sekolah tersebut ya – Standard Kualiti Pendidikan Malaysia (SKPM) yang berpuluh-puluh itu yang di antaranya termasuklah soal-soal alam sekitar. Penjagaan pokok dalam sekitar sekolah tersebut dinilai apabila kita mahu menentukan sekolah itu sebagai Sekolah Berprestasi Tinggi (SBT).

Oleh sebab itu kadang-kadang kita melihat ada sekolah cara ia mendidik pelajar-pelajarnya ialah kita melihat dan kita mendapati bahawa sekolah iaitu pengetua yang ada kepimpinan ini, maka dia mengutamakan soal penanaman pokok, soal kehijauan dalam kawasan persekitaran sekolah. Itu lebih sesuai sebenarnya untuk kita mendidik pelajar daripada kita mengajar dia dalam bentuk pengajaran biasa dalam bilik darjah. Ini menambahkan beban dan tidak dihayati, ya.

Yang Berhormat Senator Datin Paduka Datuk Nor Hayati binti Tan Sri Dato' Seri Onn telah juga menyarankan supaya Pendidikan Teknik dan Vokasional dipertingkatkan. KPM telah pun memberikan perhatian melalui rombakan sistem pendidikan teknik, vokasional, dan kemahiran ataupun sekarang ini dikenali sebagai Pendidikan Voctech untuk menjadikannya sebagai pendidikan arus perdana. Kita akan memastikan Pendidikan Voctech ini akan menjadi pendidikan arus perdana setaraf dengan pendidikan akademik SPM, ya. Ini melibatkan penambahbaikan kurikulum Pendidikan Voctech sedia ada melalui pengukuhan pendidikan daripada *knowledge based* kepada *competency based* supaya mencapai standard yang dapat memenuhi keperluan pekerjaan dan kehendak pasaran semasa. Selain itu, bilangan sekolah sedia ada juga ditambah secara berperingkat dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh, di samping kita meneliti cadangan agar pendidikan vokasional dan kemahiran diawalkan mulai Tingkatan 1.

Tuan Yang d-Pertua, KPM sentiasa memberikan perhatian terhadap keperluan masyarakat dan ibu bapa untuk menghantar anak-anak mereka ke sekolah-sekolah aliran agama. Cadangan Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi untuk mewujudkan Sekolah Agama Berasrama Penuh bagi setiap FELDA merupakan satu rancangan yang baik. Namun untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada masa ini hanya terdapat 3 buah Sekolah Menengah Agama Berasrama Penuh iaitu Kolej Islam Sultan Alam Shah (KISAS),

Klang, Sekolah Menengah Agama Persekutuan Kajang dan Sekolah Menengah Agama Persekutuan Labu.

Selain itu, bagi menampung permintaan tinggi masyarakat terhadap pendidikan agama anak-anak ketika ini, KPM menawarkan sekolah-sekolah aliran agama di 12 buah Sekolah Berasrama Penuh Integrasi (SBPI), 55 buah sekolah Menengah Kebangsaan Agama (SMKA), dan 155 buah Sekolah Agama Bantuan Kerajaan (SABK). Di samping itu, KPM juga menawarkan kelas aliran agama (KAA) di 540 buah sekolah harian seluruh negara.

Tuan Yang di-Pertua, pada dasarnya KPM tidak pernah meminggirkan keperluan persekolahan murid-murid Orang Asli. Untuk makluman Yang Berhormat Senator Tuan Muhammad Olian bin Abdullah, selain bantuan pendidikan disediakan kepada mereka, sebanyak 38 asrama yang merangkumi asrama desa, asrama harian dan asrama yang diambil alih daripada Jabatan Hal Ehwal Orang Asli disediakan bagi memenuhi keperluan khusus untuk murid-murid Orang Asli di seluruh negara pada masa kini. Usaha yang dilakukan ini bertujuan untuk memastikan anak-anak Orang Asli akan meneruskan persekolahan mereka ke peringkat menengah. Kementerian berpandangan bahawa ini merupakan tanggungjawab yang perlu dilakukan oleh kerajaan demi kesejahteraan semua kaum di negara ini.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Puan Hajah Noriah binti Mahat mencadangkan KPM mengujudkan unit khas di KPM untuk melaksanakan pendidikan kanak-kanak tanpa dokumen. Seperti yang diumumkan oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri merangkap Menteri Pelajaran, bagi memastikan dasar ini dapat dilaksanakan dengan berkesan, KPM akan bergerak bersama-sama agensi kerajaan yang lain – badan bukan kerajaan dan pihak swasta, untuk menyediakan peluang pendidikan berkenaan. KPM akan bertindak sebagai agensi penyelaras supaya program pendidikan yang dilaksanakan dapat diseragamkan. Mekanisme pelaksanaan dasar ini akan memberi fokus kepada pelbagai aspek termasuklah mengenal pasti organisasi yang bertanggungjawab untuk melaksanakan program pendidikan ini. Sebagai langkah jangka pendek, KPM telah menubuhkan sebuah jawatankuasa khas bagi melaksanakan tanggungjawab tersebut. Kementerian akan mengkaji dan meneliti kesesuaian penubuhan sebuah unit khas seperti yang dicadangkan oleh Ahli Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Yang Berhormat Senator Datuk Sim Kheng Hui dan Yang Berhormat Senator Tuan Khoo Soo Seang, sepatutnya isu berhubung pengiktirafan Sijil UEC tidak perlu dibangkitkan kerana kita sedia maklum tentang status sijil tersebut. Walau bagaimanapun, kita seharusnya mengucapkan terima kasih atas keprihatinan kerajaan khususnya kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri atas pengumuman yang dibuat dalam pembentangan Rancangan Malaysia Kesepuluh yang lalu, yang mana kerajaan memberi ruang kepada pemegang sijil tersebut termasuk juga lulusan Sijil Menengah Agama dan juga Sijil Tinggi Agama yang berkecualan dan memenuhi syarat yang ditetapkan seperti SPM untuk menjadi guru dan kalau untuk UEC ialah untuk menjadi guru Bahasa Mandarin.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed, Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali dan Yang Berhormat Senator Puan Hajah Wan Hazani binti Wan Mohd. Nor membangkitkan isu kualiti guru. Kementerian sentiasa berusaha memperkukuhkan kualiti guru melalui modul-modul latihan yang terus dimantapkan dari semasa ke semasa. Usaha ini dilakukan adalah semata-mata untuk mengangkat martabat profesion perguruan pada kedudukan yang lebih tinggi serta dihormati oleh semua lapisan masyarakat.

Selain itu, kementerian juga telah menetapkan syarat-syarat yang lebih ketat bagi kemasukan ke IPGM serta melaksanakan pengambilan tenaga pengajar guru dari pasaran terbuka terutama pendidikan tertentu seperti Pendidikan Vokasional dan Teknik. Bagi membantu para guru mencapai tahap kompetensi yang unggul, Standard Guru Malaysia (SGM) telah dibangunkan sebagai panduan dan rujukan kepada mereka. Dalam konteks ini, Kementerian Pelajaran...

Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir: Yang Berhormat, minta laluan. Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua, saya nampak Yang Berhormat duduk di sebelah sana. Saya teringat Yang Berhormat duduk di sebelah sini. Masa di sebelah sini Yang Berhormat bercakap lain dan duduk di sebelah sana Yang Berhormat bercakap lain sedikitlah. Terima kasih Yang Berhormat. *[Ketawa]*

Yang Berhormat, saya tertarik tentang kualiti guru-guru ini Yang Berhormat bentangkan tadi iaitu tentang guru-guru gantian ini di sekolah.

■ 1200

Sekarang kita lihat, wanita ini lebih ramai daripada lelaki yang menjadi guru di sekolah-sekolah. Jadi kadang-kadang wanita ini memanglah apabila dia kahwin, dia mengandung, bersalin. Apabila bersalin, dia cuti. Selepas itu ada pula tiga empat orang guru ini sedang tunggu hendak bersalin. So bayangkan Yang Berhormat, apabila guru ini sudah bersalin, sudah tentulah ada guru yang kosong. Tiga, empat orang guru lagi tunggu untuk bersalin. Jadi, tidak ada guru gantian apabila guru ini bersalin. Apakah benar ini Yang Berhormat?

Apabila tidak ada guru gantian, maknanya ini akan membebankan kerja-kerja guru. Jadi bagaimana guru ini hendak menjalankan tugas dan tanggungjawabnya untuk memperkasakan pendidikan jika mereka dibebankan dengan kerja? Terima kasih Yang Berhormat.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Terima kasih Yang Berhormat. Saya ingat Yang Berhormat sudah tidak ada di dalam Dewan ini. *[Ketawa]* Rupanya masih wujud lagi. Yang Berhormat, sebab itulah pengambilan guru pada tahun 2010 ini, kita telah membuat satu keputusan untuk mengatasi masalah keseimbangan guru antara bandar, luar bandar, Sabah dan Sarawak, maka kita membuat keputusan supaya pengambilan guru ialah 30% calonnya dari Sabah, 30% dari Sarawak dan 40% dari Semenanjung. Bahkan, kita juga mengambil pendekatan iaitu temu duga guru secara terbuka. Maksudnya, panel-panel kita datang turun ke pedalaman

dan kita minta bantuan daripada wakil-wakil rakyat memaklumkan dan wakil rakyat sendiri turun membuat hebahan dan mereka datang ke tempat temu duga untuk ditemu duga.

Dalam masa yang sama, kita juga membuat keputusan untuk mengambil guru yang diseimbangkan 50% lelaki dan 50% wanita. Akan tetapi nampaknya kita menghadapi kesukaran untuk melaksanakan sepenuhnya, sebab kita berhadapan dengan jumlah calon yang layak. Maka sebab itu akhirnya hasrat kita untuk mengambil 50% lelaki dan 50% wanita itu tidak dapat dilaksanakan sepenuhnya. Rasional kita untuk 50% lelaki ini ialah untuk memudahkan kita menghantar mereka ini ke pedalaman. Itu satu.

Datuk Maijol Mahap: [Bangun]

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Kedua ialah mengatasi masalah kekurangan guru disiplin sebab guru disiplin ini ia sesuai pada guru lelaki.

Datuk Maijol Mahap: Minta laluan.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Satu perkara yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat tadi tentang masalah guru perempuan yang cepat mengandung ini...

Datuk Maijol Mahap: Minta laluan.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: ...Apabila dia kahwin, dia akan mengandung ini, maka kita sebenarnya dalam perbincangan meja bulat mengenai beban tugas guru, kita membuat keputusan untuk menambah guru-guru GSTT (Guru Sandaran Tidak Terlatih) untuk mengatasi masalah jika sekiranya guru perempuan yang mengandung bercuti dan sebagainya. Maka, kita ada guru GSTT untuk mengambil alih tempat yang kekosongan. Ya, silakan Yang Berhormat.

Datuk Maijol Mahap: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Dasar Kementerian Pelajaran selama ini ialah *deployment of teachers* di negara kita tidak kira dari mana dia boleh bertugas di mana sahaja di negara kita. Akan tetapi saya mendapat tahu Tuan Yang di-Pertua, baru-baru ini bahawa dasar kementerian sekarang ialah guru-guru berasal dari Sabah dan Sarawak harus ditempatkan di Sabah dan Sarawak. Balik kampunglah begitu. Apa yang menyebabkan ini? Ingin bertanya, minta penjelasan Tuan Yang di-Pertua, apa rasional di sebalik keputusan seperti ini – menempatkan mereka ini balik negeri masing-masing? Terima kasih.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Ya. Sebenarnya, ia sama juga dengan dasar kita untuk mengambil guru-guru masyarakat Orang Asli mengajar di tempat Orang Asli sebab pertama, mereka lebih faham budaya masyarakat Orang Asli. Kita sebenarnya dalam kes ini, kenapa kita hendak mengambil guru-guru daripada Sabah dan Sarawak bertugas di Sabah dan Sarawak, ialah untuk mengurangkan masalah perpindahan guru.

Saya mengambil contoh, permohonan guru-guru dari Semenanjung yang bertugas di Sarawak untuk keluar dari Sarawak ialah 925 orang – yang memohon hendak keluar dari Sarawak dan hendak balik ke Semenanjung – sedangkan yang masuk hanya 155 orang sahaja.

Maka, sudah tentulah kalau 925 orang ini keluar, maka apa akan jadi pada sekolah tersebut yang di pedalaman, sebab masing-masing dia kata dia sudah cukup syarat tiga tahun, empat tahun dan ada setengah guru ini pula, ketika dia menjadi guru di peringkat awal, dia belum berkahwin tetapi apabila sudah setahun menjadi guru, dia berkahwin dan apabila dia berkahwin, maka suami dia di Semenanjung atau isteri di Semenanjung, dia hendak balik.

Seperti baru-baru ini ada datang pejabat saya menangis, dia – bukan datang ke pejabat saya, datang ke rumah saya di Batu Pahat, guru dari Sarawak, perempuan. Dia menangis, dia kata dia hendak anak dan sampai sekarang dia tidak dapat anak. Jadi sebab itu dia mohon untuk balik ke Semenanjung sebab suami dia tentera. Maka oleh kerana itu dia kata peluang untuk dapat anak tidak ada. Jadi dia mesti bersama dengan suami selalu untuk dapat anak dan dia perlukan anak – dia kata. Bayangkan, apa yang kita hendak jawab? Ini melibatkan faktor kemanusiaan. Ya, sebab itu saya kata dalam jawapan saya yang lalu bahawa kadang-kadang pertukaran ini lebih kerana faktor kemanusiaan, bukan kerana *option*.

Sebab itu kalau saya hendak jawab, boleh. Saya kata – ya lah seperti tentera, takkanlah boleh pilih-pilih pula hendak berperang di mana. Maksudnya, katakanlah tidak hendak berperang di Bosnia, hendak pilih tempat yang tidak ada bergaduh, bertembak – susahlah, bukan? Akan tetapi saya tidak boleh jawab begitu pada guru berkenaan sebab saya akan *demoralize* dia. Maka mahu tidak mahu, kita akan melayan permintaan itu. Soal dapat atau tidak dapat, itu soal yang ditentukan oleh pihak sekolah harian yang menentukan pertukaran guru. Jadi sebab itulah kenapa kita mahu mengambil guru setempat. Kalau di Sarawak – Sarawak, kalau di Sabah – Sabah, supaya mengurangkan kadar pertukaran itu.

Tuan Yang di-Pertua, selain itu, dalam Perutusan Hari Guru 2010, Yang Amat Berhormat Menteri Pelajaran Malaysia telah mengumumkan insentif berikut...

Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed: *[Bangun]*

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: ...Kepada para guru. Antaranya, sistem...

Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed: Boleh saya minta laluan Yang Berhormat?

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Ya.

Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat. Saya rasa soalan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Dato' Musa tadi tidak dapat jawapan yang menyeluruh. Yang Berhormat selalu bercakap berkenaan dengan Sabah dan Sarawak. Kita faham Sabah dan Sarawak adalah *fixed deposit* tetapi Semenanjung juga memerlukan, terutama sekali di utara – Pulau Pinang, Perlis, Kedah. Kita difahamkan apabila ada kekosongan disebabkan oleh guru bercuti bersalin, tidak ada guru gantian, maka ketua murid diminta menjaga kelas pada waktu tersebut. Maka, mata pelajaran yang sepatutnya dihantar oleh guru yang bercuti bersalin tadi itu telah tidak diajar. Apakah pendapat Yang Berhormat, benda-benda seperti ini wajarkah oleh kerana saya dapati banyak

kelulusan guru yang tidak mendapat pekerjaan, apakah guru gantian ini tidak perlu diadakan sekarang ini? Terima kasih.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Saya rasa saya sudah jawab tadi Yang Berhormat iaitu saya kata bahawa kita akan menambah guru GSTT (Guru Sandaran Tidak Terlatih). Akan tetapi kalau Yang Berhormat maksudkan kepada guru-guru lulusan jurusan pendidikan dari IPTA, mungkin ada di kalangan mereka itu kita tidak boleh ambil sebab bidang yang diambil tidak bersesuaian dengan apa yang kita perlukan di Kementerian Pelajaran. Saya tidak perlulah sebut apakah bidang-bidang tersebut tetapi tidak salah saya ada universiti menawarkan – *Bachelor Pendidikan Pengurusan Restoran* kah begitu? Takkan kita hendak mengambil guru itu untuk mengajar di KPM. Akan tetapi yang saya sebutkan tadi bahawa kita akan mengambil, menambah guru-guru GSTT untuk mengatasi masalah guru-guru yang bercuti kerana bersalin. Itu kita akan lakukan.

Selain itu, dalam Perutusan Hari Guru 2010, Yang Amat Berhormat Menteri Pelajaran Malaysia telah mengumumkan insentif berikut kepada para guru. Antaranya, sistem tawaran baru atau *new deal* kepada kepimpinan sekolah serta guru-guru bagi meningkatkan prestasi sekolah, memperbaiki laluan kerjaya guru dengan membuka lebih banyak peluang kenaikan pangkat, memperbaiki persekitaran kerja, meningkatkan kemudahan dan prasarana pendidikan khususnya di luar bandar dan pedalaman.

■1210

Saya mengambil contoh tentang *new deal* ini Ahli-ahli Yang Berhormat, iaitu bahawa jika sekolah itu terpilih maka pengetua atau guru besar akan menerima ganjaran dalam bentuk kewangan sebanyak RM7,500. Guru-guru pula 5% guru yang paling cemerlang akan menerima RM1,800 dan 90% yang lain akan menerima RM900. 5% pula yang terbawah itu, ia kalau direkomen oleh pengetua maka mereka juga akan mendapat RM900 ini. Maka ini yang *new deal*, satu daripada budaya baru kepimpinan Yang Amat Berhormat Perdana Menteri iaitu mengiktiraf pencapaian. Maka di sekolah melalui NKRA, maka ini juga kita laksanakan.

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi: Saya mohon laluan. Saya mohon laluan.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Ya, sila.

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat.

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya tertarik dengan cadangan baru yang telah dibukakan oleh Yang Amat Berhormat Timbalan Perdana Menteri berhubung dengan ganjaran kepada guru.

Persoalan saya kemukakan di sini ialah dari segi penilaian, adakah penilaian itu hanya berdasarkan kepada peperiksaan ataupun berdasarkan kepada sahsiah? Sebab akhir-akhir ini kita lihat, kebanyakan berita yang melaporkan dalam akbar adalah berkaitan dengan akhlak pelajar-pelajar sekolah. Jadi adakah penekanan diberikan juga kepada penilaian akhlak dan sahsiah pelajar-pelajar di sekolah, untuk pemberian insentif kepada guru? Itu yang pertama

Seterusnya yang kedua, saya tertarik tadi dengan kenyataan Yang Berhormat Timbalan Menteri mengatakan bahawa guru-guru lelaki lebih sesuai menjadi guru disiplin, guru perempuan tidak. Akan tetapi ini merupakan satu fenomena yang berbeza daripada di rumah. Kalau di rumah, saya rasa yang menjaga disiplin anak ialah ibu. Jadi kenapa di sekolah peranan ini bertukar kepada ayah? Apakah tindakan oleh kementerian bagi memastikan jumlah guru disiplin dan juga guru kaunseling di sekolah di tingkatkan? Ini kerana hari ini, kita lihat dari segi mutu pembelajaran ramai yang dapat 9A, 10A. Akan tetapi daripada segi akhlak, kita rasa kita sudah jarang jumpa pelajar yang menyayangi guru dan menyayangi bapa, sebagaimana akhlak pelajar-pelajar terdahulu. Saya mohon respons. Terima kasih.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Terima kasih Yang Berhormat. Bagi mendapat insentif ini beberapa kriteria perlu diberi. Antaranya ialah, pertama... *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]*

Datuk Akbar bin Ali: *Microphone.*

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Ya. Bagi mendapat insentif ini, pertama skor komposit sekolah bagi sekolah menengah mestilah 92% ke atas, dan bagi sekolah rendah ialah 84% ke atas. NLPT pengetua atau guru besar mesti melepasi 90% ke atas dan bebas daripada tindakan tatatertib. Di samping itu, untuk macam sekolah rendah ia mesti ada syarat tambahan iaitu mesti memenuhi syarat sasaran LINUS iaitu 90% pada tahun 2010.

Mengenai dengan isu guru disiplin ini lebih sesuai guru lelaki, sebab kita faham bahawa masalah disiplin ini ia melibatkan hubungan dengan masyarakat. Jadi bila guru lelaki ini, ia mungkin mudah bila berdepan dengan masyarakat sebenarnya berbanding dengan guru perempuan. Jadi sebab itulah untuk menjadi guru disiplin, ia mempunyai tekanan emosi yang tinggi, ketahanan yang tinggi. Jadi sebab itulah kita merasakan bahawa lebih sesuai guru disiplin ini guru lelaki. Walau bagaimanapun, kita tidak menafikan guru perempuan juga mampu untuk menjadi guru disiplin. Akan tetapi pada pandangan kita supaya lebih memudahkan, apabila berdepan dengan isu-isu kemasyarakatan ataupun polis dan sebagainya, maka guru lelaki itulah yang kita berikan keutamaan.

Sudah tentulah saya bersetuju dengan Yang Berhormat, bahawa isu disiplin pelajar ini perlu diberikan perhatian. Oleh sebab itulah saya mengatakan bahawa, kadang-kadang dalam isu disiplin ini pendekatan PMP kita ataupun pendekatan kita dalam mengajar subjek Moral, Agama dan sebagainya perlu lebih berkesan - lebih menarik perhatian yang boleh menanam kefahaman dan penghayatan kepada pelajar-pelajar tersebut. Ini kerana itulah kita tidak bersetuju bahawa mata pelajaran Moral, Agama ini mesti menjadi syarat wajib lulus untuk peringkat peperiksaan awam, sama ada SPM. Walaupun ada cadangan hendak buat sekolah ibu hamil. Itu tidak menyelesaikan masalah sebenarnya. Apa yang penting ialah cara kita mentarbiah, mendidik anak-anak ini.

Yang Berhormat Dr. Syed Husin Ali mencadangkan keutamaan peruntukan kepada pembangunan pendidikan di luar bandar. KPM amat menyedari akan keperluan untuk meningkatkan tahap infrastruktur dan prasarana pendidikan tanpa mengira lokasi dan jenis sekolah. Namun demikian, satu pendekatan yang lebih berkesan sedang dilaksanakan oleh kerajaan dalam menentukan pembinaan dan penambahan kemudahan pendidikan sesebuah sekolah. Kementerian telah selesai melaksanakan pengauditan ke atas semua sekolah, untuk memastikan hanya sekolah yang benar-benar memerlukan diberi peruntukkan dan pertimbangan yang sewajarnya. Dalam konteks ini soal lokasi atau jenis sekolah tidak timbul, di mana semua sekolah akan mendapat perhatian yang sewajarnya supaya persekitaran dan pembelajaran yang lebih kondusif dapat diwujudkan.

Untuk makluman Yang Berhormat, kita telah pun bermesyuarat dua kali iaitu Jawatankuasa Pengauditan Kemudahan Fizikal Sekolah ini. Kita telah mengaudit lebih kurang 9,462 sekolah, dan 3% daripadanya berada dalam keadaan kerosakan amat kritikal dan memerlukan perbelanjaan yang banyak sebenarnya. Kebetulan saya sebagai pengerusi jawatankuasa ini, maka kita juga memasukkan dalam *item* kita ini, sekolah-sekolah yang sering dilanda banjir. Sekolah-sekolah menumpang yang perlu dibangunkan segera supaya tidak timbul sekolah menumpang ini. Maka ini antara pendekatan kita untuk merapatkan jurang pendidikan antara bandar dan luar bandar, dan memastikan sekolah-sekolah termasuklah sekolah-sekolah di bandar yang berhadapan dengan isu keselamatan, tidak sesuai, membahayakan, kerosakan teruk dapat kita atasi.

Datuk Akbar bin Ali: Mohon laluan. Saya ada dua perkara hendak tanya, Tuan Yang di-Pertua. Satu yang baru disebutkan oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri bahawa berkenaan dengan membina sekolah khas untuk murid-murid sekolah yang mengandungi tidak menyelesaikan masalah.

Saya hendak tanya, benar atau tidak ada dalam peraturan, akta dan sebagainya bahawa mereka yang sudah tersilap ini - yang 'termengandung' dan sebagainya, lalu diberhentikan daripada bersekolah oleh pihak jabatan pelajaran? Setahu saya tidak ada secara jelas. Kalau tidak ada bukankah elok kalau kita mengambil tindakan yang lebih berperikemanusiaan, membenarkan *one way or the other* dengan izin, mereka bersekolah supaya masa depan mereka tidak gelap dan kita tidak menjadikan mereka sudah jatuh ditimpa tangga. Itu satu.

Seterusnya yang kedua, awal-awal tadi saya sedang menunggu sama ada, ada sentuhan lebih panjang lagi berkenaan dengan perubahan kurikulum - *transformed curriculum* yang dijangka dijadualkan berkuat kuasa mulai 20 Disember 2010. Kalau berkuat kuasa mulai 20 Disember 2010, saya faham kenapa pihak kementerian mengambil masa yang demikian kerana perlu persediaan dan sebagainya. Akan tetapi dalam konteks Wawasan 2020, kita hanya tinggal lapan tahun sahaja lagi.

Jadi bagaimanakah kita hendak menampung, hendak menyokong RMKe-10 dan MBE yang memerlukan produk yang kreatif berinovasi dan juga berdaya saing, supaya boleh menggerakkan ekonomi kita seperti yang diharapkan oleh MBE? Ini kerana produk yang akan dikeluarkan oleh pihak kementerian, lapan tahun kemudian baru tingkatan dua. Maka sudah tentu ada cara lain untuk menyokong MBE, dan RMKe-10/RMKe-11 nanti. Apakah usaha itu? Terima kasih.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Yang Berhormat, apabila Yang Amat Berhormat Perdana Menteri memperkenalkan Model Baru Ekonomi, yang antara lain matlamatnya ialah untuk melahirkan masyarakat yang berpendapatan tinggi. Sebenarnya di pihak Kementerian Pelajaran kita juga membincangkan perkara ini. Sebenarnya Kementerian Pelajaran Malaysia sendiri telah pun membuat persiapan lebih awal, apabila kita membuat keputusan untuk melakukan proses transformasi kurikulum tersebut. Antaranya seperti yang telah saya sebutkan awal tadi, iaitu pendidikan *voctech* kita. Pendidikan *voctech* kita adalah satu daripada elemen contoh, bahawa kita mahu melakukan transformasi kurikulum ini kerana kita mahu menjadikannya sebagai arus pendidikan aliran perdana, bukan lagi pilihan kedua.

■ 1220

Disebabkan itulah kemungkinan, antara kemungkinan yang akan berlaku ialah aliran *voctech* kita ini – vokasional kita ini ialah sama taraf dengan aliran SPM akademik. Dengan kata lain mungkin ia tidak akan lagi, bukan lagi prosesnya dua tahun, mungkin tiga tahun. Kebanyakan negara maju pendidikan *voctech* mereka ialah tiga tahun. Di Malaysia sahaja dua tahun dan yang menjadi masalah di Malaysia ialah 45% daripada kandungan *voctech* kita ini ialah kemahiran tetapi 55% akademik. Jadi, bagaimana hendak melahirkan masyarakat yang berkemahiran tinggi?

Disebabkan itulah di negara kita, hanya 26% sahaja tenaga kerja di negara kita ialah tenaga kerja yang berkemahiran tinggi. Kalau mengikut Rancangan Malaysia Kesepuluh, kita mahu menaikkan pada 36% bahkan Kementerian Pelajaran sendiri mahu menaikkan enrolmen kita daripada 10% kepada 20% sedangkan di negara-negara seperti Finland, *voctech* mereka 70% kemahiran, 30% sahaja akademik. Daripada segi enrolmen, 50% *voctech* 50% akademik. Maka, kita jauh tertinggal. Oleh sebab itu kita memang serius dalam soal melakukan transformasi kurikulum ini.

Mengenai dengan isu pelajar yang hamil ini, pada kita, barangkali lebih sesuai kalau kita hendak mewujudkan pusat pemulihan pelajar-pelajar ini daripada kita hendak buat sebuah sekolah. Ini disebabkan pada saya tidak sesuai. Nampak seperti kita hendak menggalakkan pula. Oleh sebab itu saya persoalkan apakah nanti kita terpaksa pula buat sekolah untuk penagih dadah, murid yang menagih dadah. Maka, perkara-perkara ini sebenarnya perlu diteliti dengan baik supaya tidak timbul salah faham dan kita kehilangan fokus sebenarnya.

Tuan Yang di-Pertua, seperti Yang Berhormat Senator Dato' Dr. Yeow Chai Thiam sedia maklum sekolah menengah persendirian Cina adalah merupakan sekolah swasta yang tidak menggunakan kurikulum pendidikan kebangsaan. Oleh kerana sekolah ini tidak tertakluk di bawah Akta Pendidikan 1996, kerajaan tidak memperuntukkan apa-apa peruntukan kepada sekolah-sekolah tersebut. Sebagai institusi pendidikan swasta, adalah menjadi tanggungjawab pihak lembaga pengelola atau pengurus sekolah untuk mendapatkan sumber kewangan bagi sekolah yang berkenaan.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Yang Berhormat Senator Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah, pemantauan kejayaan pelaksanaan Pelan Induk Pembangunan Pendidikan (PIPP) bagi setiap teras diukur berdasarkan *indicator* yang telah ditetapkan. Pemantauan terhadap pelaksanaan aktiviti program telah dijalankan oleh agensi pelaksanaan dan dilaporkan setiap enam bulan melalui kad laporan PIPP. Kementerian juga telah melaksanakan kajian semula PIPP pada....

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: [*Bangun*]

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: 19 sehingga 22 Julai 2009 untuk melihat prestasi pelaksanaan PIPP pada separuh penggal pertama.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Minta laluan Yang Berhormat.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Boleh saya habiskan sedikit lagi? Kajian semula PIPP ini adalah bertujuan untuk melihat kesesuaian strategi pelaksanaan pelan tindakan aktiviti, *indicator* dan jangka masa yang telah ditetapkan dalam PIPP bagi menentukan sama ada sesuatu strategi pelaksanaan pelan tindakan, *indicator* atau aktiviti perlu dikekalkan, dipinda atau digugurkan selaras dengan perkembangan dasar-dasar semasa negara. Sehingga Disember 2009, prestasi pencapaian pelaksanaan hampir 300 pelan tindakan bagi kesemua teras PIPP telah berjaya dilaksanakan dan mencapai antara 80% sehingga 100% sasaran yang ditetapkan.

Prestasi pencapaian bagi setiap teras ataupun pelaksanaan program bagi setiap teras seperti Teras Satu ialah 100%, Teras Dua (82.4%), Teras Tiga (83.4%), Teras Empat (92.3%), Teras Lima (90.7%) dan Teras Enam (95.2%). Teras-teras ini barangkali untuk memudahkan Yang Berhormat semua;

Teras Pertama ialah Membina Negara Bangsa;

Teras Kedua ialah Membangunkan Modal Insan;

Teras Ketiga ialah Memperkasakan Sekolah Kebangsaan,

Teras Keempat ialah Merapatkan Jurang Pendidikan antara Bandar-Luar Bandar;

Teras Lima ialah Memartabatkan Profesion Perguruan; dan

Teras Enam ialah Melonjakkan Kecemerlangan Institusi Pendidikan.

Prestasi pegawai-pegawai yakni pengarah yang bertanggungjawab secara langsung terhadap pelaksanaan PIPP dinilai dengan melihat tahap kejayaan pelaksanaan setiap program, aktiviti berdasarkan KPI yang telah ditetapkan.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Perkara yang saya timbulkan Yang Berhormat Timbalan Menteri, ialah tentang ukuran yang digunakan untuk menentukan pencapaian atau *indicator* itu yang terlalu mekanikal sifatnya sehingga kita mempersoalkan apabila dikatakan bahawa Teras Pertama iaitu Pembinaan Sebuah Negara Bangsa, mencapai nilai sehingga 100%. Ini adalah angka sahaja. Itu yang saya sebutkan penilaian laporan yang bersifat kuantitatif. Kita memerlukan sedikit penjelasan yang kualitatif sifatnya.

Begitu juga umpamanya apabila dikatakan Teras Ketiga iaitu Pemerksaan Sekolah Kebangsaan, mencapai nilai 80 berapa peratus itu. Sedangkan kita tahu – saya diberitahu oleh, bukan kita tahu. Saya diberitahu oleh pihak tertinggi kementerian bahawa hanya 315 buah sebuah sekolah kebangsaan sahaja yang murid-murid bukan Melayunya lebih daripada 15 orang. Akan tetapi mengikut *indicator* yang digunakan untuk mengukur pencapaian itu, pencapaian masih tinggi. Jadi, *indicator* cara pengukuran penilaian mengikut *indicator* yang sedia ada, saya rasa agak mengelirukan dengan izin, *misleading*. Itu perkara yang saya timbulkan dan begitu juga mengenai pembinaan sebuah negara bangsa.

Dengan berlakunya kita sedar tidak ada, terdapat sedikit - kadar percampuran antara pelajar-pelajar dalam sistem persekolahan sangat rendah walaupun apabila mereka sudah sampai kepada sekolah menengah yang mana pelajar daripada pelbagai kaum bergaul. Jadi, itulah yang mengelirukan. Akan tetapi walau bagaimanapun, saya mengalu-alukanlah keterbukaan kementerian untuk menilai kembali sistem ukuran yang digunakan untuk menentukan pencapaian itu Yang Berhormat.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Terima kasih Yang Berhormat. Sebenarnya saya bersetuju dengan Yang Berhormat bahawa bukan mudah untuk kita menilai tentang prestasi terutama perkara yang menjadi terlalu subjektif seperti 'Membina Negara Bangsa'. Apa yang dimaksudkan di sini ialah prestasi daripada segi pelaksanaan program-program. Katalah Teras Pertama kita ada 160 buah program. Kita sudah laksanakan semuanya tetapi hendak menilai daripada segi pencapaian kepada apa yang tersirat iaitu membina negara bangsa memang sukar untuk kita menggunakan kayu ukur apa yang paling sesuai. Ini kerana ada sesetengah pihak mengatakan bahawa masalah komunalisme, perkauman dan sebagainya tetap menjadi panas di negara kita ini. Jadi, sebab itu saya kata bahawa pendidikan adalah cara yang terbaik untuk kita menyatupadukan masyarakat.

Akan tetapi itu saya kata tadi bahawa kadang-kadang ada faktor lain yang memanaskan keadaan terutamanya faktor politik. Ini kita tidak boleh dan tidak ada sesiapa yang boleh berselindung untuk mengatakan sebab kita mesti bercakap dengan hati nurani kita bahawa politik banyak memanaskan keadaan. Ini disebabkan masing-masing mahu menyatakan sokongan, DAP pun. Dalam keadaan dia hendak berkata soal kesamarataan, dia juga banyak memainkan

isu perkauman untuk mendapatkan sokongan. Maksudnya tidak ada sesiapa yang boleh menafikan.

Oleh sebab itu saya kata bahawa ini masalah yang berbangkit kepada kita tetapi contohnya seperti Yang Berhormat bangkitkan mengenai memperkasakan sekolah kebangsaan.

■1230

Sebab itulah bila kita kata kita akan memasukkan mata pelajaran bahasa Mandarin dan Tamil di sekolah kebangsaan, tujuan kita ialah untuk memperkasakan sekolah kebangsaan tetapi ada juga yang tidak bersetuju, yang mengatakan ia tidak sesuai dilaksanakan, sedangkan hasrat kita ialah untuk memperkasakan sekolah kebangsaan. Jadi ini antara beberapa contohlah, Yang Berhormat, yang saya rasa sebenarnya proses penyatuan dan perpaduan rakyat Malaysia ini masih memerlukan cabaran yang panjang tetapi saya yakin Yang Amat Berhormat Perdana Menteri tidak pernah berputus asa. Bila dia memperkenalkan 1Malaysia, 1Malaysia bukan setakat gagasan semata-mata, ia juga ada perkara lain yang dilaksanakan. Sebab itu ia ada NKRA dan sebagainya.

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Yang Berhormat, boleh?

Datuk Akbar bin Ali: [Bangun]

Timbalan Yang di-Pertua: Ada dua orang minta laluan ini, mana satu, Yang Berhormat Menteri?

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Yang Berhormat Senator itu.

Timbalan Yang di-Pertua: Ya.

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Terima kasih. Timbalan Menteri, sekarang masa globalisasi. Jadi, negara Malaysia pun mesti boleh bertanding dan pergi ke pasaran negara lain seperti negara India, negara China dan lain-lain negara. Jadi, adakah baik kita juga memajukan bahasa Tamil dan Cina supaya kita pun boleh pergi ke pasaran itu. Bahasa ibunda itu bukanlah satu kelemahan, sebenarnya ini satu kekuatan. Jadi, saya tidak tahu kenapa kita selalu bercakap bahawa satu *stream* sahaja. Kita perlu semua *stream* kerana ini akan memperkayakan negara kita. Itu pandangan saya. Apa pandangan Yang Berhormat?

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Mengenai penguasaan bahasa, Yang Berhormat, saya setuju dengan Yang Berhormat. Sebab itulah kita mahu melaksanakan pengajaran bahasa Mandarin dan Tamil di sekolah kebangsaan. Kita mahu rakyat Malaysia, terutamanya orang Melayu menguasai bahasa Mandarin dan juga bahasa Tamil. Saya ambil contoh, Yang Berhormat, sebab saya suka ambil Finland sebab saya membuat kajian di Finland, saya pergi Finland.

Sekolah di Finland, saya terkejut sekolah mereka mengajar banyak bahasa. Yang wajib ialah bahasa *Finnish*, bahasa Finland, kemudian bahasa Swedish - Sweden, sebab mereka pergi dijajah oleh Sweden dan bahasa Inggeris. Mereka juga ada mata pelajaran bahasa lain, termasuklah bahasa Arab, bahasa Mandarin dan sebagainya. Finland adalah antara negara

yang dilihat sebagai kategori negara yang tertinggi dari segi pencapaian prestasi pendidikannya yang mesti kita kagumi, termasuklah pendidikan vokasional.

Sebab itu pada saya, kita mesti menyokong bila Menteri Pelajaran mengumumkan bahawa mata pelajaran bahasa Mandarin dan Tamil akan diajar di sekolah kebangsaan, tetapi ada juga yang membantah. Dia menjadikan alasan, dia kata guru bahasa Mandarin dan Tamil tidak cukup di sekolah SJK(C). Sebab itu dia kata dia membantah mengajar bahasa Mandarin dan bahasa Tamil di sekolah kebangsaan, sedangkan sepatutnya tidak membantah. Yang penting pada kita ialah bagaimana kita hendak memastikan kekurangan guru ini dapat diatasi. Itu yang penting. Yang Berhormat tadi.

Datuk Akbar bin Ali: Terima kasih Yang Berhormat. Saya ada dua soalan. Satu berkenaan dengan memperkasa sekolah kebangsaan yang terkandung dalam Teras Tiga PIPP. Kalau kita lihat dalam tempoh 10 tahun, 2000-2009, bilangan pelajar Melayu di sekolah Cina meningkat *around* 31%, manakala bilangan pelajar Cina di sekolah kebangsaan menurun kira-kira 46%. Dalam konteks itu, bagaimana kita boleh menterjemahkan bahawa memperkasakan sekolah kebangsaan itu telah berjaya.

Berkaitan dengan itu, kalau inilah realitinya, apakah tindakan yang berciri yang dikatakan *blue ocean strategy* untuk memperbaiki dan meningkatkan lagi kewibawaan sekolah rendah kebangsaan supaya dapat menarik semua kaum ke sekolah itu selaras dengan semangat sekarang ini yang dikatakan keterangkuman.

Soalan saya yang kedua ialah dalam Perlembagaan 152, cukup jelas mengatakan bahawa bahasa Melayu itu adalah bahasa kebangsaan. Namun *the second link of that clause*, dengan izin, bahasa-bahasa ibunda mesti dibenarkan digunakan seperti biasa di rumah dan sebagainya. Akan tetapi, 152 tidak mengatakan mesti ada sekolah berasingan dengan menggunakan bahasa-bahasa ibunda masing-masing. Akan tetapi dalam Akta Pelajaran membenarkan.

Soalan saya sekarang, dalam konteks ini saya setuju bahawa semua bahasa perlu diajar supaya dalam era globalisasi dan liberalisasi ini tetapi mediumnya bukannya lebih baik dalam satu *stream*. Kalau masalah *politician* yang timbalan menteri katakan tadi, mengapi-apikan atau memburuk-burukkan keadaan polarisasi kaum adalah produk sistem pendidikan. Kalau sistem pendidikan itu begitu, maka keluarlah *politician* dan orang lain seperti saya juga, hasil daripada produk sedemikian. Maka sistem itu perlu dirombak dan diubah supaya kita mendengar apa yang Einstein cakap kira-kira 100 tahun dahulu.

Jadi soalan saya berkenaan dengan yang ini, ada timbalan menteri sebut tadi bahawa sekolah kebangsaan Cina menengah tadi tidak layak kerana ia tidak mematuhi peraturan-peraturan tertentu. Saya haraplah di dalam Dewan yang mulia ini, *once and for all*, dengan izin, diterangkan kepada kita – tetapi sayangnya kawan-kawan kita dari MCA tidak ada – supaya kita faham di bawah undang-undang yang ada, termasuk Perlembagaan, sekolah Cina macam mana,

sekolah Tamil macam mana yang layak dan macam mana kelayakan untuk dapat bantuan kerajaan dan mengapa pula tidak boleh dapat bantuan seperti sekolah kebangsaan. Ini supaya kita faham sebenarnya apa yang di dalam undang-undang.

Di satu pihak kita dengar orang Cina dan orang India tidak puas hati kerana peruntukan yang diberikan tidak mencukupi untuk sekolah mereka, sedangkan kalau kita lihat dewan *beraircond*. Sekolah Melayu hendak jumpa dewan *beraircond* pun bukan sahaja tidak jumpa, dewan pun tidak ada. Maka di pihak orang Melayu dan bumiputera pula merasakan terkilan dan mungkin juga marah kenapa asyik-asyik bagi ke sana sampai dikatakan RM1.8 bilion dicurahkan. Ini semua kerana salah faham. Satu lagi kerana kita tidak faham aspirasi kaum masing-masing.

Maka eloklah Yang Berhormat Timbalan Menteri gunakan ruang yang ada ini menerangkan supaya kami sekurang-kurangnya faham di mana di bawah peruntukan Perlembagaan dan akta-akta tertentu, kelayakan masing-masing di bawah langit Malaysia, 1Malaysia berhubung pendidikan ini. Terima kasih.

Dr. Haji Mohd. Puad bin Zarkashi: Terima kasih Yang Berhormat. Pertama tentang memperkasakan sekolah kebangsaan. Kita tidak menafikan jumlah pelajar bukan Melayu di sekolah kebangsaan semakin berkurangan, tetapi dari segi memperkasakan sekolah kebangsaan, kita masih berusaha. Sebab itu saya kata tadi, contohnya ialah apabila kita memasukkan mata pelajaran bahasa Tamil dan bahasa Mandarin dan kalau kita lihat dari segi penyenaraian sekolah-sekolah berprestasi tinggi (SBT), yang teratas ini sampai dalam lingkungan 30 ialah sekolah-sekolah kebangsaan sebenarnya, Yang Berhormat.

Mungkin kita tidak mahu mempamerkan penyenaraian ini sebab takut ada pandangan yang pelbagai. Akan tetapi kalau hendak ikutkan secara jujurnya, yang mendapat SBT dan sebagainya ialah sekolah-sekolah kebangsaan. Maka ini terpulanglah kepada ibu bapa untuk membuat penilaian untuk menghantar anak-anak mereka ke sekolah mana. Akan tetapi, apa pun pada saya ialah yang penting pada kita ialah untuk meneruskan daya saing sekolah-sekolah ini, baik sekolah kebangsaan ataupun sekolah jenis kebangsaan.

Sebab itu saya kata kita tidak membezakan sekolah-sekolah jenis kebangsaan, termasuk sekolah-sekolah bantuan modal ini. Bahkan dalam pengauditan kemudahan fizikal sekolah ini, kita tetap memasukkan sekolah-sekolah bantuan modal dalam pengauditan ini sebab kita juga mahu melihat. Mana tahu ada di kalangan sekolah-sekolah ini ada sekolah yang tidak selamat, sekolah-sekolah yang kritikal terutamanya dari segi pendawaian.

■1240

Maka, kita tidak boleh berkompromi dalam soal ini Yang Berhormat, sebab ini tanggungjawab kerajaan. Tanggungjawab kerajaan ialah dalam soal ini, kita kena bersikap adil terutama jangan nanti orang kata nasi menjadi bubur. Maksudnya, ada sekolah terbakar dan baru kita salahkan sana, salahkan sini dan sebagainya. Kita tidak boleh bersikap sedemikian.

Mengenai soalan Yang Berhormat bahawa sebenarnya memang tidak ada dalam mana-mana akta mengenai dengan sekolah bantuan modal. Maksudnya, kerajaan sendiri memberikan kategori sekolah bantuan modal ini untuk memastikan bahawa kita membantu sekolah-sekolah ini sebenarnya.

Sekolah bantuan modal ini ada empat. Pertama, Sekolah Jenis Kebangsaan Cina. Kedua, Sekolah Jenis Kebangsaan Tamil. Ketiga, ialah sekolah-sekolah agama rakyat atau sekolah agama negeri. Keempat ialah sekolah-sekolah Mubaligh. Maka, dalam Pakej Rangsangan Satu dan Pakej Rangsangan Dua, semua sekolah-sekolah bantuan modal ini diberi bantuan.

Jadi, untuk memudahkan kita, maksudnya untuk memberi perhatian kepada sekolah-sekolah ini, maka kita kategorikan mereka ini dalam sekolah bantuan modal. Cuma, yang saya sebutkan tadi ialah sekolah-sekolah swasta. Macam ada sekolah menengah swasta. Yang ini memang kita tidak beri bantuan. Termasuklah banyak sekolah-sekolah menengah swasta macam Adabi dan sebagainya. Memang kita tidak beri bantuan pun.

Maka, ia tidak sepatutnya menjadi isu. Jika sekiranya ada sekolah-sekolah swasta, Chong Hwa dan sebagainya tidak mendapat bantuan kerajaan sebab banyak-banyak juga sekolah-sekolah swasta, bumiputera seperti Adabi, macam-macam bukan. Ia pun tidak dapat bantuan. Akan tetapi, macam saya wakil rakyat, saya bantulah. Macam di tempat saya ada dua, Sekolah Menengah Tinggi Chong Hwa. Satu di Rengit dan satu di Bandar Senggarang.

Memang saya bantu, sebagai seorang Ahli Parlimen yang bertanggungjawab kita kena bantu. Akan tetapi dari segi kerajaan, cukup jelas kita hanya memberikan bantuan kepada sekolah bantuan modal. Sebab itulah, tahun 2009 ataupun setiap tahun sebenarnya kita bayar gaji guru sekolah bantuan modal ini ialah sebanyak RM1.8 bilion setahun. Ini menunjukkan kerajaan cukup prihatin terhadap soal pendidikan. Tidak kira sama ada sekolah kebangsaan ataupun sekolah jenis kebangsaan.

Berbalik pada isu polarisasi tadi Yang Berhormat. Saya lebih melihat di sini bahawa apa yang penting ialah sejauh mana sebenarnya, kita komited menjadikan pendidikan itu sebagai tempat untuk kita mendidik masyarakat supaya tidak terjerumus dengan semangat perkauman ini.

Tidak semestinya Yang Berhormat, maksudnya dengan kita menghapuskan sekolah jenis kebangsaan, maka kita boleh menyelesaikan masalah polarisasi kaum. Tidak semestinya. Walau bagaimanapun, saya memuji bekas Menteri Pelajaran terdahulu iaitu Tun Abdul Rahman Ya'kub kerana dialah yang bertanggungjawab menghentikan sekolah aliran Inggeris ini dan digantikan dengan sekolah kebangsaan.

Akan tetapi, kita kena faham bahawa kita ada sosial kontrak. Walaupun ia tidak ada dalam perlembagaan, tetapi sosial kontrak wujud. Walaupun tidak tertulis tetapi wujud dan kita

kena menghormati sosial kontrak ini. Sebab ini kekuatan kita, yang harus kita teruskan. Yang Berhormat, saya hendak habiskan sebelum pukul 1.00 Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat Menteri.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi: Yang Berhormat Senator Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed membangkitkan berkaitan dengan kaedah pelaksanaan Kumpulan Wang Amanah Pelajar Miskin (KWAPM). Sebagai makluman kriteria pemberian bantuan KWAPM adalah:-

- (i) murid warganegara Malaysia yang bersekolah di sekolah kerajaan atau sekolah bantuan kerajaan;
- (ii) murid tahun satu hingga tingkatan satu; dan
- (iii) ketua isi rumah yang berdaftar dengan e-Kasih dan disahkan sebagai kategori miskin atau miskin tegar sahaja.

Untuk maklumat Ahli Yang Berhormat, mulai tahun 2011, kerajaan telah memutuskan supaya semua bantuan di bawah bantuan KWAPM menggunakan data e-Kasih yang disediakan oleh Unit Penyelarasan Pelaksanaan Jabatan Perdana Menteri.

Selain itu, untuk makluman Yang Berhormat Senator Dato' Dr. Yeow Chai Thiam, kementerian telah menyediakan bantuan bayaran pengajian sebanyak RM150 kepada setiap murid miskin yang layak dan berdaftar dengan e-Kasih dan sedang belajar di mana-mana tadika swasta seluruh negara. Dengan kata lain Yang Berhormat, maksudnya untuk tahun 2011 kita akan menggunakan e-Kasih sepenuhnya. Akan tetapi, pada tahun ini kita masih lagi mencampurkan antara e-Kasih dan juga cara biasa. Ini kita tidak dapat menggunakan sepenuhnya cara e-Kasih sepenuhnya pada tahun ini.

Untuk makluman Yang Berhormat kita telah pun membayar. Untuk pelajar tahun satu dan tingkatan satu semuanya menggunakan e-Kasih pada tahun ini. Kita telah berbelanja sebanyak RM10 juta kecuali Sabah dan Sarawak sahaja yang belum dapat dilaksanakan lagi. Jangkaan kita ialah jumlah yang akan dikeluarkan pada tahun ini ialah sebanyak RM150 juta.

Berhubung dengan cadangan menambah peruntukan RM70 juta dan bantuan utiliti sebanyak RM2,000 untuk sekolah bantuan kerajaan seperti yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Dato' Dr. Yeow Chai Thiam. Peruntukan yang disediakan telah mengambil kira pelbagai aspek dalam membantu sekolah berkenaan. Untuk makluman Yang Berhormat, peruntukan tersebut adalah peruntukan tambahan kepada peruntukan sedia ada yang telah diberikan sama rata kepada semua sekolah, sama ada sekolah kerajaan atau bantuan kerajaan.

Dalam konteks ini, Lembaga Pengelola Sekolah seharusnya sama-sama memainkan peranan dalam membangunkan sekolah berkenaan kerana komitmen kerajaan bukan sahaja membangunkan sekolah tersebut. Malah yang lebih penting adalah sekolah kebangsaan sebagai sekolah aliran perdana yang berjumlah lebih kurang 7,685 buah sekolah rendah dan 2,237 buah

sekolah menengah iaitu lebih kurang 9,922 sekolah keseluruhannya. Sama ada di luar bandar dan pedalaman yang lebih memerlukan pembelaan yang sewajarnya.

Mengenai saranan Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi supaya Skim Bantuan Tuisyen untuk mata pelajaran bahasa kedua dan ketiga diberikan kepada pelajar yang berpotensi. KPM pada dasarnya hanya menyediakan Skim Bantuan Tuisyen bagi mata pelajaran teras sahaja.

Namun begitu, bersesuaian dengan usaha kerajaan untuk memperkasakan sekolah aliran perdana, kementerian sedang sedaya upaya menyediakan guru-guru berkualiti untuk mata pelajaran lain. Tuan Yang di-Pertua, setakat ini sahaja yang dapat saya perelaskan mengenai perkara-perkara yang ditimbulkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat sekalian.

Datuk Akbar bin Ali: Yang Berhormat Timbalan Menteri, Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi: Perkara-perkara yang tidak sempat dijelaskan akan tetap diambil perhatian dan tindakan sewajarnya. Sekali lagi saya mengucapkan terima kasih di atas perhatian, keprihatinan, teguran dan sokongan.

Datuk Akbar bin Ali: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]* ...Sebelum Yang Berhormat Timbalan Menteri habis menjawab, saya ada sebut dalam satu ucapan saya... *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]* iaitu muka surat 246 RMKe-10, ada disebut 5% top STPM *student* akan diberikan biasiswa dan tempat di IPTA, *domestic, local*.

Saya mencadangkan supaya kemudahan yang sama, insentif yang sama diberikan juga kepada top 5% pelajar matrikulasi. Adakah di bawah kementerian Yang Berhormat Timbalan Menteri atau di bawah Kementerian Pengajian Tinggi? Kalau kementerian Yang Berhormat Timbalan Menteri, tolong jawab. Kalau Kementerian Pengajian Tinggi, saya akan tunggu. Terima kasih.

Dr. Haji Mohd. Puad Zarkashi: *[Bercakap tanpa menggunakan pembesar suara]* ...Di bawah UPU, bukan di bawah bidang kuasa KPM sebenarnya. Sokongan yang berterusan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat terhadap usaha-usaha yang dijalankan oleh Kementerian Pelajaran. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Nampaknya banyak betul gangguan-gangguan dari Ahli-ahli Yang Berhormat. Sekarang diminta Kementerian Perusahaan, Perladangan dan Komuniti untuk menjawab.

12.49 tgh.

Timbalan Menteri Perusahaan, Perladangan dan Komoditi II [Dato' G. Palanivel]: Terlebih dahulu suka saya merakamkan ucapan terima kasih saya kepada semua Ahli Yang Berhormat, yang berbahas dengan perkara-perkara yang melibatkan kementerian ini. Tuan Yang di-Pertua, saya ingin merujuk kepada pertanyaan Yang Berhormat Senator Datuk Akbar bin Ali

mengenai usaha-usaha kerajaan bagi menggunakan bahan buangan sawit untuk menjana pendapatan selaras dengan prinsip '*waste to wealth*.'

Untuk makluman Yang Berhormat, pada tahun 2009 terdapat sebanyak 4,15 buah kilang sawit yang beroperasi dan dianggarkan menghasilkan sebanyak 57 tan *effluent*, kilang sawit *palm oil mill effluent* (POME).

■1250

Dalam hal ini, kerajaan menggalakkan kilang-kilang tersebut memerangkap biogas untuk tujuan menjana tenaga elektrik. Tenaga elektrik ini boleh digunakan untuk tujuan operasi kilang atau dibekalkan ke grid elektrik nasional. Walau bagaimanapun, bukan semua POME dapat digunakan bagi menghasilkan tenaga elektrik memandangkan industri sawit menggunakan POME untuk antara lain sebagai baja melalui proses biokompos. Selain itu, bahan buangan utama yang lain dari kilang sawit adalah tandan buah kosong - *empty fruit branches* (EFB).

Pada tahun 2009, industri sawit dianggar menghasilkan sebanyak 18.9 juta tan di mana ia juga boleh digunakan untuk tujuan bahan penutup tanah (*mulching*) dan penjanaan tenaga elektrik. Penggunaan POME dan EFB untuk tujuan penjanaan tenaga elektrik dan sebagai baja adalah mesra alam dan menggunakan teknologi hijau.

Mengenai soalan Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali yang bertanyakan pembangunan tanah Lembaga Getah Malaysia...

Datuk Akbar bin Ali: Yang Berhormat, pohon mencelah. Saya memang ada timbulkan isu ini dan saya telah pergi ke kilang kelapa sawit. Saya dapati dari hasil taklimat yang diberikan, *sludge* – 20%, daripada POME itu adalah *sludge* dan pada saya adalah merupakan *waste* yang tidak patut. Macam saya kata '*don't waste waste*'. Yang Berhormat kata, "*waste to wealth*". Jadi 20% ini *does not become wealth*. Apa patut dibuat? Itu satu.

Yang keduanya, tempurung kelapa juga bertimbun-timbun macam bukit dan akhirnya boleh jadi setinggi gunung, juga tidak digunakan. Saya difahamkan ada pihak swasta pula dapat *free*, dia proses dan dijadikan sebesar kotak rokok yang boleh dijadikan bahan tenaga untuk dieksport ke Thailand. Peneroka sama ada FELCRA, FELDA, RISDA ataupun yang bekerja di estet tidak mendapat hasil daripada bahan tersebut. Ini yang seharusnya diberi perhatian kerana ini belum lagi mendapat perhatian yang secukupnya. Apa pandangan Yang Berhormat?

Dato' G. Palanivel: Kementerian ini akan mengkaji cadangan 20% *waste* yang tidak dapat digunakan dan saya ucapkan terima kasih atas pandangan Yang Berhormat. Saya dan pegawai-pegawai kementerian akan berbincang tentang masalah ini dengan kilang-kilang kelapa sawit. Jika perlu, saya akan memberi jawapan secara bertulis kepada Yang Berhormat.

Mengenai soalan Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali yang bertanyakan pembangunan tanah Lembaga Getah Malaysia (LGM) di Sungai Buloh - kerajaan akan memastikan pembangunan dilaksanakan secara menyeluruh untuk pembangunan sosial,

ekonomi dan mematuhi keperluan alam sekitar dengan mengambil kira kepentingan semua pihak terlibat khususnya LGM dan keperluan pembangunan ekonomi negara.

Bagi soalan Yang Berhormat Datin Paduka Datuk Nor Hayati binti Tan Sri Dato' Seri Onn - dalam memastikan industri getah terus menyumbang kepada pendapatan eksport negara, kementerian ini melalui LGM sentiasa meningkatkan usaha dengan menggalakkan peningkatan produktiviti melalui penerapan amalan pertanian baik dan menanam klon bermutu tinggi, meningkatkan pemindahan teknologi hasil daripada penyelidikan LGM kepada industri dan menjalankan aktiviti promosi pemasaran produk-produk berasaskan getah di dalam dan luar negara.

Antara aktiviti promosi yang dijalankan adalah seperti penganjuran seminar, dialog dengan industri, penyertaan dalam pameran, bersiaran di media, penerbitan risalah pemasaran dan penganjuran misi perdagangan serta lawatan kerja dan teknikal yang diadakan secara berterusan pada setiap tahun.

Pada masa kini, Malaysia merupakan pengeluar terbesar di dunia bagi sarung tangan getah. Di samping itu, Malaysia juga mengeksport peralatan-peralatan perubatan seperti '*care tester*'. Selain itu, kementerian juga sedang berusaha untuk mempromosikan produk-produk kejuruteraan getah lain seperti *rubber seismic bearing* dan '*dog fenders*'.

Menyentuh soalan yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Puan Usha Nandhini a/p S. Jayaram mengenai usaha-usaha kementerian untuk meningkatkan taraf hidup pekerja di sektor perladangan. Kerajaan sentiasa menghargai sumbangan pekerja ladang kepada ekonomi negara. Oleh itu usaha-usaha terus dilakukan sama ada oleh kerajaan sendiri ataupun memastikan pihak majikan melaksanakan kewajipan mereka untuk menyediakan kemudahan bagi meningkatkan taraf hidup dan kualiti hidup para pekerja ladang. Ini termasuklah penyediaan rumah kediaman yang selesa, lengkap dengan bekalan air dan elektrik, sekolah, taska, tadika, pengangkutan untuk anak-anak ke sekolah dan tempat ibadat, jalan berturap dan kemudahan rekreasi. Kerajaan komited untuk memastikan pekerja ladang menikmati kemudahan yang seharusnya disediakan untuk mereka dan para majikan melaksanakan tanggungjawab masing-masing.

Untuk itu, kementerian saya sentiasa membuat lawatan pemantauan ke ladang-ladang ini dan susulan akan dibuat ke atas semua teguran dan cadangan yang dibuat semasa lawatan tersebut. Mengenai peluang-peluang kerjaya di sektor perladangan, sektor ini menawarkan peluang pekerjaan yang luas kepada mereka yang berminat sama ada yang mempunyai kelayakan yang bersesuaian, terlatih atau tidak terlatih.

Bidang pekerjaan tersebut termasuklah pengurus ladang, penolong pengurus ladang, penyelia, mandur, pemandu jentera ladang, mekanik jentera ladang, penoreh getah, penuai buah tangan segar dan pekerja am. Sementara di kilang pemprosesan pula, bidang pekerjaan yang ada termasuklah pengurus kilang, penyelia kilang, *chargeman*, pekerja kilang dan pekerja am.

Di pejabat ladang dan ibu pejabat syarikat perladangan pula terdapat peluang-peluang pekerjaan untuk akauntan, pegawai tadbir dan kerani.

Mengenai pelaksanaan gaji minimum, ini adalah satu bidang yang dipertanggungjawabkan oleh Kementerian Sumber Manusia, walaupun kementerian saya terlibat dalam perbincangan-perbincangan ini.

Yang Berhormat Senator Tuan Haji Ahmad Rusli bin Haji Ibrahaim membangkitkan soalan mengenai apakah usaha-usaha kementerian dalam meningkatkan produktiviti di sektor perladangan serta memastikan harga yang kompetitif. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kementerian sentiasa berusaha untuk meningkatkan produktiviti di sektor perladangan. Antara langkah-langkah yang telah dan sedang dilaksanakan oleh kementerian adalah:-

- (i) menggalakkan amalan pertanian baik atau *good agricultural practices* di ladang. Bagi kelapa sawit, sasaran mencapai kadar hasil buah tandan segar – *fresh fruit branches (FFB)* adalah 35 tan sehektar setahun dan 25% kadar perahan minyak – *oil extraction rate (OER)* menjelang tahun 2020. Bagi getah, kementerian menyasarkan 1,800 kilogram sehektar setahun menjelang tahun 2020;
- (ii) menggalakkan penggunaan teknologi terkini dan mekanisme penggunaan teknologi baji sisi atau *side grafting*...

Timbalan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Timbalan Menteri, oleh sebab masa cukup, Yang Berhormat boleh sambung menjawab pada jam 2.30 petang.

Dato' G. Palanivel: Saya boleh, dalam satu, dua minit saya boleh habis. Ada sedikit juga.

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan.

Dato' G. Palanivel: .. Yang telah berjaya meningkatkan produktiviti koko daripada 0.5 tan metrik sehektar setahun kepada kira-kira 1.5 tan metrik sehektar setahun;

- (iii) menanam klon-klon yang bermutu tinggi serta berpenghasilan tinggi bagi sektor sawit, getah dan koko;
- (iv) memperbaiki kecekapan pengurusan melalui pembentukan mini estet dan koperasi; dan
- (v) menggalakkan pelaburan swasta dalam penanaman getah melalui penggabungan pengurusan melalui konsep ladang rakyat.

Bagi memastikan harga-harga komoditi kompetitif, kementerian telah melaksanakan strategi-strategi seperti berikut:-

- (i) mengimbangi bekalan dan permintaan di pasaran antarabangsa melalui jalinan kerjasama yang erat dengan pengeluar-pengeluar utama dunia. Sebagai contoh, Malaysia menjalin kerjasama dengan Indonesia dan

Thailand bagi sektor getah di dalam International Tripartite Rubber Council untuk menstabilkan penawaran getah di pasaran global;

- (ii) mengukuhkan pasaran sedia ada dan meneroka pasaran baru termasuk Cina, Asia Barat, Afrika dan Amerika Latin; dan
- (iii) memperluaskan serta memperkukuhkan pasaran premium di negara maju seperti Amerika Syarikat dan Kesatuan Eropah.

Sekian, terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Ahli-ahli Yang Berhormat Mesyuarat Dewan ditangguhkan sehingga jam 2.30 petang nanti. Terima kasih.

Mesyuarat dtempohkan pada pukul 1.02 petang.

■1430

Mesyuarat disambung semula pada pukul 2.30 petang.

[Tuan Yang di-Pertua ***mempengerusikan Mesyuarat***]

Tuan Yang di-Pertua: Ahli-ahli Yang Berhormat, kita sekarang ini giliran kepada Kementerian Dalam Negeri untuk memberi jawapan. Dipersilakan Yang Berhormat.

2.33 ptg.

Timbalan Menteri Dalam Negeri II [Dato' Lee Chee Leong]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat Senator yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Rancangan Malaysia Kesepuluh yang melibatkan Kementerian Dalam Negeri.

Sebelum saya menjawab pertanyaan-pertanyaan tersebut secara spesifik, izinkan saya merakamkan penghargaan dan ucapan terima kasih kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri di atas keprihatinan beliau semasa membentangkan RMKe-10 yang turut menyentuh berkenaan KDN dalam perkara mempertingkatkan keyakinan rakyat terhadap keselamatan awam di bawah Teras Strategik Ke-5 iaitu mewujudkan persekitaran kondusif ke arah mempertingkatkan kualiti hidup. Sehubungan dengan ini, KDN akan memanfaatkan sepenuh peruntukan yang akan disalurkan bagi memberi impak yang maksimum kepada usaha memelihara keamanan, keselamatan dan kesejahteraan rakyat serta negara yang menjadi teras utama kementerian ini.

Tuan Yang di-Pertua, pada masa yang sama, KDN juga akan terus bergerak dan bekerja keras bagi menjayakan Bidang Keberhasilan Utama Negara (NKRA) yang dipertanggungjawabkan di bawah kementerian ini iaitu mengurangkan indeks jenayah sebanyak

5% setiap tahun sehingga tahun 2012 termasuk mengurangkan indeks jenayah jalanan sebanyak 20% pada akhir tahun 2010, terutamanya di tempat negeri iaitu Kuala Lumpur, Selangor, Johor dan Pulau Pinang berbanding kadar jenayah kini.

Tuan Yang di-Pertua, dalam hal mengurangkan jenayah di bawah NKRA, Yang Berhormat Senator Datuk Akbar Ali mencadangkan supaya diindeks jenayah. Sebagai contoh, dijadikan sekian banyak jenayah per seribu penduduk atau per seratus ribu penduduk dan mendakwa dalam keadaan sekarang ini, ia hanya bilangan sahaja atau *numbers*. Statistik-statistik kadar jenayah yang dilaporkan oleh pihak kerajaan adalah berdasarkan kepada statistik yang diperolehi melalui sistem laporan berkomputer Polis Diraja Malaysia yang dikenali sebagai *Police Reporting System*. Oleh itu, kesahihan statistik tersebut seharusnya tidak perlu diragui.

Tiada perbezaan di antara jenayah indeks dan indeks jenayah. Maksud jenayah indeks adalah jenayah yang kerap dilaporkan dan mempunyai spesifikasi yang memadai untuk dianggap sangat mustahak sebagai petunjuk kepada keadaan jenayah. Jenayah indeks mengandungi jenayah kekerasan dan jenayah harta benda iaitu jenayah kekerasan – bunuh, rogol, samun berkawan bersenjata api, samun berkawan tanpa senjata api, samun bersenjata api, samun tanpa senjata api dan mendatangkan cedera. Bagi jenayah harta benda iaitu semua jenis curi – curi lori dan van, curi motokar, curi motosikal, ragut, pecah rumah dan curi.

PDRM mempunyai dua data iaitu data jenayah yang menggambarkan bilangan sebenar jenayah dan data bilangan jenayah per seratus ribu penduduk. Bilangan sebenar jenayah digunakan untuk kajian PDRM dalam menentukan jenis serta bilangan operasi risikan, pencegahan, pemantauan dan yang akan diadakan bagi kawasan yang berkaitan. Manakala indeks per seratus ribu penduduk pula bertujuan untuk mengukur perbandingan jenayah yang berlaku dengan ratio penduduk. Piawaian ini telah ditetapkan oleh *International Police (INTERPOL)* bagi memperolehi gambaran tepat keadaan jenayah berbanding dengan kepadatan penduduk sesebuah negara.

Seterusnya Yang Berhormat Senator Datuk Akbar Ali dalam perbahasannya juga membangkitkan mengenai kewujudan pekerja asing walaupun turut menyumbang kepada masalah sosial dan keselamatan dari segi jenayah, sosial dan juga keselamatan. Beliau ingin tahu langkah-langkah yang diambil oleh kerajaan.

Tuan Yang di-Pertua, mengikut statistik jenayah, indeks yang melibatkan warga asing sepanjang lima tahun iaitu dari tahun 2005 hingga tahun 2009, didapati jumlah jenayah yang dilakukan oleh warga asing berbanding dengan keseluruhan jenayah yang dilaporkan bagi tempoh tersebut adalah seperti berikut:-

Tahun	Bil. Kes Warga Asing	Jumlah Kes Jenayah	Peratusan (%)
2005	3,108	157,365	1.98
2006	3,495	186,453	1.87
2007	3,643	209,559	1.74
2008	4,882	211,645	2.31
2009	3,060	209,417	1.6

■ 1440

Daripada statistik ini secara purata jumlah jenayah yang melibatkan warga asing bagi tempoh lima tahun ini adalah sebanyak 1.87% sahaja.

Seterusnya Yang Berhormat Dato' Mustafa Kamal bin Mohd. Yusoff ingin tahu bolehkah konsep bandar selamat dicapai dengan kehadiran begitu ramai warga asing yang melakukan jenayah dan mengganggu ketenteraman awam. Tuan Yang di-Pertua, Program Bandar Selamat merupakan satu daripada inisiatif yang dijalankan oleh Jabatan Perancangan Bandar dan Desa di bawah Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan dan dipantau oleh KDN.

Di bawah Program Bandar Selamat ini telah digariskan enam langkah utama iaitu;

- (i) Pemasangan CCTV;
- (ii) pencahayaan;
- (iii) pengasingan laluan pejalan kaki dan laluan bermotor;
- (iv) pemasangan cermin keselamatan dan pembersihan semak samun;
- (v) sistem pemantauan bandar selamat GIS *Crime Mapping Time*; dan
- (vi) pemasangan penggera keselamatan.

Kementerian percaya enam langkah ini mampu membantu untuk pencegahan jenayah terutama di kawasan yang mempunyai risiko tinggi berlakunya jenayah.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin dan Yang Berhormat Senator Datin Paduka Datuk Nor Hayati binti Tan Sri Dato' Seri Onn menyentuh berkenaan isu ketenteraman awam dan kekangan kaum menyarankan agar kerajaan memberi keprihatinan kepada pihak-pihak yang memainkan isu perkauman kerana ia boleh menjejaskan keamanan negara kita. Suka saya menjelaskan di Dewan yang mulia ini kerajaan sememangnya menyedari bahawa isu-isu sensitif amat mudah tercetis di negara ini dengan mengambil kira keadaan masyarakat yang berbilang kaum dan agama.

Justeru itu, kerajaan sentiasa bersikap tegas dalam menangani isu-isu atau perkara yang boleh memecahkan perpaduan dan keselamatan negara. Mana-mana individu atau kumpulan yang membuat kenyataan yang menyentuh sensitiviti sesuatu kaum atau agama di negara ini sehingga menimbulkan kekangan boleh dikenakan tindakan tegas melalui penguatkuasaan undang-undang sedia ada seperti Akta Hasutan 1948. Tindakan yang boleh dikategorikan

sebagai boleh mencetuskan ketegangan kaum ialah seperti membuat kenyataan atau tindakan yang menyentuh sensitiviti sesuatu kaum, agama dan yang menyentuh perasaan serta boleh menimbulkan kemarahan kepada sesuatu kaum lain dan mana-mana penganut agama lain di negara ini.

Dalam usaha memastikan keharmonian rakyat terpelihara dan keadaan keselamatan negara terjamin pihak kerajaan akan terus menjalankan pemantauan ke atas setiap aktiviti yang dianjurkan sama ada oleh individu, pertubuhan atau persatuan dan tidak akan teragak-agak untuk mengambil sebarang tindakan tegas mengikut peruntukan undang-undang sedia ada terhadap mana-mana pihak yang cuba mencetuskan sensitiviti perkauman dan ketegangan kaum.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad pula mencadangkan agar Kementerian Dalam Negeri menambahkan keanggotaan PDRM di Balai Polis Arau, Perlis. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator dan Dewan yang mulia ini, jemaah menteri pada tahun 2006 telah bersetuju supaya bilangan anggota polis ditambah sehingga 150,000 menjelang tahun 2012. Sehubungan dengan itu, agensi pusat telah meluluskan pertambahan perjawatan anggota polis secara berperingkat sehingga kini kepada 112,345 perjawatan. Walau bagaimanapun, penambahan bilangan anggota polis di seluruh negara masih bergantung kepada peruntukan kewangan kerajaan dan kelulusan dari agensi pusat.

Tuan Yang di-Pertua, sehubungan dengan hal ehwal pekerja asing, Yang Berhormat Senator Datuk Akbar bin Ali menyatakan kerisauan beliau dengan mendakwa pada masa kini penduduk asing di Malaysia berjumlah 8% atau kira-kira 2.4 juta dan mungkin lebih jika diambil kira pekerja asing yang tidak sah di negara kita. Yang Berhormat Senator Dato' Mohammed Najeeb bin Abdullah turut membangkitkan mengenai isu pekerja asing dan mencadangkan agar kementerian menggubal atau menambah baik undang-undang sedia ada bagi mengatasi masalah kebergantungan dan kemasukan pekerja asing yang dilihat lebih banyak membawa kesan negatif seperti kes jenayah dan masalah sosial.

Kewujudan pekerja asing pada masa ini adalah disebabkan oleh permintaan daripada pihak majikan yang gagal mendapatkan khidmat tenaga kerja tempatan untuk bekerja dalam sektor 3D iaitu *dangerous, dirty and difficult*. Pengisian jawatan ini walau bagaimanapun adalah bersifat sementara dan bukan untuk selama-lamanya. Kerajaan telah menetapkan tempoh maksimum pekerja asing untuk bekerja adalah sehingga lima tahun sahaja dan selepas itu pekerja asing tersebut itu perlu dihantar pulang. Syarat kelulusan pengambilan pekerja asing juga mewajibkan majikan untuk mendapatkan sijil Jobs Malaysia daripada Kementerian Sumber Manusia bagi membuktikan bahawa majikan mengiklankan bagi kekosongan jawatan kepada pekerja tempatan terlebih dahulu.

Suka saya menjelaskan bagi menjamin peluang pekerjaan rakyat tempatan tidak terjejas, kerajaan telah mengambil langkah positif dengan membekukan beberapa jenis pekerjaan yang boleh dibuat oleh rakyat tempatan. Adalah dimaklumkan bahawa kemasukan pekerja asing yang sah di Malaysia adalah teratur mengikut peraturan-peraturan di bawah Akta Imigresen 1998 dan Pindaan 1963 di mana mereka mempunyai dokumen perjalanan dan pas kerja yang sah. Mengikut rekod Jabatan Imigresen Malaysia (JIM) bagi tempoh 1 Januari 2009 sehingga 31 Disember 2009 terdapat seramai 1,918,146 pekerja asing yang berdaftar.

Kerajaan membenarkan warganegara asing bekerja dalam enam sektor iaitu pembantu rumah, pembinaan, pembuatan dan perkilangan, pertanian, perladangan, perkhidmatan dalam subsektor restoran iaitu tukang masak sahaja, pencucian dan pembersihan *resort* di pulau-pulau peranginan. Subsektor-subsektor lain dalam sektor perkhidmatan masih dibekukan. Ini termasuk pekerja untuk spa, urutan tradisional dan refleksologi, tukang gunting dan tukang emas. Sehingga kini terdapat sebanyak 14 buah negara sumber bagi pengambilan pekerja asing.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya...

Ir. Haji Zamri bin Haji Yusuf: Tuan Yang di-Pertua, sedikit penjelasan.

Tuan Yang di-Pertua: Ada yang minta penjelasan Yang Berhormat. Silakan.

Ir. Haji Zamri bin Haji Yusuf: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada pihak kementerian. Saya berasa simpati juga kepada KDN kerana menjadi semakin susah untuk KDN mengambil tindakan kepada pendatang asing tanpa izin kerana semakin ramai bilangan pekerja asing yang ada di Malaysia seperti yang disebut tadi 1.918 juta pekerja asing di Malaysia dan nisbah kepada pendatang asing tanpa izin yang sama. Jadi sukar untuk mengambil tindakan. Jadi apakah pandangan pihak kementerian, adakah ini merupakan kesukaran? Kalau sukar, mungkin Kementerian Dalam Negeri perlu berikan pandangan kepada pihak imigresen.

■1450

Kedua, ingin saya tanya tadi tentang disebut penambahan perjawatan dalam PDRM sehingga 150,000 pada tahun 2012. Itu perangkaan sahaja. Saya ingin tahu adakah benar-benar dapat ditambah, sehinggakan nisbah polis dan penduduk itu dapat kita tingkatkan ataupun dapat kita perkecilkan nisbahnya? Ini terutama di kawasan empat negeri yang menjadi tumpuan NKRA. Terima kasih.

Dato' Lee Chee Leong: Tuan Yang di-Pertua, mengenai dengan nisbah antara bilangan polis dan penduduk, memang kerajaan sedar nisbah antara pasukan polis dengan penduduk agak rendah. Jadi kerajaan memang sudah membuat perancangan untuk menambahbaikkan nisbah ini kepada 150,000 anggota polis dalam satu atau dua tahun lagi. Soalan yang kedua boleh ulang sekali lagi?

Ir. Haji Zamri bin Haji Yusuf: Kesukaran untuk KDN menangani PATI ini kerana memang dalam masa yang sama, daripada kelompok yang sama ramainya pekerja asing di Malaysia. Jadi pada mereka datang dari negeri yang sama, wajah yang sama.

Kedua tadi adalah, saya ingin tahu nisbah antara polis dengan penduduk sekarang atau semasa, kerana kita sedang menangani jenayah yang semakin hebat. Saya hendak tahu tadi, tetapi tidak disebut tentang nisbah. Ini kerana saya tahu setengah negeri satu kepada 400, setengahnya pula hampir kepada 1,500.

Dato' Lee Chee Leong: Mengenai isu tentang penjenayah atau kes jenayah yang terlibat dengan orang asing. Tadi dalam jawapan saya, angka yang direkodkan pekerja asing yang terlibat dalam kegiatan jenayah memang agak rendah. Perkara yang dibangkitkan ini akan saya sentuh di bawah hal ehwal imigresen juga.

Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, kalau izinkan saya hendak umum. Saya dengar banyak mempersoalkan, apakah tindakan yang positif dan keberkesanan untuk membanteras atau mengurangkan kebanjiran pekerja-pekerja asing yang terlalu ramai di negara ini. Itu ramai yang bangkitkan. Apa pandangan Yang Berhormat? *Your future planning*, dengan izin. Okey, silakan.

Dato' Lee Chee Leong: Tuan Yang di-Pertua, seterusnya saya ingin menyentuh berkaitan isu hal ehwal imigresen dan pendatang asing tanpa izin (PATI) sebagaimana yang dibangkitkan juga oleh Yang Berhormat Datuk Akbar bin Ali, Yang Berhormat Dato' Mohammed Najeeb bin Abdullah dan Yang Berhormat Dato' Mustafa Kamal bin Mohd. Yusoff.

Sehubungan dengan ini, langkah-langkah yang diambil oleh kerajaan bagi menanganinya adalah seperti berikut:

- (i) mengadakan operasi penguatkuasaan secara bersepadu antara Jabatan Imigresen Malaysia iaitu RELA, PDRM, dan pihak berkuasa tempatan secara berterusan untuk mengesan, menangkap, mendakwa dan mengusir warganegara asing yang melanggar peruntukan undang-undang negara di bawah Akta Imigresen 1959 dan pindaan 1963 Akta Pasport dan Peraturan-peraturan Imigresen;
- (ii) mewujudkan Mahkamah Sesyen PATI di depot imigresen untuk mempercepatkan perbincangan dan pendakwaan kes-kes imigresen;
- (iii) melaksanakan program yang bertujuan untuk mempercepatkan penghantaran pulang PATI, di mana PATI yang melakukan kesalahan memasuki Malaysia tanpa pas dan permit yang sah dan tinggal di Malaysia selepas tamat tempoh pas hanya dikenakan kompaun yang minimum tanpa perlu melalui perbicaraan di Mahkamah Sesyen PATI, sebelum dihantar pulang ke negara asal; dan

- (iv) melaksanakan operasi bersepadu pendatang asing tanpa izin di Sabah mengikut keputusan Jemaah Menteri pada tahun 2008, di mana Program Pendaftaran PATI merupakan sebahagian daripada operasi berkenaan.

Di bawah program ini, majikan diberi peluang untuk mendaftar pekerja asing mereka yang tidak sah dengan membuat pembayaran levi untuk mendapatkan pas pekerja yang akan menjadikan mereka sebagai pekerja yang sah. Ini bertujuan untuk menjaga kepentingan industri-industri di Sabah dari menghadapi masalah pekerja selepas tempoh Program Pendaftaran PATI ini tamat. Operasi penguatkuasaan akan dilaksanakan untuk mendakwa majikan yang gagal mendaftar PATI yang bekerja dengan mereka.

Yang Berhormat Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed...

Datuk Akbar bin Ali: Mohon mencelah.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, ada yang bangun.

Datuk Akbar bin Ali: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Berkenaan dengan usaha-usaha yang dihuraikan Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi, berkenaan dengan membanteras ini. Yang Berhormat Timbalan Menteri sebut itu dari segi dengan izin, *mathematical equations* ialah *one side - the input side. The other side of the equations* ialah *output* dan *outcome*.

Boleh atau tidak Yang Berhormat Timbalan Menteri terangkan, apakah *outcome* hasil usaha-usaha tersebut bagi tempoh misal kata tiga tahun atau lima tahun lepas? Ini kerana persepsi saya - harap-harap salah, usaha yang dibuat itu kurang berkesan kerana dilaporkan pada kira-kira satu atau dua juta pendatang asing masih lagi berkeliaran di negara kita. Jadi natijahnya, seolah-olah semua usaha itu kalau hendak dikatakan tidak berkesan agak keras, tetapi nampaknya kurang berkesan. Apakah usaha-usaha baru yang dikatakan *outside the box* atau *blue ocean strategy* yang difikirkan dapat mengatasi masalah ini?

Soalan saya yang kedua ialah, kita telah mencanangkan MBE yang semua orang tahu untuk *high per capita income*. Antara lain mestilah *high wage* atau gaji yang tinggi. Swasta bersetuju dengan MBE tetapi, di satu pihak pula masih mahukan buruh-buruh asing kerana hendak mengeksploitasi gaji yang rendah. Bagaimana hendak diharmonikan dua kedudukan yang bertentangan ini? Terutama sekali Yang Berhormat, ialah dari segi hendak meningkat pendapatan kita mesti mempunyai nilai gaji yang tinggi antara lainnya. Tolong ulas dan tolong terangkan, apa usaha yang hendak dibuat? Terima kasih.

Dato' Lee Chee Leong: Tuan Yang di-Pertua, salah satu langkah memperkasakan tawaran imigresen ialah kerajaan akan mempertimbangkan melalui satu sistem baru, iaitu dengan mengadakan satu sistem biometrik warga asing. Ini memang dalam pertimbangan kerajaan bahawa orang asing jika masuk ke negara kita dikenakan mengambil *thumb prints* atau cap jari.

Mengenai dengan isu gaji, ini berkaitan dengan Kementerian Sumber Manusia dan ini memang satu perkara yang baru dan tidak dibangkitkan semasa sesi perbahasan. Jadi mengambil maklum dan jawapan secara bertulis akan disediakan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat...

Datuk Akbar bin Ali: Minta maaf! Yang Berhormat Timbalan Menteri belum sempat menjawab soalan saya iaitu *outcome*. Berapa ribu atau berapa juta telah dapat dikeluarkan dari Malaysia, hasil usaha yang diterangkan awal tadi?

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, Yang Berhormat Timbalan Menteri daripada Kementerian Dalam Negeri ini berkata, beliau akan cuba memberi jawapan bertulis selepas ini.

■1500

Dato' Lee Chee Leong: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Senator Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed dan Yang Berhormat Senator Tunku Abdul Aziz bin Tunku Ibrahim membangkitkan berkenaan *Visa on Arrival* (VOA). Yang Berhormat Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed ingin tahu berapakah jumlah GRO warga asing yang ditahan dalam serbuan atau operasi yang dijalankan oleh PDRM, Imigresen, RELA, setakat ini. Berapakah dari jumlah mereka ini didapati di atas kesalahan menyalahgunakan *Visa on Arrival* atau permit kerja.

Tuan Yang di-Pertua, bagi tahun 2008, sebanyak 12,836 serbuan telah dijalankan berkaitan dengan operasi maksiat. Daripada jumlah tersebut seramai 8,949 tangkapan perempuan warga asing yang disyaki bekerja sebagai GRO atau *Guest Relation Office* telah dijalankan. Daripada jumlah tersebut warga negara dari lima buah negara telah dikenal pasti menyumbang kepada jumlah tangkapan terbesar iaitu China seramai 4,496 orang, Indonesia seramai 1,389 orang, Thailand 1,049 orang, Vietnam, 512 orang dan Filipina 1,090 orang. Lain-lain negara antaranya adalah Myanmar, India, Uzbekistan dan lain-lain seramai 413 orang. Bagi tahun 2009 sebanyak 13,283 serbuan telah dijalankan. Daripada jumlah tersebut seramai 11,222 tangkapan perempuan warga negara asing yang disyaki bekerja sebagai GRO telah dijalankan.

Statistik bagi tahun 2009 menunjukkan peningkatan sebanyak 20% bersamaan 2,273 tangkapan. Bagi tempoh Januari hingga Jun 2010 pula sebanyak 9,810 serbuan telah dijalankan. Hasilnya seramai 5,661 tangkapan telah dibuat. Kerajaan Malaysia sentiasa berhati-hati dalam mengenakan syarat-syarat yang tertentu bagi mengeluarkan visa di mana setiap permohonan boleh dibuat melalui pejabat atase Malaysia dan pejabat perwakilan Malaysia di luar negara dikaji dengan teliti oleh pegawai-pegawai yang bertanggungjawab memproses permohonan tersebut.

Isu kehilangan hampir 40,000 warga negara India dalam negara yang pernah dilaporkan sebelum ini sebagaimana dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Tunku Abdul Aziz bin Tunku Ibrahim adalah menunjukkan kepada bilangan warga negara India yang telah masuk ke Malaysia menggunakan VOA dan telah tamat tempoh pas tanpa rekod keluar. Bilangan ini juga adalah jumlah terkumpul kemasukan warga negara India yang telah tamat tempoh pas tanpa

rekod keluar iaitu sejak VOA diperkenalkan pada September 2006 hingga Ogos 2009 dan bukannya jumlah semasa. Akibat dari penyalahgunaan yang berlaku, kerajaan telah memperketatkan syarat-syarat pengeluaran VOA seperti berikut:

- (i) digantung kemudahan VOA kepada empat buah negara iaitu India, Sri Lanka, Pakistan dan Afghanistan. Namun begitu pengecualian bagi warganegara-warganegara yang dimaksudkan boleh diberikan kepada mereka yang memegang kad hijau dan kad Pegawai Dagang (*expatriate*) negara lain;
- (ii) dipendekkan tempoh pas lawatan sosial di bawah kemasukan VOA dari 30 hari kepada 14 hari. Ditetapkan syarat supaya permohonan VOA memerlukan tiket pergi balik yang bertempoh selama 14 hari berada di Malaysia; dan
- (iii) ditingkatkan kadar *fee* VOA yang sedia ada dari RM100 kepada USD100 bagi menggalakkan warga asing untuk merancang keberadaan mereka di Malaysia dengan memilih memohon Visa di luar negara harganya jauh lebih murah berbanding bayaran *fee* VOA.

Seterusnya berkaitan pertanyaan Yang Berhormat Dato' Mustafa Kamal bin Mohd. Yusof berkenaan kebanjiran warga asing dan peranan makmal pengurusan warga asing. Suka saya perelaskan di Dewan yang mulia ini kehadiran warganegara asing sama ada bertujuan melancong pekerja atau pelajar telah memberi sumbangan besar dalam industri berkenaan di samping membantu menggalakkan pertumbuhan ekonomi negara. Ini adalah selaras dengan dasar negara seperti untuk menjadi hab pengajian tinggi dan untuk menggalakkan pelancongan.

Tidak semua warganegara asing yang berada di Malaysia masuk secara tidak sah seperti pekerja asing, pelancong asing, pelajar asing, mahupun pemastautin tetap yang telah mendapat kebenaran secara sah untuk masuk dan berada di negara ini. Namun tidak dinafikan ada segelintir warga negara asing ini yang melangkau undang-undang negara di samping kehadiran mereka menimbulkan rasa kurang senang penduduk tempatan. Jawatankuasa Khas Kabinet Mengenai Pekerja Asing dan Pendatang Asing Tanpa Izin telah memutuskan untuk mengadakan makmal pengurusan warga asing yang telah berlangsung dari 23 Mac 2010 hingga 23 April 2010. Makmal pengurusan warga asing mempunyai tiga objektif:

- (i) menyediakan satu platform perbincangan antara kementerian dan agensi kerajaan bersama pihak swasta dan kepentingan dalam sektor ekonomi dan keselamatan yang memerlukan orang di Malaysia bagi menangani isu kehadiran warga negara asing yang terlalu ramai di Malaysia;

- (ii) mengkaji dasar dan pelaksanaan sedia ada dan mencari inisiatif baru bagi mengambil tindakan secara menyeluruh dan komprehensif atas kehadiran warganegara asing di Malaysia; dan
- (iii) mendapatkan kaedah bagi menangkis tangkapan masyarakat seolah-olah kerajaan tidak tegas dalam mengawal keadaan pekerja asing dan pendatang asing tanpa izin di negara ini.

Makmal tersebut telah dianggotai oleh 35 orang pegawai daripada pelbagai kementerian dan agensi. Sesi bersama *syndication partners* telah diadakan bersama lebih 60 perwakilan dari pelbagai organisasi persatuan dan agensi kerajaan. Tujuan diadakan proses *syndication* adalah bagi mengenal pasti dan mengemukakan isu dan masalah yang dihadapi oleh rakyat dan kerajaan di dalam menghadapi warga asing serta mencari jalan penyelesaian dan cadangan daripada pihak-pihak yang berkepentingan agak analisa dan cadangan yang dibuat lebih komprehensif. Melalui makmal berkenaan sebanyak 50 inisiatif telah dihasilkan dari aspek permintaan dan bekalan sistem dan proses serta penguatkuasaan dan perundangan. Semua inisiatif ini sedang dikaji dan diteliti oleh kementerian dan agensi yang berkaitan.

Yang Berhormat Senator Puan Doris Sofea...

Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin: Minta laluan.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, ada minta penjelasan, silakan.

Tuan Haji Muhamad Yusof bin Husin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Persoalan pekerja asing dan PATI ini bukan baru kita bincangkan. Di dalam Dewan yang mulia ini telah berkali-kali kita bangkitkan. Saya amat bersimpati Kementerian Dalam Negeri kerana masalah ini sekarang ini semakin parah kalau kita katakan di mana-mana sahaja kita melihat pekerja asing dan PATI ini sampai kita tidak boleh bezakan lagi. Bagi saya nisbah 1.9 juta itu mungkin lebih kerana pendatang asing yang sudah bekerja di sini dia balik kempen di kampung dia mungkin dua tiga orang ikut dia. Pengalaman saya ke Batam melalui Pelabuhan Stulang nampak sempadan kita longgar.

■1510

Soalnya sekarang KDN harus menyedari bahawa sempadan-sempadan masuk ke Malaysia begitu longgar sama ada melalui Thailand atau pun dengan Indonesia yang oleh dimasuki dengan mudah oleh rakyat negara asing. Jadi teruklah kita orang itu masuk dengan mudah kemudian kita hendak kena buat serbuan kerana mereka ini telah berada di dalam negara kita. Sebab itu pagi tadi saya membangkitkan supaya KDN mencari satu kaedah yang tegas, yang betul-betul menampakkan negara kita, kerajaan bertindak bahawa kita membanteras kemasukan warga asing. Sebagaimana yang disebut, warga India masuk tidak balik 40,000. Kita tidak boleh kesan. Ini menunjukkan kelemahan kita. Saya rayu dan saya pohon sungguh-sungguh supaya KDN mengambil serius untuk mengatasi masalah ini sebelum negara kita menjadi parah dengan masalah warga asing ini. Terima kasih.

Dato' Lee Chee Leong: Tuan Yang di-Pertua, memang kerajaan sedar bahawa masalah-masalah yang ditimbulkan oleh warga asing dan sementara itu juga pihak polis memang sentiasa membuat penguatkuasaan yang berterusan. Jadi...

Dato' Haji Idris bin Haji Buang: Mohon laluan Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Bagi dia peluang bercakap dahulu Yang Berhormat. Teruskan Yang Berhormat. Selesaikan jawapan tadi dahulu, satu persatu dahulu. Silakan.

Dato' Lee Chee Leong: Seperti yang saya telah jawab tadi satu jawatankuasa telah ditubuhkan untuk mengatasi segala masalah ini. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Puan Doris Sophia...

Tuan Yang di-Pertua: Okey, sebelum itu Yang Berhormat sila yang bangun tadi Yang Berhormat.

Dato' Haji Idris bin Haji Buang: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Lee Chee Leong: Boleh saya teruskan?

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Timbalan Menteri belum bersedia?

Dato' Haji Idris bin Haji Buang: Sebelum itu timbalan menteri, ini pasal yang 40,000 tadi, yang VOA yang hilang begitu sahajakan. Yang Berhormat daripada Kedah tadi pun ada menyatakan tentang kerunsingan rakyat dan negara kita mengenai keselamatan negara apabila warga asing ini datang, hilang mungkin meresap di dalam negara kita begitu sahaja.

Apa kiranya kalaulah kementerian mempunyai cara yang baru, pendekatan yang baru, mungkin ada gila sedikit ataupun *crazy* yang saya hendak cadangkan ini tetapi tidak mustahil, mungkin munasabah dengan cara era yang baru ini. Kalaulah warga asing ini yang bekerja di sini kita *classify* kan mereka dengan izin, rantaikan mereka dengan *security bracelet* yang ada mempunyai cip supaya tiap-tiap identiti, *origin* mereka, kategori mereka dapat dicatat di dalam itu. Kalau boleh sistem GPS mengesan ke mana sahaja lubangkah, hutankah, lautan yang dia selam di negara kita, kita dapat cam mereka.

Ini mungkin *crazy* tetapi, tidak mustahil dan saya rasa tidak menyalahi hak asasi manusia kerana kita pentingkan keselamatan negara kita. Mungkin cara ini dapat mengurang, mengatasi *problem* atau masalah dengan izin yang kita hadapi. Kalau tidak, tidak habis-habis. Kita nanti akan tenggelam dengan masalah ini. Sekian terima kasih. Apa pandangan timbalan menteri.

Dato' Lee Chee Leong: Cadangan rantai, saya rasa ini memang sentuh kepada hak asasi manusia. Walau bagaimanapun, seperti yang saya jawab tadi kerajaan memang mengkaji untuk melaksanakan sistem biometrik warga asing iaitu setiap warga asing apabila masuk ke Malaysia, cap jari mereka kena diambil. Penggunaan sistem ini saya ingat lebih berkesan dan tambahan pula satu jawatankuasa sudah ditubuhkan dan juga 50 inisiatif telah dihasilkan. Jadi Yang Berhormat tunggulah pelaksanaan inisiatif ini.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Puan Doris Sophia Brodi membangkitkan mengenai ramai kaum Penan menghadapi masalah mendapatkan sijil beranak dan kad

pengenalan dan minta kementerian mempertimbangkan kekangan orang Penan dan tidak seharusnya terlalu mengambil kira aspek dokumen dalam meluluskan permohonan mereka. KDN mengambil maklum akan masalah kaum Penan di dalam mendapatkan sijil kelahiran dan kad pengenalan. Sehubungan dengan itu usaha-usaha telah dilaksanakan oleh kementerian ini melalui Jabatan Pendaftaran Negara atau JPN bagi memudahkan pendaftaran kaum Penan:

- (i) aspek dokumen di dalam pendaftaran kaum Penan tidak diambil kira dan JPN hanya memerlukan perakuan tuai rumah sebagai pengesahan kelahiran anak-anak kaum Penan; dan
- (ii) Unit Khas Bergerak atau UKB telah ditubuhkan semenjak tahun 2008 bagi melaksanakan program pendaftaran bergerak di kawasan-kawasan pedalaman di Sarawak. Program-program UKB diaturkan dan dijalankan secara berkala untuk sepanjang tahun. Di samping itu UKB juga akan menjalankan program-program secara *ad hoc* di atas permintaan pemimpin-pemimpin masyarakat tempatan, pertubuhan-pertubuhan bukan kerajaan, Pejabat Residen dan sebagainya.

Berkaitan dengan hal ehwal penjara Yang Berhormat Senator Datuk Haji Rizuan bin Abd Hamid bertanya apakah dasar Jabatan Penjara Malaysia dan KDN membenarkan pesalah-pesalah yang dihukum mati dikebumikan dalam kawasan penjara di Penjara Pudu dahulu. Beliau juga bertanya adakah perkara seperti ini juga berlaku di Penjara Sungai Buloh, Kajang, Taiping dan Alor Setar.

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat Senator dan Dewan yang mulia ini, banduan yang telah dilaksanakan hukuman mati sama sekali tidak dikebumikan di dalam penjara. Tiada kubur atau amalan pengebumian di dalam penjara yang dibenarkan oleh Jabatan Penjara dan Kementerian Dalam Negeri. Setelah pengesahan kematian dan inkues dilaksanakan, permit pengebumian akan dikeluarkan bagi urusan pengebumian oleh pihak keluarga. Bagi keluarga yang memohon bantuan Jabatan Penjara untuk urusan pengebumian ianya akan dilaksanakan di tanah perkuburan awam atau dilaksanakan mengikut tatacara agama banduan berkenaan di luar penjara. Kubur yang terdapat di dalam Penjara Pudu adalah melibatkan pengurusan penjara semasa zaman penjajahan dahulu dan ianya bukan sama sekali menjadi dasar dan bidang kuasa kementerian ini berkaitan perkara tersebut.

Yang Berhormat Senator Tan Sri Datuk Dr. Jins Shamsudin membangkitkan berkaitan Lembaga Penapisan Filem dengan menggesa supaya jawatankuasa ini mengkaji program-program di televisyen supaya jangan ada di antaranya yang boleh merosakkan budaya dan moral dan hendaklah sentiasa mengkaji filem-filem yang sesuai untuk ditayangkan di negara ini.

Kementerian ini melalui Lembaga Penapisan Filem telah dipertanggungjawabkan untuk menapis semua filem dari luar dan akan ditayangkan di Malaysia berpandukan kepada garis panduan penapisan filem yang telah pun dikemas kini berkuat kuasa pada 15 Mac 2010.

■1520

Garis panduan penapisan filem memberikan fokus kepada empat aspek penting iaitu keselamatan dan ketenteraman awam, keagamaan, sosiobudaya dan ketertiban dan ketatasusilaan. Aspek-aspek ini perlu diberikan perhatian agar tidak dieksploitasi sehingga membawa akibat yang tidak diingini kepada masyarakat dan negara. Berdasarkan garis panduan tersebut, unsur-unsur yang dalam filem yang bertentangan dengan budaya masyarakat negara ini akan dipotong. Sekiranya tema dan keseluruhan jalan cerita adalah bertentangan dengan garis panduan berkenaan serta mengandungi unsur-unsur yang sesuai untuk tontonan umum. Maka filem-filem dari luar negara tersebut tidak akan diluluskan untuk tayangan.

Kajian juga dibuat dari masa ke semasa bagi memperkasakan aspek penapisan filem. Semua proses penapisan filem dan penguatkuasaan adalah berdasarkan kepada Akta Penapisan Filem 2002...

Tan Sri Datuk Dr. Jins Shamsudin: Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, Yang Berhormat Tan Sri bangun untuk soalan.

Tan Sri Datuk Dr. Jins Shamsudin: Saya ingin bertanya Yang Berhormat. Setakat ini masih ada sebuah stesen televisyen yang tidak dihantar semua program-program ataupun filemnya ke Lembaga Penapisan Filem. Dibenarkan mereka menayangkan filem-filem tanpa melalui Lembaga Penapisan Filem. Apa pandangan Yang Berhormat?

Dato' Lee Chee Leong: Tuan Yang di-Pertua, buat masa sekarang saya memang tidak mempunyai maklumat lengkap mengenai isu yang dibangkitkan.

Tuan Yang di-Pertua: Tidak apa Yang Berhormat. Minta pegawai yang ada di sini membantu Timbalan Menteri sebelum... Sementara itu teruskan Yang Berhormat.

Dato' Lee Chee Leong: Okey, Tuan Yang di-Pertua setakat ini sahaja penjelasan-penjelasan yang dapat saya berikan mengenai isu-isu yang telah dibangkitkan sepanjang tempoh perbahasan. Saya harap...

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Tuan Yang di-Pertua, saya minta sedikit.

Tuan Yang di-Pertua: Ya ya.

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Saya hendak tanya. Adakah kubur-kubur di Penjara Pudu sekarang di pindah sebab UDA hendak bangunkan kawasan itu, boleh?

Tuan Yang di-Pertua: Ya. Soalan Yang Berhormat ini sama ada tadi Yang Berhormat jawab sudah.

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Dia tidak jawab lagi.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat. Kubur-kubur dalam Pudu itu, yang sudah ada itu, apa kedudukannya apabila dibangunkan nanti.

Dato' Lee Chee Leong: Tuan Yang di-Pertua, saya rasa Penjara Pudu yang dirobohkan itu bukan bawah Kementerian Dalam Negeri.

Tuan Yang di-Pertua: Tidak apalah Yang Berhormat, agaknya Yang Berhormat minta pegawai yang ada hadir dalam Dewan ini, kalau mana yang tahu tolong bantu nanti.

Datuk Haji Rizuan bin Abd. Hamid: Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Teruskan, teruskan.

Dato' Lee Chee Leong: Tuan Yang di-Pertua, setakat ini sahaja penjelasan-penjelasan yang dapat saya berikan...

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Tuan Yang di-Pertua, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat nanti sekejap ada...

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Ya.

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Bolehkah saya dapat jawapan bertulis?

Tuan Yang di-Pertua: Ya. So, maknanya Yang Berhormat Datuk Abdul Rahman Bakar...

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Ini penting.

Tuan Yang di-Pertua: Memohon melalui Dewan ini, melalui Timbalan Menteri sama ada kubur yang telah ditanam di Pudu itu, apabila hendak dibangunkan macam mana kedudukannya. Itu sahaja dia hendak tanya.

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Sebab ada kubur orang takut hendak pergi.

Tuan Yang di-Pertua: Tidak apa, Yang Berhormat tidak usah jawab dahulu minta pegawai-pegawai tolong bantu.

Datuk Haji Rizuan bin Abd. Hamid: Yang Berhormat sudah habis jadi saya hendak tolong jawab.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan.

Datuk Haji Rizuan bin Abd. Hamid: Jadi saya hendak tolong jawab bagi pihak Yang Berhormat Timbalan Menteri. Mengikut Kementerian Kewangan bangunan ini akan dibuat pada hujung tahun, di mana perpindahan kubur-kubur ini akan diadakan pada hujung tahun. Apa yang diberitahu tadi kubur itu zaman penjajah, bukan kubur masa Botak Chin kena gantung. Botak Chin, dia simpan tempat perkuburan Cina. Jadi ikut *schedule* nya hujung tahun ini akan dipindah ke tempat lain dengan bantuan Majlis Agama Islam Wilayah Persekutuan. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Yang Berhormat tidak payah jawab sudah.

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Tuan Yang di-Pertua, Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Ya.

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Menteri boleh terima jawapan itu?

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat boleh terima?

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Menteri boleh terima kah?

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Menteri boleh terima jawapan daripada yang dibantu itu? Agaknya Yang Berhormat Datuk Rizuan ini adalah salah seorang yang daripada Wilayah. So, sekarang ini Yang Berhormat Menteri boleh terima tidak pandangan Yang Berhormat ini?

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Dia bukan Menteri... *[Ketawa]*

Tuan Yang di-Pertua: lalah betul.

Datuk Abdul Rahman bin Bakar: Saya hendak sahkan sahaja.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan. Yang Berhormat apa pandangan Yang Berhormat.

Dato' Lee Chee Leong: Tuan Yang di-Pertua hak milik tanah tersebut itu memang di bawah milik UDA. Memang tanah ini telah diserahkan kepada UDA. Tuan Yang di-Pertua, setakat ini sahaja penjelasan yang dapat saya berikan mengenai isu-isu yang telah dibangkitkan sepanjang tempoh perbahasan. Saya berharap daripada penjelasan tersebut, ianya telah dapat menjawab semua soalan yang telah dibangkitkan oleh Ahli-Ahli Yang Berhormat. Sekali lagi saya mengucapkan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat, yang telah mengemukakan pertanyaan dan membangkitkan isu-isu yang berkaitan dengan Kementerian Dalam Negeri.

Kementerian akan mengambil perhatian dan tindakan ke atas perkara-perkara yang telah dibangkitkan. Saya memberi jaminan bahawa mana-mana pertanyaan yang tidak dapat dijawab oleh saya pada kali ini, akan diambil catatan untuk tindakan susulan. Sekian terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat, terima kasih. Seterusnya saya persilakan kementerian yang keempat, Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan. Dipersilakan Yang Berhormat.

3.27 ptg.

Timbalan Menteri Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan I [Dato' Joseph Salang anak Gandum]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terlebih dahulu saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua Ahli-Ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian. Memberi pandangan serta saranan yang menyentuh bidang tugas Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan sepanjang sesi perbahasan Rancangan Malaysia Kesepuluh yang telah berlangsung dari 20 Julai hingga 26 Julai tahun ini. Secara keseluruhannya antara isu berkaitan kementerian yang telah menarik minat Ahli-Ahli Yang Berhormat bolehlah dirumuskan kepada perkara seperti:

- (i) program-program televisyen, drama dan filem yang boleh merosakkan budaya dan moral generasi muda, berunsur keganasan, polisi berkaitan watak bertudung bagi artis dan sekatan kepada artis terhadap pelbagai kesalahan;

- (ii) peratusan penerbitan filem tempatan, pengurangan pengimportan filem-filem luar, siaran ulangan di televisyen dan kebanjiran drama-drama luar negara;
- (iii) penayangan filem-filem lama dan royalti;
- (iv) kemajuan industri perfileman tempatan, kerjasama antara negara dalam penghasilan filem, peluang pekerjaan dan pengajian perfileman;
- (v) pemberian geran untuk program animasi;
- (vi) penjelasan mengenai pengurangan subsidi;
- (vii) sekatan dan penutupan laman web berunsur lucah dan ganas;
- (viii) status pemberian komputer riba atau *notebook* percuma; dan
- (ix) kemudahan dan kelengkapan Pejabat Pos.

Saya mulakan dengan isu program-program televisyen, drama dan filem yang boleh merosakkan budaya dan moral generasi muda, berunsur keganasan, polisi berkaitan watak bertudung bagi artis dan sekatan kepada artis terhadap pelbagai kesalahan. Tuan Yang di-Pertua, pemilihan filem dan drama untuk siaran televisyen dibuat berdasarkan kriteria dan garis panduan yang telah ditetapkan serta akta sedia ada.

■ 1530

Di RTM, terdapat dua jawatankuasa penilai iaitu Jawatankuasa Penilaian Kandungan Rancangan Televisyen dan Jawatankuasa Penilaian dan Pemilihan Rancangan Televisyen yang bertanggungjawab menilai kandungan dan kualiti program berasaskan garis panduan siaran televisyen RTM. Manakala bagi stesen-stesen swasta, kod kandungan di bawah Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 diguna pakai bagi memastikan kandungan yang sesuai ditayangkan. Selain itu, kelulusan Lembaga Penapisan Filem atau LPF adalah diwajibkan ke atas semua bahan siaran berakam termasuk drama dan filem.

Garis panduan penapisan kandungan bahan-bahan penyiaran menyentuh seni dan budaya oleh KPKK dan garis panduan hiburan dalam Islam oleh JAKIM juga turut dirujuk oleh semua stesen radio dan televisyen.

Tuan Yang di-Pertua, kementerian juga berpandangan bahawa garis panduan tersebut dapat membantu menjadi kayu pengukur kepada pihak industri penyiaran menerbitkan kandungan yang bersesuaian dengan nilai-nilai dan norma masyarakat Malaysia serta memadai bagi menentukan bentuk kandungan yang disiarkan termasuk pemilihan artis untuk membawa watak wanita bertudung dalam drama, filem dan iklan...

Tan Sri Datuk Dr. Jins Shamsudin: *[Bangun]*

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Timbalan Menteri, ada yang bangun untuk bertanya.

Tan Sri Datuk Dr. Jins Shamsudin: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya ingin mendapatkan pandangan daripada Yang Berhormat

Timbalan Menteri berhubung dengan filem-filem yang ditayangkan di stesen RTM, yang dilakonan oleh artis-artis veteran yang diulang tayang beberapa kali. Filem-filem itu diambil daripada stesen lain kemudian ditayangkan semula. Namun artis-artis veteran tidak mendapat apa-apa bayaran pun.

Tidakkah kementerian bercadang untuk mengkaji semula supaya setiap filem-filem artis-artis veteran yang ditayangkan semula, diberikan mereka royalti kerana mereka sekarang ini ada di antaranya sudah tidak bekerja lagi. Sudah tidak ada jawatan, tidak berlakon lagi. Kalau ditayangkan semula filem-filem mereka, mereka mendapat royalti, dapatlah mereka meneruskan hidupnya dengan sempurna. Apa pandangan Yang Berhormat Timbalan Menteri?

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Terima kasih Yang Berhormat Tan Sri Datuk Dr. Jins. Sedikit sebanyak pertanyaan Yang Berhormat Tan Sri akan dijawab kemudian di bawah bab penayangan filem-filem lama dan royalti. Tunggu sebentar Yang Berhormat ya.

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Naw: Saya mohon laluan.

Tuan Yang di-Pertua: Ya.

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Naw: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Berkenaan dengan jawapan yang telah diberikan tadi bahawa kementerian berpandangan adalah bersesuaian dan wajar kod-kod yang telah pun dipakai sebelum ini diguna pakai.

Saya ingin bertanya kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri, malam tadi saya menonton dua filem. Satu filem yang dilakonan oleh pelakon barat yang menggambarkan ada aksi perbuatan dua orang perempuan yang lesbian, malam tadi. Saya rasa kalau disunting atau dibuang terus aksi ini pun tidak menjejaskan filem bila saya melihat keseluruhan filem. Itu yang pertama.

Yang kedua, lebih kurang dalam sejam kemudian ada tayangan filem juga yang menunjukkan bahawa ada dua orang ibu bergaduh kerana anaknya telah dikatakan terlibat dengan satu tayangan dalam *hand phone*. Ibu tadi seorang bertudung dan seorang lagi tidak bertudung. Yang tidak bertudung serang yang bertudung sampai tercabut kain tudung, bergaduh dua orang ibu. Saya hendak tahu daripada kementerian, apakah kesan yang kita boleh belajar dan kita hendak ajar rakyat daripada tunjuk dua orang ibu yang sudah pun bergelar warga emas bergaduh dengan aksi yang macam budak-budak yang kita hendak ajar kepada masyarakat? Perkara ini kemudiannya diketawakan oleh anak-anak mereka kerana berlaku sampai begini sekali aksi oleh ibu. Itu yang pertama.

Yang kedua, berkaitan dengan – saya pernah bertanya kepada kementerian sebelum ini berkenaan dengan implikasi. Pernahkah sekalipun dijawab bahawa kod-kod telah ada, ada pegawai penapis filem, saya hendak tanya pernahkah dibuat sebarang kajian tentang implikasi sebarang tayangan filem yang telah menyebabkan meningkatkan gejala sosial di negara kita. Ini kerana saya rasa hari ini dengan kod yang sedia ada langsung tidak membantu untuk memberi

pendidikan kepada rakyat dari sudut akhlak. Tentang yang bertudung tadi, saya rasa masih juga tidak wajar kerana sepertimana yang saya sebut sebelum ini, ini merupakan satu penghinaan kepada perempuan yang bertudung kerana hari ini pakai tudung, esok mereka boleh keluar di dada akhbar dengan keadaan memakai baju tanpa lengan.

Jadi bagi saya perkara ini tetap tidak wajar dan saya bantah perkara ini. Saya rasa perkara ini memang tidak boleh dimaafkan dan ini tidak wajar. Ini kerana kita adalah sebuah negara yang mengatakan Islam adalah agama rasmi. Saya pohon perkara ini dijadikan satu polisi. Tidak boleh kita berpuas hati kerana semata-mata hendak memuaskan hati dua tiga orang pelakon, tetapi kita menghina lebih ramai lagi rakyat Malaysia, perempuan yang bertudung khususnya. Saya pohon pandangan Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Terima kasih Yang Berhormat Senator. Saya ucapkan tahniahlah kepada Yang Berhormat kerana sempat menonton dua tayangan televisyen. Saya sendiri minta maafah tidak begitu minat menonton televisyen. Oleh yang demikian, tidaklah sempat melihat apakah watak-watak lesbian yang ditayangkan itu tadi. Begitu juga berkenaan dengan pergaduhan antara dua orang ibu.

Sebagaimana yang telah saya katakan tadi iaitu garis panduan bukan hanya sahaja dari kementerian ini. Ada juga yang diberikan oleh JAKIM. Saya percaya Yang Berhormat adalah seorang yang sangat aktif dalam perkara tersebut. Oleh yang demikian, saya minta kalau dapat, Yang Berhormat tolong sama berilah pandangan kepada JAKIM supaya mereka dapat memasukkan permintaan Yang Berhormat ke dalam garis panduan ataupun menambah baik garis panduan yang sedia ada.

Saya juga percaya Yang Berhormat bahawa perkara yang tidak patut ditonton lebih-lebih lagi oleh orang muda dan seperti yang Yang Berhormat katakan berkenaan dua orang lesbian tadi, sepatutnya digugurkan dari tayangan tersebut. Begitu juga pergaduhan antara dua orang ibu. Janganlah sampai menarik tudung kepada yang bertudung itu. Sebagai seorang yang bukan beragama Islam, saya tidaklah sebegitu fasih berkenaan dengan keagamaan yang memakai tudung itu kerana dari dulu masa ibu saya masih hidup, apabila beliau pergi ke gereja, saya sentiasa melihat mendiang ibu saya memakai tudung seperti wanita Itali. Itu yang saya ingat.

Tuan Yang di-Pertua, kementerian memandang serius kes-kes salah laku artis tempatan memandangkan mereka adalah ikutan atau *role model* masyarakat khususnya golongan muda. Oleh itu, RTM memberi keutamaan kepada pemilihan artis yang berimej bersih dalam menjayakan program-program siaran RTM. Artis yang terlibat dalam jenayah dan perilaku tidak bermoral seperti didapati bersalah oleh mahkamah tidak akan diberikan tempat untuk sesuatu tempoh yang ditetapkan. Di bawah SKMM, kegagalan stesen televisyen dan radio swasta mematuhi syarat-syarat khas lesen dan syarat bagi siaran langsung dan tertunda boleh menyebabkan tindakan penguatkuasaan diambil dan kelulusan ditarik balik dengan serta-merta.

■1540

Seterusnya isu peraturan penerbitan filem tempatan, pengurangan pengimportan filem-filem luar, siaran ulangan di televisyen dan banjir drama-drama luar negara. Tuan Yang di-Pertua, filem cereka tempatan masih mendapat perhatian kerajaan melalui Skim Wajib Tayang, Dana Pinjaman Filem Cereka, Insentif Pulangan Duti Hiburan dan keutamaan tayangan filem tempatan di stesen-stesen televisyen tempatan.

Untuk makluman, rancangan ulangan adalah satu amalan bagi stesen-stesen berbayar di seluruh dunia. Ini membolehkan penonton memilih masa yang sesuai bagi menyaksikan rancangan pilihan mereka. Walau bagaimanapun, kementerian melalui SKMM sentiasa menyarankan kepada pihak stesen televisyen swasta untuk menyediakan kandungan yang dapat menepati kehendak penonton termasuklah tidak menyiarkan terlalu banyak siaran ulangan.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat juga, keperluan rancangan bagi tahun 2010 bagi RTM tidak dapat dipenuhi berdasarkan kepada peruntukan yang tidak mencukupi. Bagi menampung kekurangan tersebut, RTM telah merancang dan menyediakan slot-slot bagi siaran ulangan. Secara purata, iaitu sehingga Julai 2010, RTM telah mengulang siar 50% dari jumlah jam siaran bagi ketiga-tiga salurannya iaitu TV1 – 22%, TV2 – 40.77% dan *TVi* atau *Muzik Aktif* – 90%. Walau bagaimanapun, peraturan siaran bagi rancangan dan filem-filem dari luar negara pula hanya sebanyak 10% bagi TV1 dan 20% bagi TV2. Berdasarkan laporan dari stesen-stesen televisyen iaitu bagi suku pertama tahun 2010, secara puratanya, lebih daripada 50% rancangan yang disiarkan adalah rancangan tempatan.

Perkara berkenaan dengan penayangan filem-filem lama dan royalti. Tuan Yang di-Pertua, bagi mendapatkan hak penyiaran filem-filem lama, adalah menjadi kelaziman bagi setiap syarikat penyiaran untuk menandatangani kontrak penyiaran dengan pemegang hak milik filem-filem berkenaan. Kontrak dan perjanjian ini tidak meliputi sebarang tuntutan hak royalti yang perlu ditanggung oleh mana-mana badan penyiaran di Malaysia.

Filem-filem lama yang ditayangkan di RTM di peroleh daripada syarikat-syarikat pembekal atau pemegang hak cipta filem berkenaan. Pembayaran dilakukan setiap kali filem disiarkan mengikut harga yang dipersetujui bersama. RTM tidak memegang hak cipta filem dan pemilik boleh menjual filem-filem mereka berulang kali kepada mana-mana stesen televisyen.

Berkenaan dengan pertanyaan lisan oleh Yang Berhormat Tan Sri tadi iaitu bagaimana kita boleh menolong menampung sara hidup artis-artis lama, pelakon-pelakon veteran, itu saya pun terfikir dan merasa sedih juga Yang Berhormat Tan Sri, kerana ada pelakon-pelakon lama yang tidak terbela. Sebagaimana yang kita tahu, bahawa di masa-masa yang lampau tidak ada perjanjian yang ketat mengatakan bahawa kutipan ataupun pendapatan dari filem yang diterbitkan akan juga diperkongsikan dengan pelakon-pelakon oleh syarikat-syarikat mereka.

Pada masa kini saya percaya orang kita sudah lebih pintar dan pelakon-pelakon sudah ada *association*, pertubuhan mereka dan mereka sentiasa mengambil berat kepentingan masa

hadapan dan bukan hanya menumpukan perhatian kepada kehendak seharian yang terkini iaitu berkenaan dengan mendapatkan pekerjaan. Saya percaya dengan kegigihan Yang Berhormat Tan Sri, maka lebih ramai pelakon dan artis kita akan terbela, Yang Berhormat...

Ir. Haji Zamri bin Haji Yusuf: Minta sedikit laluan.

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Di bawah bab kemajuan industri perfileman tempatan...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, ada seorang bangun untuk bertanya.

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Ya.

Ir. Haji Zamri bin Haji Yusuf: Terima kasih, sebelum beralih kepada tajuk dan topik yang baru. Kita akui tadilah memang pelakon lama ini mungkin tidak buat kontrak yang baik seperti yang Yang Berhormat Menteri sebut tadi, pemegang hak cipta yang mendapat duit sekarang inilah dengan pengurangan sehinggakan 50% di TV-TV milik RTM ini.

Jadi kita hendak tahulah, selain daripada kita bersimpati macam ini sahaja, apa yang kita boleh buat? Ini kerana pelakon yang cukup popular seperti S. Shamsuddin itu sedang terlantar dengan kesusahan tetapi, pemegang hak cipta mendapat pulangan yang jauh lebih besar sekarang daripada dahulu kerana filem ditayangkan dan diulang sampai 50%. Jadi apa yang kita boleh buat sebagai ikhtiar pihak kementerian?

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Terima kasih Yang Berhormat Senator. Tuan Yang di-Pertua, selain dari apa yang boleh kerajaan bagi melalui kebajikan, saya percaya kementerian boleh menimbang sesuatu yang boleh meringankan beban mereka ini dari segi bantuan kebajikan ataupun dari segi khidmat nasihat kepada mereka.

Berkenaan dengan pendapatan kepada pemegang hak cipta, itu kita tidak boleh terlibat oleh kerana itu adalah di antara pelakon dan pemegang hak cipta. Apa Yang Berhormat sarankan, kita akan mencari jalan bagaimana kita boleh dari segi belas kasihan menimbang macam mana pelakon-pelakon lama ini boleh dibela. Oleh kerana mereka pun bukan begitu ramai, namun sumbangan mereka kepada negara lebih-lebih lagi dalam industri perfileman bukanlah sedikit tetapi sangat banyak dan bererti kepada negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, di bawah bab kemajuan...

Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir: Yang Berhormat, minta laluan sedikit.

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Ya, okey.

Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya setuju dengan rakan saya tadi tentang pelakon-pelakon filem yang lama-lama ini. Kalau kita lihat hari ini, televisyen kita sendiri boleh import filem-filem dari luar negara seperti drama-drama, tidak bolehkah kita bayar royalti kepada mereka ini atas jasa mereka?

Kalau kita harapkan kepada orang lain untuk bantu, sudah tentu tidak boleh. Sebentar tadi Yang Berhormat kata tidak ramai pelakon filem lama-lama ini yang ada, kita lihat dalam

televisyen tiap-tiap minggu dok ulang, ulang, ulang filem itu tetapi pelakon yang lama-lama yang kita nampak dok sakit di hospital terlantar, kena minta bantuan kebajikan masyarakat pun ada.

Kadang-kadang sampai hendak masuk hospital pun tidak ada duit. Padahal, filem mereka ini di tayang selalu di dalam televisyen. Jadi bolehkah kementerian Yang Berhormat bincang dengan pencipta ini supaya dapat bayar royalti kepada mereka supaya mereka ini juga dapat nikmat iaitu dalam pada filem mereka laris, mereka juga mendapat keuntungan? Terima kasih Yang Berhormat.

■1550

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Terima kasih Yang Berhormat Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir. Cadangan itu memang baik dan saya percaya juga kalau artis-artis atau pelakon-pelakon lama ini bergabung tenaga dan meminta bukan hanya dari kementerian, tetapi juga meminta dari pemegang hak cipta dan ketiga-tiga parti atau kumpulan ini.

Saya percaya akan boleh berunding dan bagaimana kita boleh sedikit sebanyak dapat memberi pulangan kepada artis-artis lama ini melalui royalti ataupun sumbangan ihsan atau apa sahaja namanya. Akan tetapi itu boleh dibincangkan oleh ketiga-tiga pihak. Saya juga berfikir sebagai menekankan permintaan oleh artis-artis ini, mungkin beliau ini boleh minta syarikat penyiar supaya tidak menyiarkan filem yang lama ini sebelum pemegang hak cipta bersetuju untuk memberi imbuhan kepada mereka.

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Naw: Saya mohon laluan sekali lagi.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Yang Berhormat.

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Naw: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya rasa rungutan yang telah pun dikemukakan oleh Yang Berhormat Menteri tadi berhubung dengan bahawa pelakon-pelakon lama tidak diberi bayaran. Ini bukan sekali diulang. Dalam akhbar sudah berapa kali kita lihat. Perkara ini telah disebut oleh banyak kali oleh Persatuan Seniman Malaysia. Saya nampak kalau setakat usaha oleh Persatuan Seniman Malaysia ataupun Persatuan Karyawan Malaysia tidak memberi kesan.

Saya minta sangat pihak kementerian mewujudkan jawatankuasa teknikal membincangkan terus. Kalau bilangan mereka tidak ramai, kita boleh buat had terus. Tahun dan perkara berapa, perkara ini boleh dibuat. Saya rasa kalau dari segi undang-undang, selagi mana mereka mengulang filem tersebut kemungkinan pihak tadi mempunyai hak dari segi undang-undang. Jadi kemungkinan kita boleh bincang dengan pihak KWSP ataupun pihak Perkeso dari segi memberi rawatan perubatan, dalam bentuk insurans ataupun bantuan Perkeso. Saya rasa perkara ini boleh dibincangkan. Saya pohon dibuat hari ini satu keputusan agar pihak kementerian menubuhkan jawatankuasa terus untuk bincang. Ini kerana kalau dari karyawan-karyawan sebagai NGO, saya nampak setakat ini masih tiada kesan. Apa pandangan Yang Berhormat?

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Tuan Yang di-Pertua, secara peribadi dari pemikiran peribadi saya, saya bersetuju dengan pandangan Yang Berhormat. Namun demikian, ini adalah kerajaan...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, saya cadangkan setelah Yang Berhormat setuju itu bawa ke kementerian.

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Ya, saya secara...

Tuan Yang di-Pertua: Ya.

Dato' Joseph Salang anak Gandum: ...Peribadi...

Tuan Yang di-Pertua: Yes.

Dato' Joseph Salang anak Gandum: ...Saya setuju tetapi...

Tuan Yang di-Pertua: Bawa kepada kementerian.

Dato' Joseph Salang anak Gandum: ...Saya hanya akan dapat membawa cadangan ini kepada kementerian.

Tuan Yang di-Pertua: Ya.

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Untuk makluman Dewan Yang mulia ini, kementerian sebenarnya telah pun menyediakan tabung kebajikan penggiat seni dengan dana pelancaran sebanyak RM3 juta. Tabung ini bertujuan untuk membantu warga seni yang uzur, daif, dan tidak berkemampuan. Tabung ini telah diumumkan dalam bajet 2010. Pada 23 Oktober 2009 yang juga telah diumumkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri dan bajet tersebut telah diluluskan di kedua-dua Dewan yang mulia ini.

Tuan yang di-Pertua, di bawah bab kemajuan industri perfileman tempatan, kerjasama antara negara dalam penghasilan filem...

Tuan Yang di-Pertua: Minta maaf Yang Berhormat. Beri semula ini Yang Berhormat...
[Ketawa]

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Okey.

Tan Sri Datuk Dr. Jins Shamsudin: Ada sekali lagi, minta maaf... Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya ingin mendapat pandangan daripada Yang Berhormat Timbalan Menteri sekarang.

Kita memajukan industri perfileman ini dan dalam masa yang sama untuk memberi maklumat dan kepada penonton-penonton, terutama sekali para belia sekarang. Tidakkah kementerian berhasrat untuk mengadakan satu dana khusus untuk menerbitkan filem-filem patriotisme dan filem-filem kewarganegaraan. Ini supaya setiap tahun kita dapat menghasilkan filem-filem kewarganegaraan bagi memberikan maklumat ini kepada para penonton, terutama sekali anak-anak muda memahami tentang sejarah negara. Ini kerana filem patriotik ini amat penting. Jikalau filem hanya untuk hiburan semata-mata, jadi kita tidak dapat membawa anak-anak muda supaya memahami tentang sejarah negara. Ini kerana kita lihat seluruh negara dan negeri kita mempunyai sejarah setiap negeri ada sejarahnya.

Kalau ini ada satu peruntukan khusus diberikan bagi dana ini, supaya dapat kita membuat filem-filem yang mempunyai nilai sejarah dan patriotisme serta filem kewarganegaraan diberi peruntukan khusus. Kalau itu dapat dilaksanakan oleh kementerian - kerana setakat ini yang saya difahamkan Kementerian Kewangan telah pun memberikan RM200 juta untuk industri kreatif di sebuah bank. Akan tetapi tidak melalui kementerian. Jadi tidakkah kementerian bercadang untuk mendapatkan peruntukan ini melalui kementerian dan melalui FINAS? Terima kasih.

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Terima kasih Tan Sri Datuk Dr. Jins Shamsudin. Tuan Yang di-Pertua, saya ambil apa yang disarankan oleh Yang Berhormat Tan Sri Datuk Dr. Jins tadi sebagai cadangan dan saya akan cuba membawa cadangan tersebut kepada kementerian kami. Oleh sebab apa yang dicadangkan itu, adalah satu-satunya dekat sangat di hati Yang Berhormat Menteri kami dan di hati saya sendiri. Sebagaimana yang kita semua sedia maklum, bahawa satu filem patriotik yang boleh kita banggakan adalah filem berkenaan dengan Bukit Kepong, di mana Yang Berhormat Tan Sri Datuk Dr. Jins sendiri adalah pelakon utama...

Tan Sri Datuk Dr. Jins Shamsudin: *[Ketawa]*

Dato' Joseph Salang anak Gandum: Ya. Tuan Yang di-Pertua, saya ulangi. Di bawah bab kemajuan industri perfileman tempatan, kerjasama antara negara dalam penghasilan filem, peluang pekerjaan, dan pengajian perfileman Perbadanan Kemajuan Filem Nasional Malaysia (FINAS) dan Gabungan Karyawan Filem Malaysia (GAFIM) sentiasa menjalin kerjasama dalam memajukan industri perfileman tempatan.

FINAS merupakan agensi kerajaan yang bertanggungjawab menggalak, memelihara, dan memudahkan kemajuan perusahaan perfileman Malaysia. Manakala GAFIM merupakan sebuah gabungan persatuan yang menjadi perantara di antara kerajaan, atau mana-mana agensi kerajaan, dan mana-mana pertubuhan. Sama ada dalam atau luar negara, dalam semua aspek yang berkaitan dengan industri perfileman. Kementerian melalui FINAS akan mengkaji cadangan kerjasama dengan Kerajaan Bhutan di Asia Selatan, dalam bidang perfileman dan akan mengambil tindakan yang sewajarnya sekiranya cadangan kerjasama boleh membantu Malaysia dalam membangunkan industri filem tempatan.

Kementerian melalui ASWARA juga telah pun menubuhkan Fakulti Pengajian Filem dan Video bagi keperluan membina dan membangunkan industri perfileman negara. Selain itu, pengajian perfileman juga telah diwujudkan di universiti-universiti tempatan bagi mempertingkatkan lagi industri perfileman negara, seterusnya menyediakan lebih banyak peluang pekerjaan.

Berkenaan dengan pemberian geran untuk program animasi. Tuan Yang di-Pertua, program animasi FINAS melibatkan penerbitan filem cereka animasi, animasi bersiri, dan promo kempen kementerian. Jumlah dana tahunan yang diperuntukkan untuk penerbitan animasi FINAS adalah sebanyak RM2 juta. Bagi tahun 2010, dana terkumpul untuk program penerbitan animasi FINAS adalah sebanyak RM6 juta.

■ 1600

Menyentuh dengan tayangan, penjelasan mengenai pengurangan subsidi. Tuan Yang di-Pertua, KPKK melalui RTM dari semasa ke semasa membantu kerajaan memperjelaskan isu penstrukturan semula atau pengurangan subsidi kepada pendengar dan penonton melalui pelbagai pendekatan seperti liputan berita, siaran rencana, hebahan *tip biz* melalui radio kapsul, rancangan bual bicara atau bicarawara, Tsar dan rerayap atau *creoles*.

Stesen-stesen penyiaran swasta juga sentiasa memberikan kerjasama dan SKMM telah menganjurkan sesi taklimat dan perbincangan mengenai RMKe-10 bersama Unit Perancang Ekonomi (EPU) pada 5 Julai 2010 yang dihadiri oleh pihak industri terutamanya penerbit dan individu yang terlibat secara langsung dalam pascapenerbitan. Langkah ini adalah bagi memastikan pihak media swasta mendalami dan menghayati RMKe-10, seterusnya memberikan penjelasan yang tepat kepada orang ramai.

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Joseph Salang Anak Gandum: Cadangan untuk sekatan dan penutupan laman web berunsur lucah dan ganas...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, ada bangun hendak bertanya. Silakan Yang Berhormat.

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya rasa sedih dan kesal juga bahawa apa saya nampak dalam televisyen kita ialah tidak ada apa-apa penyokong atau pun usaha untuk memberi sumbangan apa-apa kepada penonton-program program Tamil dan program Cina. Selain daripada penduduk di Malaysia, ada juga pelancong-pelancong datang dari negara India, negara China.

[Timbalan Yang di-Pertua **mempengerusikan Mesyuarat**]

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Jadi, apakah usaha daripada kementerian untuk penonton program Cina dan India? Terima kasih.

Dato' Joseph Salang Anak Gandum: Tuan Yang di-Pertua, saya ucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Senator Dr. berkenaan dengan permintaan untuk penonton orang Cina dan orang India. Sebagaimana Yang Berhormat sendiri tahu bahawa dalam rancangan kementerian, kementerian cuba hendak men *digitalize* kan televisyen RTM. Setelah stesen kita ini di *digitalize* kan nanti, maka lebih banyak slot untuk penayangan macam-macam program dan macam-macam bahasa. Pada masa sekarang, kerana kita adalah dalam kesuntukan masa dan apa yang dibahagikan, slot yang dibahagikan kepada program-program bahasa Cina, bahasa Tamil adalah mengikut apa yang kita mampu berikan pada masa ini. Saya berharap sangat apabila kita sudah men *digitalize* kan televisyen kita, kita akan lebih banyak slot untuk semua penonton. Saya harap Yang Berhormat sama-sama bersabarlah menunggu.

Berkenaan dengan cadangan untuk sekatan dan penutupan laman web berunsur lucah dan ganas. Tuan Yang di-Pertua, tindakan undang-undang di bawah seksyen 211 dan 233 Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 boleh diambil terhadap individu yang menyalahgunakan Internet bagi menyebarkan kandungan yang bersifat lucah, sumbang, palsu, mengancam atau jelik. Jika disabitkan kesalahan, individu tersebut boleh didenda tidak melebihi RM50,000 atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi satu tahun atau kedua-duanya sekali.

Selain dari tindakan penguatkuasaan, pemegang lesen di bawah Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 termasuk pihak pemberi perkhidmatan *internet* dikehendaki di bawah seksyen 263(2) membantu SKMM atau pihak berkuasa lain setakat yang semunasabahnya untuk mencegah perlakuan sesuatu kesalahan di bawah mana-mana undang-undang Malaysia termasuk menyekat laman-laman web yang didapati terlibat dalam pemberian kandungan lucah di negara ini.

Untuk makluman Dewan yang mulia ini, dari bulan Januari hingga Julai 2010, sebanyak 524 laman web telah disekat termasuk 175 laman web lucah. Kementerian juga melalui badan pengawalseliaan kandungan sendiri di bawah Akta Komunikasi dan Multimedia 1998 iaitu Forum Kandungan Komunikasi dan Multimedia Malaysia dan SKMM turut melaksanakan pelbagai program untuk memupuk kesedaran mengenai penggunaan Internet agar ia dapat digunakan secara positif dan berhemah.

Ditanya pula apakah status pemberian komputer riba atau *notebook* percuma. Senarai penerima komputer riba atau *notebook* mengikut perincian negeri, lokasi dan sekolah bagi fasa pertama atau yang *quick wins* melibatkan 123,000 penerima telah disediakan dan akan mula diagihkan pada akhir bulan ini. Fasa kedua pengagihan yang melibatkan 877,000 unit *notebook* pula dijangka akan dimulakan pada bulan Ogos tahun ini.

Kemudahan dan kelengkapan pejabat pos. Tuan Yang di-Pertua, kenaikan tarif pos baru dilaksanakan pada 1 Julai 2010. Oleh itu, hasilnya masih belum dapat dinikmati secara menyeluruh. Walau bagaimanapun, Pos Malaysia Berhad sentiasa meningkatkan mutu kemudahan pejabat posnya di seluruh negara dari semasa ke semasa mengikut keperluan dan perkembangan penduduk di sesebuah kawasan termasuklah di Sabah dan Sarawak. Usaha-usaha meningkatkan mutu kemudahan pos ini mengambil masa untuk dilaksanakan kerana terdapat hampir 700 kemudahan pejabat pos di seluruh negara pada masa ini. Bagi pejabat-pejabat pos yang baru dibuka, Pos Malaysia Berhad telah menetapkan piawai *new look unfilled* untuk dilaksanakan di pejabat-pejabat pos berkenaan meliputi pemasangan kelengkapan dan hiasan moden dan selesa.

Tuan Yang di-Pertua, pihak kementerian sekali lagi mengucapkan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah menyentuh isu-isu berkaitan dengan kementerian ini. Perhatian yang serius sentiasa diberi dan tindakan susulan akan diambil kepada isu-isu yang dibangkitkan. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Seterusnya ialah Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air untuk menjawab.

■ 1610

Timbalan Menteri Tenaga, Teknologi Hijau dan Air [Puan Noriah binti Kasnon]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terlebih dahulu saya ingin merakamkan ucapan setinggi-tinggi terima kasih kepada lapan orang Ahli-ahli Yang Berhormat Senator yang telah mengambil bahagian membahaskan beberapa perkara dan isu yang minta bidang tugas Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air. Tuan Yang di-Pertua izinkan saya memberi penjelasan berhubung perkara-perkara yang telah dibangkitkan mengikut sektor iaitu tenaga, teknologi hijau dan air.

Pembinaan loji jana kuasa elektrik dan penggunaan tenaga nuklear. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali telah membangkitkan isu mengenai pembinaan loji jana kuasa elektrik dan rancangan penggunaan tenaga nuklear. Kerajaan telah mengenal pasti 52 projek berimpak tinggi sebagai mekanisme penggerak transformasi ekonomi negara.

Pembinaan dua unit loji jana kuasa baru memenuhi keperluan bekalan elektrik di Semenanjung pada tahun 2015 dan 2016 merupakan salah satu daripada projek tersebut. Berdasarkan kos loji jana kuasa arang batu milik TNB di jana Manjong, Perak yang berkapasiti 2,100 megawatt, kos kedua-dua loji ini dianggarkan sebanyak RM7 bilion. Oleh kerana projek ini akan dilaksanakan secara perkongsian awam - swasta dengan konsep bina, kendali milik ataupun dengan izin *build, operate and own*, kos keseluruhan projek yang ditanggung sepenuhnya oleh syarikat yang akan membangunkan projek tersebut. Syarikat tersebut akan dipilih melalui proses tender terhad bagi memastikan syarikat yang terpilih menawarkan harga yang terbaik bagi memastikan tarif elektrik dapat ditawarkan pada harga yang kompetitif kepada para pengguna.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai penggunaan tenaga nuklear bagi penjana elektrik pula, saya ingin memaklumkan bahawa pada masa kini kerajaan sedang menimbangkan penggunaan tenaga nuklear sebagai opsyen jangka panjang untuk mempelbagaikan sumber bahan api penjanaan elektrik bagi tempoh pasca 2020. Kerajaan akan membuat keputusan muktamad mengenainya hanya setelah mengambil kira hasil kajian yang akan dilaksanakan bagi mengukur tahap kemampuan serta kesediaan negara dalam aspek sumber manusia, perundangan dan kawal selia, lokasi, teknologi, industri dan sebagainya.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir dan Yang Berhormat Senator Datuk Hajah Wan Hazani binti Haji Wan Mohd. Nor, saya ingin menyatakan bahawa kerajaan telah menyediakan subsidi bagi barangan-barangan tertentu supaya tidak membebankan rakyat khususnya golongan yang berpendapatan rendah. Subsidi harga gas telah diperkenalkan pada tahun 1997 di atas prinsip

yang sama apabila harga gas untuk penjanaan tenaga elektrik meningkat yang menyebabkan kadar tarif elektrik turut meningkat.

Kerajaan memang sedar bahawa pemberian subsidi ke atas harga gas tidak dapat diberikan secara berterusan dan sedang melaksanakan rasionalisasi subsidi dengan mengurangkan kadar subsidi secara berperingkat-peringkat. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, *Independent Power Producer* dengan izin, atau IPP telah diperkenalkan pada awal 90-an di bawah dasar penswastaan bagi mengurangkan beban kewangan kerajaan. Pada masa yang sama, Semenanjung telah mengalami kekurangan bekalan elektrik berikutan kadar pertumbuhan ekonomi yang begitu pesat dan menggalakkan pada ketika itu.

Bagi memenuhi peningkatan permintaan bekalan elektrik yang tinggi pada ketika itu pembinaan loji jana kuasa baru sangat diperlukan. Kerajaan telah memperkenalkan konsep IPP supaya loji jana kuasa baru dapat dibina dengan segera. Sebagai insentif bagi menggalakkan penyertaan pihak swasta dalam industri penjanaan elektrik terma-terma yang menarik telah ditawarkan kepada pihak IPP. Kadar pulangan pelaburan yang munasabah adalah penting untuk menjamin pihak pelabur boleh mendapatkan pinjaman dari institusi kewangan.

Walau bagaimanapun kerajaan sedar bahawa pihak IPP mendapat keuntungan yang lebih tinggi berbanding dengan syarikat GLC yang lain seperti TNB. Namun begitu Tuan Yang di-Pertua, rundingan semula untuk mengurangkan keuntungan dengan pihak IPP adalah satu proses yang kompleks dan mempunyai implikasi kontraktual yang melibatkan pelbagai pihak. Dengan yang demikian isu keuntungan IPP ini perlu dikaji dan ditangani secara teliti memandangkan ia boleh menjejaskan imej negara serta aliran masuk pelaburan asing ke negara kita.

Seterusnya mengenai pembinaan loji jana kuasa arang batu di Sabah. Tuan Yang di-Pertua...

Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop: Mohon laluan. Tuan Yang di-Pertua, mohon laluan. Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya antara yang membangkitkan isu IPP yang mendapat subsidi harga gas yang khususnya jana kuasa yang menggunakan gas dan diesel. Gas ini di peroleh daripada Petronas dengan harga yang di subsidi. Suatu ketika dahulu tidak silap saya dua tahun memang benarlah kata Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi, pihak IPP ini meraih keuntungan yang sangat besar ya, sangat besar dan kerajaan cuba berunding dengan mereka untuk mengenakan satu cukai khas tetapi nampaknya tidak berjaya.

Tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab, oleh kerana soal kontraktual yang sangat rumit dan yang lebih parah lagi ialah apabila dalam kontrak tersebut katakanlah TNB memerlukan sekian megawatt untuk diguna pakai daripada IPP tadi tetapi tidak diguna pakai tetapi kena bayar juga, kena bayar juga ya. Ini kerana ada kontrak yang sebegitu. Jadi ternyata kontrak yang sebegini terlalu *lop sided*, terlalu berat sebelah yang di mana kerajaan menanggung beban yang sangat parah dan tidak pula boleh dirunding semula.

Jadi ini yang menjadi isu yang pada akhirnya membebankan rakyat dan sekali gus TNB mengalami kerugian. Jadi perkara yang semacam ini tidaklah sepatutnya berterusan dan sekarang katanya tadi Yang Berhormat Timbalan Menteri kata akan ada lagi jana kuasa yang akan dibina, yang akan dibina bersama-sama dengan pihak swasta. Jadi apakah terma-terma yang sama juga nanti akan di *apply* kan kepada IPP yang seperti ini. Terima kasih, saya mohon penjelasan.

Puan Noriah binti Kasnon: Terima kasih.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Satu, sambungan soalan dengan izin Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua: Ya, silakan.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Satu ayat sahaja. Saya hendak tahu dengan izin *what worse could happen*, apakah perkara yang paling buruk yang boleh terjadi kalau kita cuba mengingkari perjanjian dengan IPP itu. Tadi Yang Berhormat mengatakan ini ada implikasi modal asing, penjana modal asing. Saya hendak tahu *what worse could happen* dengan izin, kalau sekiranya kita berkeras juga untuk tidak mematuhi perjanjian dengan IPP ini, terima kasih atau mencari jalan lain untuk mengelakkan kita daripada mangsa penganiayaan perjanjian yang berat sebelah itu. Terima kasih.

Puan Noriah binti Kasnon: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat Senator Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop dan juga Senator Dato' Dr. Firdaus atas soalan yang ditimbulkan. Sebagaimana semua maklum bahawa kerajaan memang maklum akan kerugian penurunan keuntungan oleh GLC iaitu TNB sendiri akibat daripada adanya penjana bebas IPP ini dan telah dimulakan rundingan sejak tahun 2006 dan sampai sekarang masih lagi gagal untuk mencari jalan penyelesaian kerana kita segala strategi rundingan adalah untuk mendapatkan penyelesaian secara menang-menang ataupun *win-win*.

■1620

Ini kerana kita tidak mahu satu keadaan yang paling buruk mungkin yang akan menjejaskan jaminan bekalan ataupun *energy security*, di mana kelak akan membabitkan pihak pengguna juga pada akhirnya. Ini kerana kita masih lagi bergantung dengan penjana tenaga daripada IPP, walaupun pada ketika tertentu kita tidak menggunakan sepenuhnya. Satu lagi pastinya akan menimbulkan keadaan huru-hara. Maksudnya saman-menyamanlah antara syarikat IPP ini dengan pihak kerajaan dan TNB sendiri. Ia kerana *contractual* yang telah ditandatangani begitu sekali syaratnya.

Akan tetapi *insya-Allah* dengan pengalaman yang kita ada sebab pada tahun 1990an kita tidak ada *precedent*, kita tidak ada satu panduan. Itu adalah berdasarkan pada persetujuan kedua-dua pihak, antara terma dan syarat yang telah termaktub. Jadi, *insya-Allah* dengan loji jana kuasa yang akan dibina kelak bersama dengan syarikat swasta, kita akan lebih

memperhalus lagi syarat dan terma perjanjian *Power Purchase Agreement* (PPA). Semoga akan memberikan lebih manfaat kepada rakyat ataupun pengguna secara keseluruhannya kelak.

Tuan Yang di-Pertua, minta izinkan untuk teruskan.

Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir: Yang Berhormat Timbalan Menteri, minta laluan Yang Berhormat.

Puan Noriah binti Kasnon: Ya, silakan Yang Berhormat Dato'.

Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir: Terima kasih. Tuan Yang di-Pertua, kalau dengan IPP ini, syarikat IPP tidak boleh... Kita mungkin ada perjanjian, tidak bolehkah kerajaan tarik subsidi gas yang diberikan kepada syarikat IPP ini? Yang mustahak gas. Kalau kerajaan boleh kurangkan subsidi petrol kepada rakyat, gula kepada rakyat, mengapakah tidak boleh kurangkan subsidi gas ini kepada IPP ataupun tarik semula subsidi. Biar satu keuntungan dapat. Jangan dua-dua dia beri untung. Subsidi gas dia dapat, IPP untuk bekalan kepada TNB pun, dua kali untung. Tidak bolehkah tarik semula gas ini? Apakah pandangan Yang Berhormat?

Puan Noriah binti Kasnon: Terima kasih Yang Berhormat Dato' Musa. Sebenarnya Yang Berhormat kerajaan tidak memberikan sebarang subsidi kepada IPP ataupun kepada penjana bebas ini. Walau bagaimanapun, kerajaan telah menetapkan harga gas pada sektor penjanaan elektrik pada kadar yang lebih rendah daripada harga yang terdapat di pasaran, semenjak dari tahun 1997. Maknanya, memang ada subsidi tetapi bukan subsidi sebagaimana yang dinikmati oleh orang ramai. Akan tetapi pada harga yang lebih rendah sedikit daripada harga pasaran.

Saya kira ia juga sedikit sebanyak tercermin pada tarif elektrik yang lebih rendah dikenakan kepada pengguna kerana sekiranya harga penjanaan itu tinggi dengan tiadanya langsung harga istimewa untuk membeli gas ini, saya bimbang harga tarif elektrik itu akan dibebankan dengan harga kos untuk membeli bahan mentah itu.

Dato' Musa bin Haji Sheikh Fadzir: Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya minta laluan sekali lagi. Tuan Yang di-Pertua, soalnya sekarang kita ini kerajaan takut kepada swasta daripada rakyat. Kita lihat kalaulah gas ini dikurangkan, kurang daripada harga pasaran, maknanya itu subsidilah. Kita jual kurang daripada harga pasaran, apakah bezanya subsidi dengan kurang harga di pasaran? Apakah beza subsidi? Kita gunakan, kita jual dengan harga kurang daripada pasaran. Ini beri subsidi. Apakah bezanya kurang harga dengan subsidi? Serupalah.

Jadi, saya minta kita janganlah takut sangat. Kadang-kadang syarikat yang besar-besar ini katakan, kita akan hendak mengugut kerajaan, kerajaan sudah takut. Akan tetapi kepada rakyat kerajaan tidak takut pun. Boleh tarik subsidi, naikkan harga gula, naikkan harga petrol. Kali ini tidak boleh. Jadi, saya minta Yang Berhormat janganlah membebankan rakyat dan kita hendak menjaga beberapa buah syarikat besar pada hari ini, yang mana tidak akan menguntungkan kerajaan. Terima kasih.

Datuk Akbar bin Ali: Boleh saya sambung sedikit Yang Berhormat Timbalan Menteri? Saya mengucapkan tahniahlah kerana kementerian Yang Berhormat Timbalan Menteri satu kementerian yang penting. Ini disebabkan dua daripada isu penting dalam dunia sekarang, cabaran yang besar, tenaga, air, *global warming* dan *food security*. Ada empat isu besar dan dua isu adalah di bawah kementerian Yang Berhormat.

Berbalik pada isu Yang Berhormat Dato' Musa sebut tadi. Satu soalan yang saya hendak tanya, berapa lamakah perjanjian dengan IPP ini? Sebab yang kita rakyat jadi marah, apabila mereka sudah dapat insentif seperti ini, kalau tidak hendak kata subsidilah, *actually whatever the name, rose is still a rose* dengan izin, memang ia subsidi. Setelah ia dapat kemudahan ini Yang Berhormat, dia hendak mengajar kita supaya ada brutal *competition*. Sebenarnya dialah yang brutal. Akan tetapi sekarang dia mengajar kita supaya ada brutal *competition* setelah dia dilindungi oleh kerajaan entah berapa tahun. *Please* beritahu kita berapa lama.

Keduanya, tidak ada langsung kah di dalam *agreement* ini yang amat menghairankan, tidak ada ruang langsung kah untuk mengubah, meminda dan sebagainya? Kalau langsung tidak ada, boleh atau tidak kita pertanggungjawaban pegawai yang mendraf perjanjian ini dan mereka yang meluluskannya diambil tindakan? Paling rendah dipotong gajinya sebanyak RM10 kalau masih lagi berkhidmat. Jadi, sekurang-kurangnya orang yang lalai seperti ini diberikan *punishment* dengan izin, yang setimpal dengan masalah besar yang ditanggung oleh rakyat. Ini disebabkan kerugian adalah berbilion ringgit setiap tahun.

Ketiga, saya hendak bertanya, bilakah dasar kerajaan *of course overall subsidy scheme*. Bilakah kerajaan hendak berubah mengadakan anjakan paradigma daripada *subsidizing at the production level move to subsidizing at consumption level*, yang mana ini akan lebih menguntungkan pengguna yang tidak menggunakan apa-apa atau kurang maka, kerajaan pun tidak akan membayar subsidi yang tinggi? Sekarang ini semata-mata menguntungkan pihak pengeluar.

Oleh kerana itulah, kalau saya ambil contoh kementerian pasal gula yang disebutkan itu, kita masalah dasar. Selepas itu kita ambil tindakan pada peringkat *enforcement*. Maka apabila berlaku kelemahan *enforcement* kita kata salah *enforcement*. *Actually*, yang salah itu ialah pada peringkat dasar. Dasar membenarkan *subsidizing at the production level*, maka harga murah di pasaran menyebabkan pengaliran keluar, penyeludupan dan sebagainya. Selepas itu kita cuba menyelesaikan masalah dasar dengan mengatasi pelaksanaan.

Sampai bila-bila pun ia tidak akan dapat diatasi kerana cukup digalakkan, terangsang oleh rakyat untuk menyeludupkannya sama ada gula, tepung, diesel dan sebagainya. *So*, apa yang salah ialah dasar itu. Kita perlu ubah dasar subsidi daripada *production level* ke *consumption level first* selepas itu kita naikkan harganya yang berpatutan tetapi mesti ada *data base* yang *complete*, yang komprehensif dan terkini berkenaan dengan orang miskin, supaya orang miskin inilah sahaja yang akan dapat subsidi.

Kita hanya ada 3.8% orang yang miskin dan kita ada 2.4 *million* yang dalam kumpulan 40%. Orang inilah sahaja yang sepatutnya diberikan subsidi. Akan tetapi sekarang kita naikkan harga, contoh gula dan sebagainya baru-baru ini tetapi belum sempat kita memberikan subsidi kepada orang miskin, maka orang miskin bersama-sama orang kaya membayar harga yang sama termasuk tarif elektrik dan sebagainya. Jadi, ini yang sepatutnya diubah Yang Berhormat Timbalan Menteri. Tolong huraikan.

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Satu lagi. Saya boleh tambah sedikit?

Puan Noriah binti Kasnon: Jangan panjang-panjang. Bimbang saya lupa... *[Ketawa]* Silakan.

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Terima kasih. Yang Berhormat Timbalan Menteri, perkara ini telah dibangkitkan beberapa tahun. Ini bukan perkara baru. Beberapa tahun telah dibangkitkan. Akan tetapi kerajaan masih tidak bergerak. Saya khuatir adakah orang kerajaan dalam IPP? Oleh sebab itu ia tidak bergerak... *[Ketawa]*

Timbalan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Timbalan Menteri, minta duduk sebentar. Oleh kerana ada usul daripada Menteri. Silakan Yang Berhormat Menteri.

USUL

WAKTU MESYUARAT DAN URUSAN DIBEBASKAN DARIPADA PERATURAN MEYUSARAT

Timbalan Menteri Pengajian Tinggi II [Dato' Saifuddin bin Abdullah]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya mohon mencadangkan:

“Bahawa mengikut Peraturan Mesyuarat 11(1) Majlis Mesyuarat pada hari ini tidak akan ditangguhkan sehingga selesai giliran Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani menjawab dan ucapan penangguhan. Selepas itu Majlis Mesyuarat akan ditangguhkan sehingga jam 10 pagi, hari Rabu, 28 Julai 2010”.
Terima kasih.

Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah II [Datuk Joseph Entulu anak Belaun]: Saya mohon menyokong.

Timbalan Yang di-Pertua: Terima kasih. Yang Berhormat Timbalan Menteri, sila duduk dahulu... *[Ketawa]* Ahli-ahli Yang Berhormat, sekarang saya kemukakan masalah kepada Majlis untuk diputuskan. Masalahnya ialah usul seperti yang dikemukakan tadi hendaklah disetujui.

Usul dikemuka bagi diputuskan; dan disetujui.

■1630

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat Timbalan Menteri.

Puan Noriah binti Kasnon: Dengan izin, Tuan Yang di-Pertua. Terima kasih kepada sahabat-sahabat Yang Berhormat Senator kita, Yang Berhormat Dato' Musa, Yang Berhormat Datuk Akbar bin Ali, Yang Berhormat Dr. Ramakrishnan yang begitu prihatin tentang isu IPP ini sebagaimana prihatinnya jugalah kerajaan, kerana saya kira sejak dari tahun 2006 tidak kurang daripada 30 kali sebenarnya telah mesyuarat demi mesyuarat kita laksanakan, kita perhalusi dan sehingga kita sampai kepada hari ini, pihak kerajaan menyerahkan kepada EPU sekarang untuk kaji dan cuba selesaikan masalah ini bersama dengan Kementerian Kewangan.

Sebenarnya tentang subsidi ataupun harga rendah itu betullah, lebih kurang sama jugalah ataupun samalah. Bukan tidak ada cadangan ataupun cubaan untuk meminda tetapi, bagaimana saya katakan tadi, ianya perlu persetujuan daripada kedua-dua pihak. Apabila sudah termaktub kedua-dua pihak, hendak pinda mestilah bersetuju. Kalau tidak, maknanya inilah dia antara rundingan yang masih berterusan untuk memujuk mereka. Tentang cadangan Datuk Akbar bin Ali tadi memang satu cadangan yang bagus, yang boleh kita ambil kira iaitu mengapa tidak diubah dasar subsidi ini daripada *production* kepada *consumption*.

Saya kira antara pendekatan yang cuba dibuat oleh kerajaan tentang GST itu, antaranya ialah mekanisme ataupun pendekatan untuk meletakkan *subsidizing* kepada *consumption* ini, tetapi masih juga lagi mendapat ketidakpuasan hati dan kita masih lagi mengkaji supaya dapat memuaskan hati semua pihak. Begitu juga dengan Yang Berhormat Dr. Ramakrishnan, sama ada ada orang kerajaan atau tidak dalam IPP. Saya kira di mana-mana pun dalam Dewan ini pun ada penyokong kerajaan dalam IPP. Jadi kalau penyokong kerajaan dalam IPP, tidak semestinya kita mesti jaga kepentingan dia sebab di luar sana rakyat secara *mass*, secara keseluruhannya, itu yang lebih penting lagi. Mereka juga adalah penyokong kerajaan yang perlu kita lindungi. Jadi, *insya-Allah*, moga-moga rundingan-rundingan yang sedang diteruskan untuk mengkaji PPA ini akan mendapat satu hasil yang lebih positif.

Tadi terdapat soalan, tempoh-tempoh yang dimasuki oleh IPP ini dalam PPA ataupun *Power Purchase Agreement*, ada yang 21 tahun, ada yang 15 tahun, ada yang 25 tahun mengikut generasi. Sekarang ini ada generasi pertama, generasi kedua dan generasi ketiga. Generasi pertama ada yang akan tamat pada tahun 2015 dan saya kira yang untuk generasi pertama yang akan tamat ini kita akan lihat sebaik mungkin supaya akan dapat melindungi rakyat dan juga dapat menjaga kepentingan TNB sendiri.

Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya untuk teruskan tentang pembinaan loji jana kuasa arang batu di Sabah. Ahli Yang Berhormat Senator Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed telah membangkitkan isu mengenai rasional pembinaan loji jana kuasa arang batu di Sabah. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bagi memenuhi keperluan bekalan elektrik di Pantai Timur Sabah, kerajaan telah meluluskan pembinaan satu loji jana kuasa arang batu berkapasiti 300 megawatt di FELDA Sahabat, Lahad Datu dan bukannya dua sebagaimana yang dimaklumkan.

Loji jana kuasa ini akan memenuhi permintaan di Pantai Timur Sabah untuk menjana elektrik lebih stabil dan berdaya harap tanpa bergantung kepada kapasiti penjanaan yang disalurkan daripada Pantai Barat. Jarak yang jauh untuk menyalurkan bekalan elektrik yang dijana menggunakan sumber tenaga boleh diperbaharui atau *renewable energy* (RE), dengan izin, menyebabkan kos yang tinggi. Di samping itu penghantaran elektrik daripada stesen jana kuasa ini adalah tidak konsisten disebabkan masalah kekurangan bekalan bahan bakar berdasarkan faktor ekonomi dan teknologi sedia ada, peranan stesen jana kuasa berasaskan tenaga boleh diperbaharui masih bersifat *supplementary*, dengan izin, kepada penjanaan berasaskan bahan bakar fosil seperti gas dan arang batu.

Walau bagaimanapun, kerajaan sentiasa mengalu-alukan usaha mempelbagaikan bahan api penjanaan melalui pelaksanaan stesen jana kuasa berasaskan tenaga boleh diperbaharui seperti...

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: [*Bangun*]

Timbalan Yang di-Pertua: Yang Berhormat.

Puan Noriah binti Kasnon: ... *Biomass*, biogas, solar, mini hidro dan sebagainya.

Timbalan Yang di-Pertua: Yang Berhormat.

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Ya.

Timbalan Yang di-Pertua: Ada yang minta laluan.

Puan Noriah binti Kasnon: Silakan.

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Timbalan Menteri. Jana kuasa yang dibina di Sabah itu ada NGO-NGO alam sekitar yang khuatir bahawa jana kuasa ini akan mengancam pemuliharaan hidupan liar dan alam sekitar dan mereka pun bantah begitu kuat sekali. Adakah kementerian ambil pandangan mereka dan adakah kementerian akan membuat apa-apa perubahan mengenai permintaan mereka? Terima kasih.

Puan Noriah binti Kasnon: Sebenarnya kita sangat prihatin dengan kekurangan atau ketidakstabilan penjanaan tenaga ataupun bekalan kepada rakyat Sabah di Pantai Timur ini dan kita telah kaji sebenarnya apa yang kita ingin bawa ke Lahad Datu ataupun FELDA Sahabat ini adalah loji jana kuasa arang batu yang menggunakan teknologi *clean coal* seperti yang ada di Semenanjung ini juga. Aktivis-aktivis itu memang ramai yang membantah dan kadang-kadang ada yang secara ikhlas, ada juga yang secara tidak ikhlas mencucuk orang kampung dan sebagainya dan kita memang ambil kira.

Kita sudah membuat penjelasan dan akhir sekali sekarang kita masih lagi menunggu laporan akhir, EIA *Report* dan kita akan ambil kira segala pandangan aktivis yang mana yang memang perlu kita akur, tetapi sudah berpindah kepada dua, tiga tempat. Kita bimbang kelak kalau kita asyik melayan dengan bantahan demi bantahan, kita bimbang rakyat Sabah akan terus terpinggir daripada menikmati bekalan elektrik yang mapan.

Datuk Akbar bin Ali: Yang Berhormat Timbalan Menteri, boleh saya tanya pasal *coal* ini? Saya memang bersimpati terutama di Sabah tentang, satu, kekurangan *supply*, satu lagi *the instability of the supply*, dengan izin. Cuma saya hendak tanya, supaya akan berlaku *buy-in*, Timbalan Menteri, penggunaan bahan tenaga seperti ini. Kita baru pagi tadi kita cakap, “*don’t waste waste*”. Lagi satu *waste to wealth*. *Coal* ini ia banyak *influence* nya, yang kotor-kotor itu.

Berdasarkan *Clean Technology* yang sepatutnya digunakan, berapa banyak masih ada lagi *waste* yang akan dikeluarkan dan *especially hazardous waste*. Kalau ini diminimumkan sehingga *there is no waste*, ini akan berlaku *buy-in*. Jadi boleh Yang Berhormat beritahu penggunaan *Clean Technology* dalam *producing energy from coal* supaya kita mesra alam. Terima kasih.

Puan Noriah binti Kasnon: Terima kasih Yang Berhormat Datuk Akbar. Sebenarnya soalan Yang Berhormat Datuk itu teknikal untuk saya jawab. Saya mohon untuk jawab secara bertulislah, Yang Berhormat Tuan Yang di-Pertua, kerana apa yang saya maklum, kita menggunakan *clean coal technology* dan memang itulah juga yang kita gunakan di Semenanjung sendiri, termasuk di jana kuasa Manjung.

Tuan Yang di-Pertua, tentang sektor teknologi hijau. Menjawab pertanyaan Ahli Yang Berhormat Senator Dato’ Hajah Saripah Aminah, ingin saya maklumkan di Dewan yang mulia ini bahawa kementerian saya sememangnya sedang merangka *road map*, dengan izin, teknologi hijau yang komprehensif merangkumi pelbagai sektor utama bagi memastikan kelancaran pembangunan sektor teknologi hijau di negara ini.

■1640

Perancangan tersebut telah mengambil kira akan kepentingan komponen-komponen dalam teknologi hijau iaitu dalam sektor tenaga, bangunan, air dan pengurusan sistem pepejal serta pengangkutan. Pelaksanaan *roadmap* teknologi hijau terbahagi kepada fasa satu dan fasa dua.

Bagi tahun 2010, *roadmap* teknologi hijau fasa satu telah pun dimulakan, di mana aktiviti dalam fasa ini akan bertumpu kepada kajian *based line* ataupun *based line study*, dengan izin. Kajian *based line* ini adalah bertujuan untuk mengenal pasti kedudukan Malaysia setakat ini dalam aplikasi teknologi hijau. Selain itu, fasa ini juga akan tertumpu pada analisa jurang dengan izin, *gap analysis* dan mengenal pasti kaedah bagi mengisi jurang tersebut.

Pelaksanaan fasa satu akan dilaksanakan dalam tempoh enam bulan, di mana hasil dan cadangan daripada kajian ini akan dibentangkan dalam Mesyuarat Majlis Teknologi Hijau dan Perubahan Iklim yang dipengerusikan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri yang dijangka diadakan pada Oktober 2010. Laporan kajian fasa satu akan dimuktamadkan sepenuhnya pada Disember 2010.

Based line study ini juga akan digunakan bagi tujuan penggubalan skop dan terma rujukan *roadmap* teknologi hijau fasa dua yang akan dilaksanakan pada awal tahun 2011.

Manakala bagi *roadmap* bagi pembangunan tenaga boleh diperbaharui (*renewable energy*) dengan izin, iaitu Dasar dan Pelan Tindakan Tenaga Boleh Diperbaharui telah siap dan telah diluluskan oleh Jemaah Menteri pada 2 April 2010. Ia akan dilaksanakan mulai Rancangan Malaysia Kesepuluh.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat juga, kajian Pelan Induk Kecekapan Tenaga untuk sektor elektrik telah siap pada bulan Jun 2010 dan berada di peringkat akhir untuk dimuktamadkan. Pelan Induk Kecekapan Tenaga dijangka akan dikemukakan untuk kelulusan Jemaah Menteri pada bulan Disember 2010 dan Pelan Induk Kecekapan Tenaga ini dijangka akan dilaksanakan dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh kelak.

Tuan Yang di-Pertua, mengena isu sumbangan tenaga boleh diperbaharui yang turut dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator yang sama juga, ingin saya maklumkan bahawa kerajaan telah mula memperkenalkan penggunaan tenaga boleh diperbaharui mulai tahun 2000 melalui Dasar Lima Bahan Api. Selaras dengan pelaksanaan dasar tersebut, Program Janakuasa Kecil Tenaga Boleh Diperbaharui atau *Small Renewable Energy Program* (SREP) dengan izin, dan program *Malaysia Building Integrated Photovoltaic* (MBIPV) dengan izin, telah dilaksanakan.

Kerajaan juga telah menawarkan beberapa insentif fiskal seperti taraf perintis, pengecualian cukai pelaburan, pengecualian cukai import dan cukai jualan bagi menggalakkan bagi penyertaan dalam penjanaan *renewable energy* ini di dalam negara kita. Kementerian sentiasa mengkaji keperluan memperbaiki insentif-insentif fiskal sedia ada bagi setiap bajet tahunan kerajaan.

Sepanjang pelaksanaan program-program untuk membangunkan tenaga boleh diperbaharui, kementerian telah mengetahui mengenai masalah-masalah yang dihadapi termasuk kadar tarif bagi tenaga elektrik daripada sumber tenaga yang boleh diperbaharui yang rendah. Sehubungan itu, mulai Rancangan Malaysia Kesepuluh, kerajaan akan melaksanakan Dasar dan Pelan Tindakan Tenaga Boleh Diperbaharui yang dijangka akan berupaya mengatasi masalah-masalah ini.

Dengan memperkenalkan mekanisme *Feed-in Tariff* (FIT) dengan izin, pelaksanaan mekanisme ini akan membantu meningkatkan *viability* dengan izin, projek-projek tenaga boleh diperbaharui di mana tarif premium akan diberikan bagi tenaga elektrik yang dihasilkan daripada tenaga boleh diperbaharui bagi mengatasi masalah kos pembangunan tenaga boleh diperbaharui yang tinggi. Saya cukup yakin tarif yang akan diperkenalkan kelak dalam Akta Tenaga Boleh Diperbaharui ini adalah lebih tinggi daripada apa yang ditawarkan sekarang.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, di bawah pelaksanaan dasar dan pelan tindakan ini, adalah dijangkakan menjelang tahun 2015, jumlah kapasiti tenaga elektrik yang dijana daripada sumber boleh diperbaharui ini adalah sebanyak 985 megawatt atau 6% daripada campuran kuasa negara.

Menjawab isu yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Akbar bin Ali pula, saya ingin menyatakan bahawa kerajaan telah memulakan usaha bagi meningkatkan penggunaan tenaga boleh diperbaharui termasuk bio gas daripada sisa pepejal dengan izin, *palm oil mill effluent* (POME) dan sebagainya. Kerajaan akan melaksanakan Dasar dan Pelan Tindakan RE bermula pada tahun hadapan – tahun 2011.

Elemen utama dalam dasar dan pelan tindakan ini adalah pelaksanaan mekanisme *Feed-in Tariff* sebagaimana saya nyatakan secara umum tadi, di mana pemaju-pemaju akan diberikan tarif premium bagi penjana elektrik bagi sumber RE. Ia berbeza mengikut sumber. Setakat Disember 2009, terdapat sebanyak sembilan buah projek bio gas daripada POME dengan kapasiti sebanyak 21 megawatt yang telah diluluskan di bawah program SREP iaitu *Small Renewable Energy Program* dengan izin, adalah dijangkakan bahawa menjelang tahun 2020, jumlah kapasiti tenaga elektrik yang dihasilkan daripada bio gas adalah sebanyak 240 megawatt.

Manakala isu mengenai *climate change* pula dengan izin, yang dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat Datuk Akbar Ali juga, ingin saya maklumkan bahawa kementerian sentiasa bekerjasama dengan Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar (NRE) yang menerajui perkara-perkara berkaitan *climate change* di dalam negara ini dan juga di peringkat antarabangsa. Kementerian saya sentiasa membantu NRE dalam pelbagai aspek untuk negara mengurangkan pembebasan gas rumah hijau terutamanya bagi sektor tenaga.

Mengenai taklimat yang dicadangkan, suka juga saya maklumkan kepada Ahli Yang Berhormat, kementerian saya akan memberikan taklimat mengenai Dasar dan Pelan Tindakan Tenaga Boleh Diperbaharui yang berkait rapat dengan langkah menangani *climate change* menggunakan teknologi hijau dalam sektor tenaga, selaras dengan langkah kerajaan untuk melaksanakan dasar ini pada tahun 2011.

Taklimat ini juga akan menyentuh mengenai Akta Tenaga Boleh Diperbaharui dan *Sustainable Energy Development Authority Act* (SEDA) dengan izin, yang kini sedang digubal dan dijangka dapat dimuktamadkan dan dibentangkan di Parlimen pada Mesyuarat ketiga sesi Parlimen yang akan datang kelak iaitu harap-harap selepas hari raya, pada bulan Oktober. Saya harap segala-galanya akan dapat dimuktamadkan dan akan dapat kita bentangkan dengan segera.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat Senator Dato' Haji Kamarudin bin Haji Ambok...

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawî: Saya pohon laluan.

Datuk Akbar bin Ali: Mohon laluan. Saya dahulu.

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat Puan Hajah Mumtaz.

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawî: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya tertarik dengan isu yang dikemukakan iaitu sumber tenaga boleh diperbaharui. Oleh kerana perkara ini

berkaitan dengan Perbadanan Pengurusan Sisa Pepejal Negara, saya ingin bertanya kepada pihak Menteri, apakah insentif-insentif yang akan diberikan kepada kerajaan-kerajaan negeri bagi memastikan bahawa sumber tenaga seperti ini dapat dihasilkan di peringkat negeri-negeri? Ini kerana, kita percaya isu-isu membabitkan Perbadanan Pengurusan Sisa Pepejal Negara masih lagi belum selesai di peringkat negeri-negeri. Saya pohon jawapan.

Puan Noriah Kasnon: Tuan Yang di-Pertua, penjana tenaga boleh diperbaharui ini tidak kita pecahkan kepada negeri ataupun kepada mana-mana syarikat tertentu. Akan tetapi ia terbuka kepada individu ataupun syarikat bebas, bebas untuk menjana dan menjual kepada grid kebangsaan. Kita akan menyambung kepada nasional grid dan kita akan bayar mengikut tarif yang telah ditentukan dalam akta yang sedang kita *finalize* dan akan kita bentangkan di Parlimen pada bulan Oktober kelak, *insya-Allah*. Semua boleh, maknanya ia terbuka. Ya, Yang Berhormat.

Datuk Akbar bin Ali: Terima kasih di atas jawapan yang panjang lebar itu dari *informative* Yang Berhormat. Akan tetapi sebelum itu saya ingin ucap tahniah kepada kementerian kerana telah mengaturkan dua sesi taklimat dan saya amat menghargai lah. Satu *on* tenaga nuklear dan satu lagi baru-baru ini *green technology*. Saya harap kementerian Yang Berhormat Timbalan Menteri akan juga beri taklimat berkenaan dengan air sebab *another major – one of the four challenges* yang saya katakan tadi lah, yang dihadapi oleh dunia.

Saya juga ingin menarik perhatian bahawa isu yang kita bangkitkan Yang Berhormat Menteri, saya sedar bahawa sekurang-kurangnya ia merentasi tiga kementerian. Kementerian Yang Berhormat Timbalan Menteri, MOSTI dan juga Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar. Cuma, saya haraplah macam berlaku pagi tadi, apabila kita timbulkan satu isu berkenaan dengan pendatang izin, sudah tentu melibatkan kementerian KDN tetapi dia kata ini Kementerian Sumber Manusia pula kena jawab kerana berkenaan dengan pekerja, sedangkan ia *inter-related*.

Jadi di pihak kementerian Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya hendak tanya – sebab bila saya cakap berkenaan teknologi, kata MOSTI pula. Dalam isu *green technology*, sejauh mana – macam saya telah bangkitkan dalam ucapan saya, ia mestilah sebaik-baiknya *community based* ataupun *community centric*.

■1650

Sejauh manakah dalam pelan itu ada rancangan - *part of R&D* bahawa usaha akhirnya produk yang hendak dikeluarkan itu lebih banyak menjurus kepada *community based*?

Contohnya, kita banyak daun kelapa sawit, kita banyak daun getah. Daun getah kalau setakat kraf tangan akan digunakan untuk buat bunga-bunga dan sebagainya. Lebih daripada itu, saya pun tidak tahulah. Begitu juga, kita banyak daun kelapa sawit. Apa boleh kita buat, apa boleh kita proses supaya *end product* nanti - akhirnya *outcome* boleh menambah pendapatan peserta FELDA, FELCRA, RISDA yang ada kelapa sawit dan pekebun kecil. Itu sebagai contoh.

Kedua, berkaitan dengan teknologi hijau. Berdasarkan taklimat yang saya dengar hari itu, pada kefahaman saya *green technology* ini merentasi - orang kata *borderless*, dari segi

kementerian, dari segi kehidupan. Akan tetapi yang saya tidak dapat dengar hari itu dan termasuk dalam pelan yang disebutkan tadi, contohnya kita ada *green building* yang sering diperkatakan *green architecture*. Akan tetapi saya tidak dengar - dan mungkin ada dalam pelan, *green banking*, *green financial services* - sebab ini juga penting. Ia ada impak ke atas kehidupan masa hadapan kita. Ada atau tidak dalam pelan induk ini? Kalau ada, saya amat berterima kasih, dan cuba bagi contoh apa aspek *green banking* yang ada di dalam itu?

Kemudian saya juga ada timbulkan, tetapi mungkin belum sampai jawapan ataupun tidak ada di dalam jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri. Saya ada menekankan dan *of course* ini mungkin akan dijawab oleh Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar. Akan tetapi di pihak kementerian Yang Berhormat Timbalan Menteri, apakah usaha Yang Berhormat Timbalan Menteri dalam usaha kita *greening the economy*, atau kata lain *decarbonizing the economy*? Ini bermakna dari segi kata lain, kita kena ukur tahap karbon dalam ekonomi kita sekarang supaya kita tahu, apabila kita *move to green economy* - inilah impaknya. Kita sudah dapat *reduce*, kurangkan seberapa banyak karbon dalam ekonomi kita supaya kita menjadi lebih *green*.

Pengukuran ini - apa pelan di peringkat sekarang supaya kita apabila sampai pada satu tempoh - tahun 2015 atau tahun 2020, kita sudah tahu impak, kesan, faedah yang bakal kita tuai nanti. Lebih-lebih lagi apabila sudah diputuskan di Copenhagen - saya tidak pasti *technically* apa yang dimaksudkan bahawa *carbon emission* akan dikurangkan sebanyak 40%. Saya tidak pasti *because* ini 40% *of what* dan sebagainya. Kalau benar kita hendak *reduce 40%*, *let's say* - menggunakan *benchmark 2005* atau *benchmark 2000* dan akan dicapai pada tahun misal kata tahun 2030 atau tahun 2050 yang mesti diusahakan daripada sekarang, apakah implikasi di atas kehidupan rakyat Malaysia yang saya rasa cukup meluas? Adakah rakyat nanti sudah bersedia untuk menerima *this new lifestyle* kerana mengurangkan *carbon emission* - China dan India juga cuba mengelak dari melakukannya atas kadar yang segera. Tolong terangkan kepada Dewan yang mulia ini. Terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Sebelum itu Yang Berhormat. Dalam pemerhatian saya, kadang-kadang Ahli-ahli Yang Berhormat minta penjelasan, masa lebih panjang daripada Yang Berhormat Menteri yang menjawab. Jadi masa diperuntukkan cuma dua hari sahaja. Akan datang saya pohon jangan terlalu panjang, lebih daripada Yang Berhormat Menteri. Minta maaf, terima kasih.

Puan Noriah binti Kasnon: Terima kasih sahabat saya yang memang pakar dalam banyak hal, Yang Berhormat Datuk Akbar bin Ali. Tentang taklimat mengenai air, *insya-Allah* kita akan aturkan kepada Yang Berhormat Ahli-ahli Dewan Negara. Tentang penstrukturan semula air, perpindahan kepada rejim yang baru ini, beberapa negeri sudah masuk dan sebagainya termasuklah isu air negeri Selangor yang berlarutan. Kita akan susun. Kalau tidak sempat penggal ini, *insya-Allah* sesi akan datang. Kemudian tentang penggunaan bahan-bahan seperti sekam, padi, sawit, pelepah, sisa pepejal misalnya yang boleh digunakan oleh masyarakat untuk

menghasilkan barangan. Apa yang kementerian saya ini terlibat adalah tentang penghasilan ataupun penjanaan sumber tenaga melalui bahan-bahan itu memang ada. Akan tetapi untuk bahan-bahan lain mungkin Yang Berhormat pun maklum, mungkin di bawah kementerian lain.

Kita memang sangat menggalakkan untuk penghasilan biotenaga melalui bahan-bahan ini, termasuklah daripada solar, daripada angin, *biomass*, biogas, *solid waste* dan kita memang ada tarif-tarifnya. Guna untuk kegunaan sendiri, jana untuk kegunaan sendiri dan selebihnya kita boleh sambungkan ke grid dan akan dapat bayaran. *Insha-Allah*, apabila akta ini diluluskan kelak semuanya akan termaktub di dalam Akta Tenaga Boleh Diperbaharui.

Mengenai dengan *green building* - memang kita ada diketuai oleh Pertubuhan Arkitek Malaysia dengan kerjasama JKR dan kementerian saya juga, tetapi mereka yang mengadakan garis panduan dan sebagainya. Pada peringkat awalnya kita akan menghijaukan satu bangunan kementerian – kementerian saya pastinya yang sudah hijau, diberi penarafan hijau. Sekarang kita akan pergi kepada menghijaukan Putrajaya dan juga Cyberjaya dalam proses.

Saranan Yang Berhormat tadi tentang *green banking*, *green financial services* dan sebagainya. *Insha-Allah* kita akan semak semula di dalam pelan tindakan kita sama ada termasuk. Jika tidak, mungkin kita boleh masukkan cadangan-cadangan yang baik dan berkaitan dengan perkara yang disebutkan tadi. Akan tetapi kementerian saya ini sebenarnya banyak kepada tenaga – pengaplikasian teknologi hijau dalam mengurangkan pelepasan rumah gas hijau misalnya, bukannya kepada produk-produk yang mungkin lebih kepada alam sekitar misalnya. Itu lebih kepada NRE.

Satu lagi tadi Yang Berhormat Datuk ada menyentuh tentang usaha-usaha yang kita lakukan bagi mencapai Deklarasi Copengan – 40% *carbon emission* di dalam negara kita, sebagaimana hasrat Yang Amat Berhormat Perdana Menteri. Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya menjawab soalan ini secara bertulis ataupun mungkin boleh kita buat taklimat khusus mengenai perkara ini sekali bersama dengan MOSTI dan NRE.

Bagi meneruskan secara ringkas Tuan Yang di-Pertua, memandangkan banyak lagi kementerian yang akan mengambil bahagian. Mengenai Yang Berhormat Dato' Haji Kamarudin bin Haji Ambok membangkitkan isu agihan geran teknologi hijau. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat dan Dewan yang mulia ini, sebenarnya kerajaan tidak menyediakan geran teknologi hijau sebagaimana yang telah dibangkitkan. Akan tetapi kerajaan ada menyediakan instrumen kewangan bagi tujuan pembiayaan projek-projek hijau. Melalui skim pembiayaan teknologi hijau, sejumlah RM1.5 bilion bantuan dalam bentuk pinjaman mudah telah ditawarkan kepada syarikat pengeluar dan juga pengguna teknologi hijau, untuk menyokong pembangunan teknologi hijau negara di dalam negara kita ini. Setakat ini, sebanyak 33 buah syarikat sudah lulus menerima sijil dan mereka sudah layak untuk pergi ke mana-mana bank yang terdaftar di bawah skim ini untuk mendapatkan pinjaman mudah tersebut.

Mengenai sektor bekalan air pula Tuan Yang di-Pertua, isu ini dibangkitkan oleh Ahli Yang Berhormat Datuk Haji Roslan bin Awang Chik berhubung pencemaran sungai. Sememangnya tidak dinafikan bahawa air merupakan satu elemen yang sangat penting dalam kehidupan seharian manusia. Tambahan pula negara kita menggunakan 97% air permukaan sebagai sumber utama untuk mendapatkan bekalan air.

Pertambahan populasi penduduk dan pembangunan pesat pada masa ini, terutamanya di bahagian sub-lembangan sungai di mana terdapat aktiviti guna tanah telah dikaitkan dengan pelbagai isu pencemaran sungai yang telah mengakibatkan kemerosotan kualiti air sungai. Oleh yang demikian, kerajaan perlu mengambil langkah proaktif untuk mengenal pasti kaedah bagi mengatasi isu pencemaran sungai seperti berikut:

- (i) mewartakan semua kawasan tadahan air;
- (ii) menguatkuasakan peruntukan-peruntukan dalam perundangan dan akta-akta yang berkaitan dengan pemuliharaan dan kawasan tadahan seperti sumber air;

■ 1700

- (iii) lebih banyak dasar dan pelaksanaan perlu diperkenalkan dalam bentuk proaktif dan pencegahan; dan
- (iv) mengkaji semula peruntukan perundangan supaya tindakan mandatori yang lebih berat dikenakan ke atas kesalahan menceroboh dan mencemarkan kawasan tadahan serta sumber air.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, mengenai isu penyaluran air mentah dari Pahang ke Selangor pula, ingin saya maklumkan bahawa kerajaan sentiasa membuat perancangan berdasarkan keperluan jangka panjang secara teliti dan rapi berpandukan fakta-fakta sahih dan terkini dalam menyediakan kemudahan awam termasuk melaksanakan Skim Bekalan Air Mentah dari Pahang ke Selangor.

Skim tersebut mengandungi dua projek utama iaitu Projek Penyaluran Air Mentah dari Pahang ke Selangor dan Projek Loji Rawatan Air Langat II termasuk kerja-kerja pengambilan tanah. Pelaksanaan kedua-dua projek ini dilihat sebagai satu keperluan bagi menampung defisit bekalan air pada tahun 2014. Perlu ditekankan di sini bahawa kos bagi melaksanakan kedua-dua skim tersebut sejak ia dicadangkan adalah dianggarkan sebanyak RM8 bilion dan jumlah RM2 bilion yang digembar-gemburkan oleh Kerajaan Negeri Selangor konon untuk menyelesaikan isu air ini adalah tidak munasabah untuk membina skim bekalan air yang andal sebagaimana dirancang oleh Kerajaan Persekutuan.

Bagi menjawab pertanyaan Yang Berhormat Senator Dato' Mohammed Najeeb Abdullah pula, ingin saya maklumkan bahawa Kerajaan Negeri Selangor telah menangguhkan kelulusan kebenaran merancang ataupun *development order* dengan izin, dari pihak berkuasa tempatan. Pengambilan tanah dan pembatalan sebahagian rizab hutan di negeri Selangor bagi Projek Loji

Rawatan Air Langat II dan kelulusan memberi kebenaran permit menggunakan kawasan hutan simpan dan kelulusan segera laluan penyiataan tanah di dalam kawasan hutan simpan, tanah di negeri Selangor bagi projek penyaluran air mentah dari Pahang ke Selangor.

Berikutan itu pelaksanaan Skim Air Mentah dari Pahang ke Selangor ini mengalami sedikit kelewatan kerana beberapa kerja utama bagi pembinaan loji rawatan air di Langat dan paip agihan belum dapat dimulakan. Komponen lain bagi skim bekalan air tersebut di sebelah negeri Pahang berjalan mengikut jadual pelaksanaan projek. Sungguhpun demikian sebagai langkah mitigasi bagi memastikan bekalan air tersedia dan berterusan sehingga skim ini disiapkan, Kerajaan Persekutuan telah mengambil langkah-langkah mitigasi seperti pelaksanaan Skim Bekalan Air Alternatif KLIA di bawah Pakej Rangsangan Ekonomi yang mampu membekalkan air terawat tambahan sebanyak 105 juta liter sehari yang dijangka siap pada bulan Jun 2011.

Kerajaan Persekutuan pada 18 Jun 2010 juga telah meluluskan beberapa projek mitigasi lain bertujuan menampung permintaan bekalan air di negeri Selangor, Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Putrajaya. Projek-projek tersebut sedang dalam peringkat awal pelaksanaan. Ingin juga saya tegaskan di sini bahawa langkah-langkah mitigasi yang telah, sedang dan akan dilaksanakan hanyalah penyelesaian sementara sahaja. Sekiranya Skim Bekalan Air Mentah Pahang-Selangor ini tidak dapat disiapkan sebagaimana dijadualkan pada tahun 2014, kementerian saya sangat khuatir dan bimbang bahawa pengguna di negeri Selangor, Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan Putrajaya yang rata-ratanya kita semua ini akan menghadapi defisit bekalan air menjelang tahun 2014.

Untuk seterusnya Tuan Yang di-Pertua, setakat ini sahaja penjelasan yang dapat saya beri atas perkara-perkara yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat. Sekali lagi saya mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan terima kasih atas keprihatinan Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah menyentuh perkara-perkara di bawah bidang tugas Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air. *Insya-Allah* kementerian ini akan sentiasa mengambil perhatian, memberikan perhatian terhadap sebarang teguran khususnya cadangan-cadangan yang membina dan seterusnya mengambil tindakan sewajarnya untuk menangani semua masalah yang berkaitan dengan kepentingan orang ramai selaras dengan Gagasan 1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Seterusnya ialah Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, minta untuk menjawab.

5.04 ptg.

Timbalan Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah II [Datuk Joseph Entulu anak Belaun]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Sebelum saya menjawab isu-isu yang telah dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat Senator, saya ingin membuat satu pengetahuan di sini di mana kalau mengikut purata jam yang digunakan untuk kita menjawab soalan atau

membuat penggulungan untuk satu-satu kementerian ini, kalau banyak pencelahan nanti, kemungkinan kita akan terpaksa menangguhkan Dewan ini dekat jam 12 malam.

Timbalan Yang di-Pertua: Betul.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Saya ingin umumkan sebab mengikut ini, saya kementerian yang keenam. Kalau mengikut usul tadi, kita mesti sampai ke kementerian yang ke-12, Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani. Jawapan saya ada 26 muka surat. Kalau betul-betul ada yang perlu dibangkitkan dengan segera, silakan. Kalau tidak begitu mendesak mendapat jawapan, sila jumpa di luar, tulis surat dan saya akan layan pandangan dan teguran Ahli-ahli Yang Berhormat Senator.

Saya juga ingin mengumumkan sekiranya ada apa-apa projek-projek yang telah dimohon, yang telah dirancang hendak dilaksanakan tetapi belum dapat dilaksanakan, bukan kerana kita tidak membuat kerja di KKLW ini, pegawai-pegawai saya di peringkat KSU, TKSU, ketua pengarah dan pengarah-pengarah kebanyakan mereka ini bekerja sampai hari Sabtu dan Ahad dan kebanyakan mereka tidak membuat *claim* untuk *overtime* kerana kita juga dipandukan oleh arahan di mana kita perlu mengurangkan kos operasi untuk membantu kerajaan mengurangkan defisit tahun ini dan tahun yang akan datang.

Tuan Yang di-Pertua, saya mengambil peluang ini untuk mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Rancangan Malaysia Kesepuluh yang menyentuh perkara-perkara yang berkaitan dengan Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah. Sesungguhnya saya amat menghargai pandangan, teguran, saranan dan cadangan Ahli-ahli Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin bin Ali, Yang Berhormat Senator Datuk Akbar bin Ali, bukan adik-beradik saya ingat, Yang Berhormat Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad menyentuh isu kemudahan, prasarana dan infrastruktur di kawasan luar bandar. Bagi meningkatkan kemudahan infrastruktur di kawasan luar bandar, kerajaan telah mewujudkan bidang keberhasilan utama negara (NKRA) dengan enam teras utama. Salah satu daripada teras bidang tersebut adalah pembinaan infrastruktur asas luar bandar. Di bawah NKRA dari tahun ini ke tahun 2012, kementerian ini telah mensasarkan;

- (i) Pembinaan 2,527 kilometer jalan luar bandar di seluruh Malaysia;
- (ii) liputan bekalan elektrik luar bandar di Semenanjung Malaysia sebanyak 99.9% dan 95% di Sabah dan Sarawak;
- (iii) liputan bekalan air luar bandar di Semenanjung Malaysia sebanyak 98% dan 90% di Sabah dan Sarawak; dan
- (iv) sebanyak 50,000 buah rumah untuk kumpulan miskin dan miskin tegar di bawah program bantuan rumah.

Yang Berhormat Senator Ir. Haji Zamri bin Haji Yusuf membangkitkan isu permohonan jalan pada 28 Februari 2005 dan 32 tangki najis pada 13 Mei 2005 oleh Nari anak Lubang,

seorang Tuai Rumah di rumah panjang di Sibu dan memohon siasatan oleh kementerian. Kementerian telah menyemak perkara ini dan mendapati bahawa pihak kementerian tidak pernah menerima permohonan jalan dan tangki najis yang dikemukakan oleh Encik Nari anak Lubang.

Walau bagaimanapun, Yang Berhormat boleh mengemukakan semula permohonan berkenaan untuk dipertimbangkan bagi pelaksanaan dalam RMKe-10. Bagi daerah Sibu, terdapat sebanyak empat projek jalan luar bandar sepanjang 10 kilometer dengan kos berjumlah RM20 juta telah disenaraikan di bawah tempoh bidang keberhasilan utama negara bagi tempoh 2010 hingga 2012.

Untuk makluman Yang Berhormat juga, program peningkatan taraf sistem sanitasi luar bandar di bawah Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah mulai dilaksanakan pada tahun 2004. Walau bagaimanapun bagi negeri Sarawak, projek ini hanya dilaksanakan mulai tahun 2007. Sehingga tahun 2009, sebanyak 1,863 buah tangki telah siap dipasang di negeri Sarawak dan 1,300 tangki lagi akan dipasang pada tahun ini.

■1710

Yang Berhormat Senator Datuk Akbar bin Ali telah membangkitkan isu jalan kampung yang sempit dan kereta tidak boleh berselisih. Kementerian sentiasa komited dan berusaha bagi menyediakan kemudahan infrastruktur untuk memberikan keselesaan kepada pendudukan luar bandar. Untuk makluman Yang Berhormat, kelebaran jalan ini bergantung kepada *reserve* jalan sedia ada dan kebenaran dari tuan tanah. Kementerian telah pun bersetuju untuk melebarkan jalan kampung dengan lebar turapan maksimum 14 kaki atau 4.25 meter bagi memudahkan kenderaan berselisih. Yang Berhormat Senator juga membangkitkan isu mengenai *decentralization and delegation of power* dan juga mendakwa bahawa bagi kawasan luar bandar untuk dapatkan sebatang tiang pun mesti mendapat kelulusan dari Putrajaya.

Tuan Yang di-Pertua, isu ini sebenarnya telah dibangkitkan oleh Yang Berhormat semasa perbahasan Titah Diraja tempoh hari. Saya ingin maklumkan sekali lagi bahawa pada masa kini proses perancangan sesuatu projek adalah masih di bawah tanggungjawab ibu pejabat kementerian. Proses perancangan melibatkan faktor-faktor peruntukan dan bertujuan untuk mengelakkan pertindihan projek. Walau bagaimanapun, bagi mempercepatkan pelaksanaan projek kementerian telah mewujudkan pejabat cawangan bahagian pembangunan dan pemantauan projek di setiap negeri yang menjalankan kerja-kerja berkaitan perolehan yang merangkumi penyediaan spesifikasi dan *bill of quantities* dengan izin, serta tawaran kerja bagi projek yang bernilai RM500,000 ke bawah.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali mencadangkan bantuan tunai diberikan kepada golongan miskin tegar bagi meningkatkan pendapatan dan seterusnya latihan diberikan kepada mereka. Saya secara peribadi mengucapkan terima kasih di atas keprihatinan Yang Berhormat terhadap golongan miskin tegar. Dalam tempoh RMKe-9 sejumlah RM96.5 juta telah diperuntukkan bagi kementerian ini melaksanakan kursus dan latihan

kemahiran kepada golongan miskin dan miskin tegar di bawah Program Latihan Kemahiran dan Kerjaya, Skim Pembangunan Kesejahteraan Rakyat. Pemberian kursus dan latihan kemahiran ini telah memberikan peluang dan ruang untuk golongan sasaran ini meningkatkan potensi diri dan seterusnya berupaya memperoleh pekerjaan yang dapat menjanakan pendapatan yang lebih baik.

Yang Berhormat Senator Ir. Haji Zamri bin Haji Yusuf membangkitkan isu pemberian Program Bantuan Rumah kepada mereka yang berhak menerimanya. Untuk makluman Yang Berhormat, mekanisme yang diguna pakai bagi menyelaraskan dan memuktamadkan senarai penerima bantuan di bawah Program Bantuan Rumah adalah menerusi *focus group* pembasmian kemiskinan di peringkat daerah dan negeri. Di samping itu senarai nama pemohon bantuan program ini juga didapati daripada pangkalan data e-Kasih yang digunakan bagi tujuan penyaluran bantuan.

Penggunaan kedua-dua mekanisme ini adalah terbaik dalam konteks memastikan pemberian bantuan adalah tepat kepada kumpulan sasaran yang layak dan memerlukan bantuan perumahan. Ini adalah kerana mekanisme *focus group* ini adalah paling hampir dengan kumpulan sasaran di peringkat akar umbi dan keanggotaan dalam *focus group* ini meliputi pelbagai pihak seperti Ahli Dewan Rakyat, Ahli Dewan Undangan Negeri, pegawai daerah, pegawai agensi-agensi kerajaan dan juga pemimpin-pemimpin tempatan. Manakala senarai nama daripada pangkalan data e-Kasih yang dikawal selia oleh Unit Penyelarasan Pelaksanaan Jabatan Perdana Menteri adalah merupakan senarai keluarga miskin dan miskin tegar yang telah diverifikasikan dan disahkan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia mengikut tatacara yang standard. Justeru itu kementerian ini percaya proses dan penyampaian bantuan PBR dapat dilaksanakan dengan sebaiknya melalui pendekatan pelaksanaan yang telah dinyatakan...

Datuk Akbar bin Ali: Mohon mencelah Yang Berhormat.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Ya, silakan.

Datuk Akbar bin Ali: Saya ada beberapa soalan. Saya beritahu awal-awal tapi, saya hendak sentuh berkaitan dengan apa Yang Berhormat Timbalan Menteri baru cakap ini. Pertama saya ucapkan tahniah kerana kementerian sudah melakukan anjakan paradigma dari segi polisi yang mana PBR dahulunya diputuskan di Putrajaya sekarang sudah diputuskan oleh *focus group* yang berpusat di daerah. Ini satu perubahan yang cukup baik dan dialu-alukan.

Atas prinsip yang sama saya ingin menanya dalam konteks *decentralization delegation of power* dan *empowerment*, dengan izin, bilakah aktiviti lain atau program lain seperti menaik taraf jalan kampung, menurap jalan kampung, membekalkan elektrik di kampung, air di kampung sebab saya ada semua surat ini Yang Berhormat. Semua dipanjangkan oleh pejabat cawangan di Melaka dihantar ke Putrajaya untuk dapatkan kelulusan. Saya sedar - minta maaf saya kena terangkan supaya *I understand the situation* tetapi *the same time* kita kena memahami aspirasi rakyat. Perkara ini memakan masa cuma saya hendak tahu dalam *roadmap* kementerian jika ada

bilakah hendak dilakukan *decentralization delegation of power* bekalan elektrik jalan kampung kerana sebatang tiang pun mesti diputuskan oleh Putrajaya.

Begitu juga Projek AAT RISDA. RM1 pun mesti diputuskan di Putrajaya. Jadi ini yang kita hendak tahu. Saya tidak minta besok tetapi mesti ada dalam *roadmap* bila *delegation of power* ini akan dibuat macam *focus group* tadi. Jadi kalau diizinkan biar saya tanya soalan lain pada masa yang lebih sesuai. Kalau tidak nanti mungkin mengganggu Yang Berhormat. Terima kasih.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Terima kasih Yang Berhormat Senator. *Delegation* dan *decentralization* ini pertama ia tidak mengikut projek sama ada ia projek elektrik dan sebagainya. Kita buat yang telah saya sebutkan tadi asal sahaja nilainya kurang daripada setengah juta, jadi kita benarkan perkara-perkara yang tertentu keputusannya dibuat di peringkat cawangan negeri dan selain dari itu masih keputusan tertentu dibuat di peringkat Putrajaya.

Datuk Akbar bin Ali: Tak benar Yang Berhormat. Saya ada surat. Tiga empat batang tiang elektrik pun tunggu keputusan Putrajaya. Hendak *repair* balai raya tak sampai RM80,000 pun tunggu Putrajaya.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Biar saya terangkan. Kuasa yang diberi kepada cawangan negeri ini bukan kuasa meluluskan. Dia *recommend* sama ada projek tersebut mendesak keperluannya ataupun boleh dilaksanakan dengan kadar tidak begitu segera ataupun tidak perlu dipertimbangkan. Pertimbangan ini kita terima mengikut *recommendation* dari cawangan. Selepas itu dimajukan kepada Putrajaya. Di sana kita melihat keadaan peruntukan. Di sanalah kita bandingkan dengan *list* ataupun senarai projek-projek yang lain dari negeri-negeri lain. Itulah sebabnya kita tidak boleh memberi kuasa penuh kepada cawangan negeri masing-masing untuk membuat keputusan. Sebab peruntukan ini biasanya seperti saya terangkan tadi bukan dari segi kita lewat buat itu buat ini. Saya sudah terangkan tadi macam mana kita bekerja kuat di ibu pejabat di Putrajaya tapi biasanya adalah sebab kekangan kewangan. Itu yang menyebabkan sama ada projek itu diluluskan atau tidak. Jarang disebabkan perkara yang lain.

Datuk Akbar bin Ali: Maaf saya mencelah Yang Berhormat Timbalan Menteri sebab isu ini cukup penting dan cukup dekat dengan hati saya. Saya faham masalah kekangan kewangan tetapi apa salahnya Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah mengikut paradigma ICU HDO yang mana kuasa HDO diberikan bukan sahaja meneliti, mengkaji bahkan meluluskan projek macam menurap jalan, membuat surau dan sebagainya mengikut kuantum yang telah ditetapkan. Kalau bawah RM100,000 dia ada kuasa maka diluluskan. Jadi saya hendak paradigma seperti itu, formula seperti itu diguna pakai oleh kementerian. Maka cepatlah segala-galanya atau hampir semua segala-galanya dapat dilaksanakan lebih segera. Terima kasih.

■1720

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya *E-Focus Groups* ini juga bukan meluluskan peruntukan yang disalurkan kepada orang miskin ataupun miskin

tegar. Cuma ia meluluskan siapakah yang betul-betul miskin dan miskin tegar. Senarai ini dimasukkan ke dalam pangkalan data e-Kasih dan selepas itu diberi kepada *state development office* di negeri masing-masing. Dari sana dia akan pilih siapa yang dapat dahulu dan siapa yang kemudian. Bukan juga dari segi meluluskan peruntukan, bukan.

Datuk Akbar bin Ali: ...Ini tidak ada kena mengena dengan senarai e-Kasih.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Saya terangkan yang e-Kasih ini, bukan ada kuasa meluluskan yang di cawangan negeri itu, cawangan pemantauan kita. Akan tetapi di bawah HDO kalau dia ada kuasa, itu ada satu bajet yang tertentu secara am untuk negeri-negeri tersebut bukan untuk mana-mana kawasan tertentu. Jadi, kalau ada yang belum disenaraikan, yang ada *general amount* biasanya pada hujung tahun baru dapat. Dia pandai kontrol sedikitlah, nanti orang yang patut dapat itu tidak dapat. Jadi, di situ memang diluluskan tetapi untuk bajet seperti projek, kita memang ada peruntukan yang tertentu. Memang tidak boleh. Siapa sahaja yang di rekomen dia luluskan, tidak boleh! Jadi pemantauan dan kelulusan masih dibuat.

Walau bagaimanapun, saya akan bawa kes ini, kita akan secara perlahan lihat mana tempat-tempat yang kita boleh melonggarkan prosedur yang ada sekarang supaya dapat dipercepatkan pelaksanaan projek-projek yang kemungkinan terlewat disebabkan sistem yang ada sekarang.

Yang Berhormat Datuk Akbar bin Ali menyarankan penggunaan teknologi hijau dengan memproses *sludge* untuk menambah pendapatan. *Sludge* atau minyak keladak merupakan salah satu hasil daripada pemprosesan buah tandan sawit. Di masa ini *sludge* dijual kepada pengusaha produk hiliran sawit untuk kegunaan pembuatan sabun dan produk pencuci. Ini secara tidak langsung dapat menambahkan pendapatan kepada pekebun-pekebun sawit.

Mengenai kadar perahan minyak asas atau *oil extraction rate* (OER) saya ingin memaklumkan bahawa OER merupakan kadar perahan minyak yang diperoleh daripada buah tandan segar (BTS). Asas kepada pembelian BTS adalah berdasarkan kepada kaedah yang telah ditetapkan oleh Lembaga Minyak Sawit Malaysia melalui manual penggredan MPOB untuk menentukan kualiti BTS berkenaan. OER yang ditawarkan oleh pengilang pula adalah bergantung kepada umur pokok, saiz tandan, tahap 'kemasakan' dan kebersihan buah yang dihantar ke kilang.

Untuk makluman Yang Berhormat harga belian BTS dipamerkan setiap hari di semua pusat belian dan pusat timbang di bawah penguasaan RISDA. Hasil dari pemantauan agensi, kadar OER semasa yang ditawarkan adalah sebanyak 19%. Yang Berhormat Datuk Abdul Rahman bin Bakar mengesyorkan agensi RISDA dan FELCRA...

Datuk Akbar bin Ali: Minta maaf Yang Berhormat Datuk. Ada dua atau tiga perkara berdasarkan jawapan tadi Yang Berhormat. Satu, tadi dikatakan *sludge* diproses.

Timbalan Yang di-Pertua: Yang Berhormat sila duduk. Yang Berhormat tidak mohon kebenaran daripada Tuan Yang di-Pertua. Saya belum benarkan Yang Berhormat sudah bercakap.

Datuk Akbar bin Ali: Ampun dan minta maaf Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua: Ikut peraturan.

Datuk Akbar bin Ali: Mohon izin. Mohon izin Tuan Yang di-Pertua.

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan.

Datuk Akbar bin Ali: Berkenaan dengan *sludge* tadi, saya sudah pergi ke *factory palm oil*. Ini bila saya tanya *factory manager*, ia tidak proses tetapi apabila ia *treat* gunakan EM, jadi tidak berbau. Akan tetapi sekiranya diproses Yang Berhormat kata tadi pendapatan itu akan pergi kepada peserta FELCRA atau RISDA, setahu saya tidak pernah peserta FELCRA dan RISDA dapat tambahan pendapatan dari hasil *sludge* yang dikatakan ini. Itu pertama. Jadi tolong jelaskan sama ada berlaku atau tidak, sebab tidak ada.

Keduanya, saya ada dokumentasi di sini. Walaupun dipamerkan harga harian tetapi laporan yang diberi kepada peserta RISDA atau FELCRA, tidak menyebut langsung berkenaan item-item yang penting ini, harga, berapa *oil extraction rate*. Jadi, saya minta supaya ada ketelusan di pihak agensi kerajaan seperti FELCRA dan RISDA bagi faedah peserta secara telus. Satu OER nya, kedua harga pada hari itu atau purata bulanan, pendapatan dan ditolak.

Sama ada tolak..., ataupun tidak. Semua ini Yang Berhormat tidak ada. Saya diberitahu kononnya ada dalam mesyuarat tahunan. Saya tanya peserta memang tidak ada. Dari segi FELCRA di Lembah Kesang Melaka, sudah tiga tahun kita minta NPL tetapi tidak diberikan. Jadi, di sini kita merayu supaya ada ketelusan. Kalau dikatakan tadi OER 19.5%, tidak benar! FELCRA dapat paling tinggi 19.35%, RISDA Melaka mendapat 18.5%.

Selepas itu soalan berikutnya apa jadi dengan OER dari *palm kernel*? Berapa persen yang dikenakan? Jadi semua ketelusan ini diperlukan dan kalau ianya telus dan dilaksanakan di pihak pelaksana sudah tentu Yang Berhormat Datuk, pendapatan peserta FELCRA dan RISDA dan mungkin juga FELDA akan meningkat, terutama yang kata hasil daripada *sludge* tadi. Pohon pengesahan. Terima kasih.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: OER yang saya umumkan tadi bukan 19.5% tetapi, 19% sahaja. Isu yang lain Yang Berhormat, saya akan bawa ke pegawai-pegawai saya dan kemungkinan saya akan menjemput Yang Berhormat berjumpa dengan mereka dan kita selesaikan bersama siapa yang betul dan siapa yang salah. Di sini saya tidak ada masa hendak menjawab secara terperinci.

Yang Berhormat Datuk Abdul Rahman bin Bakar mengesyorkan agensi RISDA dan FELCRA meningkatkan keluasan pemberian tanah sedia ada dan seterusnya meningkatkan pendapatan penduduk luar bandar. Untuk makluman, pemberian tanah kepada rakyat adalah di bawah bidang kuasa kerajaan negeri masing-masing. Sehubungan itu permohonan tanah adalah

dibangunkan mengikut keluasan tanah yang diberikan dan peserta yang dikenal pasti oleh kerajaan negeri. Namun demikian walaupun keluasan tanah yang diberikan oleh kerajaan negeri ada kalanya terhad dan bersaiz kecil. Agensi memberikan pilihan kepada peserta untuk meningkatkan pendapatan masing-masing melalui aktiviti ekonomi tambahan seperti ternakan, perniagaan dan Industri Kecil dan Sederhana.

Yang Berhormat Dr. Syed Husin Ali, Yang Berhormat Puan Doris Sophia ak Brodi, Yang Berhormat Ir. Haji Zamri bin Haji Yusof dan Yang Berhormat Puan Hajah Zainon binti A. Bakar membangkitkan isu pembangunan, persepsi negatif masyarakat luar bandar, sistem penyampaian dan kualiti hidup di luar bandar. Kementerian telah mendapat sejumlah peruntukan yang besar khusus untuk melaksanakan program pembangunan luar bandar.

Dalam tempoh RMKe-9, KKLW telah diperuntukkan sejumlah RM17.4 bilion atau 7.59% daripada siling peruntukan RMKe-9 dan merupakan di antara penerima ke empat terbesar berbanding kementerian-kementerian yang lain. Tambahan daripada itu kerajaan turut memperuntukkan sejumlah RM17.41 bilion untuk melaksanakan projek-projek di bawah NKRA, infrastruktur asas luar bandar.

Peruntukan ini khusus untuk memperluaskan liputan prasarana asas di kawasan luar bandar seluruh Malaysia, yang akan dilaksanakan dalam tempoh tiga tahun bermula tahun ini.

■1730

Bagi meningkatkan imej luar bandar, kerajaan melalui KKLW telah melaksanakan pelbagai program dan aktiviti meliputi pelbagai bidang. Semua pendekatan diambil secara holistik supaya luar bandar mampu merubah menjadi lebih maju menarik dan menguntungkan. Sektor-sektor utama yang diberi perhatian oleh kementerian ini meliputi pembangunan prasarana asas, pembasmian kemiskinan tegar luar bandar, pembangunan modal insan, pembangunan ekonomi, pembangunan tanah dan wilayah serta penyediaan kemudahan ICT.

Tuan Yang di-Pertua, dalam aspek sistem penyampaian, pihak kerajaan telah memberi perhatian yang serius bagi memastikan semua kumpulan sasar ke peringkat akar umbi menerima perkhidmatan dan faedah yang sewajarnya. Dalam konteks kementerian ini, contoh terbaik penambahbaikan dan rombakan sistem penyampaian yang jelas dapat dilihat adalah melalui penubuhan Jawatankuasa *Focus Group*, pembasmian kemiskinan di peringkat persekutuan, negeri dan daerah. Ia bertujuan memastikan sistem penyampaian kementerian lebih telus dan dapat diterima rakyat. Melalui penubuhan jawatankuasa tersebut, senarai nama peserta program umpamanya dapat dimuktamadkan dan tidak dipertikaikan oleh pelbagai pihak di akar umbi.

Langkah ini juga dapat mengelakkan kelewatan dan mengatasi masalah atau isu ketirisan bantuan. Kementerian mengguna pakai jaringan atau *networking* dengan agensi pelaksana sedia ada seperti Jabatan Kerja Raya, Jabatan Pengairan dan Saliran, serta mengoptimumkan penggunaan agensi-agensi di bawah kementerian seperti FELCRA, RISDA, KETENGAH, KESEDAR dan KEDA dalam menyampaikan segala aspek bantuan ke peringkat

akar umbi. Melalui agensi-agensi pelaksana ini KKLW juga mengadakan pertemuan dan penerangan kepada pemimpin-pemimpin tempatan seperti pegawai daerah, pihak berkuasa tempatan, Ahli-ahli Yang Berhormat, penghulu-penghulu, JKKK ataupun JKPP dan sebagainya dari semasa ke semasa berhubung dengan segala bentuk maklumat dan bantuan di bawah KKLW.

Di bawah RMKe-10, kementerian turut memberi keutamaan kepada lima lagi teras strategik iaitu pembangunan modal insan, pembangunan ekonomi luar bandar, pembasmian kemiskinan, pembangunan tanah dan wilayah dan merapatkan jurang digital. Pembangunan fizikal terutamanya pembangunan infrastruktur asas seperti jalan perhubungan, bekalan elektrik, air dan lain-lain kemudahan asas yang akan dilaksanakan adalah untuk menyokong pembangunan ekonomi dan pembangunan bukan fizikal. Secara tidak langsung pembinaan infrastruktur asas dan lain-lain kemudahan asas akan dapat membantu mempertingkatkan pertumbuhan ekonomi di kawasan luar bandar yang akhirnya akan memberi lebih manfaat kepada penduduk luar bandar.

Di samping itu, sesuai dengan hasrat kementerian untuk memberikan lebih tumpuan kepada pembangunan modal insan dan pembangunan usahawan, beberapa dasar dan strategik baru akan diguna pakai oleh kementerian.

Datuk Akbar bin Ali: Mohon Tuan Yang di-Pertua.

[Tuan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

Tuan Yang di-Pertua: Ya Yang Berhormat, silakan.

Datuk Akbar bin Ali: Saya harap ini soalan terakhirlah di bawah kementerian Yang Berhormat ya. Saya ucap terima kasih di atas semua usaha itu dan saya rasa penubuhan Focus Group dan juga ada senarai *database* tentang orang miskin, ini adalah satu permulaan kepada pelaksanaan yang lebih telus dan sebagainya mengelakkan ketirisan. Soalan berkenaan pembinaan infra luar bandar tadi, di sini saya tidak menyentuh tentang kampung tradisi.

Saya hendak menyentuh tentang bekalan pembinaan infra berhubung dengan Kampung Tersusun terutama api, air dan jalan. Apa yang saya difahamkan terutamanya di bawah Program BELB, bekalan api, air dan pembinaan jalan ini hanya akan dilaksanakan oleh kerajaan khususnya kementerian Yang Berhormat apabila 30% pemilik tanah sudah pun membina rumah di kawasan Kampung Tersusun itu.

Ini bermakna kementerian menggunakan pendekatan dari segi ekonominya, *demand create supply*. *Equation* ini bagus juga dari segi *economics* tetapi, bagi negeri yang tidak mampu kalau tidak dapat pertolongan daripada kementerian Yang Berhormat, maka kemudahan ini tidak dapat dibina. Maka pemilik tanah tidak dapat membina rumah.

Saya ingin mencadangkan supaya kementerian dapat menimbang dengan sehalus-halusnya melakukan anjakan paradigma daripada *equation demand create supply* kepada *supply*

create demand. Bermakna sekarang, sediakan kemudahan api, air dan jalan, maka barulah pemilik tanah akan berani dan sanggup membina rumah. Saya rasa Yang Berhormat pun tidak sanggup bina rumah. Isteri Yang Berhormat pun lagi takut hendak tinggal kalau kawasan itu tidak ada api, air dan jalan. Mohon timbangkan, terima kasih.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Terima kasih Yang Berhormat Senator. Tuan Yang di-Pertua, susah hendak panggil “tuan”, bukan “tuan” yang di sana.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat, silakan.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya boleh dapat pengecualian dari dasar itu. Kita benarkan, satu. Yang kedua ada sebabnya kita menggunakan dasar tersebut. Kalau kita membina infrastruktur asas dahulu dari orang yang hendak tinggal di sana membina rumah dan sebagainya, kalau selama setahun atau sampai tiga tahun kalau tidak ada membina sesuatu di sana, tidak ada orang tinggal di sana selepas infrastruktur dibuat, pencurian terutama sekali dari segi lampu dan sebagainya akan berlaku. Itu yang mendorong kita membuat dasar tersebut dan memastikan betul-betul cukup penduduk yang benar-benar berminat hendak tinggal di sana. Baru kita membina jalan tetapi, kalau dibuktikan betul-betul ramai orang hendak menginap di sana, kita boleh membuat pengecualian itu tidak payah bawa ke Kabinet. Keputusan dapat dibuat di Putrajaya bukan di cawangan.

Datuk Akbar bin Ali: Minta maaf Tuan Yang di-Pertua, saya cuma hendak dapatkan pengesahan. Mohon izin Tuan Yang di-Pertua?

Tuan Yang di-Pertua: Cukup Yang Berhormat, cukup.

Datuk Akbar bin Ali: Cukup ya.

Tuan Yang di-Pertua: Sudah bagi peluang.

Datuk Joseph Entulu anak Belaun: Berkenaan dengan strategik tadi:

- (i) memperluaskan latihan kemahiran MARA meliputi penerokaan bidang baru termasuk teknologi dan kemahiran dalam bidang elektrik, auto elektrik, membuat teknologi pemprosesan bahan, teknologi pembinaan termaju, petroleum dan gas dan kejuruteraan serta perubatan;
- (ii) meningkatkan penggunaan teknologi baru perladangan ataupun pertanian;
- (iii) mewujudkan program *conversion* bagi melahirkan usahawan termasuk melalui program usahawan techno dan pembudayaan keusahawanan yang akan melibatkan seramai 4,300 orang usahawan; dan
- (iv) membangunkan pusat pembangunan reka bentuk industri dan pemasaran usahawan bumiputera luar bandar yang akan melibatkan 3,000 orang usahawan.

Secara keseluruhannya, rancangan Kementerian dalam RMKe-10 ini diharap akan dapat memperkasakan masyarakat luar bandar khususnya dalam usaha untuk mencapai status negara maju.

Yang Berhormat Senator Puan Hajah Zainun binti A. Bakar bertanyakan, apakah MARA bercadang untuk meneruskan cadangan pembinaan MRSM Dungun Terengganu dalam RMKe-10. Pada masa ini, terdapat empat MRSM yang sedang beroperasi di negeri Terengganu. Iaitu;

- (i) MRSM Kuala Terengganu;
- (ii) MRSM Kota Putra Besut;
- (iii) MRSM YT Besut;
- (iv) MRSM Kuala Berang.

Justeru itu, setakat ini tidak dapat keperluan mendesak untuk membina sebuah lagi MRSM di negeri Terengganu. Walau bagaimanapun, sekiranya ada keperluan pada masa hadapan Kementerian akan mempertimbangkan pembinaannya.

Yang Berhormat Senator Dato' Haji Kamarudin bin Haji Ambok membangkitkan isu bumiputera dalam bidang perniagaan. Untuk makluman Yang Berhormat salah satu kaedah bagi meningkatkan penglibatan bumiputera dalam bidang perniagaan adalah melalui Program Latihan Keusahawanan.

■1740

Kursus-kursus keusahawanan diadakan pada peringkat awal lagi di Institut Pendidikan Mara (IPMA) seperti Universiti Kuala Lumpur, Institut Kemahiran MARA, Kolej Kemahiran Tinggi MARA, Kolej Profesional MARA, Maktab Rendah Sains MARA dan Giat MARA. Akan tetapi berapa detil kursus tersebut dikendalikan untuk mendedahkan pelatih-pelatih kepada menjadi usahawan ini mengikut kolej masing-masing – Giat MARA misalnya ada sedikit sahaja manakala di peringkat yang lebih tinggi, ia lebih mendalam. Di peringkat UniKL misalnya, itu diambil sebagai kursus yang agak teliti.

Di bawah program ini, sebahagian daripada mereka didedahkan kepada dunia keusahawanan melalui inkubator perniagaan yang bertindak sebagai satu platform bagi pelajar berjinak dalam dunia perniagaan. Dari tahun 2006 hingga Jun 2010, MARA telah membudayakan seramai 81,328 orang melalui 1,406 aktiviti di bawah Program Pembudayaan Keusahawanan.

Bagi menarik minat dan penglibatan orang Melayu menceburi perniagaan, MARA mengadakan Program Peruncitan, di mana beberapa mentor dilantik daripada pelbagai bidang perniagaan menerusi beberapa model perniagaan. Program ini membolehkan bakal usahawan mendapat bimbingan daripada mentor yang mempunyai pengalaman dan terbukti berjaya dalam perniagaan diceburi. Sejak ia diperkenalkan pada tahun 2006, terdapat 183 mentor yang dipilih bagi membantu 2,899 mentee di dalam 11 *cluster* perniagaan.

Bagi menarik minat bakal usahawan menyertai program ini, beberapa siri jelajah ataupun *road show* telah diadakan, di mana mentor telah memberi taklimat perniagaan kepada bakal

usahawan. Sepanjang tahun 2009, sebanyak tiga *road show* telah diadakan iaitu di Kedah, Selangor dan Johor Bahru dan ianya telah berjaya mengenal pasti 558 orang usahawan yang berpotensi.

Dalam menentukan premis perniagaan, MARA sememangnya membuat kajian dan penilaian terlebih dahulu di mana bangunan yang strategik adalah menjadi keutamaan yang dijadikan premis perniagaan MARA. Di antara faktor-faktor yang diberi tumpuan dalam kajian tersebut adalah dari segi lokasi, aktiviti perniagaan sekitar, permintaan dari usahawan ataupun peniaga, kemudahan asas, kapasiti penduduk sekitar dan jenis perniagaan yang akan dijalankan.

Selain itu, kajian tersebut juga mengambil kira mengenai laporan yang disediakan oleh Pejabat MARA peringkat negeri yang mengadakan kerjasama dengan Majlis Perbandaran Tempatan dan laporan-laporan hartanah semasa. Ianya bagi memastikan setiap pembinaan dan pembelian premis perniagaan tersebut telah mengambil kira faktor perancangan pembangunan bandar dan pasaran hartanah pada masa depan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Tuan Muhammad Olian bin Abdullah membangkitkan isu keciciran masyarakat Orang Asli daripada Darjah Enam hingga Tingkatan Satu sebanyak 34%. Kadar keciciran Orang Asli dari Darjah Enam ke Tingkatan Satu pada tahun 2010 adalah 29%. Pada tahun 2009, keciciran tersebut ialah sebanyak 31.77% iaitu terdapat pengurangan sebanyak 2% jika dibandingkan dengan tahun 2010.

Mengenai cadangan Yang Berhormat supaya membina asrama untuk anak-anak Orang Asli di bandar dan di pinggir bandar, sehingga kini, 50 buah asrama yang beroperasi bagi menampung pelajar Orang Asli di peringkat menengah yang tinggal di kawasan pedalaman.

Dalam tahun 2010, Jabatan Hal Ehwal Orang Asli sedang membina pusat kecemerlangan pelajar yang berfungsi sebagai asrama dan pusat pembelajaran bagi menempatkan pelajar Orang Asli yang berpotensi untuk cemerlang dalam pelajaran. Pusat pelajaran ini berkonsepkan asrama penuh dengan kemudahan pembelajaran dan program-program seperti tuisyen, kelas motivasi, bimbingan kaunseling, kokurikulum dan persediaan peperiksaan. Pusat kecemerlangan pelajar ini terletak di Rompin, Pahang dan dijangka siap pada hujung tahun ini. Ia bakal menempatkan seramai 100 orang pelajar dari seluruh negeri Pahang.

Seterusnya, Yang Berhormat menyatakan sebanyak 15,000 unit rumah diperlukan untuk Orang Asli. Kementerian sememangnya amat prihatin menangani masalah masyarakat Orang Asli di mana *focus group* pembangunan prasarana telah diwujudkan oleh kementerian mulai tahun 2009 bagi merancang dan mengenal pasti kaedah terbaik untuk menangani keperluan prasarana di perkampungan Orang Asli. Fokus utama jawatankuasa ini adalah keperluan perumahan, jalan perhubungan, bekalan elektrik dan air bersih.

Bagi tempoh tahun 2006 hingga tahun 2009, kementerian menerusi Jabatan Hal Ehwal Orang Asli telah membina sebanyak 5,007 unit rumah. Program bantuan rumah ini terus diperhebat dengan sasaran sebanyak 5,000 unit rumah akan dibina di bawah NKRA untuk

tempoh tahun 2010 hingga tahun 2012. Pada tahun 2010, sebanyak 1,892 unit rumah PBR sedang dalam pembinaan melibatkan bina baru dan baik pulih. Baki keperluan perumahan tersebut dijangka dapat diselesaikan pada penghujung RMKe-10.

Berkaitan dengan cadangan Yang Berhormat mengenai mewujudkan tabung pinjaman perumahan untuk Orang Asli, kementerian mengucapkan terima kasih dan mengambil maklum tentang cadangan tersebut. Tidak rugilah Orang Asli mempunyai Yang Berhormat Senator ini. Yang Berhormat juga mencadangkan peruntukan yang secukupnya untuk pembinaan jalan dan bekalan air di perkampungan Orang Asli.

Untuk makluman Yang Berhormat, di bawah Pakej Rangsangan Ekonomi (PRE), kementerian telah melaksanakan projek bekalan air terawat di 209 kampung Orang Asli melibatkan 5,532 ketua isi rumah dengan peruntukan RM200 juta. Untuk rakan-rakan saya dari Sarawak yang kemungkinan tidak begitu tahu secara mendalam berkenaan dengan Orang Asli ini, jumlah penduduk Orang Asli di Semenanjung ini ialah seramai 113,000 hingga 116,000, hampir sama dengan orang Bidayuh di Sarawak dan dengarlah peruntukannya ini.

Pada tahun 2010, kementerian juga akan terus melaksanakan projek bekalan air terawat di 60 buah kampung melibatkan 1,520 ketua isi rumah dengan peruntukan sebanyak RM53 juta. Pada tahun ini juga, kementerian turut mensasarkan pembinaan jalan perhubungan sepanjang 88.7 kilometer di 24 lokasi di kawasan perkampungan Orang Asli dengan peruntukan sebanyak RM30 juta. Pelaksanaan projek-projek ini tidak akan terhenti setakat RMKe-9, malah menjadi agenda penting dalam program pembangunan negara dan akan diteruskan di dalam RMKe-10.

Berhubung dengan sistem sanitasi atau kumbahan yang amat daif sepertimana yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat, Jabatan Hal Ehwal Orang Asli sentiasa memberi perhatian serius terhadap kualiti kesihatan masyarakat Orang Asli terutama di kawasan pedalaman. Sehubungan itu, penekanan diberi terhadap penyediaan infrastruktur asas kesihatan seperti bekalan air bersih, sistem pelupusan sampah terkawal dan termasuklah sistem sanitasi di perkampungan Orang Asli.

Jabatan juga bekerjasama dengan Kementerian Kesihatan dalam menyediakan sistem sanitasi bagi mengelakkan risiko kejadian penyakit berjangkit. Jabatan Hal Ehwal Orang Asli sentiasa menganjurkan program-program kesedaran kesihatan di kalangan penduduk bagi menanam sikap penjagaan kebersihan diri dan persekitaran.

Yang Berhormat juga menyarankan supaya peruntukan yang mencukupi dapat disediakan bagi kerja-kerja mengukur tanah Orang Asli supaya faedah segera dapat diambil di dalam RMKe-10. Kementerian melalui Jabatan Hal Ehwal Orang Asli akan mengenal pasti peruntukan khusus bagi tujuan ini.

■1750

Sehubungan itu jabatan telah mewujudkan Jawatankuasa Dasar Tanah (JKDT) yang dipengerusikan oleh Ketua Pengarah Jabatan Hal Ehwal Orang Asli dan dianggotai oleh

pengarah-pengarah Jabatan Hal Ehwal Orang Asli Negeri. JKDT ini dibantu oleh Jawatankuasa Teknikal Tanah (JKTD) yang dianggotai oleh Ketua Unit Tanah Jabatan Hal Ehwal Orang Asli - ibu pejabat dan negeri-negeri. Jawatankuasa ini berfungsi untuk mengenal pasti status, data tanah dan isu-isu pelaksanaan Dasar Pemberimilikan dan Pembangunan Tanah Orang Asli (DPPTOA) - ini saya terangkan sebab banyak ia sebut dalam jawapan nanti. Jawatankuasa tersebut bertanggungjawab sebagai pasukan petugas bersama pihak pejabat tanah dan galian di peringkat negeri masing-masing.

Seterusnya, pasukan petugas di peringkat negeri berkenaan sedang dalam peringkat mengenal pasti lokasi dan kos bagi kerja-kerja mengukur tanah untuk permohonan peruntukan. Kos kerja-kerja mengukur tanah yang telah dikenal pasti akan dimasukkan ke dalam kos pembangunan tanah di dalam bajet RMKe-10. Kerja-kerja mengukur tanah akan dilaksanakan sepanjang RMKe-10.

Yang Berhormat Dr. Syed Husin Ali, Yang Berhormat Datuk Hajah Wan Hazani binti Wan Mohd. Nor dan Yang Berhormat Tuan Muhammad Olian bin Abdullah membangkitkan isu tanah masyarakat Orang Asli yang masih belum selesai. Mesyuarat Majlis Tanah Negara (MTN) pada 4 Disember 2009 telah meluluskan Dasar Pemberimilikan dan Pembangunan Tanah Orang Asli.

Mesyuarat MTN bersetuju dengan cadangan Dasar Pemberimilikan dan Pembangunan Tanah Orang Asli untuk kegunaan pertanian dan kediaman dengan pemerhatian, supaya kedudukan kawasan Rayau dikaji semula bersama kerajaan-kerajaan negeri dan Ketua Masyarakat Orang Asli. Berdasarkan kepada keputusan mesyuarat MTN, kementerian melalui Jabatan Hal Ehwal Orang Asli telah mengambil tindakan dengan mengadakan perbincangan khas bersama pemimpin masyarakat Orang Asli berkaitan kawasan Rayau dan tanah adat Orang Asli. Selain daripada itu, Jabatan Hal Ehwal Orang Asli juga telah mengadakan beberapa siri majlis penerangan atau *road show* kepada masyarakat Orang Asli mengenai DPPTOA.

Sebagai contoh, dalam dasar tersebut sejumlah 50,563.51 hektar akan diberi milik - ini yang telah diputuskan. Status tanah tersebut meliputi tanah rizab Orang Asli yang diwartakan oleh pihak berkuasa negeri di bawah seksyen 6 dan seksyen 7 Akta Orang Asli 1954 - Akta 134, dengan keluasan 19,713.6 hektar. Tanah yang telah diluluskan oleh Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri, tetapi masih belum diwartakan seluas 30,849.86 hektar. Maknanya yang 50,000 lebih hektar tadi ialah daripada - 19,700 lebih hektar yang telah diwartakan dan 30,000 lebih hektar ini belum diwartakan, tetapi telah dipersetujui oleh kerajaan negeri masing-masing.

Seterusnya pada 6 April 2010, Jabatan Hal Ehwal Orang Asli telah mengadakan bengkal kajian semula Dasar Pembangunan dan Pemberimilikan Tanah Orang Asli. Saya ada hadir sekejap dalam bengkel ini. Untuk makluman Yang Berhormat, kementerian sedang dalam proses perbincangan dengan pihak kerajaan negeri mengenai maklum balas serta tuntutan yang telah dikemukakan oleh masyarakat Orang Asli. Pada 19 Julai 2010 yang lepas, kementerian telah mengadakan perbincangan dengan pihak Kerajaan Negeri Johor. Perbincangan tersebut

melibatkan Yang Berhormat Menteri Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah, serta Yang Amat Berhormat Menteri Besar Johor. Kementerian akan mengadakan perbincangan selanjutnya dengan pihak Kerajaan Negeri Perak, Pahang dan Negeri Sembilan.

Untuk makluman Yang Berhormat juga, program pembangunan dan penyatuan tanah yang telah dilaksanakan oleh Jabatan Hal Ehwal Orang Asli dengan kerjasama agensi pembangunan tanah seperti FELCRA dan RISDA telah memberi manfaat yang besar kepada masyarakat Orang Asli. Sehingga kini sejumlah 167 buah ladang dengan keluasan 24,104.3 hektar telah berjaya dibangunkan dengan tanaman getah dan kelapa sawit, iaitu 117 buah ladang oleh RISDA dan 50 buah ladang lagi oleh FELCRA.

Projek ini telah melibatkan seramai 10,193 peserta di kalangan Orang Asli. Sejumlah 96 ladang telah berjaya mengeluarkan hasil dan memberi faedah kepada 6,947 peserta masyarakat Orang Asli. Selain menikmati dividen hasil daripada projek ladang tersebut, masyarakat Orang Asli berpeluang bekerja sebagai buruh ladang, mandur ataupun pengawal keselamatan dengan pendapatan bulanan di antara RM400 hingga RM600. Orang Asli juga turut diberi peluang menjadi kontraktor atau sub-kontraktor bagi melaksanakan kerja-kerja pembangunan ladang, penyelenggaraan dan penuaian hasil.

Yang Berhormat Tuan Muhammad Yusof bin Husin bertanyakan perancangan kerajaan bagi meningkatkan pendapatan dan pendidikan masyarakat Orang Asli. Sebenarnya jawapan yang awal tadi pun ada menjawab soalan ini. Kementerian menerusi jabatan telah merangka program serta projek bagi meningkatkan pendapatan masyarakat Orang Asli melalui penubuhan *focus group* untuk pembangunan ekonomi. Antara projek-projek yang sedang dan akan dilaksanakan ialah:

- (i) projek pembangunan ladang Orang Asli;
- (ii) projek tanaman kontan, ternakan atau perikanan;
- (iii) projek bantuan input dan peralatan pertanian;
- (iv) projek ekopelancongan;
- (v) projek pengembangan usahawan menerusi bantuan peralatan dan premis perniagaan;
- (vi) kursus kemahiran usahawan Orang Asli; dan
- (vii) memperkasa koperasi Orang Asli menerusi bantuan pusingan kredit - saya difahamkan ada satu koperasi, kalau tidak silap di Johor sangat berjaya.

Berhubung dengan peningkatan pendidikan, Jabatan Hal Ehwal Orang Asli sedang melaksanakan dua program utama bagi pelajar Orang Asli iaitu:

- (i) Pelan Tindakan Pembangunan Pendidikan Orang Asli - Pelan ini merupakan proses integrasi di kalangan pelajar Orang Asli dengan pelajar-pelajar lain, yang

dimulakan dari peringkat awal persekolahan, supaya tidak menjadi kejutan budaya dan perasaan rendah diri; dan

- (ii) Skim Bantuan Galakan Pendidikan Jabatan Hal Ehwal Orang Asli (SBGP) - SBGP dirangka bagi membantu meringankan beban masyarakat Orang Asli dalam membiayai persekolahan dan pengajian anak-anak masyarakat Orang Asli. Antara bantuan yang disediakan adalah seperti bantuan pengangkutan, bantuan persekolahan bagi pelajar yang tidak menerima bantuan KWAMP, bantuan makanan pagi dan tengah hari kepada pelajar di kawasan pedalaman, dan bantuan pendidikan dalam negara.

Kesemua bantuan ini adalah percuma khas bagi pendidikan pelajar Orang Asli sebagai kaedah bagi meningkatkan sosial terulung dalam pembasmian kemiskinan dan pembangunan masyarakat Orang Asli untuk setanding dengan masyarakat lain. Sekarang penutup - satu perenggan sahaja. Sekali lagi saya merakamkan penghargaan dan terima kasih, terutama sekali daripada Yang Berhormat Akbar tadi. Banyak pandangan-pandangan yang dikemukakan. Atas keprihatinan, cadangan dan buah fikiran Ahli-ahli Yang Berhormat dalam perbahasan RMKe-10 yang menyentuh kementerian ini. Sekian terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat terima kasih. Seterusnya saya mempersilakan Kementerian Pengajian Tinggi.

5.59 ptg.

Timbalan Menteri Pengajian Tinggi II [Dato' Saifuddin bin Abdullah]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Kementerian Pengajian Tinggi mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada Ahli-Ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Rancangan Malaysia Kesepuluh yang menyentuh hal ehwal kementerian ini.

■ 1800

Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali ada menimbulkan tujuh cadangan untuk menambah baik mutu universiti. Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya bermula dengan menyediakan Pelan Strategik Pengajian Tinggi Negara sehingga melangkaui tahun 2020 yang di dalamnya digariskan pelan tindakan yang merangkumi 23 agensi kritikal, kemudian ditambah dengan KRA dan KPI kementerian, kita berusaha sedaya upaya untuk menambah baik mutu universiti termasuklah dalam perkara-perkara yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat Senator.

Sebahagian besar daripada perkara-perkara yang ditimbulkan itu sebenarnya telah pun di jawab oleh kementerian sama ada di Dewan Rakyat mahupun di Dewan Negara dan saya ingin maklumkan bahawa tidak ada perubahan dari segi jawapan kementerian atas perkara-perkara yang ditimbulkan oleh Yang Berhormat.

Yang Berhormat Senator Puan Hajah Noriah binti Mahat menyarankan agar semua institusi pengajian tinggi awam membuka peluang pembelajaran peringkat diploma, ijazah dan sarjana secara percuma kepada penjawat awam. Sebenarnya Tuan Yang di-Pertua, konsep membudayakan pembelajaran sepanjang hayat adalah salah satu daripada perkara yang diberikan penekanan yang amat sangat oleh kementerian. Pada masa ini, di pihak kerajaan khususnya Jabatan Perkhidmatan Awam memang telah menyediakan penajaan biasiswa kepada penjawat awam yang ingin melanjutkan pengajian di IPT melalui Program Latihan Dalam Perkhidmatan.

KPT juga menyediakan penajaan biasiswa kepada penjawat awam yang khususnya berkhidmat di IPTA, politeknik dan kolej komuniti. Bagi penjawat awam yang tidak dapat memohon biasiswa latihan, mereka juga masih boleh memohon pinjaman PTPTN. Dari segi kerajaan, sebenarnya kita menyediakan subsidi yang banyak bagi menampung kos pengajian pelajar di IPTA. Setiap pelajar yang melanjutkan pengajian di IPTA di peringkat sarjana muda contohnya hanya membayar sekitar 10% sahaja daripada perbelanjaan keseluruhan manakala sebanyak 90% itu ditanggung oleh pihak kerajaan.

Yang Berhormat Senator Datuk Abdul Rahman bin Bakar menyebut soal perlunya ada dasar kuota ataupun berpijak kepada dasar jumlah penduduk dan bukannya meritokrasi untuk kemasukan pelajar-pelajar di IPTA. Sebenarnya Tuan Yang di-Pertua, sebelum ini pernah disebutkan di media bahawa kononnya dengan menggunakan sistem meritokrasi, terlalu sedikit pelajar Melayu dan bumiputera yang memasuki IPTA. Data yang ada pada kita, untuk kemasukan pada 2010 sahaja, 70.69% daripada pelajar yang ditawarkan ke IPTA kita adalah daripada orang Melayu dan bumiputera. Sekiranya dilihat angka mulai daripada kemasukan sesi 2002-2003 iaitu tarikh bermulanya kemasukan ke IPTA dilakukan secara meritokrasi, purata kemasukan pelajar Melayu dan bumiputera ke IPTA adalah pada kira-kira 65%.

Yang Berhormat...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Saya minta...

Dato' Saifuddin bin Abdullah: ...Dato' Zaitun...

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Saya minta laluan.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan, Yang Berhormat.

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya rasa Yang Berhormat Timbalan Menteri, semangat daripada soalan atau saranan yang dikemukakan oleh Yang Berhormat Senator Datuk Abdul Rahman Bakar itu bukanlah hanya merujuk kepada bilangan pelajar-pelajar di IPTA tetapi semangatnya adalah untuk memperlihatkan kepada kita peri perlunya pelajar-pelajar pada peringkat IPT itu, IPT atau IPTS itu seimbang nisbahnya dengan penduduk negara ini.

Akan tetapi Yang Berhormat Timbalan Menteri hanya merujuk kepada bilangan di IPTA. Bilangan di IPTA itu haruslah juga dilihat dalam konteks keseluruhan orang-orang muda kita,

mahasiswa-mahasiswa kita yang belajar di IPTS dalam dan di luar negeri demi mengujudkan suatu masyarakat yang seimbang. Jadi, janganlah hendaknya tumpuan jawapan diberikan kepada bilangan di IPTA sahaja. Lihatlah keseluruhan bilangan pelajar-pelajar di IPTA dan IPTS dalam dan luar negeri. Terima kasih.

Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop: Boleh, Tuan Yang di-Pertua?

Dato' Saifuddin bin Abdullah: Terima kasih...

Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop: Boleh?

Tuan Yang di-Pertua: Boleh agaknya biar Yang Berhormat Timbalan Menteri menjawab.

Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop: Dia berkaitan juga.

Dato' Saifuddin bin Abdullah: Kalau berkaitan...

Tuan Yang di-Pertua: Ada kaitan?

Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop: Ada, ada.

Tuan Yang di-Pertua: Kalau ada kaitan, teruskan.

Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Timbalan Menteri, peratusan yang diberi oleh Yang Berhormat Timbalan Menteri tadi mengatakan 65% pelajar bumiputera berada di IPTA, saya yakin. Ini minta penjelasan, termasuk Universiti Teknologi Mara (UiTM). Kalau betul sangkaan saya ini yang UiTM ini memang sudah khususnya untuk bumiputera. Yang selalu kita bangkitkan, saya selalu bangkitkan di sini ialah peratusan bumiputera di universiti seperti Universiti Malaya, Universiti Sains Malaysia Pulau Pinang. Di fakulti-fakulti yang kritikal seperti kedoktoran dan pergigian yang sekarang ini difahamkan tidak sampai pun 20%.

Ini yang saya minta penjelasan dan selalu kita timbulkan. Terima kasih.

Dato' Saifuddin bin Abdullah: Tuan Yang di-Pertua, memang benar angka yang saya berikan tadi itu ialah angka di IPTA. Yang dibangkitkan kemudiannya oleh Yang Berhormat Senator Dato' Dr. Firdaus ialah jika angka itu dilebarkan ke IPTS. Kalau saya lebarkan juga angka itu ke politeknik dan ke kolej komuniti, maka angka yang hampir sama juga akan kita terima.

Mengenai soalan tentang pelajar-pelajar bumiputera di kursus-kursus yang dianggap kritikal ada lapan;

- (i) Perubatan;
- (ii) pergigian;
- (iii) farmasi;
- (iv) kejuruteraan elektronik;
- (v) kejuruteraan kimia;
- (vi) kejuruteraan mekanikal;
- (vii) undang-undang; dan

(viii) perakaunan.

Kalau saya masih melihat angka yang sama iaitu di dua puluh IPTA, puratanya bagi lapan kursus yang kritikal itu masih pada kira-kira 60% adalah pelajar bumiputera. Kalau kita pecahkan dua puluh IPTA itu dan lihat satu persatu, yang itu datanya tidak ada pada saya. Namun kalau kita lihat gambarannya yang besar, kesemuanya dirangkumkan, maka angkanya masih pada kira-kira 60%.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dato' Zaitun binti Mat bertanyakan persoalan kekurangan doktor di kebanyakan hospital dan klinik kerajaan yang ada kaitan dengan jumlah doktor dan ahli farmasi yang dilahirkan oleh IPTA dan IPTS kita. Di sini saya hanya menjawab yang berkaitan dengan KPT sahaja. Jumlah graduan peringkat sarjana muda yang dilahirkan oleh IPTA pada tahun 2009 bagi bidang perubatan adalah seramai 851 orang, pergigian seramai 183 orang dan farmasi seramai 477 orang. Manakala di IPTS pula, keluaran graduan peringkat sarjana muda dalam bidang perubatan adalah seramai 579 orang dan bidang farmasi seramai 206 orang.

Kementerian sememangnya menyedari tentang keperluan melahirkan lebih ramai graduan dalam bidang kritikal seperti perubatan, pergigian dan farmasi.

■1810

Dari setahun ke setahun bilangan tempat bagi program tersebut ditingkatkan. Walau bagaimanapun ianya perlu memenuhi syarat-syarat tertentu seperti nisbah pensyarah dan pelajar yang ditetapkan serta kemudahan makmal dan peralatan yang sedia ada agar kualiti pengajian tidak diabaikan.

Tuan Yang di-Pertua, peningkatan peruntukan untuk pembangunan bukan fizikal dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh adalah juga sesuatu yang berlaku dalam sektor pengajian tinggi di mana penekanan akan diberi kepada pembangunan intelektual dan oleh yang demikian sebenarnya kita tidak akan ada universiti-universiti awam baru yang ditubuhkan sepanjang tempoh Rancangan Malaysia Kesepuluh termasuklah juga universiti khusus dalam bidang perubatan.

Bagaimanapun kemasukan dan jumlah pelajar ke fakulti perubatan yang sedia ada itu bergantung kepada keperluan semasa dan sebagainya. Di samping itu langkah-langkah tertentu diambil bagi menambah bilangan graduan dalam bidang-bidang seperti perubatan dan farmasi misalnya iaitu:

- (i) menambahkan bilangan tempat bagi program tersebut pada setiap tahun;
- (ii) menambah bilangan IPT – menambah bilangan bukan menambah bilangan IPTA yang ditubuhkan, akan tetapi memberi izin kepada IPTA lain juga yang belum ada program perubatan misalnya Universiti Sultan Zainal Abidin yang baru sahaja menubuhkan fakulti perubatan; dan

- (iii) meningkatkan pengambilan tenaga pengajar dan menyediakan kemudahan pengajaran dan pembelajaran yang terbaik yang mampu kita lakukan dari semasa ke semasa.

Yang Berhormat Senator Tan Sri Datuk Dr. Jins Shamsudin mencadangkan pengajian perfileman diwujudkan di universiti. Pada masa ini kementerian belum menerima permohonan bagi menubuhkan fakulti pengajian industri kreatif dalam bidang perfileman daripada Universiti Utara Malaysia. Walau bagaimanapun kelulusan penubuhan adalah tertakluk kepada aspek-aspek yang telah ditetapkan. Pada masa ini terdapat lima IPTA yang menawarkan program pengajian berkaitan perfileman iaitu Universiti Teknologi Mara, Universiti Sains Malaysia, Universiti Malaya, Universiti Malaysia Sarawak dan Universiti Malaysia Sabah. Manakala terdapat dua buah IPTS yang menawarkan program perfileman iaitu Universiti Teknologi Kreatif Lim Kok Wing dan Universiti Multimedia.

Yang Berhormat Senator Datuk Paul Kong Sing Chu menyebutkan keperluan IPT untuk melahirkan graduan yang berkualiti tinggi dan menepati keperluan industri. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat universiti memang berperanan untuk melahirkan modal insan yang seimbang yang berilmu dan juga berkemahiran dan seboleh-bolehnya mampu untuk mengisi permintaan daripada industri.

Namun demikian kita juga tahu bahawa industri berkembang begitu pesat dan begitu canggih dari semasa ke semasa. Oleh yang demikian sekiranya tidak dapat dipenuhi keperluan daripada industri itu maka itu kita akan sentiasa cuba memperbaikinya dari semasa ke semasa.

Yang Berhormat Senator Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop mencadangkan agar kurikulum di IPT berbentuk *problem solving*. Sebenarnya kita bukan sahaja melihat soal *problem solving* dengan izin, akan tetapi sekarang ini kita memberi penekanan kepada kreativiti dan kepada inovasi. Tuan Yang di-Pertua, ada banyak mazhab dari segi *problem solving* ini akan tetapi pokoknya ialah kita cuba sedaya upaya untuk memastikan yang pelajar yang dilahirkan, graduan yang dilahirkan ini bukan hanya mampu dalam ilmunya dan kemahirannya sahaja akan tetapi mampu benar-benar menjadi seorang tenaga yang mahir dalam bidangnya untuk menyelesaikan masalah-masalah. Bukan sahaja menyelesaikan masalah akan tetapi mencipta, merekayasa, berinovasi dan sebagainya.

Yang Berhormat Senator Datin Paduka Datuk Nor Hayati binti Tan Sri Dato' Seri Onn mencadangkan agar universiti tempatan memperbanyakkan kursus-kursus teknikal dan vokasional. Sebenarnya Tuan Yang di-Pertua, di bawah Kementerian Pengajian Tinggi ada tiga komponen. Satu ialah universiti. Di peringkat universiti itu ada kursus-kursus yang sangat berhubung rapat dengan aspek-aspek teknikal dan vokasional.

Malahan kita ada empat buah universiti yang memang lahirnya atas saluran teknikal dan vokasional. Universiti yang kita panggil sebagai MTUN universiti sebab dia ada Majlis Universiti Teknikal ini. Universiti itu ialah Universiti Malaysia Perlis, Universiti Malaysia Terengganu,

Universiti Malaysia Pahang dan juga Universiti Teknikal Melaka. Di samping itu, kita mempunyai 27 buah politeknik dan 40 buah kolej komuniti.

Bagi mengarus perdana dan memperluas akses kepada pendidikan teknikal dan vokasional yang berkualiti, kementerian telah melaksanakan pelbagai usaha seperti:

- (i) mentransformasikan politeknik dengan mengadakan kursus-kursus di peringkat diploma dan diploma lanjutan;
- (ii) memperkukuhkan program-program di kolej komuniti dengan memperkenalkan kursus secara *modular* untuk memberi kemudahan termasuk kepada mereka yang telah bekerja untuk datang kembali untuk meningkatkan kemahiran mereka; dan
- (iii) cuba meningkatkan persepsi masyarakat terhadap laluan pendidikan teknikal dan vokasional yang sebenarnya mempunyai prospek kerjaya yang setara dengan saluran-saluran yang lain.

Yang Berhormat Senator Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad...

Datuk Akbar bin Ali: Mohon mencelah Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan.

Datuk Akbar bin Ali: Saya hanya ada dua perkara hendak sentuh Yang Berhormat Dato', kawan baik saya ini. Sebentar tadi berkenaan dengan kurikulum di kolej komuniti dan politeknik. Saya ada pengalaman secara langsung. Saya hendak menarik perhatian Yang Berhormat Dato'. Adakah pihak kementerian sedar bahawa walaupun cuba diterapkan idea-idea baru inovasi kreativiti akan tetapi bukanlah kata malang, mungkin bermula bahawa masih lagi diajar dalam konteks p-Ekonomi, *old economy*, dengan izin.

Mereka belum berhijrah. Belum ada anjakan paradigma untuk mengajar ini semua dalam konteks k-Ekonomi. Juga penggunaan ICT yang tercanggih. Itu soalan saya. Jadi apakah yang akan dibuat.

Yang keduanya, saya bimbang kalau tidak dijawab nanti. Saya ada merujuk kepada muka surat 246, RMKe-10, di mana saya ingin penjelasan dan kalau boleh dilaksanakan syor bahawa 5% *top STPM student* diberikan biasiswa dan tempat di IPTA di negara kita. Apakah rasional kemudahan yang sama tidak diberikan kepada penuntut matrikulasi. Kalau tidak diberikan boleh tidak kemudahan yang sama diberikan kepada 5% *top student* di matrikulasi. Itu saya ada sentuh dalam ucapan – perbahasan saya. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Saifuddin bin Abdullah: Tuan Yang di-Pertua saya jawab yang susah dahulu, yang kedua. Sebab tidak ada jawapannya buat masa ini [*Ketawa*] dan saya mohon untuk dijawab secara bertulis. Tentang kurikulum politeknik dan kolej komuniti, saya tidak pasti kalau saya boleh bersetuju 100% dengan sahabat baik saya dari bumi Melaka. Kalau seluruh kurikulum kita masih dalam p-Ekonomi dan tidak langsung dalam k-Ekonomi. Namun demikian saya fikir kita

mencuba sedaya upaya supaya kurikulum di politeknik dan kolej komuniti itu menepati permintaan pasaran.

Isu yang paling utama bagi kami di Kementerian Pengajian Tinggi sebenarnya ialah latihan industri. Kalau latihan industri itu boleh diperkukuhkan, saya fikir sebahagian daripada kalau saya boleh meneka yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat dapat kita atasi. Sebab itu kita baru-baru ini mengeluarkan suatu dasar baru tentang latihan industri untuk disebar luaskan kepada semua pihak rakan industri yang menyediakan latihan industri di politeknik dan kolej komuniti.

Sungutan kita sebenarnya sungutan pelajar dan juga pensyarah-pensyarah ialah kita belum sampai ke tahap di mana industri benar-benar mainkan peranan mereka untuk melatih pelajar-pelajar kita secara yang sebaik-baiknya semasa latihan industri.

•1820

Adalah mustahil untuk politeknik dan kolej komuniti menyediakan persoalan-persoalan tersebut kerana memang kokurikulum politik dan kolej komuniti ini asasnya ialah dengan izin *work based learning*. Selagi kita tidak dapat memperbaiki soalan itu, maka kita tidak akan dapat melahirkan graduan seperti mana yang benar-benar kita idam-idamkan. Tuan Yang di-Pertua, berbalik kepada Yang Berhormat Senator Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad, yang menyentuh soal perlunya kita memberi perhatian kepada pelajar-pelajar persendirian yang melanjutkan pengajian di negara Iran.

Kita memang memberikan layanan kepada semua pelajar Malaysia yang menuntut di luar negara termasuklah di negara Iran, seperti juga kita melayan pelajar-pelajar kita di negara-negara yang lain. Lazimnya, sekiranya pelajar itu pergi melalui saluran Kementerian Pengajian Tinggi, maka tidak akan timbul apa-apa masalah. Namun demikian, masalah akan timbul bukan sahaja bagi pelajar kita yang belajar di Iran. Akan tetapi juga di negara-negara yang lain. Ini saya merujuk pelajar secara persendirian.

Mereka mungkin berhadapan dengan masalah. Misalnya yang pertama sekali ialah sekiranya mereka tidak mempunyai Sijil Sokongan Luar Negara daripada Kementerian Pengajian Tinggi. Itu mungkin menyukarkan mereka untuk sama ada menyambung visa mereka untuk belajar, untuk mendapatkan penaja dan daripada mana-mana penaja, dari negara kita sendiri dan sebagainya. Dari semasa ke semasa kita sentiasa menasihatkan ibu bapa dan pelajar supaya yang pertama sekali, menggunakan saluran melalui Kementerian Pengajian Tinggi untuk mengelakkan daripada sebarang masalah.

Yang Berhormat Senator Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop juga menyoal tentang hasil R&D oleh IPT yang perlu dikomersialkan. Kementerian Pengajian Tinggi sememangnya menggalakkan aktiviti R&D di IPT itu, supaya dikomersialkan. Pada tahun 2009, sebanyak 4,624 projek R&D, IPT telah dilaksanakan di mana sebanyak 570 produk telah dan berpotensi untuk dikomersialkan.

Peratus hasil R&D IPT yang dikomersialkan pada tahun 2009 ialah sebanyak 2.9% dan telah menjana pendapatan sebanyak RM20.95 juta. IPT digalakkan mengadakan hubungan kerjasama di dalam penyelidikan, pembangunan, dan mengkomersialkan hasil-hasil R&D dengan pihak industri agar kadar perpindahan teknologi dapat ditingkatkan dan dipercepatkan. Oleh sebab itulah pada 19 Julai yang lepas Yang Berhormat Menteri telah melancarkan pelan pengukuhan kerjasama universiti, industri, dan masyarakat bagi memastikan bukan sahaja lebih banyak hasil R&D, IPT dikomersialkan tetapi juga meninggalkan impak yang besar dalam pembangunan negara.

Yang Berhormat Senator Dato' Azian bin Osman bertanya tentang peruntukan KPT untuk menangani masalah sosial dan bilangan pegawai kaunselor di IPT dan berapakah nisbahnya berbanding pelajar. Kita di Kementerian Pengajian Tinggi tidak mempunyai peruntukan khusus untuk menangani masalah sosial dengan izin, *per se*. Akan tetapi memang ada peruntukan untuk pembangunan sahsiah pelajar. Peruntukan untuk pembangunan sahsiah pelajar ini datang dalam dua bentuk. Satu, peruntukan di Bahagian Hal Ehwal Pelajar (KPT) dan satu lagi ialah peruntukan di Bahagian Hal Ehwal Pelajar IPT. Ini saya merujuk kepada IPT Tuan Yang di-Pertua. Jumlah kaunselor yang terdapat di IPTA pada masa ini ialah seramai 138 di 20 buah IPTA, maka nisbahnya ialah kira-kira satu kaunselor, 3,000 orang pelajar.

Yang terhormat Senator Datin Paduka Datuk Nor Hayati binti Tan Sri Dato' Seri Onn juga bertanya tentang isu perbezaan gaji pensyarah perubatan dan pergigian dan dipohon, agar skim gaji dikaji semula bagi mengelakkan pensyarah berpindah ke sektor swasta. Tuan Yang di-Pertua, sekiranya pensyarah mahu berpindah ini kita tidak dapat hendak tahan tetapi sedaya upaya kita cuba memberikan emolomen yang terbaik kepada pensyarah-pensyarah kita.

Soal kajian semula skim gaji, saya difahamkan ini mungkin diadakan pada dua tahun yang akan datang. Namun demikian, untuk memastikan yang pensyarah perubatan kita tidak kurang dari segi insentifnya berbanding dengan doktor perubatan di bawah Kementerian kesihatan. Maka berkuat kuasa pada 1 Jun 2010 kita telah memberikan kadar bayaran insentif akademik pensyarah perubatan yang lebih baik.

Sebagai contohnya, bagi pensyarah yang DU45, sekiranya mereka tidak mempunyai kelulusan kepakaran klinikal, kadar elaun sebulannya ialah RM400. Jika mempunyai kelulusan kepakaran klinikal, kadar sebulannya ialah sebanyak RM600 dan begitulah dari tingkat DU45 sampailah kepada profesor VK7 atau JUSA C. Maknanya kita mahu pastikan bahawa dari segi elaunnya, insentif yang diterima oleh pensyarah perubatan tidaklah kurang daripada doktor-doktor perubatan. Apa yang menjadi masalah Tuan Yang di-Pertua sebelum ini ialah...

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Tuan Yang di-Pertua, boleh...

Dato' Saifuddin bin Abdullah: Elaun yang sedikit ada masalah....

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Yang Berhormat Menteri...

Dato' Saifuddin bin Abdullah: Jadi, ini perkara yang cuba kita atasi.

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat.

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Yang Berhormat Menteri, saya mahu tahu, adakah kementerian menggalakkan para akademik berurus niaga dengan *private* atau pun bekerja di *private*? Adakah polisi menggalakkan mereka dan berapa peratus mereka bekerja, membuat perniagaan sendiri ataupun boleh jadi syarikat-syarikat kah? Satu lagi ialah berapa peratus akademik kita ialah dari luar negeri? Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Saifuddin bin Abdullah: Tuan Yang di-Pertua, berapa peratus ahli akademik kita dalam semua bidang? Ini saya mohon notis untuk dijawab secara bertulis. Akan tetapi kita memang tidak ada dasar membenarkan pensyarah kita untuk bekerja di luar. Yang kita benarkan dengan syarat mereka mendapat keizinan daripada ketua jabatan ialah, untuk dia melakukan kolaborasi dengan industri dari segi *research and development*. Itu kita benarkan, sebab itu mungkin termasuk dalam kontrak antara universiti dengan pihak industri. Akan tetapi untuk dia bekerja di universiti, pada waktu yang sama dia mengajar di luar. Itu pada dasarnya kita tidak benarkan.

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Tujuan saya minta ialah kalau pensyarah terlibat mengurus niaga di luar, mungkin mereka mendapat pengalaman yang realistik. Jadi, mereka boleh mengajar murid-murid lebih pengalaman. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

Dato' Saifuddin bin Abdullah: Okey, kalau yang itu saya faham Tuan Yang di-Pertua. Itu adalah sebahagian daripada perkara yang dibincangkan dalam konteks autonomi universiti. Yakni apabila universiti, walaupun menggunakan aset awam tetapi dibenarkan dengan lebih bebas untuk berurusan dengan pihak industri. Pada masa itu, isu-isu ini akan timbul. Saya beri contoh misalnya, di Barat. Katakanlah di Universiti Harvard seorang pensyarah masih dibayar *retainer fee* dengan izin, sebagai seorang pensyarah. Diperlukan mengajar untuk beberapa waktu dan diperlukan untuk misalnya, *supervision* dengan izin, pelajar *post graduate*.

Akan tetapi pada waktu yang sama dia boleh menjadi ahli lembaga pengarah untuk sebuah syarikat yang ada hubungan tertentu dengan Universiti Harvard. Bukan sangat soal pensyarah itu buat duit. Motifnya bukan untuk buat duit tetapi motifnya ialah untuk mendapatkan pendedahan dan pengalaman. Itu nanti, sebahagian daripada Yang Berhormat itu akan kita bincangkan dalam konteks autonomi universiti yang ingin kita berikan lebih luas kepada IPTA kita.

■ 1830

Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengucapkan berbanyak-banyak terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah memberikan pandangan dan pendapat, saya minta maaf jika tidak dapat menjawab semuanya, sebahagian mungkin seperti yang saya sebutkan tadi kita akan jawab secara bertulis. Terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Sekarang kita pergi kepada Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri. Dipersilakan Yang Berhormat.

6.30 ptg.

Timbalan Menteri Perdagangan Antarabangsa dan Industri I [Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir]: *Bismillaahir Rahmanir Rahiim. Assalammualaikum Warahmatullaahi Wabarakaatuh*, salam sejahtera dan salam 1Malaysia. Tuan Yang di-Pertua, terlebih dahulu saya mengucapkan jutaan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian semasa perbahasan Rancangan Malaysia Kesepuluh yang menyentuh mengenai bidang tugas di bawah Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri.

Seramai lapan Ahli Yang Berhormat telah menyentuh isu-isu berkaitan MITI dalam perbahasan kali ini. Di antara isu-isu utama yang telah disentuh termasuklah mengenai sasaran pelaburan RMKe-10, pelaburan langsung domestik atau DDI, usahawan bumiputera, industri halal, perusahaan kecil dan sederhana dan perjanjian perdagangan bebas.

[Timbalan Yang di-Pertua *mempengerusikan Mesyuarat*]

Yang Berhormat Senator Datuk Akbar bin Ali, Yang Berhormat Senator Datuk Sim Kheng Hui dan Yang Berhormat Senator Tuan Mohamad Ezam bin Mohd. Nor telah menyentuh mengenai pelaburan berkualiti tinggi dan langkah-langkah yang diambil oleh kerajaan untuk menjana pelaburan swasta bernilai RM115 bilion setahun dalam RMKe-10. Sasaran ini juga merupakan satu cabaran besar kerana pelabur swasta menghadapi masalah untuk mendapatkan bantuan pembiayaan tenaga pekerja dan mendapatkan lesen perniagaan

Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat di bawah RMKe-10, kerajaan telah menetapkan KDNK sebenar berkembang pada kadar 6% setahun supaya dapat menuju ke arah ekonomi berpendapatan tinggi sesuai dengan model baru ekonomi. Ini memerlukan pelaburan swasta domestik dan asing berkembang pada 12.8% atau RM115 bilion setahun. Pertumbuhan akan diterajui oleh sektor perkhidmatan dan perkilangan. MITI berpendapat sasaran pelaburan tahunan yang diluluskan sebanyak RM115 bilion setahun bagi tempoh RMKe-10 boleh dicapai.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, keseluruhan pelaburan yang telah diluluskan dalam ekonomi negara yang meliputi sektor utama perkhidmatan dan perkilangan sepanjang tiga tahun yang lalu adalah tinggi. Sejumlah RM148.6 bilion pelaburan telah diluluskan pada tahun 2007 dan sejumlah RM136.9 bilion diluluskan pada tahun 2008. Jumlah ini adalah melebihi sasaran pelaburan RM115 bilion yang telah ditetapkan. Bagi tahun 2009 pula, jumlah pelaburan yang diluluskan adalah bernilai RM104.8 bilion. Penurunan dalam pelaburan ini adalah disebabkan terutamanya oleh kemelesetan ekonomi global akibat krisis kewangan dunia. Bagi

tempoh Januari hingga Mac 2010, nilai pelaburan swasta domestik dan asing yang telah diluluskan adalah RM22.8 bilion.

Untuk memastikan sasaran pelaburan swasta tahunan sebanyak RM115 bilion di bawah RMKe-10 dicapai, kerajaan telah mengumumkan beberapa langkah termasuk perubahan penting yang sedang dan akan dilakukan ke atas Lembaga Pembangunan Pelaburan Malaysia (MIDA) seperti berikut:

- (i) pengkorporatan MIDA bagi membolehkannya mempunyai fleksibiliti yang diperlukan untuk menarik dan mengekalkan bakat yang diperlukan supaya menjadi agensi pelaburan yang kompetitif di peringkat antarabangsa;
- (ii) memperkasakan MIDA untuk berunding terus dengan bakal pelabur dan meluluskan terus projek yang disasarkan; dan
- (iii) menjadikan MIDA sebagai pusat sehenti untuk mempromosikan pelaburan bagi sektor perkilangan dan perkhidmatan kecuali perkhidmatan utiliti dan kewangan bagi meningkatkan penyelarasan dan kesepaduan pelbagai badan promosi pelaburan dalam negara.

Kerajaan juga telah memperkenalkan pendekatan berfokus ataupun *targeted approach*, dengan izin dalam menggalakkan kemasukan pelaburan langsung asing. Strategi dan usaha penggalakan pelaburan asing adalah ditumpukan untuk menarik syarikat-syarikat terkemuka yang berteknologi tinggi dan berintensif pengetahuan. Tumpuan diberi terhadap subsektor pertumbuhan baru seperti *advance electronics* dan semikonduktor, peralatan perubatan, sumber tenaga alternatif dan tenaga solar, *photonic*, *auto electronic*, teknologi nano, jentera dan industri sokongan kejuruteraan. Sebagai contoh, kerajaan telah berjaya membangunkan dua kelompok utama dalam sektor pertumbuhan baru iaitu kelompok solar dan lampu diod pengeluaran cahaya atau LED.

Bagi kelompok solar, Malaysia telah berjaya menarik tiga daripada pengilang keluaran *solar photovoltaic* terbesar di dunia iaitu Q-Cells, First Solar dan Sun Power untuk menempatkan projek pengilangan mereka di Malaysia. Sehingga 31 Disember 2009, jumlah pelaburan yang telah diluluskan bagi industri *solar photovoltaic* di negara ini adalah bernilai RM8.9 bilion. Nilai jualan bagi industri solar adalah dijangka melebihi RM10 bilion apabila ketiga-tiga syarikat ini mencapai kapasiti pengeluaran sepenuhnya dalam jangka masa tiga tahun. Ketiga-tiga projek ini juga akan menyediakan peluang pekerjaan baru bagi 10,000 orang. Kemasukan syarikat solar utama dunia ini juga telah merangsang pertumbuhan rantai nilai solar di mana pembekal bahan utama bagi industri solar turut menempatkan projek mereka di negara ini. Sebagai contoh, Syarikat Tokuyama iaitu pengeluar bahan mentah *polycrystalline silicon* bagi industri semikonduktor dan solar akan menempatkan projeknya di Sarawak. Sebuah lagi syarikat iaitu

Sunbay telah diluluskan untuk mengeluarkan kaca solar bagi keperluan industri *solar photovoltaic* di negara ini yang ditempatkan di Sabah.

Bagi kelompok LED pula, kerajaan telah berjaya menarik syarikat-syarikat pengilang keluaran LED terkemuka dunia seperti Philips Lumileds Lighting, Supreme LED, Power Micro Technology dan Lets World Technology. Penempatan Projek Fabrikasi Wefer LED oleh OSRAM Auto iaitu salah sebuah syarikat pengeluar LED terbesar di dunia akan memangkinkan lagi pertumbuhan pesat kelompok LED di negara ini.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali dan Yang Berhormat Senator Datuk Hajah Wan Hazani binti Haji Wan Mohd Nor telah menyarankan agar kerajaan tidak bergantung pada pelaburan asing, tetapi memberi keutamaan kepada pelaburan tempatan atau DDI dan memberi peluang kepada usahawan-usahawan bumiputera dengan menyediakan bantuan modal dan peruntukan kewangan. Saranan Yang Berhormat untuk memberi keutamaan kepada pelabur tempatan adalah dialu-alukan dan selaras dengan pendekatan model baru ekonomi, DDI berupaya menjadi enjin pertumbuhan ekonomi yang mampan di masa hadapan.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, kerajaan akan terus mempergiatkan pelaburan domestik supaya dapat mencapai sasaran nisbah pelaburan domestik berbanding FDI terkini sebanyak 50:50.

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Tuan Yang di-Pertua, boleh...

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat.

Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir: Ya, silakan.

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri, ada satu laporan yang dikeluarkan baru-baru ini yang menyatakan bahawa di tahun 2009, FDI ialah RM4.4 bilion tetapi FDI iaitu *outflow* ialah RM25.77 bilion. Nampaknya lebih wang yang keluar dan sasaran RMKe-10 ialah tiap-tiap tahun kita perlu FDI ataupun pelaburan sebanyak RM115 juta. Jadi nampaknya *gap* yang begitu besar. Apakah rancangan kerajaan untuk *bridge* dengan izin, *gap* ini? Terima kasih.

■ 1840

Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir: Terima kasih Yang Berhormat. Pertamanya ingin saya perelaskan bahawa angka itu sebenarnya berbeza. Yang pertamanya, angka-angka yang telah saya sebutkan tadi adalah angka pelaburan swasta asing dan domestik – kedua-duanya. Maksudnya pelabur dari luar negara (FDI) dan DDI iaitu *domestic direct investment* dengan izin. Apa yang telah dilaporkan baru-baru ini cumalah tertumpu kepada FDI sahaja. Di situ terletaknya – ada perbezaan di antara angka-angka tersebut. Oleh kerana itulah kita rasa agak yakin untuk mencapai sasaran RM115 bilion untuk pelaburan secara keseluruhannya iaitu kedua-dua domestik dan asing dan meliputi perkilangan dan juga perkhidmatan.

Perbezaan antara dana yang keluar dan masuk ini juga bukan satu perkara yang merunsingkan kita, kerana syarikat-syarikat tempatan kita sekarang ini memang digalakkan untuk

melabur di negara-negara asing yang mana akhirnya keuntungan yang mereka raih di pasaran luar itu akan dapat mereka *repatriate* dengan izin, ke negara kita. Keuntungan itu akan menyumbang juga kepada pertumbuhan ekonomi negara kita ini. Kita lihat juga di antaranya ialah di mana syarikat-syarikat tempatan yang selama ini mempunyai kilang yang berintensifkan buruh, sekarang ini mereka sudah memindah kilang-kilang tersebut kepada pasaran ataupun negara yang masih membangun yang mempunyai kos buruh yang lebih rendah daripada kita. Contohnya Vietnam, Indonesia, Filipina dan sebagainya.

Sambil itu, walaupun mereka memindah perkilangan itu ke negara asing, di negara kita mereka membina pula kemampuan ataupun keupayaan mengeluarkan produk-produk yang berintensifkan teknologi dan di situ terletaknya pelaburan yang lebih besar. Jadi kita sebenarnya tidak rasa begitu bimbang dengan keluarnya dana dari negara ke negara asing kerana akhirnya *repatriation of funds* itu dengan izin, akan berlaku juga. Saya harap itu menjawab sedikit sebanyak soalan yang telah dikemukakan.

Dr Ramakrishnan a/l Suppiah: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Satu lagi, iaitu masih lagi belum terang lagi macam mana kerajaan boleh menarik pelaburan RM115 bilion? Itu nampaknya angka yang sungguh besar. Apakah langkah-langkah itu? Terima kasih.

Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir: Seperti yang telah saya jelaskan tadi Yang Berhormat, kerajaan memang telah, sedang dan akan menjalankan beberapa perkara yang semuanya melibatkan MIDA iaitu badan yang telah dipertanggungjawabkan untuk menarik pelaburan DDI dan juga FDI. Sekarang ini pendekatan yang kita gunakan ialah tidaklah untuk terima sahaja semua permohonan untuk membina kilang di sini kerana kita sekarang ini bersikap lebih memilih, iaitu mana-mana permohonan yang melibatkan industri yang berintensifkan buruh, sekarang ini kita sebenarnya tidak menggalakkan dan kita tidak luluskan. Malah, ada ketika juga kita menggalakkan untuk mereka melihat pasaran ataupun negara-negara lain di rantau ini.

Kita lebih memilih iaitu kepada industri-industri yang berintensifkan teknologi. Seperti yang saya nyatakan tadi, kita kadang-kadang itu ada *targeted approaches* dengan izin, di mana kita lihat di mana kekuatan kita. Contohnya sebelum ini kita memang pakar dalam bidang perkilangan *semi conductors* dan industri *semi conductors* ini juga melibatkan industri solar contohnya. Itulah sebabnya kita telah mengenal pasti enam syarikat yang hendak kita tarik melabur di negara ini dan daripada enam, kita berjaya mendapat tiga dan inilah satu contoh *targeted approaches* yang saya sebutkan tadi. Selepas itu kita juga lihat pada LED. Saya rasa selepas ini kita akan melihat peluang yang lebih besar di dalam industri teknologi hijau, *renewable energy* dengan izin, di mana potensinya begitu besar sekali.

Selain daripada itu, kita juga menarik minat banyak syarikat gergasi khususnya di Eropah dan juga di Jepun yang terlibat di dalam industri pemakanan yang berminat untuk melabur di dalam industri halal. Mereka melihat bahawa ada kelebihan sekiranya mereka bertapak di sini untuk mengeluarkan produk-produk makanan halal untuk dipasarkan di pasaran OIC ataupun

pasaran halal sedunia. Itu sedikit sebanyak akan membantu kita mencapai sasaran RM115 bilion setahun dalam tempoh waktu RMKe-10 ini...

Datuk Akbar bin Ali: *[Bangun]*

Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir: Ya, silakan.

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat.

Datuk Akbar bin Ali: ...Maaf dipinta, ampun diberi. Saya banyak-banyak berterima kasih dan rendah hati.

Timbalan Yang di-Pertua: Terima kasih atas kesedaran... *[Ketawa]*

Datuk Akbar bin Ali: Oh, Melayu ini sentiasa sedar. Yang Berhormat Timbalan Menteri, saya ucap terima kasih di atas penjelasan yang diberi. Cuma, saya bimbang kalau-kalau bila Yang Berhormat berpindah kepada jawapan yang lain, isu-isu yang saya bangkitkan mungkin tidak tersentuh.

Pertama, saya hendak tanya – kalau sudah ada dalam jawapan itu, apa reaksi pihak MITI tentang sasaran saya berkenaan dengan memberi perhatian kepada *demanufacturing industry*? Satu lagi saya sebut-sebutkan hari itu pada 20 hari bulan, *'biomimetics' industry* yang pada pandangan saya, hasil daripada bacaan, ada mempunyai potensi yang tinggi.

Seterusnya yang kedua, saya ada mengulas bahawa di kalangan 12 NKEA itu, sebahagiannya tinggi dan ia baik dari segi *IO ratio* dan juga *multiplying effect*. Ini kerana, kali ini kita bukan sekadar tidak lagi memberi perhatian kepada menjana pekerjaan tetapi lebih hendak meningkatkan pendapatan. Bermakna, nilai ekonomi dipacu oleh *value added* dan *value added* ini dipacu oleh *IO* dan juga *multiplying effect*. Apa respons kementerian apabila saya menarik perhatian sebahagian daripada 12 NKEA itu mempunyai *input output ratio* yang rendah dan juga *multiplying effect* yang rendah? Akan tetapi ada juga yang tinggi seperti borong dan runcit dan juga kesihatan – yang baki itu rendah. Jadi kalau rendah, maka kita sukar hendak mendapat *value added* yang tinggi, GDP yang tinggi. Itu yang kedua.

Seterusnya yang ketiga, saya bersetuju benar dengan jawapan Yang Berhormat Timbalan Menteri berhubung dengan Yang Berhormat Dr. yang bercakap mengenai FDI tadi. Memang sungguh, dalam *balances of payment, balance sheet*, kita ada *inflow, outflow* dan *outflow* yang dibimbangkan tadi ada di bawah kategori apa yang dipanggil *reverse investment*, bukan wang panas yang mengalir. Jadi *reverse investment* ini *in long term*, adalah *healthy* dengan izin. So, saya amat bersetuju dan saya rasa dapat A+ lah jawapan itu.

Jadi dari segi NKEA ini juga, selain kita sibuk menumpu kepada menambahkan pendapatan per kapita melalui GDP yang tinggi, tetapi akhirnya Yang Berhormat Timbalan Menteri ya, yang hendak mendapat faedah ini sebenarnya rakyat. Jadi saya ingin tahu kelompok-kelompok mana nanti yang akan dapat daging, kelompok mana akan dapat tulang, kelompok mana akan dapat kuah dan kelompok mana jilat jari pun tidak dapat? Adakah *apprehension* ini

dengan izin, diambil perhatian supaya semua rakyat dapat faedah yang sebaik-baiknya? Apa usaha dibuat ke arah itu? Terima kasih.

Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir: Terima kasih Yang Berhormat Senator Datuk Akbar. Kesemuanya soalan cepumas belaka tetapi *Alhamdulillah*, ada jugalah jawapan yang A+ yang disebutkan tadi. Terima kasih.

Soalan yang pertama tadi mengenai *demanufacturing* dan *biomimetics* ini, minta maaf, saya rasa saya perlu mendapatkan respons yang lebih – yang bertulis untuk menjawab soalan yang begitu spesifik dan khusus. Maksudnya perlukan jawapan yang mempunyai kepakaran yang lebih terperinci. Jadi yang itu saya mohon keizinan Yang Berhormat untuk menjawab secara bertulis. Saya faham bahawa soalan tersebut telah pun dikemukakan sekian lama dan pihak MITI tetap akan memberi jawapan yang memuaskan hati Yang Berhormat.

■1850

Keduanya mengenai input dan output di mana dilihat dalam NKEA itu, *multiplying effect* nya rendah. Kita memanglah hendak lihat bagaimana untuk meningkatkan lagi pendapatan melalui NKEA ini dan sedang mempertimbangkan pelbagai kaedah dengan mendapatkan maklum balas daripada semua pihak termasuklah daripada Ahli-ahli Yang Berhormat yang hadir. Kita dapati bahawa untuk menyelesaikan masalah-masalah ini, kita perlu pendekatan luar kotak kerana dengan masalah yang kita hadapi ini sekiranya kita menggunakan penyelesaian yang konvensional seperti yang kita lakukan sebelum ini, sehingga lima tahun atau sepuluh tahun pun masih tidak dapat kita selesaikan. Oleh sebab itu, kita perlukan inovasi dan kreativiti yang lebih tinggi untuk mencari penyelesaian yang lebih menepati permintaan.

Mengenai kelompok mana yang mendapat faedah, kita turut memberikan perhatian kepada peri pentingnya usahawan-usahawan yang bukan hanya kecil dan sederhana tetapi mikro, turut mendapat manfaat dan faedah daripada usaha-usaha kerajaan untuk mengukuhkan ekonomi kita ini. Contohnya, nanti saya akan sentuh mengenai FTA yang mana walaupun kita membuka pasaran kita kepada negara-negara asing, pada waktu yang sama, kita gunakan FTA ini untuk membuka pasaran di luar bukan hanya kepada syarikat-syarikat gergasi yang terlibat di dalam industri utama seperti komoditi minyak sawit dan sebagainya tetapi juga kepada SME. Ini satu cabaran yang besar kerana seperti yang kita sedia maklum, SME tidak mempunyai keupayaan untuk membuat promosi, tidak mempunyai dana yang cukup untuk membuat *marketing* di pasaran luar dan sebagainya. Daripada segi itulah kerajaan akan memberikan bantuan sedaya yang boleh untuk memastikan mereka juga dapat merebut peluang yang terbentang luas di pasaran-pasaran luar.

Tuan Yang di-Pertua, seperti yang saya nyatakan tadi, untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, kerajaan akan terus mempergiatkan pelaburan domestik supaya dapat mencapai sasaran nisbah pelaburan domestik berbanding FDI terkini sebanyak 50:50. Antara langkah-langkah yang sedang dan akan diambil adalah seperti berikut;

- (i) mensasarkan syarikat tempatan yang berkebolehan dan berpotensi bagi menggalakkan syarikat untuk melabur dalam industri strategik;
- (ii) mengadakan perjumpaan yang lebih kerap dengan syarikat-syarikat tempatan yang disasarkan serta syarikat-syarikat yang berpotensi bagi mengenal pasti isu-isu yang mempengaruhi para pelabur dalam membuat keputusan pelaburan di Malaysia. Isu-isu yang telah dibangkitkan telah diteliti dan diberikan penekanan oleh pihak kerajaan dan langkah-langkah sewajarnya telah diambil untuk memenuhi permintaan para pelabur amnya dan pelabur tempatan khususnya dalam mewujudkan suasana pelaburan yang kondusif serta kompetitif; dan,
- (iii) menyediakan pelbagai galakan khas untuk syarikat milik tempatan termasuklah galakan pusingan kali kedua bagi industri pemprosesan makanan dan industri berasaskan sumber iaitu getah, kelapa sawit dan kayu.

Sejajar dengan sasaran RMKe-10 dan Model Baru Ekonomi yang menekankan pelaburan swasta, kerajaan sentiasa berusaha untuk mempertingkatkan pelaburan swasta di dalam negara bagi menjana pertumbuhan ekonomi negara. Antara usaha yang dilakukan termasuk memperkenalkan pakej insentif yang menarik dan kompetitif, mempertingkatkan aktiviti promosi pelaburan di samping memperbaiki sistem penyampaian kerajaan dan mengatasi isu birokrasi yang wujud di dalam urusan antara perniagaan dengan kerajaan melalui Pasukan Petugas Khas Pemudah Cara Perniagaan (PEMUDAH). Pada masa yang sama kerajaan juga menggalakkan syarikat sedia ada untuk melabur semula dalam negara. Sehubungan dengan ini, kerajaan menyediakan pelbagai galakan termasuk elaun pelaburan semula dan galakan cukai pusingan kali kedua bagi industri terpilih.

Mengenai cadangan untuk menyediakan modal kepada usahawan bumiputera, ingin dimaklumkan bahawa SME Bank ada menyediakan bantuan untuk Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) meningkatkan perniagaan. Daripada tahun 2006 sehingga bulan Jun 2010, sejumlah RM9.8 bilion melibatkan sebanyak 5,447 permohonan telah diluluskan kepada PKS. Daripada jumlah tersebut hampir 70% adalah untuk sektor perkhidmatan manakala selebihnya untuk sektor pembuatan. Sementara itu, kadar keuntungan yang dikenakan adalah daripada 3.75% sehingga sekitar 7%. Kadar yang dikenakan ini adalah mengikut kriteria yang telah ditetapkan oleh dana-dana yang berkaitan di bawah SME Bank. Berdasarkan mandat bagi membantu usahawan PKS bumiputera, SME Bank juga menyediakan bantuan kewangan antaranya seperti Program Usahawan Bio-Teknologi, Program Third Window, Program Halal Hub, Program Agro Based dan Program Usahawan Out Sourcing. Buat masa ini sekitar 90% daripada kemudahan kewangan adalah disalurkan untuk usahawan PKS bumiputera.

Di samping itu, MITI melalui program pembangunan usahawan ada menyediakan program-program bantuan yang dilaksanakan bagi meningkatkan penglibatan usahawan bumiputera. Antaranya ialah Program Peningkatan Kualiti Makanan dan Minuman (*Groom Big*), Program Promosi dan Pemasaran Usahawan Kecil dan Sederhana di bawah SDSI, Program Peningkatan dan Pengukuhan Daya Saing Eksport dan Program Latihan-latihan Keusahawanan Bumiputera.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Datuk Akbar bin Ali menyarankan supaya kerajaan memberikan penekanan yang seimbang mengenai pasaran eksport negara. Tumpuan ke pasaran negara-negara seperti Amerika Syarikat dan Eropah dengan jumlah peratusan eksport sebanyak 40% adalah amat membimbangkan. Keutamaan harus diberikan pada pasaran yang baru untuk mengelakkan kesan ke atas eksport Malaysia sekiranya pasaran Amerika dan Eropah mengalami kejatuhan. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, Malaysia sedang bersaing dikalangan negara ASEAN dan negara membangun yang lain untuk meningkatkan jumlah peratusan syer di pasaran global.

Antara strategi yang dilaksanakan untuk meningkatkan eksport negara ialah dengan mempelbagaikan pasaran serta produk barangan dan perkhidmatan. Langkah-langkah yang diambil termasuk pengukuhan pasaran yang sedia ada yang penting seperti Amerika Syarikat dan Eropah, peningkatan jumlah syer di pasaran negara-negara membangun seperti China, India dan Asia Barat. Untuk makluman, dalam tahun 1998, jumlah peratusan eksport Malaysia ke negara-negara maju ialah 55% manakala peratusan ke negara-negara membangun ialah 45%. Dalam tahun 2008, keadaan sebaliknya berlaku yang mana jumlah peratusan eksport Malaysia ke negara maju ialah 44% manakala ke negara-negara membangun pula ialah 56%. Secara umumnya, prestasi eksport Malaysia ke pasaran tradisional seperti Amerika Syarikat dan Eropah adalah baik.

Dalam tahun 2000, jumlah eksport Malaysia ke Amerika Syarikat ialah sebanyak RM76.5 bilion iaitu 20% daripada jumlah eksport Malaysia keseluruhannya. Jumlah ini telah merosot kepada RM60.5 bilion atau 10% dalam tahun 2009 kesan kejatuhan ekonomi dunia. Sementara itu, jumlah eksport Malaysia ke pasaran Eropah telah meningkat daripada RM52.2 bilion dalam tahun 2000 kepada RM59.9 bilion dalam tahun 2009 dan jumlah peratusan telah menurun daripada 13% kepada 10%. Hasil daripada strategi untuk mempelbagaikan pasaran eksport telah meningkatkan jumlah eksport ke pasaran baru terutamanya China, India dan Asia Barat. Jumlah eksport Malaysia ke China telah meningkat enam kali ganda daripada hanya RM11.5 bilion pada tahun 2000 kepada RM67.2 bilion pada tahun 2009 dan peratusan telah meningkat daripada hanya 3% kepada 12%.

Sementara itu, jumlah eksport Malaysia ke pasaran India telah meningkat daripada RM7.3 bilion dalam tahun 2000 kepada RM16.98 bilion pada tahun 2009. Peratusan meningkat daripada 1% kepada 3%. Jumlah eksport ke pasaran Asia Barat juga telah meningkat daripada

RM7.3 bilion dalam tahun 2000 kepada RM23.2 bilion pada tahun 2009 dan peratusan meningkat daripada 1% kepada 4%.

■ 1900

Kerajaan juga terus mempertingkatkan promosi eksport ke pasaran-pasaran baru seperti negara Asia Tengah dan Amerika Latin.

Yang Senator Puan Hajah Zainun A. Bakar telah membangkitkan keperluan adanya satu dana khas untuk usahawan wanita bagi menggalakkan mereka terus berkembang dalam bidang perniagaan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, SME Bank sentiasa memberikan sokongan kepada usahawan wanita untuk terus berkembang dalam bidang perniagaan. Setakat Jun 2010, bank ini telah meluluskan 471 permohonan daripada usahawan wanita dengan jumlah terkumpul RM327.1 juta melibatkan kedua-dua sektor pembuatan dan perkhidmatan.

Pembiayaan kepada usahawan wanita yang disalurkan oleh MIDF telah memberi manfaat kepada 87 syarikat atau entiti perniagaan wanita di dalam sektor perkhidmatan dan pembuatan dengan kelulusan berjumlah RM42.1 juta setakat 30 Jun 2010. Pembiayaan yang diberikan ini adalah melalui pelbagai skim termasuk Skim Pinjaman Mudah untuk Enterprise Kecil dan Sederhana, Skim Pinjaman Mudah untuk Penerapan Aplikasi ICT dan Skim Pinjaman Mudah bagi Pembangunan Automatif.

Puan Hajah Zainun binti A. Bakar: Beri laluan.

Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir: Silakan.

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat.

Puan Hajah Zainun binti A. Bakar: Sekarang ini dana yang diperkatakan tadi itu masih diberi peluang kepada peniaga-peniaga wanita ataupun sudah habis? Ini kerana sekarang kalau kita pergi ke SME Bank atau MIDF, semua dia kata sudah habis. Terima kasih.

Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir: Terima kasih Yang Berhormat. Sebenarnya skim-skim yang masih wujud di MIDF dan SME Bank ini masih ada tetapi ianya tidak dikhususkan kepada hanya wanita. Walau bagaimanapun, kita dapati bahawa daripada permintaan ataupun permohonan yang diluluskan, peratusan daripada perniagaan ataupun entiti kepunyaan wanita tetap pada kadar yang agak tinggi. Jadi oleh kerana itu kita memang menggalakkan usahawan-usahawan wanita terus membuat permohonan kepada kedua-dua SME Bank dan MIDF.

Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mumtaz Md. Nawi mengatakan apakah industri halal tiada sasaran atau *target* yang spesifik yang perlu diberi penekanan bagi membolehkan industri ini berkembang dengan lebih pesat. Selain daripada itu perlu ada agensi yang bertanggungjawab untuk hal ehwal halal selain JAKIM. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat semua, terdapat pelbagai inisiatif dan program yang telah dilaksanakan oleh kerajaan dalam membangunkan industri halal bagi menjadikan Malaysia sebagai sebuah hab halal global menjelang tahun 2020.

Bagi menerajui dan memantapkan pembangunan industri halal secara menyeluruh dan komprehensif, kerajaan telah menubuhkan Halal Industry Development Corporation (HDC) pada 16 September 2006. Antara program-program pembangunan industri halal yang dilaksanakan oleh HDC bagi mencapai sasaran termasuklah menggalakkan pelabur-pelabur asing dan tempatan melabur di dalam keluaran produk halal dan menyediakan perkhidmatan berkaitan halal di Malaysia. Jumlah sasaran pelaburan menjelang tahun 2015 adalah sebanyak RM5 bilion.

Bagi tahun 2009, terdapat dua projek utama dengan pelaburan sejumlah RM750 juta yang akan beroperasi di Taman Halal Zon Bebas Pelabuhan Klang (PKFZ) dan di Selangor, Halal Hub Pulau Indah. Bagi tempoh Januari hingga Mei 2010, dua lagi projek telah diberi kelulusan dan nilai pelaburan berjumlah RM380 juta yang beroperasi di Taman Halal PKFZ dan Taman Halal Serkam, Melaka. Membantu dalam pembangunan taman-taman halal di seluruh negara, jumlah sasaran adalah sebanyak 20 taman halal siap dibangunkan dan beroperasi sepenuhnya menjelang tahun 2015.

Sehingga kini sejumlah lapan taman halal telah beroperasi sepenuhnya. Taman-taman halal yang lain masih lagi di peringkat perancangan dan pembangunan. HDC turut menyediakan garis panduan bagi pembangunan taman-taman halal dan menyediakan galakan cukai untuk operator taman halal, logistik halal serta pengusaha industri halal yang beroperasi dalam taman-taman tersebut.

Status HALMAS ataupun Halal Malaysia akan dikeluarkan bagi taman-taman halal yang menepati ciri-ciri pembangunan taman halal serta membolehkan pelabur-pelabur mendapatkan insentif.

Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, taman-taman halal yang dibangunkan telah berjaya menarik pelaburan berjumlah RM4.85 bilion. Oleh kerana jumlah pelaburan dalam industri halal sudah mencapai tahap ini, maka sasaran awal untuk mencapai RM5 bilion perlu dikaji semula supaya sasaran baru yang lebih tinggi akan ditetapkan. Selain itu, taman-taman halal turut menyediakan peluang pekerjaan kepada 1,500 pekerja di pelbagai peringkat. Pelabur asing utama adalah daripada negara Jepun, Perancis, Australia, Rusia dan Taiwan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali telah menyarankan...

Puan Hajah Mumtaz bin Md. Nawî: Saya mohon mencelah.

Dato' Mukhriz bin Tun Mahathir: Ya, silakan.

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan, Yang Berhormat.

Puan Hajah Mumtaz bin Md. Nawî: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat Menteri. Berkaitan dengan isu halal industri di negara kita ini. Saya ingin bertanya kepada pihak kerajaan, kalau kita benar-benar serius, bagaimana dari segi penguatkuasaan halal ini dalam negara kerana saya rasa kita sekarang berjaya menarik RM4.85 bilion tetapi Yang Berhormat juga ada menyatakan semalam bahawa kita mempunyai pasaran mungkin melebihi RM3 trilion untuk kita tarik ke negara kita untuk hab halal.

Jadi dari segi penguatkuasaan dalaman mengatakan ini akan memberi efek. Dalam negara kita ini, kopitiam pun tidak halal, hotel pun tidak halal sedangkan kita bercakap soal halal. Kita sudah ada lapan taman halal, saya minta dari segi polisi kementerian, adakah perkara ini perlu dikaji kerana perkara ini membabitkan dari segi imej persepsi kita di luar negara, itu yang pertama.

Kedua, negara-negara ASEAN lain, sebagai contohnya Thailand ataupun Vietnam ataupun yang paling dekat dengan kita, Indonesia. Mereka juga mempunyai fokus tentang halal industri. Jadi kalau kita tidak membuatkan langkah-langkah yang lebih serius, mereka akan mengambil alih keseluruhan industri ini kerana mereka juga boleh menyediakan tenaga yang lebih murah. Dalam keadaan tersebut, mungkin dari segi halalnya mungkin lebih efektif.

Ketiga, bagaimana kita memerhatikan persaingan ini kerana kita lihat, kalaulah dikatakan segala-galanya diserahkan kepada HDC, setakat ini Akta Halal dalam negara kita pun sudah dijanjikan beberapa kali sampai hari ini belum ada Akta Halal. Manakala yang kedua dari segi pegawai. Pegawai dalam HDC berapa orang? Jadi kalau dalam Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri tidak memberikan penekanan yang serius kepada perkara ini, saya percaya kita tidak akan dapat mencapai yang lebih baik. Sekarang kita ada RM5 bilion, untuk RMKe-10 ini kita akan *target* mungkin dalam RM15 bilion baru kita boleh bergerak ke hadapan.

Jadi, dalam konteks ini saya minta keseriusan di semua peringkat kementerian supaya perkara ini menjadi satu teras kepada kita untuk kita mencapai ekonomi yang lebih baik pada masa hadapan. Saya pohon pandangan menteri.

Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir: Terima kasih Yang Berhormat. Saya lihat bahawa Yang Berhormat memang prihatin mengenai isu halal ini seperti mana seharusnya setiap seorang daripada Ahli-ahli Yang Berhormat, khususnya yang beragama Islam. Ingin saya menjelaskan di sini bahawa penguatkuasaan logo halal itu ataupun pengiktirafan ataupun persijilan halal itu bukanlah di bawah HDC tetapi di bawah JAKIM. Jadi, di bawah kementerian ini dan melalui agensinya, HDC, kita cuma memberi perhatian kepada mewujudkan satu industri yang holistik iaitu yang mana kita wujudkan ekosistem halal.

Dari segi persijilan, ianya masih di bawah JAKIM di mana kita rasakan bahawa penguatkuasaan pun di bawah tanggungjawab JAKIM. Akan tetapi saya setuju dengan Yang Berhormat di mana sekiranya ada masalah-masalah yang timbul di mana contohnya, seperti yang dilaporkan dalam akhbar, kopitiam-kopitiam yang hanya memaparkan logo halal tetapi sebenarnya tidak halal, itu sudah tentu akan menjejaskan imej negara.

Sekiranya tidak ditangani dengan baik, maka akhirnya semua kerja kita untuk mempromosi Malaysia sebagai hab halal ini sudah tentu akan terkena tempiasnya. Kita sedar buat masa ini kita berhadapan dengan saingan yang begitu sengit, bukan hanya daripada negara-negara yang disebutkan oleh Yang Berhormat seperti Thailand, Indonesia dan Vietnam tetapi juga daripada negara-negara pengeluar makanan yang besar.

■1910

Contohnya Australia, New Zealand, Amerika Syarikat, Brazil yang selain daripada merupakan negara yang bukannya negara Islam, tetapi sebagai pengeluar makanan yang halal yang besar di dunia, sudah tentu akan memberikan kita saingan yang begitu hebat. Seperti yang saya nyatakan tadi, tumpuan kita bukannya hanya tertakluk kepada cuma satu sektor di dalam halal iaitu pemakanan tetapi kita lebih menyeluruh iaitu kadang-kadang kita juga dalam farmaseutikal, dalam perkhidmatan seperti kewangan, logistik, dan yang terbaru ini kosmetik.

Setakat yang saya tahu, melihat daripada perbincangan saya dengan beberapa wakil-wakil industri halal di luar negara, mereka masih melihat bahawa Malaysia ini paling ke hadapan di dalam menggubal dasar dan standard halal di dalam pelbagai sektor dalam industri tersebut. Jadi, kita ada kelebihan berbanding dengan negara-negara lain seperti yang disebutkan Yang Berhormat tadi contohnya Thailand, Indonesia, Vietnam tadi.

Mereka hanya khusus kepada pemakanan. Kita pun ada industri pemakanan halal tetapi kita juga mempunyai perbankan halal, logistik halal dan lain-lain lagi. Jadi, di situ terletaknya kelebihan Malaysia berbanding dengan negara-negara yang disebutkan tadi. Saya harap itu sedikit sebanyak menjawab soalan Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dr. Syed Husin Ali - tidak banyak lagi Tuan Yang di-Pertua - telah menyarankan supaya kerajaan lebih berhati-hati dalam menangani FTA dan memastikan manfaatnya dapat dirasakan oleh setiap lapisan masyarakat dan tidak terperangkap dengan permasalahan yang timbul kesan daripada globalisasi. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, sehingga kini kerajaan telah menandatangani dan memuktamadkan sembilan perjanjian FTA baik secara serantau mahupun dua hala termasuk tiga perjanjian FTA yang sedang dirunding. Perjanjian FTA yang telah ditandatangani di peringkat serantau melalui ASEAN adalah dengan China, Jepun, Korea Selatan, Australia, New Zealand dan India.

Sementara itu, perjanjian FTA dua hala yang telah ditandatangani melibatkan Malaysia dengan Jepun, Pakistan, New Zealand dan Chile yang baru dimuktamadkan pada 13 Mei 2010. Pada masa ini Malaysia sedang berunding FTA dua hala dengan Australia, India dan Turki. Kerajaan memberi penekanan kepada FTA berikutan faedah yang diperoleh negara melalui perjanjian-perjanjian ini.

FTA yang memberi *preferential treatment*, dengan izin melalui Sijil Tempasal atau *Certificate of Origins* kepada pengeksport Malaysia telah melonjakkan jumlah dagangan negara dengan rakan-rakan dagang FTA. Ini dapat dilihat melalui peningkatan pengeluaran Sijil Tempasal yang meningkat kepada 38.5% untuk tempoh Januari hingga Mei 2010 berbanding tempoh yang sama pada tahun 2009.

Di samping itu, kerajaan sentiasa mengambil langkah-langkah perlu bagi memastikan perjanjian FTA yang ditandatangani akan memberi faedah kepada negara dan memberi manfaat

kepada setiap lapisan masyarakat dengan menjalankan kajian kemungkinan atau *feasibility study*. Antara faedah yang boleh diperoleh melalui FTA adalah:-

- (i) pengeluar-pengeluar barangan Malaysia boleh mengeksport barangan mereka ke pasaran FTA pada kadar tarif yang lebih rendah berbanding pesaing-pesaing dari negara-negara yang tidak mempunyai FTA;
- (ii) mewujudkan pasaran yang lebih besar yang membolehkan pengeluar-pengeluar Malaysia beroperasi pada ekonomi berskala;
- (iii) pengguna-pengguna di Malaysia mempunyai pilihan barangan dan perkhidmatan yang lebih luas pada harga yang lebih murah; dan
- (iv) pelaburan dari rakan dagangan FTA dapat memberi peluang pekerjaan yang lebih banyak kepada rakyat.

Kerajaan turut mengadakan konsultasi dengan semua kementerian dan agensi terlibat termasuk pihak swasta yang terdiri dari industri dan persatuan perniagaan, serta Industri Kecil dan Sederhana (SME) sebelum dan semasa rundingan FTA dijalankan bagi memastikan FTA yang dirunding akan memberi faedah kepada semua sektor ekonomi dan setiap lapisan masyarakat.

Yang Berhormat Senator Dato' Haji Kamarudin Haji Ambok menyatakan kurang peniaga bumiputera terlihat dalam *business matching* semasa MIHAS baru-baru ini dan mencadangkan lebih banyak promosi dan usaha diambil untuk meningkatkan penglibatan bumiputera dalam industri halal. Untuk makluman Ahli-ahli Yang Berhormat, program *business matching* MIHAS 2010, telah menarik penyertaan sebanyak 1,005 syarikat tempatan termasuk syarikat bumiputera. Sebanyak 6,662 *business matching* telah diaturkan di antara pembeli-pembeli asing dengan syarikat Malaysia sepanjang dua hari berlangsungnya misi belian tersebut. Hasil daripada program ini, jumlah jualan yang dilaporkan ialah RM1.1 bilion di mana jualan langsung sebanyak RM66.1 juta dan jualan dalam rundingan sebanyak RM1 bilion.

Antara sektor produk halal Malaysia yang mendapat permintaan tinggi adalah makanan diproses, produk berasaskan kelapa sawit, minuman, *confectionary*, farmaseutikal serta barangan kosmetik dan penjagaan diri. Usahawan bumiputera yang menyertai *business matching* adalah sebanyak 365 syarikat iaitu sebanyak 36.3% daripada jumlah keseluruhan syarikat yang menyertai *business matching*. Jumlah ini adalah peningkatan sebanyak 106.2% berbanding dengan penyertaan usahawan bumiputera di dalam MIHAS 2009. Selain itu, penyertaan dari negara asing di dalam Program Business Matching MIHAS 2010, telah meningkat kepada 53 buah negara berbanding 46 buah negara di MIHAS 2009.

Bagi meningkatkan penglibatan usahawan bumiputera dalam industri halal beberapa langkah telah dilaksanakan. Antaranya ialah seperti berikut:-

- (i) memperbanyakkan promosi dan hebahan kepada semua dewan perniagaan dan badan-badan Melayu bumiputera di seluruh Malaysia; dan
- (ii) menggunakan anak syarikat negeri-negeri di seluruh Malaysia untuk mempromosikan program ini kepada syarikat-syarikat bumiputera di bawah kendalian mereka.

Tuan Yang di-Pertua, sekian sahaja penjelasan saya mengenai...

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi: Saya minta sekali lagi. Halalkan Yang Berhormat.

Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir: Ya.

Puan Hajah Mumtaz bin Md. Nawi: Saya mempunyai data tentang pempamer yang menyertai MIHAS. Daripada data dari 2004 sehingga 2009, dari segi *exhibitors per file* dengan izin, untuk halal *food* dan *premises* mencapai 75% daripada tahun 2004 sehingga 2009. Untuk *non-food product* yang tadi Yang Berhormat beritahu tadi, yang paling tinggi di sini mencecah sehingga 20% pada tahun 2005, tetapi turun kepada 4.35% pada tahun 2009.

Jadi, saya ingin tanya kepada pihak kerajaan sekiranya kelebihan kita berbanding dengan negara-negara lain di Asian adalah dari segi perkara yang bukan berkait dengan makanan iaitu dari segi farmaseutikal, kosmetik dan sebagainya, apakah sasaran daripada pihak kementerian untuk RMKe-10 bagi memastikan kita memang menguasai bidang ini. Terima kasih.

Dato' Mukhriz bin Tun Dr. Mahathir: Terima kasih Yang Berhormat. Sasaran seperti yang saya telah nyatakan tadi dalam jawapan saya sebentar tadi. Akan tetapi, mengenai MIHAS ingin saya perelaskan di sini bahawa seperti yang telah saya jawab tadi, ada begitu banyak sekali negara-negara asing yang terlibat mempamerkan produk-produk mereka di MIHAS dan kebanyakan daripada mereka menawarkan produk-produk yang berkait dengan pemakanan.

Peratusan yang tinggi dalam pameran MIHAS yang melibatkan pemakanan itu membuktikan kepada kita bahawa industri halal selain daripada pemakanan adalah sektor yang masih baru diwujudkan oleh kita sendiri di Malaysia dan sedang membangun. Yang sedia ada adalah dari sektor pemakanan halal. Itu antara sebabnya lebih banyak yang dipamerkan itu adalah dalam sektor pemakanan.

Walau bagaimanapun, kita ingin melihat di MIHAS yang bakal dianjurkan di tahun-tahun hadapan ini, nisbah atau pun peratusan pameran makanan dalam MIHAS itu mungkin sedikit demi sedikit berkurangan dan akan diambil alih oleh produk-produk lain daripada pemakanan. Ini akan melihatkan keberkesanan usaha-usaha kita untuk mempromosikan sektor-sektor selain daripada pemakanan.

■1920

Jadi Tuan Yang di-Pertua, itu sahaja penjelasan saya mengenai isu-isu yang dibangkitkan oleh Ahli-ahli Yang Berhormat yang menyentuh bidang Kementerian Perdagangan Antarabangsa Dan Industri. Segala teguran dan saranan Ahli-ahli Yang Berhormat akan

diberikan perhatian yang amat serius oleh kementerian dan tindakan susulan sewajarnya akan dilaksanakan. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri. Seterusnya minta Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi menjawab.

7.20 mlm.

Timbalan Menteri Sains, Teknologi dan Inovasi [Tuan Haji Fadillah bin Yusof]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Terlebih dahulu izinkan saya bagi pihak Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi mengucapkan terima kasih kepada ahli Yang Berhormat yang telah membangkitkan isu mengenai dasar, program dan strategi dan perbahasan mengenai Rancangan Malaysia Kesepuluh. Seperti mana Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum, dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesepuluh, MOSTI akan terus memikul tanggungjawab untuk memacu agenda sains, teknologi dan inovasi negara ke arah meningkatkan daya saing dan pertumbuhan ekonomi negara.

Matlamat utama MOSTI adalah memanfaatkan sains dan teknologi untuk menjana ilmu pengetahuan, mencipta kekayaan dan meningkatkan taraf sosioekonomi masyarakat. Selaras dengan pernyataan dasar Rancangan Malaysia Kesepuluh, MOSTI akan memberi tumpuan dan penekanan kepada program-program berkaitan bidang-bidang Ekonomi Utama Negara (NKEA) seperti ICT. Di samping terus memacu pelan teknologi seperti bioteknologi, nano teknologi dan sektor-sektor ekonomi lain yang tidak tersenarai di dalam NKEA seperti aeroangkasa.

Strategi MOSTI adalah memantapkan program-program sedia ada dan membangunkan program-program baru yang lebih inovatif. Usaha sedang dibuat untuk menggubal beberapa dasar bagi menyokong pembangunan sains, teknologi dan inovasi seperti Dasar Ekonomi Negara, Dasar Angkasa Negara, Dasar Nuklear Negara, Dasar Laut Negara dan Dasar Nano Teknologi.

Peranan MOSTI sebagai Pengurus Dana *Research, Development, Innovation and Commercialisation* (RDIC) akan diteruskan di peringkat pembangunan dan penyelidikan, pra pengkormersialan dan awal pengkomersialan. Penekanan akan diberi kepada pengukuhan bidang-bidang R, D dan C yang berorientasi pasaran bagi menghasilkan *output* atau *outcome* yang mempunyai komersial yang tinggi. Menyedari peranan penting Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) dalam pembangunan ekonomi negara dan produktiviti sebagai pemangkin pertumbuhan, MOSTI akan terus membangunkan teknologi bagi menambah baik nilai produk. Proses dan perkhidmatan dapat meningkatkan produktiviti PKS.

Ini sekali gus dapat membantu PKS menjana pendapatan yang lebih tinggi serta menyumbang kepada peningkatan Keluaran Dalam Negeri Kasar yang lebih tinggi bagi menganjak negara ke arah ekonomi berpendapatan tinggi. Kementerian juga akan terus membangun dan meningkatkan bilangan modal insan yang cemerlang atau dengan izin

knowledge and innovative workers. Pemberian biasiswa di bawah program pembinaan modal insan termasuk *National Science Foundation* (NSF) bagi pengajian peringkat kedoktoran dan sarjana, Saintis, Penyelidik dan Jurutera (RSE) yang menjalankan penyelidikan sains, teknologi dan inovasi akan diteruskan bagi memastikan Malaysia mempunyai bekalan tenaga mahir dan berpengetahuan yang mencukupi.

Di samping biasiswa, MOSTI melalui agensi-agensinya akan terus membantu mempertingkatkan kepakaran teknousahawan menerusi kerjasama dengan pusat penyelidikan pembangunan swasta seperti INTEL, Agilent Technologies, Altera, Motorola dan Huawei Technologies untuk mempertingkatkan daya saing dan kemahiran. Dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesepuluh, MOSTI juga akan terus melaksanakan usaha-usaha inovasi keterangkuman atau dengan izin, *inclusive innovation* dengan lebih giat lagi bagi memastikan manfaat sains dan teknologi tidak terhad kepada golongan yang berkemampuan sahaja tetapi dapat di kecapai oleh segenap lapisan masyarakat di seluruh negara.

Seperti mana Ahli-ahli Yang Berhormat sedia maklum, kerajaan juga akan memperkukuhkan struktur inovasi dalam tempoh Rancangan Malaysia Kesepuluh dan MOSTI serta agensinya akan bekerjasama rapat dengan institusi-institusi baru seperti Unit Inovasi Khas atau singkatannya UNIK di bawah Pejabat Perdana Menteri. Majlis Sains dan Pendidikan Kebangsaan yang kini dikenali sebagai MPKSN ataupun Majlis Penyelidikan dan Kemajuan Sains Negara dan institusi-institusi negara sedia ada seperti Majlis Inovasi Negara, MITI, MPC serta kementerian, agensi, universiti dan institusi penyelidikan lain.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi menyatakan bahawa kerajaan tiada sasaran, tiada pelan tindakan spesifik dan tiada unit atau pegawai di peringkat kementerian yang menjaga dan mengurus secara spesifik berkenaan industri halal kerana ia merentasi kementerian. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, seperti mana yang dikatakan oleh rakan saya Timbalan Menteri MITI tadi. Pembangunan industri halal diselaraskan oleh MITI dengan sokongan JAKIM dari segi pensijilan dan MOSTI melalui Jabatan Standard Malaysia ataupun Standards Malaysia dari segi pembangunan standard.

Bagi membantu pembangunan industri halal di Malaysia terdapat satu jawatankuasa standard perindustrian ataupun *Industrial Standards Committee* (ISC) dengan izin, dengan fokus kepada bidang pembangunan standard halal di Malaysia. Sehingga 15 Julai 2010, sembilan standard halal telah dibangunkan di bawah ISC. Dalam usaha mengembang dan mempromosi *Malaysian Standard* (MS) dalam bidang halal, *Standard Malaysia* telah bekerjasama dengan banyak pihak. Pelbagai kempen, promosi Standard dilaksanakan melalui media elektronik di TV9, Radio IKIM.fm, Radio 24.fm dan Portal Interaktif Persatuan Pengguna Islam Malaysia (PPIM).

Pada tahun 2009, Standards Malaysia juga terlibat secara tidak langsung menerusi Projek *United Integrated System* (UIS) untuk pembangunan standard halal dalam sektor logistik. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator juga, Standards Malaysia turut bergiat aktif di

peringkat antarabangsa iaitu mengetuai delegasi ke Mesyuarat Pembangunan Standard Makanan Halal di peringkat negara-negara Pertubuhan Persidangan Islam (OIC). Menerusi *The Standardization Expert Group* (SEG).

Selain daripada itu, Standards Malaysia juga telah diberikan peranan untuk menyelaraskan pembangunan standard halal bagi vaksin dan radio farmaseutikal menerusi komitmen semasa di Persidangan Menteri-menteri Kesihatan Kedua OIC di Republik Islam Teheran pada 1 hingga 4 Mac, 2009. Standards Malaysia juga terlibat dalam Program Kerjasama Teknikal Malaysia ataupun *Malaysian Technical Corporation Program* (MTCP) melalui penganjuran program latihan dan kesedaran dalam bidang infrastruktur standard dan pematuhan halal untuk negara-negara OIC. Tuan Yang di-Pertua, saya kira hanya...

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi: *[Bangun]*

Tuan Haji Fadillah bin Yusof: Ada, sila, sila...

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat.

Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya rasa begitu gembira hari ini apabila mendengar sebab saya tanya pegawai kementerian sendiri yang mengatakan bahawa tiada unit yang menjaga dalam MOSTI berkenaan dengan industri halal. Jadi, yang saya hendak bertanya sekarang ialah, tadi Yang Berhormat Menteri pun ada sebut tentang halal logistik. Apa yang dimaksudkan dengan standard halal untuk logistik? Adakah tandas yang betul cara Islam atau macam mana? Itu yang pertama. Yang keduanya, berkaitan dengan Standard Malaysia tadi, oleh sebab dalam negara kita Akta Halal tidak ada, jadi dari segi kesahihan *legality* kita menggunakan standard halal yang kita bawa keluar itu macam mana? Itu sahaja saya hendak tanya.

Tuan Haji Fadillah bin Yusof: Terima kasih Yang Berhormat Senator. Tuan Yang di-Pertua, saya boleh kemukakan sembilan standard yang kita telah bangunkan di Malaysia melalui Standard Malaysia. Ada sembilan dan saya akan kemukakan secara bertulis kepada Yang Berhormat Senator di mana *guideline* dan juga peraturan-peraturan yang telah dikemukakan. Sebenarnya pagi tadi ada soalan berkaitan juga dengan standard. Malangnya kita tidak sampai ke peringkat tersebut. Akan tetapi saya boleh katakan bahawa dalam standard yang kita bangunkan ada dua ciri. Satu, standard yang mandatori.

Standard mandatori ini ialah standard yang telah diaplikasikan oleh kementerian ataupun agensi yang mempunyai bidang kuasa dalam akta-akta yang tertentu, di mana segala standard tersebut diserapkan dalam peraturan ataupun akta tersebut. Itu yang dikatakan mandatori. Maknanya segala standard yang telah di *developed* ataupun telah dimajukan akan menjadi pematuhan yang dimestikan. Akan tetapi mengikut ISO dunia, kita tidak boleh memaksa sesuatu perkara itu melainkan digubal ataupun dimasukkan dalam akta ataupun peraturan.

Jadi ia lebih bersikap sukarela. Jadi apa yang kita majukan dengan kerjasama OIC yang mana mengiktiraf peranan Malaysia, di sini kelebihan kita. Kita satu-satunya yang telah

memajukan dan diberi mandat oleh OIC dalam bidang-bidang tertentu. Dalam bidang logistik termasuklah apa yang dikatakan *guideline* yang telah kita wujudkan melalui yang diterima pakai di peringkat antarabangsa, ialah berkaitan dengan pengeluaran, penyediaan dan juga penyimpanan.

■1930

Apa proses yang harus kita patuhi supaya semua *value chain* yang melibatkan rantai halal itu tidak tercemar. Maknanya tidak ada campur aduk dengan apa-apa yang tidak halal, proses pengangkutannya, penyimpanannya termasuk juga proses pembungkusan dan juga apatah lagi proses pemprosesan makanan itu sendiri. Jadi itulah *guideline* yang telah diwujudkan, garis panduan yang telah diwujudkan dan saya kira *Alhamdulillah* standard Malaysia telah diiktiraf di peringkat dunia dan apatah lagi dengan sokongan daripada OIC yang memberi mandat pada kita untuk memajukan dalam bidang terutamanya farmaseutikal, dan kita sudah pasti mempunyai kelebihan dalam pembangunan standard ini dan juga untuk mempromosikan standard di peringkat antarabangsa. Jadi, Senator..

Datuk Akbar bin Ali: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih Yang Berhormat. Saya hendak tanya tentang sains dan teknologi ini, sejauh mana ianya dirakyatkan? Pertama, saya ingin merakamkan setinggi penghargaan bahawa institut R&D seperti MARDI, RII telah banyak menghasilkan produk R&D mereka dan rakyat telah banyak dapat faedah. Akan tetapi dalam konteks terkini, seperti yang disarankan tadi keterangkuman dalam usaha-usaha R&D itu, bolehkah Yang Berhormat bagi contoh hasil yang bercirikan keterangkuman tadi itu?

Satu lagi yang berbalik kepada soalan asal saya berkenaan merakyatkannya. Saya lihat produk-produk sains dan teknologi, hasil R&D ini seperti teknologi hijau itu sendiri, keutamaan bukan untuk rakyat miskin dan biasa. Contohnya yang hendak dihijaukan ialah bangunan di Putrajaya, itu keutamaan tetapi rumah PPRT, rumah PBR, penggunaan teknologi hijau yang memberi keselesaan dan kesejahteraan hidup kepada rakyat miskin belum lagi diberikan keutamaan.

Begitu juga teknologi yang boleh membantu, misal kata pemilik pekebun kecil kelapa sawit. Bagaimana hendak mengeluarkan satu teknologi baru supaya buah kelapa sawit yang pokoknya dah 20 kaki, 30 kaki tinggi hendak dipetik dengan mudah kerana sekarang masih menggunakan galah dan buluh. Ini teknologi yang saya katakan *communitybased* dan boleh dirakyatkan. Apakah usaha-usaha ke arah ini telah ataupun sedang akan dibuat? Terima kasih.

Tuan Haji Fadillah bin Yusof: Dengan izin Tuan Yang di-Pertua, ini adalah isu baru yang dibangkitkan, saya boleh menjawab. Dari segi kerjasama dengan banyak institut penyelidikan yang lain, misalnya dalam konteks perladangan, kelapa sawit dan sebagainya, kita ada institut MPOB yang bekerjasama untuk membangunkan penyelidikan bukan sahaja dari segi kajian untuk membangunkan benih-benih yang daya tahan dari segi penyakit yang boleh

mengeluarkan hasil yang lebih banyak. Juga pemprosesan termasuklah kaedah 'pemendekan' ini memang ada dilakukan.

Apa yang kita dapat lakukan dalam konteks pendekatan *waste to wealth*, bahan buangan yang boleh dihasilkan untuk mencipta kekayaan. Misalnya pelepah yang dibuang, boleh diproses menjadi baja, boleh diproses menjadi alat untuk pencegahan serangga dan sebagainya. Ini sebenarnya telah dilakukan, sebab itu kita memperkenalkan apa yang dikatakan program TAP MOSTI untuk komuniti yang mana 22 teknologi yang telah dikenal pasti, *develop* ataupun dimajukan oleh agensi-agensi kita untuk diperkenalkan kepada komuniti termasuklah menghasilkan baja dan pelbagai lagi aktiviti yang boleh saya sampaikan secara bertulis sebab senarainya panjang, boleh saya sampaikan kepada Yang Berhormat Senator.

Berkaitan dengan industri halal itu sendiri, misalnya geran-geran yang kita berikan di peringkat universiti. Universiti Putra misalnya telah menghasilkan apa yang dikatakan *mobile equipment* untuk kita membuat *test* berkaitan dengan sama ada sesuatu kandungan produk itu ada kandungan unsur-unsur daripada babi ataupun tidak. Sama ada daripada alat 'komestik', alat kecantikan, penggunaan kecantikan, apa kita kata?

Seorang Ahli: Kosmetik.

Tuan Haji Fadillah bin Yusof: 'Kosmetik', sebab dah Maghrib agaknya Tuan Yang di-Pertua sebab itu kita dah teringat hendak pergi ke surau. Jadi dalam bahan-bahan makanan, ini dapat dihasilkan. Ini juga sebenarnya melibatkan bukan sahaja peringkat tinggi ...

Timbalan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, kena belajar dengan isteri, 'kosmetik'.
[Ketawa]

Tuan Haji Fadillah bin Yusof: Ya 'kosmetik', sebab isteri saya pun kurang membeli alat kosmetik. [Ketawa] Jadi ini yang telah kita bangunkan dan *insya-Allah* saranan daripada Yang Berhormat Senator kita akan ambil pandangan dan kita akan pertingkatkan lagi usaha supaya pendekatan di peringkat yang tertinggi, peringkat menengah dan juga peringkat bawah sekalipun, akar umbi akan kita dekati supaya mereka akan dapat menghargai apakah peranan yang boleh disumbangkan melalui sains dan teknologi serta inovasi ini untuk meningkatkan proses dan juga pendapatan rakyat di akar umbi, akan kita usahakan dan diteruskan juga di Rancangan Malaysia Kesepuluh ini.

Jadi Tuan Yang di-Pertua, sebagai penutup ...

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat boleh beri...

Timbalan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat.

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Terima kasih. Yang Berhormat Timbalan Menteri, inovasi dan kreatif sangat penting untuk berjaya dalam ekonomi sebab kita tidak lagi di tempat *labour intensive*. Akan tetapi apa yang saya *regret* ialah dulu kita ada pusat-pusat macam RRI, *world class research center* tetapi sekarang tidak ada lagi. Jadi memang kita ada bakat dan

brains untuk *research center* tetapi kita abaikan, kita tinggalkan mereka dan sekarang kita belanja berbilion-bilion ringgit untuk dapat *talent* dan macam-macam.

Jadi saya tidak tahu macam mana untuk menjayakan RMKe-10, untuk menarik bakat kreatif dan inovasi. Bolehkah dalam masa yang singkat kita mewujudkan ataupun menjadikan kreativiti dan inovasi daya penarik untuk pelaburan asing? Terima kasih.

Tuan Haji Fadillah bin Yusof: Kalau kita katakan kita tidak mempunyai *research institute* yang ternama di dunia, sebenarnya kita ada. MARDI misalnya masih diiktiraf di peringkat dunia, kita menyumbang agak besar. Walaupun ia di bawah Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani, tetapi kita bekerjasama rapat dengan semua institut penyelidikan di negara kita termasuk juga MPOB dan *Rubber Institute* dan sebagainya masih membuat hasil-hasil yang diguna pakai di peringkat dunia, masih diiktiraf.

Jadi mungkin dari segi apa Yang Berhormat katakan tadi, saya tidak ada fakta yang lengkap, tetapi saya tahu banyak hasil daripada institusi pendidikan kita yang diterima dan diiktiraf di peringkat dunia. Apa yang kita harus lakukan sebab kreativiti dan inovasi ini satu perkara yang progresif, yang sentiasa berkembang dan sebab itu kita memberi tumpuan. Kita juga ada program *brain gain* dan kerajaan sentiasa melihat kepada keseluruhan konteks ini dan kita bekerjasama erat dengan kementerian-kementerian lain untuk memastikan bahawa bidang utama harus diberi tumpuan dan ini akan hanya dapat dihasilkan bukan sahaja melalui teknologi, tetapi kita perlu adakan pembangunan modal insan yang mencukupi supaya mereka dapat dilahirkan sebagai orang yang berilmu, berkemahiran dan juga orang yang inovatif dan kreatif sebab ini penentu kejayaan masa depan negara kita.

Tuan Yang di-Pertua, sebagai penutup MOSTI sekali lagi mengucapkan terima kasih di atas minat serta keprihatinan Ahli-ahli Yang Berhormat mengenai usaha, program dan strategi kementerian dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh. Jadi tidak ketinggalan saya ingin mengucapkan terima kasih juga pada Ahli-ahli Yang Berhormat yang sudi melapangkan masa menghadiri sesi taklimat *Science Micro Gravity* pada 13 Julai 2010 yang lalu. MOSTI yakin bahawa kerjasama dan sokongan dari Ahli-ahli Yang Berhormat akan dapat membantu kementerian ini untuk mencapai misinya. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat Timbalan Menteri, seterusnya diminta Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat untuk menjawab.

7.39 mlm.

Timbalan Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat [Puan Heng Seai Kie]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan dan jutaan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan serta membangkitkan pelbagai perkara di bawah tanggungjawab

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat semasa perbahasan Rancangan Malaysia Kesepuluh.

■1940

Kementerian amat menghargai segala pandangan, saranan, cadangan serta teguran Ahli-ahli Yang Berhormat serta mengambil perhatian serius terhadap perkara-perkara yang telah dibangkitkan.

Untuk makluman Tuan Yang di-Pertua, sebenarnya terdapat 15 isu utama yang telah dibangkitkan dan jawapannya adalah sepanjang 53 muka surat. Oleh itu, saya minta kerjasama Dewan yang mulia ini supaya mengizinkan saya untuk membentangkan kesemua jawapan berhubung isu-isu yang telah dibangkitkan sebelum sebarang soalan tambahan dikemukakan.

Tuan Yang di-Pertua, suka saya memaklumkan Yang Berhormat serta Dewan yang mulia ini, bahawa semenjak dasar sekurang-kurangnya 30% wanita di peringkat pembuat keputusan diumumkan oleh Yang Amat Berhormat Perdana Menteri pada tahun 2004, kementerian ini selaku peneraju dasar ini dan diterima pakai serta dilaksanakan oleh pelbagai agensi kerajaan telah dapat memastikan kemajuan dan peningkatan bilangan penyertaan wanita dalam proses pembuat keputusan.

Ini termasuklah peningkatan bilangan wanita yang menyandang jawatan utama sektor awam iaitu JUSA iaitu daripada 19.2% pada tahun 2005 kepada 30.5% pada penghujung tahun 2009 dan penyertaan wanita di syarikat berkaitan kerajaan (GLC) yang mana bilangan wanita yang dilantik sebagai Ahli Lembaga Pengarah meningkat daripada 11% pada tahun 2005 kepada 13% pada tahun 2009.

Pelbagai langkah dan inisiatif turut diambil oleh kerajaan dalam membuka ruang dan peluang dalam meningkatkan penyertaan wanita di peringkat pembuat keputusan. Ini termasuklah menganjurkan seminar dan persidangan bagi memastikan peningkatan kesedaran dan kepekaan masyarakat terhadap kepentingan penyertaan wanita dalam peringkat pembuat keputusan berterusan.

Baru-baru ini, satu seminar mengenai *Equal Opportunities in High-Level Decision Making Position – Paving the Way Forward* pada 9 Mac 2010 di *Kuala Lumpur Convention Centre* dan *Putrajaya Declaration +5 Roundtable Discussion – Progress Towards Empowerment of Women* dengan izin, telah dianjurkan pada 20 dan 21 Julai 2010 di Swiss Garden Hotel, Kuala Lumpur baru-baru ini.

Yang kedua ialah mengemukakan cadangan nama-nama calon yang berkeelayakan dan berpengalaman kepada Yang Amat Berhormat Perdana Menteri untuk dilantik sebagai Ahli Lembaga Pengarah *government link companies* (GLC) dengan izin, dan syarikat yang tersenarai di Bursa Malaysia.

Yang ketiga ialah mengadakan latihan bagi membina upaya wanita dalam bidang ekonomi dan kepimpinan khususnya golongan muda yang berpotensi tinggi dan bakal graduan

bagi terus memastikan penyertaan wanita dalam menyumbang kepada pembangunan ekonomi negara. Program ini merupakan salah satu daripada cadangan modul yang akan dilaksanakan di bawah Bidang Petunjuk Utama Ekonomi Nasional (NKEA) dalam sektor pendidikan.

Yang Berhormat juga bertanya sama ada kerajaan akan menggubal undang-undang bagi mendorong lebih banyak penyertaan wanita dalam membuat keputusan. Kementerian ini masih lagi mengkaji kemungkinan untuk menggubal akta kesaksamaan gender sebagai langkah permulaan. Kementerian merancang untuk menganjurkan satu sesi perbincangan meja bulat berkenaan perkara ini pada akhir bulan Ogos 2010.

Yang Berhormat Puan Doris Sophia ak Brodi pula menyentuh mengenai dominasi sehingga 60% pelajar wanita di institusi pengajian tinggi tetapi hasilnya tidak seperti yang dijangkakan, dan menyarankan agar kerajaan mendidik para belia wanita yang masih belajar di IPT untuk menjadi pemimpin di usia muda sebagai pelapis bagi memimpin generasi yang akan datang.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, penambahan bilangan wanita di peringkat pembuat keputusan merupakan satu daripada tumpuan utama di bawah Rancangan Malaysia Kesepuluh. Satu jawatankuasa khas yang dipengerusikan oleh Menteri Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat akan ditubuhkan bagi memperincikan strategi untuk meningkatkan kesedaran gender di semua sektor termasuklah sektor awam, politik dan swasta. Jawatankuasa khas ini antara lain akan memberi tumpuan kepada usaha menambah baik aspek pengambilan, pembangunan kerjaya dan perancangan penggantian pegawai wanita bagi memastikan mereka mempunyai kelayakan dan kemahiran untuk menjawat jawatan di peringkat pembuat keputusan.

Pada masa ini kementerian sedang giat menjalankan usaha *by in* dengan izin daripada pelbagai pihak ke atas pelan tindakan 30% wanita di peringkat pembuat keputusan. Di samping itu, program *internship* dengan izin, ataupun latihan praktikal bagi bakal graduan wanita dirancang untuk dilaksanakan di bawah Bidang Petunjuk Utama Ekonomi Nasional. Program ini bertujuan melengkapkan bakal graduan wanita dengan kelayakan yang diperlukan oleh sektor swasta melalui latihan sangkutan di syarikat-syarikat swasta.

Tuan Yang di-Pertua, kementerian menerusi Jabatan Pembangunan Wanita turut menjalankan pelbagai program pembangunan kapasiti yang disasarkan kepada belia wanita yang berada di tahun akhir di institusi-institusi pengajian tinggi. Antara program yang dilaksanakan adalah seperti berikut:-

- (i) seminar *Entering the Corporate World*;
- (ii) seminar *Striking the Balance*;
- (iii) seminar *High Impact Leadership*; dan
- (iv) seminar *Nurturing the Leaders of Tomorrow* dengan izin.

Seramai 630 orang belia wanita telah mengikuti program-program pembangunan kapasiti dan kepimpinan yang dilaksanakan sepanjang tahun 2009. Program ini dapat menyediakan

mereka untuk memasuki alam pekerjaan, meningkatkan daya kepimpinan dan sekali gus melahirkan wanita yang kompetitif dan mampu menerajui organisasi di peringkat pembuat keputusan.

Berkaitan dengan isu rogol wanita Penan Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Doris Sophia dan Yang Berhormat Dr. Ramakrishnan telah membangkitkan isu wanita Penan dan meminta pihak kerajaan termasuk pihak polis mengambil berat akan kesusahan yang dihadapi oleh kaum Penan termasuk kes-kes rogol yang telah dilaporkan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kementerian ini menentang segala bentuk penderaan dan eksploitasi seks terhadap wanita. Perkara ini bukan sahaja bercanggah dengan undang-undang negara, malahan merupakan pencabulan terhadap hak-hak wanita seperti yang termaktub dalam instrumen antarabangsa seperti Konvensyen Menghapuskan Segala Bentuk Diskriminasi Terhadap Wanita (CEDAW) yang telah diratifikasikan oleh Malaysia semenjak tahun 1995.

■1950

Berkaitan dakwaan berlakunya jenayah rogol di kalangan wanita Penan, kerajaan telah menubuhkan Jawatankuasa Bertindak Peringkat Kebangsaan bagi menyiasat dakwaan penderaan seksual terhadap wanita kaum Penan di Sarawak pada Oktober tahun 2008. Laporan hasil lawatan Jawatankuasa Bertindak Peringkat Kebangsaan bagi menyiasat dakwaan penderaan seksual terhadap wanita kaum Penan telah dibentangkan di Mesyuarat Jemaah Menteri pada 27 Mei, 2009 dan kerajaan telah bersetuju supaya langkah-langkah segera dilaksanakan untuk menangani isu penderaan seksual dengan meningkatkan kesedaran kaum Penan terhadap isu keganasan terhadap wanita dan pendidikan seksual, meningkatkan rondaan keselamatan oleh PDRM, menganjurkan program pembangunan minda dan menangani masalah pengangkutan.

Kedua ialah langkah-langkah juga dilaksanakan untuk menangani isu pendaftaran kelahiran dengan mengadakan program *outreach*, dengan izin, Operasi Pendaftaran Bersepadu dan menempatkan dua pasukan Unit Khas Bergerak (UKB) di kawasan Baram termasuk perkampungan kaum Penan dan menangani isu kesihatan dengan memastikan peruntukan kewangan yang mencukupi bagi membolehkan Perkhidmatan Doktor Udara (PDU) dan perkhidmatan perubatan bergerak diteruskan, memberi latihan mengenai isu penderaan seksual kepada pegawai dan kakitangan kesihatan, memperkukuhkan perkhidmatan kesihatan bergerak dan menggembelng penglibatan kaum Penan dalam aktiviti promosi kesihatan.

Tuan Yang di-Pertua, Laporan 2009 ini mengandungi cadangan bagi menangani isu ini yang melibatkan empat isu utama iaitu:-

- (i) dakwaan penderaan seksual oleh pekerja pembalakan;
- (ii) pengeluaran surat beranak dan kad pengenalan oleh Jabatan Pendaftaran Negara;

- (iii) kemudahan kesihatan; dan
- (iv) pendidikan.

Berdasarkan kepada cadangan penambahbaikan yang dikemukakan, laporan kementerian ini telah mengambil pelbagai tindakan bagi meningkatkan kesedaran di kalangan wanita Penan berkaitan hak-hak mereka melalui program-program alokasi yang dilaksanakan bersama dengan NGO-NGO tempatan. Antara program-program yang telah dijalankan adalah seperti berikut iaitu:-

- (i) program memperkasakan gadis dan wanita pedalaman di bawah program fasa 1 dan fasa 2 di Long San; dan
- (ii) program *follow up training* di Long Lama untuk program fasa 3.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, siasatan ke atas dakwaan rogol kanak-kanak perempuan dan wanita Penan adalah di bawah bidang kuasa Polis Diraja Malaysia (PDRM). Kementerian dimaklumkan bahawa pasukan penyiasat khas yang ditubuhkan oleh PDRM kini masih lagi menjalankan siasatan.

Berkenaan dengan isu bank data dan kajian berkenaan isu wanita dan kanak-kanak Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Hajah Noriah Mahat mencadangkan agar kerajaan mewujudkan bank data serta kajian terhadap wanita dan kanak-kanak dilakukan secara konsisten. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat dan Dewan yang mulia ini, kementerian sedang membangunkan sistem pangkalan data yang dapat membantu pihak kementerian dalam membuat keputusan terhadap dasar dan polisi sosial yang dinamakan Sistem Pangkalan Data Isu-isu Sosial (SPDIIS). Sistem ini mampu mengumpul maklumat dan data berkaitan isu sosial termasuk kajian-kajian yang dijalankan secara berpusat bagi membolehkan analisis dibuat dan digunakan bagi merancang dasar, polisi serta program-program yang akan dilaksanakan oleh kementerian. Melalui sistem yang diwujudkan ini capaian kepada data menjadi lebih mudah dan cepat. Maklumat dan data yang dikumpulkan melalui keseluruhan data yang boleh digunakan untuk menangani isu sosial antaranya ialah data mengenai bantuan JKM, maklumat mengenai ibu tunggal, perkhidmatan kanak-kanak yang memerlukan perlindungan, pemulihan dan pemeliharaan, perkhidmatan pemulihan akhlak, kajian-kajian sosial yang telah dilaksanakan serta hasilnya dan juga program-program bagi menangani isu-isu sosial yang telah dilaksanakan oleh kementerian dan agensi di bawahnya. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sistem ini dijangka dapat disiapkan dan mula digunakan pada Januari 2011 nanti.

Berkaitan dengan isu tentang program wanita Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Hajah Noriah Mahat juga membangkitkan tentang peratusan syarikat korporat di Malaysia yang membangunkan program-program untuk wanita. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, walaupun peratusan syarikat korporat Malaysia yang membangunkan program untuk wanita belum dapat dipastikan, walau bagaimanapun pada pemerhatian dan maklumat yang diperoleh

terdapat syarikat-syarikat korporat yang peka terhadap isu gender dan telah mengadakan program untuk wanita di syarikat masing-masing. Antaranya adalah seperti:-

- (i) AmAssurance sebuah syarikat insurans yang menyasarkan pengambilan seramai sekurang-kurangnya 1,500 orang wanita sebagai pekerjanya;
- (ii) Syarikat KL Kepong Berhad yang menyediakan pemeriksaan kesihatan secara berkala untuk kesemua pekerja wanitanya setiap tahun; dan
- (iii) Sime Darby yang telah mewujudkan Program Dasar Gender bagi memastikan hak dan maruah pekerja wanitanya dilindungi.

Dalam hal ini kementerian akan terus mengambil langkah bagi menggalakkan syarikat korporat mengadakan dasar dan program bagi mewujudkan keseimbangan antara kerjaya dan keluarga bukan sahaja di kalangan pekerja wanita tetapi juga bagi pekerja lelaki.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Usha Nandhini a/p S. Jayaram membangkitkan tentang sasaran penganjuran Program Jejari Bestari. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kementerian melalui Jabatan Pembangunan Wanita melaksanakan Program Kemahiran Jejari Bestari untuk golongan wanita mempertingkatkan kemahiran dalam bidang jahitan, kraf tangan dan gubahan. Sehingga Jun 2010, seramai 19,616 orang wanita telah menyertai Program Jejari Bestari yang dijalankan di kesemua iaitu 212 kawasan Parlimen di seluruh negara.

Berkaitan dengan isu usahawan wanita Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Hajah Zainun binti A. Bakar telah menyentuh tentang kerjasama kerajaan dengan Amanah Ikhtiar Malaysia bagi melahirkan lebih ramai usahawan wanita dan tindakan kerajaan dalam memastikan lebih ramai usahawan wanita dilahirkan. Yang Berhormat juga turut mencadangkan agar dana khas diwujudkan kepada wanita yang ingin memenuhi projek keusahawanan. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kementerian ini melalui Jabatan Pembangunan Wanita sememangnya menjalin kerjasama erat dengan Amanah Ikhtiar Malaysia (AIM) bagi melahirkan lebih ramai usahawan wanita. Kerjasama tersebut diterjemahkan melalui pelbagai pendekatan. Antaranya ialah menerusi pelaksanaan taklimat keusahawanan yang bertujuan untuk menyebarkan maklumat dan meningkatkan kefahaman para peserta berhubung bentuk insentif dan bantuan yang disediakan oleh agensi kerajaan dalam bidang berkaitan.

■ 2000

Kementerian ini dan AIM juga merancang untuk melaksanakan Program Jelajah Keusahawanan yang akan membantu meningkatkan kesedaran serta memberi pendedahan secara holistik kepada wanita untuk menceburi bidang keusahawanan. Pihak kerajaan melalui kementerian ini amat komited dalam usaha melahirkan lebih ramai usahawan wanita di negara ini. Ini dengan jelas dizahirkan melalui teras keempat bidang keberhasilan utama negara iaitu NKRA di mana sasaran melahirkan 4,000 usahawan wanita menjelang tahun 2012 adalah begitu jelas sekali. Pelbagai usaha dan pendekatan sedang diambil bagi memastikan negara mencapai

teras tersebut termasuk pengujudan dana khas dalam bentuk geran untuk diberikan kepada usahawan-usahawan wanita. Sehingga Jun tahun ini seramai 2,231 orang usahawan wanita telah berjaya dilahirkan.

Tuan Yang di-Pertua, daripada jumlah ini, seramai 1,000 orang usahawan wanita telah berjaya memperoleh pendapatan sebanyak RM3,500 sebulan selama enam bulan dalam pemantauan kita. Selebihnya iaitu 1,231 orang lagi masih menjalani latihan mereka. Selaras dengan dasar wanita negara dan pelan tindakan pembangunan wanita, kementerian ini juga mensasarkan untuk meningkatkan penyertaan dan sumbangan wanita kepada ekonomi negara khususnya dalam bidang keusahawanan.

Ianya direalisasikan melalui pelbagai jenis latihan kemahiran dalam bidang kecantikan, jahitan, kraf tangan, masakan, pelancongan dan asuhan kanak-kanak. Bidang kemahiran ini dapat membantu meningkatkan sumbangan dan penglibatan wanita dalam pembangunan ekonomi sekali gus melatih wanita untuk berdikari dan menjadi usahawan yang berdaya saing dalam sektor yang diminati. Selain daripada meningkatkan kemahiran wanita, kementerian ini melalui Jabatan Pembangunan Wanita juga memperkasakan usahawan wanita melalui latihan asas keusahawanan seperti berikut;

- (i) Bengkel keusahawanan wanita;
- (ii) persidangan usahawan wanita;
- (iii) latihan asas keusahawanan; dan
- (iv) dialog memperkasakan wanita.

Kementerian ini turut mengadakan jalinan kerjasama dengan agensi-agensi kerajaan yang lain seperti Institut Keusahawanan Negara, Majlis Amanah Rakyat (MARA), Tabung Ekonomi Kumpulan Usaha Niaga (TEKUN), SME Corporations Malaysia dengan izin untuk membantu membiayai bakal-bakal usahawan wanita yang dilahirkan. Berkaitan isu kesaksamaan gender Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Hajah Noriah binti Mahat dan Yang Berhormat Datin Paduka Datuk Nor Hayati binti Tan Sri Dato' Seri Onn bertanyakan tentang status dan manfaat gender bajet yang telah dilancarkan pada tahun 2004.

Tuan Yang di-Pertua, pada tahun 2004, sebanyak lima buah kementerian telah dipilih untuk melaksanakan bajet gender ini iaitu Kementerian Pendidikan, Kementerian Sumber Manusia, Kementerian Kesihatan dan Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah serta Kementerian Pelajaran dan Kementerian Pengajian Tinggi. Walaupun kemajuan pelaksanaan bajet gender agak perlahan, namun terdapat beberapa kemajuan pada perkembangan pelaksanaan bajet gender ini.

Antaranya ialah pertama, Kementerian Pengajian tinggi dan Kementerian Kesihatan telah berjaya mengaplikasikan bajet gender dalam penyediaan anggaran belanjawan kementerian bagi tahun 2010 hingga tahun 2011.

Kedua kementerian ini telah bekerjasama dengan Institut Tadbiran Awam Negara (INTAN) dalam mengendalikan sesi *training of trainers* dengan izin untuk melatih sekumpulan pakar rujuk bajet gender bagi sektor awam. *Training of trainers* (TOT) tersebut telah diadakan pada 4 hingga 7 Jun pada 2009 dan melibatkan seramai 30 orang pegawai kerajaan.

Ketiga, peningkatan kesedaran untuk melaksanakan kesedaran pengaplikasian bajet gender di peringkat dalaman kementerian antaranya Kementerian Pengajian tinggi dan Kementerian Kesihatan.

Keempat, Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi dan Kementerian Pengangkutan telah mengemukakan cadangan supaya pelaksanaan bajet gender ini terus diperluaskan kepada kementerian berkenaan.

Tuan Yang di-Pertua, manfaat yang dapat dikenal pasti melalui kementerian yang melaksanakan bajet gender ini termasuklah;

- (i) Isu gender yang dapat dikenal pasti dalam sesebuah kementerian yang seterusnya mengkaji program yang berkaitan untuk mengatasinya;
- (ii) program seterusnya dirancang dan dilaksanakan dengan peruntukan yang telah diberi tambah nilai kepada pendekatan bajet gender; dan
- (iii) kesan dan impak program terhadap lelaki dan perempuan diteliti bagi melihat adakah keseimbangan dan pendekatan bajet gender dilaksanakan sepenuhnya.

Secara keseluruhan *output* yang dikenal pasti adalah peruntukan sebanyak RM10 juta yang disediakan oleh Kementerian Kesihatan melalui Program Pemberian Vaksin HPV kepada wanita khususnya remaja perempuan berusia 13 tahun dan ke bawah demi mencegah kanser pangkal rahim. Sebanyak RM200,000 juga diperuntukkan bagi penubuhan taska di setiap kementerian dan bangunan kerajaan dalam bajet 2010. Peruntukan ini menunjukkan kepekaan kerajaan dalam menggalakkan penyediaan sistem sokongan kepada wanita untuk terus bekerja.

Yang Berhormat juga bertanya apakah pelan jangka pendek dan jangka panjang bagi isu kesaksamaan gender dalam penyelidikan kesihatan wanita. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, isu kesaksamaan gender adalah merupakan isu yang merentasi pelbagai sektor termasuk sektor kesihatan. Selaras dengan pendekatan mengurusperdanakan wanita, program kesihatan bagi wanita termasuk penyelidikan berkaitan kesihatan wanita adalah diterajui oleh Kementerian Kesihatan.

Walau bagaimanapun, pelan tindakan pembangunan wanita yang digubalkan pada tahun 2009 oleh kementerian ini, turut menggariskan beberapa bidang penyelidikan mengenai kesihatan wanita yang perlu diberi fokus.

Antaranya ialah untuk rancangan jangka masa pendek;

- (i) Mengkaji dan menganalisis pengisian, pendekatan dan keberkesanan usaha, mempromosi kesejahteraan kesihatan, *roundness* dengan izin termasuk kesihatan *reproductive* wanita;
- (ii) mengkaji dan menganalisis perkhidmatan kesihatan yang sedia ada bagi memastikan akses kepada perkhidmatan kesihatan yang mesra wanita berkualiti dan mampu bayar bagi wanita di seluruh pelosok negara serta meningkatkan sistem penyampaian perkhidmatan kesihatan.

Berkaitan dengan rancangan jangka masa panjang adalah untuk mengadakan analisis dan kajian termasuk pandangan agama terhadap konsep penjagaan diri, pencegahan penyakit dan perawatan diri melalui seminar dan kursus singkat bagi mempertingkatkan kesedaran di kalangan wanita dan ahli keluarga termasuk anak dan suami tentang pentingnya kesejahteraan kesihatan pencegahan penyakit dan rawatan diri.

■2010

Berkaitan isu *gender focal point* Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Datuk Nor Hayati Tan Sri Dato' Seri Onn menyentuh mengenai perkembangan terkini pelaksanaan *gender focal point* di Malaysia. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, *gender focus point* atau GFP merupakan pegawai penyelaras bagi hal ehwal pembangunan wanita dan isu-isu gender di kementerian atau agensi masing-masing.

Pelantikan GFP di kalangan pegawai gred 54 ke atas ini telah dipersetujui oleh kerajaan pada 6 Disember 2004. Bagi memastikan keberkesanan pelaksanaan GFP, kementerian ini telah mengadakan pelbagai program seperti berikut;

- (i) mengadakan bengkel mengenai konvensyen bagi menghapuskan segala bentuk diskriminasi terhadap wanita dengan kerjasama SUHAKAM yang bertujuan memberi kefahaman dan pendedahan kepada GFP berhubung obligasi negara terhadap *treaty* hak asasi manusia;
- (ii) mengadakan bengkel *Training of Trainers* (TOT), dengan izin, *budget gender* dengan kerjasama Institut Tadbiran Awam Negara iaitu INTAN; dan
- (iii) mengadakan sesi taklimat dasar wanita negara dan pelan tindakan pembangunan wanita negara tentang isu-isu yang perlu diambil kira dalam perancangan dan pelaksanaan pembangunan wanita di kementerian dan agensi masing-masing.

Tuan Yang di-Pertua pada keseluruhannya GFP diberi pendedahan dan latihan bagi meningkatkan kemahiran dalam mengenal pasti isu gender di peringkat kementerian dan agensi masing-masing. Hasil daripada latihan yang diadakan didapati beberapa orang GFP mempunyai kemahiran dan pemahaman akan peranan serta kepentingan mereka selaku GFP dan berjaya menengahkan isu-isu gender di kementerian dan agensi mereka masing-masing.

Berkaitan isu kekeluargaan. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Haji Muhamad Yusof Husin telah menyentuh mengenai tanggungjawab untuk mengembalikan institusi keluarga bukan sahaja terletak pada kementerian tetapi turut melibatkan penglibatan kementerian yang lain. Yang Berhormat turut mencadangkan agar satu jawatankuasa diwujudkan bagi mengembalikan tanggungjawab wanita sebagai ibu.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kementerian ini belum bercadang untuk mewujudkan sebuah jawatankuasa bagi mengembalikan tanggungjawab wanita sebagai ibu. Walau bagaimanapun kementerian melalui Lembaga Penduduk dan Pembangunan Keluarga Negara (LPPKN) mengadakan program-program untuk memberikan kesedaran kepada ibu bapa berkenaan tanggungjawab mereka. Antara program-program yang dijalankan adalah seperti berikut:

- (i) melaksanakan program pendidikan untuk memberi pengetahuan dan kemahiran perkahwinan dan keibubapaan seperti program perkahwinan SmartStart, Program Keibubapaan Keluarga@Kerja dan Ilmu Keluarga@LPPKN, serta Program Pengurusan Kewangan Smart Belanja@LPPKN;
- (ii) memperkasakan kesihatan keluarga melalui perkhidmatan kesihatan reproduktif keluarga;
- (iii) memastikan emosi serta hubungan antara ahli keluarga berada di tahap yang stabil melalui perkhidmatan kaunseling kekeluargaan;
- (iv) dalam usaha untuk menyebarkan pengetahuan serta kemahiran melalui program pendidikan, kerjasama telah diadakan dengan NGO-NGO selain memberi latihan *Training of Trainers* dengan izin, kepada lebih ramai dengan izin *service providers*; dan
- (v) pelaksanaan penyelidikan dan pembangunan untuk mengenal pasti isu semasa berkaitan serta program intervensi dan sokongan seperti Anjung Interaksi, intervensi dan sokongan iaitu Iris Keluarga dan penyediaan perkhidmatan di bawah satu bumbung.

Tuan Yang di-Pertua, kementerian turut mengiktiraf peranan suri rumah tangga melalui anugerah-anugerah seperti Anugerah Ibu Mithali oleh Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM), Anugerah Ibu Malaysia oleh Yayasan Dakwah Islamiah Malaysia, Anugerah Ibu Srikandi Bandar Raya oleh Dewan Bandaraya Kota Kinabalu serta anugerah-anugerah Hari Ibu sempena sambutan Hari Ibu yang dilaksanakan oleh pelbagai agensi kerajaan yang lain.

Yang Berhormat Puan Usha Nandhini S. Jayaram pula menyentuh tentang sambutan yang diberikan terhadap penganjuran SmartStart. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Program Perkahwinan SmartStart disasarkan kepada pasangan yang bakal berkahwin dan baru berkahwin iaitu yang telah berkahwin kurang daripada lima tahun. Program dijalankan di dalam

empat bahasa iaitu bahasa Malaysia, bahasa Inggeris, Mandarin dan Tamil. Program ini telah dijalankan semenjak tahun 2006. Sehingga kini seramai 10,786 orang telah mengikuti sebanyak 319 program yang telah dijalankan oleh LPPKN dengan kerjasama NGO, Jabatan Pendaftaran Negara dan badan agama.

Berkaitan dengan bantuan yang disediakan. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Datuk Akbar Ali mencadangkan supaya Jabatan Akauntan Negara membuat penurunan kuasa bagi penyediaan cek bayaran bantuan kepada peringkat negeri atau peringkat daerah agar bayaran bantuan dapat dilakukan dalam masa yang lebih cepat. Manakala Yang Berhormat Puan Hajah Mumtaz turut mencadangkan agar sistem penyampaian perkhidmatan terutama dalam pemberian bantuan kebajikan dibuat lebih cekap dan cepat dan menyelaraskan bantuan kementerian dan agensi-agensi lain untuk rakyat dan mewujudkan bantuan kilat kepada yang ditimpa bencana.

Kementerian ini melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat sentiasa mengambil tindakan secara berterusan untuk memperbaiki sistem penyampaian perkhidmatan. Bagi menghulurkan bantuan kebajikan kepada rakyat yang memerlukan dari semasa ke semasa termasuk mangsa bencana. Antara langkah-langkah yang dilaksanakan termasuklah:

- (i) menurunkan kuasa meluluskan bantuan daripada Pengarah Kebajikan Masyarakat Negeri kepada Pegawai Kebajikan Masyarakat Daerah dan seorang pegawai tambahan yang terdiri daripada pegawai kanan;
- (ii) melaksanakan bayaran bantuan pada 1 hari bulan setiap bulan mulai 1 September 2009 di Semenanjung Malaysia dan mulai 1 Januari 2010 di Sabah dan Sarawak;
- (iii) meningkatkan pengurusan bayaran bantuan melalui sistem bank dengan memasukkan bayaran bantuan terus ke dalam akaun penerima bantuan;
- (iv) penubuhan pusat tanggungjawab di setiap pejabat kebajikan masyarakat daerah, jajahan atau bahagian bagi menguruskan bayaran bantuan kebajikan mulai tahun 2010;
- (v) memperkenalkan sistem komputer secara *online* iaitu sistem e-Bantuan bagi menguruskan pendaftaran permohonan bantuan, penyediaan laporan hasil siasatan, proses kelulusan dan penyediaan senarai bayaran.

■2010

Sistem yang telah dibangunkan sejak tahun 2006 ini juga membolehkan pegawai penyiasat menyediakan laporan secara *online* dan hasil siasatan untuk pertimbangan pegawai yang diberikan kuasa untuk meluluskan bantuan. Usaha juga sedang dijalankan untuk membekalkan komputer riba kepada setiap orang pegawai penyiasat supaya laporan hasil siasatan dapat disediakan terus dari lapangan.

Satu tabung bantuan segera telah diwujudkan di semua Jabatan Kebajikan Masyarakat di peringkat negeri dan daerah bagi membantu kumpulan sasaran yang benar-benar memerlukan di peringkat awal mereka dikesan. Meskipun bantuan bulanan belum dapat diproses. Kadar bantuan sekali gus ini tidak melebihi RM300 dan diharap dapat mengurangkan kesusahan dan kesulitan kewangan *client* dengan segera.

Untuk makluman Yang Berhormat, kementerian ini melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat turut menyediakan pelbagai skim bantuan. Untuk membantu golongan miskin, di kalangan kanak-kanak, orang kurang upaya, warga tua dan pesakit terlantar. Senarai penerima bantuan Jabatan Kebajikan Masyarakat dikemukakan kepada Unit Penyelarasan Pelaksanaan (ICU), Jabatan Perdana Menteri untuk diselaraskan dengan agensi-agensi lain melalui sistem e-Kasih.

Tuan Yang di-Pertua, kementerian diberikan tanggungjawab untuk membantu mangsa-mangsa bencana mengikut panduan arahan nombor 20, yang dikeluarkan oleh Majlis Keselamatan Negara, Jabatan Perdana Menteri seperti berikut:-

- (i) menyediakan dan menyelenggarakan pusat-pusat pemindahan, membuat persediaan dan mengedarkan bantuan makanan, pakaian dan lain-lain keperluan;
- (ii) menjalankan pendaftaran ke atas mangsa untuk tujuan pemulihan semula mangsa bencana;
- (iii) memberikan bimbingan nasihat atau kaunseling kepada mangsa-mangsa.

Sekiranya mangsa bencana memerlukan bantuan kewangan segera maka Tabung Bantuan Bencana Daerah, Negeri dan Persekutuan telah diwujudkan untuk tujuan pemberian bantuan tersebut. Tabung ini diselaraskan oleh Urus Setia Jawatankuasa Pengurusan dan Bantuan Bencana Daerah, Negeri dan Pusat mengikut kesesuaian tahap bencana dan bidang kuasa masing-masing.

Yang Berhormat Dato' Dr. Yeow Chai Thiam pula membangkitkan tentang peningkatan golongan warga emas di Malaysia. Juga bantuan yang perlu diberikan kepada golongan tersebut dan Persatuan Warga Emas serta kepada golongan kanak-kanak kurang upaya dan pesakit mental. Tuan Yang di-Pertua, kementerian ini melalui Jabatan Kebajikan Masyarakat sememangnya memperuntukkan bantuan kepada kumpulan sasaran yang layak. Antara skim bantuan kebajikan yang disediakan oleh JKM adalah seperti berikut:-

- (i) bantuan orang tua sebanyak RM300 sebulan;
- (ii) bantuan kanak-kanak sebanyak RM450 untuk sekeluarga;
- (iii) elaun pekerja cacat RM450 untuk sekeluarga;
- (iv) elaun pekerja cacat sebanyak RM300 sebulan bagi mereka yang bekerja;

- (v) bantuan alat tiruan atau alat sokongan mengikut harga sebenar alatan tersebut;
- (vi) bantuan Orang Kurang Upaya terlantar ataupun pesakit kronik terlantar sebanyak RM300 sebulan;
- (vii) bantuan Orang Kurang Upaya tidak berupaya bekerja sebanyak RM150 sebulan;
- (viii) bantuan sekolah mengikut kadar yuran sekolah, yuran peperiksaan, buku kerja, tambang pengangkutan dan pakaian seragam; dan
- (ix) geran pelancaran sebanyak RM2,700 kepada kumpulan sasar JKM yang berminat untuk berniaga.

Yang Berhormat juga turut mencadangkan agar masalah dan aduan rakyat dipamerkan di laman web kementerian untuk diselesaikan. Kementerian sememangnya menyambut baik cadangan dan saranan daripada Ahli Yang Berhormat untuk mempamerkan masalah dan aduan rakyat di laman web kementerian.

Berkaitan isu remaja Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed bertanyakan tentang perancangan kerajaan dalam membendung perlakuan seks bebas. Memandangkan ianya merupakan antara punca keruntuhan akhlak remaja dan mencadangkan agar lebih banyak program bagi mempertingkatkan sahsiah remaja diadakan di dalam RMKe-10.

Menyedari hakikat ini kementerian ini melalui Dasar Sosial Negara dengan usaha sama NGO, mengamalkan pendekatan *synergy multi-sector* dalam perancangan dan pelaksanaan program-program pembangunan sosial, berteraskan nilai-nilai murni dan peningkatan keupayaan insan bagi mencapai kestabilan sosial dan kesejahteraan kehidupan masyarakat Malaysia. Antara program-program yang dilaksanakan adalah Program Pembangunan Kejiranan Lestari Kuala Lumpur Krash Pad (KLKP) dan Pusat Bantuan Khidmat Sosial Chow Kit.

Program-program ini bertujuan untuk memantapkan institusi keluarga, meningkatkan keyakinan diri remaja, memulihkan masyarakat terpinggir dan membangunkan kesejahteraan masyarakat. Kementerian turut menjalankan program-program seperti kaunseling keluarga, Program Nur 'Ad Umah,' Pusat Remaja kafe @ TEEN, *Smart Start*, ilmu keluarga @ LPPKN dan *parenting artwork*. Program-program ini merupakan usaha-usaha kementerian untuk memantapkan institusi keluarga dan mendidik ahli-ahli keluarga supaya menjadi lebih bertanggungjawab dalam melaksanakan kewajipan mereka sebagai bapa, ibu dan anak. Supaya menjadi manusia yang berguna kepada negara.

Tuan Yang di-Pertua, pelbagai usaha telah diambil bagi mempertingkatkan sahsiah remaja. Di bawah RMKe-10 kementerian ini melalui LPPKN bercadang untuk mewujudkan 15 buah *one stop family centre* dengan izin. Ia bertujuan untuk menyediakan khidmat sokongan kepada keluarga yang memerlukan termasuk golongan remaja. Antara perkhidmatan sokongan

remaja yang disediakan di *one stop family centre* dengan izin adalah perkhidmatan psiko seksual remaja menerusi kafe @ TEEN.

Antara program ataupun aktiviti yang dilaksanakan menerusi Pusat Remaja kafe @ TEEN adalah seperti berikut iaitu program pendidikan dan pembangunan kemahiran. Di mana pelbagai program pendidikan berbentuk pencegahan iaitu preventif telah dirancang dan dilaksanakan bagi memberi kesedaran tentang peranan dan tanggungjawab kepada remaja. Program yang dijalankan adalah seperti berikut:-

- (i) pelaksanaan Modul Kesihatan Reproktif Remaja seperti *Reproductive Health Adolescent (RHAM)* dan '*I Am In Control*' dengan izin. Yang memberi pendedahan kepada remaja mengenai perubahan dari segi biologi, fizikal serta maklumat untuk menangani dan mencegah tindakan berisiko tinggi yang mengundang kepada kehamilan yang tidak diingini. Menangani masalah seksualiti remaja seperti penyakit jangkitan seksual dan sebagainya;
- (ii) mengadakan khidmat kaunseling;
- (iii) *teen talk* atau *teen check*;
- (iv) klinik untuk remaja; dan
- (v) program *outreach* di sekolah, IPT dan komuniti.

■ 2030

Kementerian berpendapat bahawa gejala sosial adalah kompleks dan masalah ini perlu pendekatan dan komitmen daripada semua lapisan masyarakat.

Berkaitan isu memperkasakan kaum lelaki Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Hajah Mumtaz bertanyakan tentang perancangan kementerian untuk memperkasakan kaum lelaki dan remaja lelaki memandangkan peratus wanita yang di perkasa telah meningkat. Walaupun golongan wanita di negara ini telah berjaya mencapai kemajuan dalam pelbagai bidang, namun masih terdapat beberapa bidang utama di mana penglibatan wanita masih lagi rendah dan ke belakang seperti dalam tenaga buruh, peringkat pembuat keputusan serta aktiviti ekonomi berskala besar.

Selain itu, masih juga terdapat beberapa perundangan dan peraturan yang tidak memihak kepada wanita. Justeru, kementerian akan terus memberi fokus kepada usaha meningkatkan penglibatan wanita dalam bidang-bidang utama tertentu bagi mencapai *party gender*. Walau bagaimanapun, kementerian turut melibatkan golongan lelaki dalam program kementerian seperti Kursus Pembangunan Keluarga bagi meningkatkan kemahiran mereka dalam menguruskan keluarga dan Program Penjagaan Kesihatan termasuk kesihatan reproduktif.

Namun, yang mengecewakan, untuk makluman Tuan Yang di-Pertua, setakat ini sambutan daripada golongan lelaki itu amatlah tidak memuaskan. Jadi kita berharap mendapat

kerjasama dan bantuan daripada semua yang berada di sini khususnya daripada Ahli-ahli Yang Berhormat lelaki yang berada di sini untuk menjayakan segala program kementerian yang melibatkan kaum lelaki.

Tuan Yang di-Pertua, bagi golongan remaja lelaki pula, mereka dilibatkan di dalam program berkaitan kesihatan reproduktif, pembinaan jati diri dan ketahanan diri serta gaya hidup sihat bagi mengelakkan mereka daripada terlibat dalam gejala sosial.

Berkaitan dengan penambahan kakitangan. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Hajah Mumtaz mencadangkan agar kementerian menambah kakitangan selari dengan beban yang meningkat bagi memenuhi keperluan sumber tenaga manusia semasa yang selari dengan peningkatan beban kerja. Di kementerian, pihak kementerian telah mengambil beberapa inisiatif jangka pendek, sederhana dan panjang. Bagi tempoh jangka pendek, kementerian melaksanakan pengambilan Skim Pekerja Khidmat Singkat (PKS). PKS merupakan pengambilan kerja sementara bagi memenuhi keperluan mendesak untuk menyelesaikan tugas mengikut masa atau *output* tertentu.

Menerusi Skim PKS, ia dapat membantu kementerian bagi memenuhi keperluan tenaga kerja tambahan bagi tempoh enam bulan. Kaedah pelantikan ini adalah satu alternatif kepada ketua setiausaha ataupun sebagai ketua jabatan untuk mendapatkan tenaga kerja yang tidak terikat dengan prosedur dan syarat pelantikan biasa. Sehingga kini, kementerian telah melantik seramai 15 orang tenaga kerja tambahan di bawah Skim PKS.

Selain itu, kementerian juga turut melaksanakan kaedah pengambilan secara dengan izin, *contract for service* bagi memenuhi keperluan tenaga kerja yang memerlukan kepakaran dalam bidang-bidang tertentu seperti bidang kejuruteraan. Pengambilan ini telah mula dilaksanakan pada tahun 2007 dan sehingga kini terdapat seramai lima orang jurutera dan pembantu jurutera yang telah dilantik secara *contract for service*, dengan izin.

Bagi memenuhi keperluan tenaga kerja untuk tempoh jangka sederhana, kementerian telah melaksanakan kaedah pelantikan pegawai Skim Perkhidmatan Singkat di bawah Pakej Rangsangan Ekonomi Kedua. Kementerian mula melaksanakan kaedah pelantikan pada Jun 2009 dan akan berakhir pada Disember 2010 ini. Di bawah skim ini, seramai 174 orang telah dilantik dan turut ditempatkan di pejabat-pejabat kebajikan negeri dan daerah serta institusi-institusi kebajikan. Selain itu, bagi memenuhi keperluan tenaga kerja bagi jangka sederhana, kementerian juga telah melantik seramai 1,000 orang pekerja sambilan di bawah program e-Cari JKMM. Pelantikan ini melibatkan semua Jabatan Kebajikan Masyarakat Negeri dan ia adalah bagi tempoh satu tahun.

Tuan Yang di-Pertua, kementerian juga turut melaksanakan pengambilan tenaga kerja tambahan secara kontrak. Sehingga kini terdapat 16 orang pegawai pelbagai gred telah dilantik secara kontrak di kementerian. Bagi memenuhi keperluan kakitangan, kementerian turut melaksanakan kaedah *redployment staff* di mana di bawah kaedah ini, kementerian mengenal

pasti pegawai-pegawai daripada kementerian dan jabatan yang akan ditempatkan secara pentadbiran ke bahagian-bahagian yang memerlukan untuk satu tempoh yang ditetapkan.

Di bawah kaedah ini, kementerian telah melaksanakan satu penempatan di Bahagian Dasar Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat dan tujuh penempatan di unit NKRA kementerian. Untuk tempoh jangka panjang, kementerian telah mengenal pasti keperluan pemantapan perjawatan di bahagian kewangan, bahagian khidmat pengurusan, unit NKRA, unit lembaga kaunselor, senada serta cawangan teknologi maklumat serta bahagian perundangan dan invokasi dan JKMM.

Di bawah permohonan untuk pemantapan perjawatan, sebanyak 290 jawatan baru pelbagai skim dan gred akan diwujudkan di kementerian dan jabatan-jabatan di bawahnya. Sukacita dimaklumkan bahawa baru-baru ini kementerian telah menerima pertambahan sebanyak 184 jawatan baru bagi tujuh Pejabat Kebajikan Masyarakat Daerah dan lima institusi kebajikan yang baru di JKMM.

Berhubung dengan isu TASKA, Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Puan Hajah Fatimah binti Hamat telah membangkitkan berkenaan sejauh manakah sambutan majikan di sektor awam dan swasta untuk mewujudkan pusat jagaan kanak-kanak di tempat kerja. Ahli Yang Berhormat juga mencadangkan agar dasar berkaitan yang lebih tegas diwujudkan dan memberi pengecualian cukai kepada majikan yang rela untuk berbuat demikian. Untuk makluman Yang Berhormat, kementerian ini telah menjalankan dua kajian iaitu ke atas sektor awam dan swasta bagi meninjau kedudukan penyediaan taman asuhan kanak-kanak (TASKA) di negara ini. Kajian ke atas sektor awam didapati bahawa kesedaran di kalangan ketua-ketua jabatan kerajaan untuk menyediakan kemudahan TASKA di tempat kerja adalah tinggi dan amat menggalakkan.

Sehingga kini, 19 daripada 25 buah kementerian telah menyediakan perkhidmatan TASKA di tempat kerja sama ada menubuhkan TASKA di premis sendiri atau berkongsi TASKA dengan kementerian yang berhampiran seperti di Putrajaya.

■2040

Di peringkat jabatan pula, sebanyak 28 daripada 77 buah jabatan dan agensi Kerajaan Persekutuan telah menubuhkan taska di tempat kerja.

Berhubung sambutan pihak swasta secara keseluruhannya, sambutan di kalangan majikan sektor swasta adalah kurang menggalakkan berbanding dengan majikan di sektor awam.

Mengikut laporan soal selidik mengenai penyediaan tempat kerja mesra keluarga di sektor swasta yang dijalankan kementerian pada akhir tahun 2008 ke atas sebanyak 136 buah syarikat multinasional, syarikat berkaitan dengan kerajaan (GLC), syarikat kecil dan sederhana atau dengan izin, *small and medium enterprise* dan lain-lain, hanya 8 buah syarikat sahaja yang menyediakan kemudahan taska di tempat kerja. Daripada bilangan tersebut, 3 buah syarikat ada memberikan subsidi yuran taska kepada ibu bapa.

Antara kekangan yang dihadapi oleh majikan di sektor swasta untuk menubuhkan taska di tempat kerja ialah tempat kerja yang tidak sesuai dan membahayakan keselamatan kanak-kanak. Selain itu, para pekerja juga menghadapi masalah pengangkutan untuk membawa anak-anak ke tempat kerja.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan amat prihatin terhadap majikan yang menyambut baik saranan untuk menubuhkan taska di tempat kerja. Sehubungan itu, beberapa inisiatif dalam pengecualian cukai telah diberikan. Antaranya adalah:

- (i) pengecualian cukai sebanyak 10% daripada kos keseluruhan penubuhan dan pengubahsuaian taska di tempat kerja bagi tempoh 10 tahun kepada syarikat yang menyediakan taska di tempat kerja; dan
- (ii) memberikan pengecualian cukai pendapatan kepada syarikat sehingga RM2,400 setahun untuk seorang pekerja bagi tujuan pembayaran elaun penjagaan kepada anak-anak pekerja.

Berhubung dengan isu kanak-kanak iaitu *baby hatch* dengan izin Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Datuk Nor Hayati Tan Sri Dato' Seri Onn membangkitkan tentang kesan penubuhan *baby hatch* kepada masyarakat dan sosial.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, penubuhan *baby hatch* tidak haruslah dianggap sebagai galakan kementerian terhadap hubungan seks luar nikah, sebaliknya ia merupakan satu inisiatif kementerian bagi menyelamatkan bayi-bayi buangan yang tidak berdosa dan seterusnya membantu untuk menempatkan mereka dengan keluarga yang sesuai dan dapat memberikan penjagaan yang lebih sempurna demi kebajikan bayi tersebut.

Tuan Yang di-Pertua, izinkan saya sekali lagi merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan ucapan jutaan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Rancangan Malaysia Kesepuluh ke atas perkara-perkara yang menyentuh bidang tugas kementerian ini. Segala teguran yang dikemukakan akan diberikan perhatian dengan tindakan susulan yang sewajarnya. Maka dengan itu, saya dengan ini mengucapkan terima kasih dan sekian.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Yang Berhormat telah bercakap selama satu jam empat minit. Bagus. Seterusnya tanpa membuang masa saya mempersilakan Kementerian Pelancongan. Dipersilakan.

8.44 mlm.

Timbalan Menteri Pelancongan [Dato' Dr. James Dawos Mamit]: Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mengucapkan setinggi-tinggi terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah menyentuh perkara-perkara di bawah tanggungjawab Kementerian Pelancongan semasa perbahasan Rancangan Malaysia Kesepuluh. Kementerian amat menghargai serta

mengambil perhatian serius terhadap semua pandangan, saranan, cadangan dan teguran Ahli-ahli Yang Berhormat berkenaan.

Yang Berhormat Senator Ir. Haji Zamri bin Haji Yusuf telah menyentuh mengenai penyertaan Malaysia di *Shanghai World Expo 2010*, di mana beliau ingin mengetahui kos perbelanjaannya, petugas yang terlibat, pameran yang ditonjolkan dan penyediaan makanan di restoran di Astaka Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, adalah tidak benar bahawa penyertaan Malaysia di Ekspo Dunia Shanghai tidak memberi perhatian untuk menarik pelancong ke Malaysia. Ini adalah kerana Astaka Malaysia telah menonjolkan destinasi pelancongan yang menarik, sejarah kepelbagaian kebudayaan rakyat Malaysia yang dikenali sifat peramah dan berbudi bahasa yang hidup dengan harmoni dengan konsep 1Malaysia. Konsep Astaka Malaysia juga menonjolkan tema kehidupan nyaman dalam bandar raya penuh dengan persekitaran alam semula jadi.

Untuk makluman Yang Berhormat, terdapat 184 buah astaka yang telah dibina di Ekspo Dunia Shanghai. Reka bentuk dan isi kandungan setiap astaka adalah berlainan mengikut negara yang menyertainya. Terdapat astaka diselaraskan oleh sektor pelancongan negara masing-masing seperti Malaysia dan Filipina, manakala ada yang diselaraskan oleh sektor perdagangan dan lain-lain. Ini menyebabkan tumpuan setiap astaka berlainan dari segi teknologi, tonjolan gaya hidup negara masing-masing, sejarah dan pelancongan. Oleh yang demikian, adalah tidak adil jika Yang Berhormat menilai dan membuat perbandingan berdasarkan astaka-astaka yang telah Yang Berhormat lawati.

Tuan Yang di-Pertua, perbelanjaan keseluruhan bagi penglibatan Malaysia dalam Ekspo Dunia di Shanghai dari 1 Mei 2010 hingga 31 Oktober 2010 adalah berjumlah RM35 juta. Pecahan kos tersebut adalah seperti berikut.

Pertama, RM20 juta bagi kos pembinaan astaka termasuk kos mereka bentuk, membina, penyelenggara dan merobohkan astaka setelah selesai tempoh pameran. Jika dibandingkan dengan kos pembinaan astaka-astaka negara lain, Singapura telah membelanjakan sebanyak RM93.3 juta atau SGD40 juta dan Thailand membelanjakan sebanyak RM81.4 juta atau USD25 juta yang mempunyai saiz yang sama dengan saiz Astaka Malaysia iaitu 2,000 meter persegi. Manakala Indonesia telah membelanjakan sebanyak RM74.9 juta iaitu USD23 juta, Filipina sebanyak RM31.6 juta iaitu USD9.7 juta, Arab Saudi sebanyak RM475.4 juta iaitu USD146 juta dan China sebanyak RM716.6 juta iaitu USD220 juta.

■2050

Kedua, sebanyak RM15 juta ialah untuk kos operasi bagi menampung perbelanjaan penerbitan risalah dan cenderamata, penghantaran barang promosi dan bahan pameran, kos penyertaan MATRADE dan Kementerian Penerangan, Komunikasi, dan Kebudayaan, urusan publisiti dan pengiklanan, penghantaran pegawai, kakitangan serta kumpulan kebudayaan yang bertugas di Astaka Malaysia, bayaran kepada petugas dan pengurus Astaka, Majlis Perasmian

Astaka Malaysia serta majlis sambutan Hari Kebangsaan. Manakala berkenaan dengan pegawai yang bertugas, seramai 30 orang pegawai dihantar untuk bertugas di Astaka Malaysia sepanjang tempoh 6 bulan di mana 6 orang pegawai setiap bulan pada bulan Mei, Jun, dan Julai dan 4 orang pegawai setiap bulan pada bulan Ogos, September dan Oktober.

Tuan Yang di-Pertua, berkenaan dengan penyediaan makanan di restoran di Astaka Malaysia, *Banana Leaf Restaurant* telah dilantik untuk mengusahakan restoran di Astaka Malaysia. Makanan yang disediakan dan dijual adalah halal. Kementerian Pelancongan juga telah membuat penilaian dan mengambil langkah bagi meningkatkan mutu makanan yang disediakan. Kementerian Pelancongan akan terus mengawasi situasi dari semasa ke semasa dan tidak akan teragak-agak untuk menamatkan kontrak operator restoran jikalau makanan yang dihidangkan tidak mencapai jangkaan.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed ingin mengetahui tentang strategi atau bentuk promosi baru bagi meningkatkan kadar kemasukan pelancong asing. Kementerian Pelancongan melalui Tourism Malaysia telah mengenal pasti beberapa strategi bagi terus meningkatkan kedatangan pelancong-pelancong asing ke Malaysia seperti berikut:

- (i) pelaksanaan misi jualan yang merangkumi lawatan kerja ke pasaran-pasaran termasuk pasaran baru yang dikenal pasti untuk meningkatkan visibiliti Malaysia serta keyakinan pengusaha pelancongan yang menjual Malaysia di pasaran-pasaran tersebut;
- (ii) penyertaan berterusan Tourism Malaysia di pameran pelancongan, pameran *Meetings, Incentives, Conventions and Exhibitions (MICE)*, ekspo, seminar, dan bengkal yang bertaraf antarabangsa di luar negara;
- (iii) menjual Malaysia melalui promosi makanan, kebudayaan dan kesenian;
- (iv) menjual Malaysia melalui promosi pelancongan produk-produk *niche* seperti *ecotourism, parks and gardens, spa, health, medical, education, contemporary arts*, *Malaysia My Second Home* dan *homestay*;
- (v) menggalakkan kolaborasi dan usaha sama aktiviti-aktiviti yang menjurus kepada menjual Malaysia di peringkat global. Seperti kempen taktikal di semua pasaran bagi menyokong usaha kempen pengiklanan Tourism Malaysia;
- (vi) bekerjasama dengan lain-lain National Tourism Organizations (MTOs) seperti Singapura, Thailand dan Indonesia bagi menjual pakej gabungan 2 destinasi atau destinasi pelbagai;
- (vii) memberi tumpuan kepada promosi yang melibatkan kelebihan dan potensi *e-marketing* untuk menjual Malaysia secara lebih ekonomikal dan efektif bagi jangka masa yang panjang. Pasaran-pasaran baru yang

menjadi tumpuan Tourism Malaysia termasuk *Kazakhstan, Uzbekistan, Zimbabwe, Syria, Kuwait, Qatar, Egypt, Sudan, Nepal* dan Pakistan yang mempunyai potensi baru untuk pelaburan bagi perspektif pelancongan.

Bagi pasaran yang berkaitan, usaha untuk mempromosi Malaysia sebagai destinasi perkahwinan dan bulan madu juga dipertingkatkan memandangkan hasil daripada kumpulan sasaran ini adalah amat lumayan. Selain daripada itu, terdapat juga potensi untuk pasaran mewah yang dapat dipromosikan ke luar negara sebagai satu daripada produk pelancongan yang ada di Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Puan Hajah Zainun binti A. Bakar juga telah memohon Kementerian Pelancongan untuk bekerjasama dengan pihak PBT dalam meningkatkan prasarana chalet-chalet milik PBT seperti meluluskan permohonan Majlis Perbandaran Dungun untuk membaik pulih dan menaik taraf chalet miliknya. Tuan Yang di-Pertua, berhubung dengan permohonan Majlis Perbandaran Dungun untuk membaik pulih dan menaik taraf chalet miliknya, kementerian sedia menimbangkan permohonan daripada kerajaan negeri bagi menaiktarafkan chalet di bawah PBT Dungun sekiranya ada keperluan dari sudut pelancongan di kawasan berkenaan. Namun, di bawah Rancangan Malaysia Kesembilan, Kementerian Pelancongan telah memperuntukkan sebanyak RM57.8 juta untuk menaiktarafkan infrastruktur pelancongan di seluruh negeri Terengganu termasuklah menaiktarafkan kemudahan seperti chalet-chalet di bawah agensi mahupun di bawah pihak berkuasa tempatan. Antara chalet-chalet yang telah atau sedang dinaiktarafkan oleh kementerian ini di negeri Terengganu ialah seperti di Hutan Lipur Sekayu, Hutan Lipur Lata Tembakar, Tasik Kenyir dan Pulau Redang.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Yang Mulia Tunku Abdul Aziz bin Tunku Ibrahim telah membangkitkan tentang kurangnya kerjasama dan koordinasi Kementerian Pelancongan dengan agensi di peringkat negeri bagi memudahkan kedatangan pelancong. Kementerian Pelancongan sememangnya bekerjasama dengan semua pihak termasuk agensi di peringkat negeri dalam membangunkan industri pelancongan negara. Ini dapat dilihat melalui penubuhan Pejabat Kementerian Pelancongan Negeri yang ditubuhkan di setiap negeri pada awal tahun ini bagi mempergiat dan membangunkan industri pelancongan negara.

Selain itu, kementerian turut mengambil inisiatif untuk menyampaikan mesej-mesej berkaitan industri pelancongan seperti dalam Mesyuarat Menteri Besar dan Ketua Menteri yang telah diadakan. Koordinasi di peringkat kementerian dan Kerajaan Negeri adalah penting dalam memastikan pembangunan industri pelancongan negara memandangkan pihak kerajaan negeri memiliki produk-produk pelancongan. Sementara kementerian mempunyai jentera promosi dan pemasaran di peringkat domestik mahupun antarabangsa. Sehubungan itu, kementerian di peringkat pusat sentiasa bekerjasama melalui agensi di peringkat negeri dalam membangunkan serta mengenal pasti produk-produk pelancongan yang inovatif secara amnya dan pembangunan industri pelancongan kepada ekonomi negara secara khususnya.

■ 2100

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Tuan Haji Ahmad Rusli bin Haji Iberahim menyarankan supaya Kementerian Pelancongan meningkatkan kemudahan infrastruktur di Pantai Timur bagi memajukan lagi sektor pelancongan rel atau *Railway Tourism*. Bermula daripada Johor Bharu hingga ke Kota Bharu melalui negeri Terengganu.

Produk pelancongan *Railway Tourism*, dengan izin merupakan salah satu produk pelancongan yang baru diperkenalkan oleh kementerian ini dan dalam masa yang sama merupakan salah satu produk pelancongan yang mempromosikan Program Homestay Malaysia menerusi laluan kereta api di seluruh negara. Fasa pertama iaitu projek perintis bagi *Railway Tourism* ini telah dilaksanakan pada Oktober 2009 yang melibatkan laluan yang bermula daripada Singapura hingga ke Kelantan.

Kementerian sememangnya mengambil perhatian terhadap perkara ini dan dalam perancangan untuk diperkembangkan ke laluan di sebelah Pantai Timur dan Pantai Barat Semenanjung Malaysia yang melibatkan *homestay* di negeri-negeri lain yang berdekatan dengan laluan kereta api bermula pada tahun 2010.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Tuan Haji Ahmad Rusli bin Haji Iberahim juga menyarankan supaya Kementerian Pelancongan mengawasi perkembangan program *homestay* di mana terdapat kes pengusaha *homestay* yang mengenakan caj dua hari kepada pelancong walaupun pelancong berkenaan hanya menginap dalam tempoh satu hari sahaja dan mencadangkan supaya pengusaha-pengusaha *homestay* berkenaan diberi kursus.

Kementerian mengambil maklum di atas maklumat yang telah diberikan Yang Berhormat dan kementerian akan mengambil tindakan yang sewajarnya terhadap pengusaha-pengusaha *homestay* yang berkenaan termasuk memberi kursus yang berkaitan untuk meningkatkan pengetahuan dalam pengurusan *homestay*. Pihak Persatuan Homestay Malaysia memaklumkan bahawa pihaknya belum pernah menerima aduan daripada para pelancong mengenai caj bayaran yang dikenakan kepada para pelancong melebihi pada kadar yang sepatutnya dibayar. Pihak kementerian juga belum pernah menerima aduan daripada para pelancong mengenai caj bayaran yang dikenakan melebihi pada kadar yang sepatutnya yang dibayar.

Ir Haji Zamri bin Haji Yusuf: [Bangun]

Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed: [Bangun]

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: [Bangun]

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Tuan Yang di-Pertua, akhir sekali saya ingin mengucapkan terima kasih kepada semua Ahli Yang Berhormat yang mengambil bahagian...

Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed: Tuan Yang di-Pertua, minta laluan.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: ...yang menyentuh bidang tanggungjawab kementerian...

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat, Yang Berhormat, Yang Berhormat. Sebelum apa itu ada bangun hendak bertanya. Ada?

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Okey. Yang Berhormat Ir. Haji Zamri.

Tuan Yang di-Pertua: Okey, okey. Silakan Yang Berhormat.

Ir Haji Zamri bin Haji Yusuf: Okey, sedikit ya. Tadi kita benarkan. Kita hendak dengar sampai habis baru puas hati. Jadi, saya hendak pastikan daripada pihak Yang Berhormat Menteri ini tentang operator restoran kita tadi di Pavilion Malaysia, apakah ini operator yang datang daripada Malaysia dan bagaimana pemilihannya? Saya tidak jelas tadi, disebut haram atau halal tadi? Saya tidak *clear* tentang makanan yang disediakan di Pavilion Malaysia itu.

Keduanya ialah ingin saya sebutkan juga pameran itu 1 Mei sehingga 31 Oktober. Sekarang masih belum sampai setengah, hampir setengahlah daripada tarikhnya. Kita masih ada tiga bulan. Saya harapkan pihak kementerian juga boleh kaji balik dengan penghantaran hanya enam orang pegawai untuk menjaga kawasan yang dengan kehadiran pengunjung ke Pavilion Malaysia yang dianggarkan sekitar 20,000 satu hari dan keluasannya juga tadi kalau kalikan dengan kaki persegi adalah 20,000 kaki persegi. Jadi enam orang, kalau ada dua syif, hanya tiga orang bertugas. Saya rasa ada masa untuk kita kaji balik sebab kita masih ada tiga bulan sebelum penghujung Expo Shanghai ini. Sekian, terima kasih.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Terima kasih Yang Berhormat Senator Tuan Haji Zamri atas soalan tambahan. Pertamanya, atas makanan tadi haram atau pun halal. Banana Leaf Restaurant adalah restoran daripada Malaysia dan restoran ini adalah restoran yang halal.

Keduanya, penghantaran enam orang pegawai setiap bulan untuk bertugas. Ini adalah penghantaran enam orang pegawai daripada Kementerian Pelancongan. Jadi, daripada kementerian yang lain atau pun agensi kerajaan yang lain seperti MATRADE dan Kementerian Penerangan, Komunikasi dan Kebudayaan dan lain-lainnya, mereka menghantar pegawai-pegawai mereka sendiri untuk bertugas dan menjaga *exhibit-exhibit* masing-masing.

Selain daripada itu juga, memang kita ada mengambil rakyat negara China untuk bertugas di situ termasuk pengurus di situ. Jadi, yang enam itu adalah daripada Kementerian Pelancongan kita.

Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed: [Bangun]

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: [Bangun]

Tuan Yang di-Pertua: Yang Berhormat Dato' Firdaus, ada?

Dato' Dr. Firdaus bin Haji Abdullah: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya hendak mengemukakan soalan yang relevan dengan kementerian ini dan bersabit atau dengan merujuk kepada halaman 25 Rancangan Malaysia Kesepuluh ini di mana dinyatakan di sini, "*Kerajaan juga akan menggalakkan perkongsian tulen antara syarikat bumiputera dengan bukan bumiputera*".

Saya timbulkan perkara ini Tuan Yang di-Pertua kerana pelancongan ini secara relatif adalah satu industri baru dalam kegiatan ekonomi di negara kita ini, industri baru secara besar-besaran. Oleh kerana ini adalah suatu industri baru, maka perlulah dipastikan supaya tidak berlaku di peringkat ini, di peringkat awal ini dipastikan supaya tidak berlaku amalan *monopolistic* satu-satu kaum dalam pelbagai kegiatan industri ini.

Ini kerana industri pelancongan ini mempunyai lapis-lapis atau tahap-tahap kegiatan yang cukup banyak dan ini haruslah dipastikan, dirancang dengan sedar oleh Kementerian berkenaan untuk memastikan bahawa janji kerajaan dalam rancangan ini hendak mengadakan perkongsian pintar itu dilaksanakan dengan sikap yang proaktif.

Untuk itu barangkali saya hendak tahu, daripada sekian puluhan juta ringgit yang telah dibelanjakan untuk membayar promosi dan menggalakkan atau mempromosikan atau menceriakan industri pelancongan ini, berapa agaknya tiap-tiap kaum dapat di sini? Berapa yang Indianya, berapa yang Melayunya, berapa yang Cinanya? Itu kepada keseluruhannya sebab seperti saya kata tadi industri ini mempunyai lapisan lapis-lapis kegiatan yang cukup banyak melibatkan pelbagai pihak dan jangan sampai berlaku tindakan-tindakan yang *monopolistic*.

Ini haruslah diawasi di peringkat awal ini sebelum terlalu lambat, sebelum ada pihak-pihak yang mempunyai dakwaan atau *claim* terhadap industri itu. Begitu juga umpamanya – itu yang soalan saya secara umum. Soalan saya secara khusus barangkali dengan merujuk kepada yang berlaku di pameran Shanghai itu, perpecahan kaum yang mewakili Malaysia dalam pelbagai kegiatan di astaka kita di sana. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua.

■2110

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Terima kasih Yang Berhormat Senator Dato' Dr. Firdaus tentang pandangan Yang Berhormat. Saya mengambil maklum cadangan itu adalah cadangan yang baik, lebih-lebih lagi untuk mewujudkan seimbangan di dalam pengusaha dan industri pelancongan, di mana seharusnya semua kaum terlibat. Ini adalah satu pandangan yang baik. Sememangnya industri pelancongan adalah satu daripada 12 NKEA negara. Oleh yang demikian penglibatan semua kaum adalah yang paling penting, jangan ada satu kaum yang *monopolistic* di dalam cadangan ini. Saya mengambil pandangan Yang Berhormat tentang itu dan Kementerian akan terus melaksanakannya agar industri, pengusaha-pengusahanya adalah daripada berbilang kaum.

Seterusnya yang kedua tentang pecahan bilangan kaum yang berada di Shanghai untuk bertugas di situ. Di dalam kumpulan kebudayaan yang berada di situ memang kita mengambil kira semuanya itu. Kaum Melayu, Cina, India dan kaum etnik daripada Sabah dan Sarawak. Ini kerana apa yang ditonjolkan di dalam tarian budaya sebagai umpama ialah tarian 1Malaysia yang menonjolkan tarian semua kaum yang ada di Malaysia. Jadi ini kita sudah ambil kira tetapi daripada segi jumlahnya Yang Berhormat saya tidak dapat memberi maklumat ini kerana ini adalah mengenai statistik. Sekian, terima kasih.

Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed: Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat Dato' Hajah Saripah.

Dato' Hajah Saripah Aminah binti Haji Syed Mohamed: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, terima kasih kepada Yang Berhormat Timbalan Menteri. Akan tetapi ada satu soalan yang tidak dijawab oleh pihak kementerian iaitu tentang pelancong yang datang daripada negara yang telah menjadi beban kepada negara kita, sesetengah daripada mereka tidak pulang ke negara mereka malah bertindak menjadi GRO dan pelacur. Mohon penjelasan juga, berapakah jumlah pekerja GRO dan pelacur yang ditangkap dan adakah daripada kalangan pelancong asing yang masuk menggunakan visa penuntut ataupun *visa social visit*. Terima kasih.

Dato' Dr. James Dawos Mamit: Terima kasih Yang Berhormat tentang soalan tambahan ini, pelancong menjadi beban. Saya pun kalau saya lihat perkara seperti ini memang saya juga terganggu kerana kita tidak tahu pelancong-pelancong yang masuk melalui pintu imigresen sama ada mereka benar-benar pelancong ataupun tidak. Akan tetapi mengikut angka tangkapan mereka oleh pihak polis yang menjadi GRO ataupun pelacur, ramai daripada mereka ini mempunyai *social visit pass*. Jadi inilah jadi masalah sama ada mereka ini benar-benar pelancong ataupun mereka ini memang ada tujuan yang lain untuk memasuki ke negara kita.

Kita tidak dapat mengawal perkara seperti ini sama ada *embassy* kita di luar negara boleh membuat satu penelitian terhadap latar belakang mereka ini. Itu adalah penting jika mereka memohon visa untuk memasuki negara kita. Akan tetapi *Visa on Arrival* (VOA) ini kita tidak tahu sama ada mereka ini akan masuk negara kita untuk niat yang tidak baik bukan sahaja menjadi GRO, pelacur ataupun *drug' meow'* iaitu pengedar dadah. Ini adalah satu masalah. Walaupun demikian kita dengan sedaya upaya bekerjasama dengan pihak imigresen dan pihak polis supaya perkara-perkara seperti ini dapat ditangani.

Tuan Yang di-Pertua, kementerian akan mengambil perhatian terhadap semua pandangan, saranan, cadangan dan teguran Ahli-ahli Yang Berhormat berkenaan. Sekian, terima kasih dan selamat malam.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih banyak Yang Berhormat. Mengikut giliran jawapan daripada kementerian yang ada kita bincang hari ini ialah 12 semuanya, kita telah pun selesai 11. Terakhir sekali ialah Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani. Terlebih dahulu saya ingin merakamkan dan mengalu-alukan kehadiran menternya sendiri datang sungguhpun waktu malam pada masa ini. *[Tepuk]* Saya mengucapkan syabas dan tahniah.

Saya harap kalau boleh esok kita ada lagi 12, kalau boleh menteri-menteri atau timbalan menteri pun bersedia dan kalau menteri datang lagi baik khususnya di kalangan menteri-menteri yang berstatus Senator. Ini kerana Dewan yang mulia ini ialah Dewan yang kita sama-sama pertanggungjawabkan dan pokoknya yang kita bincang ialah Rancangan Malaysia Kesepuluh yang amat penting. Dasarnya cantik tetapi pelaksanaan esok macam mana? Kalau menteri

datang sendiri, pegawai pun tentu bersemangat untuk menjalankan tanggungjawab. Dipersilakan Yang Berhormat Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani.

9.16 mlm.

Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani [Datuk Seri Noh bin Haji Omar]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Bagi pihak Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani ataupun MOA, lebih mudah disebut. Saya mengucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat yang telah mengambil bahagian dalam perbahasan Rancangan Malaysia Kesepuluh yang menyentuh pelbagai perkara di bawah tanggungjawab MOA. Seramai enam orang Ahli Yang Berhormat Senator telah mengambil bahagian dalam perbahasan Rancangan Malaysia Kesepuluh iaitu Yang Berhormat Senator Datuk Hajah Wan Hazani binti Haji Wan Mohd. Nor, Yang Berhormat Senator Puan Hajah Zainun binti A. Bakar, Yang Berhormat Senator Puan Hajah Mumtaz binti Md. Nawi, Yang Berhormat Senator Datin Paduka Datuk Nor Hayati binti Tan Sri Dato' Seri Onn, Yang Berhormat Senator Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad dan Yang Berhormat Senator Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop. Saya ucapkan terima kasih kepada Ahli-ahli Yang Berhormat.

Tuan Yang di-Pertua, yang pertama ialah isu peluasan skop projek pertanian. Yang Berhormat Senator Datuk Hajah Wan Hazani binti Haji Wan Mohd. Nor telah banyak membangkitkan isu-isu berkaitan pertanian. Antaranya ialah peluasan skop projek pertanian. Untuk makluman Yang Berhormat Senator, syarat-syarat pemberian bantuan pertanian di bawah MOA ditetapkan mengikut projek dan secara asasnya mengambil kira perkara-perkara asas. Skop-skop yang telah diluluskan adalah memadai bagi melaksanakan program-program atau projek di bawah MOA. Sungguhpun demikian bilangan peserta atau petani yang dapat dibantu adalah bergantung pada jumlah peruntukan yang diberi setiap tahun. Permohonan bagi projek-projek di bawah Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani adalah terbuka kepada semua pengusaha individu ataupun kelompok usahawan dan syarikat belia tani, siswazah dan sebagainya.

Seterusnya yang kedua ialah isu ladang kontrak. Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Datuk Hajah Wan Hazani juga membangkitkan mengenai isu ladang kontrak. Saya ingin maklumkan bahawa beberapa jawatankuasa khas telah pun dibentuk dalam melaksanakan program *High Impact Project* ataupun HIP ladang kontrak di bawah MOA. Jawatankuasa tersebut adalah Jawatankuasa Pemandu HIP MOA, Jawatankuasa Penjelasan HIP Ladang Kontrak MOA, Jawatankuasa Teknikal HIP Ladang Kontrak, Jawatankuasa Latihan HIP Ladang Kontrak serta Jawatankuasa Ladang Kontrak Peringkat Negeri dan Daerah.

■2120

Di samping itu, terdapat satu pasukan khas, *indicated team* telah dibentuk khusus untuk memantau pelaksana Program *High Impact Project*, ladang kontrak ini. Sesi-sesi kursus dan

latihan kepada peserta memang sentiasa diadakan sama ada secara berasingan atau bersepadu oleh agensi-agensi pelaksana seperti FAMA, MARDI, LPP, LPNM dan Jabatan Pertanian.

Selain daripada khidmat nasihat, peserta juga turut menerima bantuan daripada segi pembersihan kawasan, pemberian input pertanian dan infrastruktur ladang serta pusat pengumpulan ladang secara berkelompok. Daripada segi bantuan kewangan, MOA melalui agensi pembiayaannya, Agro Bank memang menyediakan kemudahan tersebut kepada mana-mana petani, penternak dan nelayan yang layak serta memenuhi syarat-syarat yang telah ditetapkan.

Jabatan Pertanian telah menubuhkan satu jawatankuasa khas yang akan bermesyuarat setiap bulan bagi memantau pelaksanaan Program Ladang Kontrak. Di samping itu, lawatan berkala ke projek-projek juga diadakan bagi memantau prestasi projek, memberi khidmat nasihat dan memastikan peserta mengamalkan amalan pertanian baik. Saya amat mengharapkan supaya Majlis Pembangunan Pertanian Parlimen yang telah diwujudkan untuk memastikan segala dasar-dasar yang telah saya nyatakan tadi dilaksanakan pada peringkat kawasan masing-masing.

Tuan Yang di-Pertua, selain daripada itu, Jabatan Pertanian juga menganjurkan program-program latihan dan lawatan kepada petani-petani. Sehingga bulan Jun 2010, terdapat seramai 17,115 orang ataupun 67% daripada sasaran RMKe-9, peserta yang berdaftar di bawah Program Ladang Kontrak Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani dengan keluasan 29,851, hektar iaitu 94% daripada sasaran RMKe-9. Manakala bagi Program Ladang Kontrak Taman Kekal Pengeluaran Makanan pula terdapat seramai 110 orang peserta dengan keluasan 275 hektar.

Tuan Yang di-Pertua, isu program teras dan burung walit. Yang Berhormat Senator juga membangkitkan tentang isu Skim TRUST dan burung walit. Skim TRUST merupakan program transformasi untuk membolehkan para penternak memperluaskan aktiviti-aktiviti penternakan ke tahap komersial, yang lebih baik daripada sistem pawah yang diperkenalkan sebelum ini. Ia terbuka kepada seluruh rakyat Malaysia yang berminat. Jumlah keseluruhan usahawan bumiputera yang terlibat dalam program TRUST sehingga bulan Jun 2010 adalah seramai 1,453 orang peserta. Daripada jumlah tersebut seramai 12 orang usahawan bumiputera adalah dari Gua Musang.

Dalam tempoh RMKe-9, disasarkan 2,500 orang peserta yang akan melibatkan 1,500 orang peserta untuk ternakan lembu dan 1,000 orang peserta untuk ternakan kambing. Skim TRUST mendapat sambutan yang baik di Gua Musang, malah pada hari ini sedang berjalan Pertandingan Kambing Cantik di Gua Musang. Ingat Pertandingan Ratu Cantik sahaja. *[Ketawa]* Setakat ini program TRUST hanya untuk membangunkan usahawan yang terlibat dengan penternakan lembu dan kambing sahaja. Pihak kementerian belum bercadang untuk mengembangkan program ini bagi lain-lain ternakan yang bernilai tinggi.

Kementerian ada menyediakan peruntukan khas untuk pembangunan industri burung walit. Kementerian telah memperuntukkan RM5 juta untuk Projek Burung Walit bagi peserta yang dipilih daripada senarai e-Kasih. Setiap peserta diperuntukkan RM10,000 untuk pembinaan premis burung walit yang disasarkan kepada 500 orang peserta. Pihak kementerian juga melalui Pakej Rangsangan Ekonomi memperuntukkan RM67.75 juta melalui Skim Kredit Pengeluaran Bukan Makanan untuk pinjaman walit melalui Agro Bank. Di samping itu, di bawah Program 1Daerah 1Industri sejumlah RM600,000 diperuntukkan kepada 60 orang peserta secara berkelompok.

Isu tempoh proses permohonan peruntukan kewangan atau pinjaman agro pertanian. Tuan Yang di-Pertua, mengenai isu yang dibangkitkan berkaitan tempoh masa yang diambil bagi memproses permohonan peruntukan kewangan atau pinjaman agro pertanian di bawah MOA, terdapat dua buah agensi yang menyediakan peruntukan agro pertanian dalam bentuk pinjaman iaitu Agro Bank dan TEKUN. Bagi Agro Bank, tempoh proses permohonan pinjaman dari tarikh permohonan lengkap diterima sehingga peringkat kelulusan pinjaman adalah berbeza-beza mengikut jawatankuasa pinjaman pada setiap peringkat berdasarkan jumlah pinjaman yang dipohon.

Bagi jawatankuasa pinjaman pada peringkat cawangan, tempoh keputusan adalah selama tujuh hari bekerja dan jumlah pinjaman yang boleh diluluskan adalah sebanyak RM200,000 ke bawah dengan cagaran dan RM50,000 ke bawah tanpa cagaran. Bagi jawatankuasa pinjaman peringkat negeri pula keputusan mengambil masa selama 12 hari bekerja, dengan jumlah pinjaman antara RM200,000 sehingga RM500,000 dengan cagaran dan RM100,000 tanpa cagaran.

Manakala jawatankuasa pinjaman peringkat ibu pejabat mengambil masa selama 17 hari bekerja dengan jumlah pinjaman sebanyak RM2 juta ke bawah dengan cagaran dan RM500,000 ke bawah tanpa cagaran. Pada peringkat jawatankuasa pinjaman lembaga pengarah pula, keputusan mengambil masa selama 30 hari bekerja dari jumlah pinjaman bernilai RM10 juta ke atas. Manakala bagi TEKUN tempoh keseluruhan proses setiap permohonan pinjaman mengambil masa 45 hari bekerja dari tarikh permohonan lengkap diterima sehingga ke peringkat pengeluaran pinjaman.

Pinjaman ini tertakluk pada syarat-syarat pinjaman seperti mempunyai cadangan atau rancangan perniagaan, usaha niaga yang berpotensi dan berdaya maju. Mulai sekarang setiap peminjam TEKUN diwajibkan menghadiri kursus modal insan untuk memastikan pinjaman yang diberi akan dilaksanakan, digunakan seperti yang dipohon.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai isu meningkatkan pendapatan luar bandar, Yang Berhormat Senator Puan Hajah Zainun binti A. Bakar mengutarakan tentang peranan penting kementerian dalam meningkatkan pendapatan luar bandar, khususnya petani, pesawah dan nelayan di negara ini. Kerajaan telah menyediakan...

Datuk Akbar bin Ali: Tuan Yang di-Pertua, mohon mencelah dengan izin.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Isu yang mana ini Yang Berhormat?

Datuk Akbar bin Ali: Saya hendak *concentrate* satu sahaja, tentang TEKUN Yang Berhormat Menteri.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Okey.

Datuk Akbar bin Ali: Pertama, terima kasih dan saya mengucapkan tahniah pasal nampaknya *overtime* Yang Berhormat Datuk Seri, ya. Tempoh pemprosesan TEKUN telah dapat dipendekkan. Contoh tadi 45 hari. Kalau dahulu lebih lama. Dua soalan saya, benarkah sehingga sekarang TEKUN masih belum ada dana *to replenish* apa yang sejak tahun lepas. Ini kerana di daerah Jasin contohnya masih ditimbulkan bahawa permohonan-permohonan lama yang sudah diluluskan tetapi belum dapat wang yang hendak dipinjam itu.

Kedua, 45 hari kalau dibandingkan dengan yang lama memang sudah dapat dipendekkan. Akan tetapi sekarang pada zaman ICT, contohnya kalau kita pinjam daripada City Bank, ia boleh diproses *online* dan tiga hari sudah dapat cek, dimasukkan terus ke akaun kita. Bagaimana agaknya proses ini dapat - TEKUN, Agro Bank dan sebagainya boleh dapat dipendekkan seperti mana pantasny City Bank meluluskan pinjaman? Terima kasih.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat. Pertama tadi kata kalau TEKUN tidak ada duit, itu kurang tepat. Saya memang suka mendengar cerita seperti ini. Tolong beri nama pegawai TEKUN yang mengatakan TEKUN tidak ada duit. TEKUN kita ada dapat tambahan lagi RM200,000 juta. Sekarang ini kita beri jaminan bahawa duit TEKUN sememangnya cukup untuk kita berikan pinjaman.

Jadi, pegawai-pegawai seperti inilah yang sebenarnya yang akan merosakkan nama Kerajaan Barisan Nasional. Dia sepatutnya sebagai pegawai TEKUN yang dilantik oleh kepimpinan Barisan Nasional, dia tidak boleh mengeluarkan kenyataan yang tidak tepat. Saya minta Yang Berhormat beri kepada saya nama pegawai TEKUN dan saya fikir pegawai seperti ini tidak layak bekerja dengan TEKUN. *[Tepuk]*

■2130

Yang kedua, saya akui mengenai pinjaman ini lambat. Saya pernah membuat dasar supaya diberikan kelulusan RM10,000 diberikan di peringkat kewangan, lulus – bagi RM10,000 automatik lulus. Akan tetapi bila kita laksanakan, kelulusan ini akhirnya akan diangkat juga ke ibu pejabat kerana duit itu dijaga oleh ibu pejabat. Jadi, ada beberapa kes yang kita dapat laporan, ada juga permainan-permainan yang tidak sihat berlaku di peringkat bawah bila kita berikan kuasa kepada pegawai bawah meluluskan jumlah-jumlah tertentu.

Yang ketiga, apabila permohonan ini sampai ke ibu pejabat, ia akan jadi lebih *messy* kerana semua daripada bawah lulus, tetapi akhirnya akan diproses juga oleh ibu pejabat untuk memberikan kelulusan. Oleh kerana itu, cara yang paling praktikal ialah sekarang ini

permohonan, yang pertamanya mesti dimohon melalui *online*. Inilah dia, masalah yang saya selalu hadapi. Ada kawan-kawan kadang-kadang minta tolong. Jadi, dia mohon tetapi mungkin pegawai kita terlepas pandang, tidak *key in* di dalam sistem. Bila dia tidak *key in* dalam sistem, jadi ibu pejabat tidak boleh *trace* permohonan ini.

Jadi saya kalau boleh, Yang Berhormat, memang kita cadang untuk berikan kelulusan ini secepat mungkin. Akan tetapi saya juga percaya, jawapan dia bagi dengan saya 45 hari, itu dasarnya, tetapi dari segi pelaksanaannya masih saya dapat rungutan ada lebih sebulan atau dua bulan. Walau bagaimanapun saya tidak boleh nafikan bahawa memang secara keseluruhannya perkhidmatan TEKUN kali ini nampaknya lebih berkesan daripada yang lepas. Jadi saya minta Ahli-ahli Yang Berhormat yang menduduki Majlis Pembangunan Pertanian Parlimen, perkara-perkara seperti ini harus dapat membantu kementerian untuk memastikan dasar yang dibuat oleh kementerian akan dapat dilaksanakan di peringkat golongan sasar.

Tuan Yang di-Pertua, berbalik kepada untuk meningkatkan penambahan pendapatan petani, pesawah-pesawah dan juga nelayan, saya ingin maklumkan bahawa kerajaan telah membelanjakan wang yang cukup banyak untuk kita memastikan petani, nelayan dan penternak untuk diberikan pendapatan yang lumayan. Yang pertama, kita memperkenalkan insentif di mana insentif ini disediakan untuk orang yang membuat tanaman, ternakan dan juga pengusaha akuakultur bagi mengurangkan beban kos pengeluaran akibat kenaikan harga minyak dan kos input.

Sehingga kini sejumlah RM176 juta telah kita keluarkan kepada 61,876 petani di bawah Program Insentif Pengeluaran Tanaman. Dalam masa yang sama, kita juga terus memberikan subsidi dan saya lihat kumpulan pesawah menerima bantuan subsidi dan insentif yang cukup banyak, di mana pada tahun 2009 sahaja kita belanjakan lebih daripada RM3 bilion hanya untuk kita memberikan subsidi skim baja padi, kita bagi skim subsidi harga padi, kita bagi insentif pengeluaran padi, insentif peningkatan hasil, subsidi harga beras dan insentif benih padi. Dalam masa yang sama, kita juga memberikan baja tambahan, LPK, bantuan kawalan makhluk perosak, kapur tanah, penyelenggaraan infrastruktur dan pengairan, perataan tanah dan juga mekanisasi ladang. Ini sahaja lebih RM3 bilion kita belanja. Purata sebenarnya pesawah-pesawah padi ini dia dapat lebih daripada RM2,000 per hektar untuk mereka menyediakan tanah-tanah untuk mengeluarkan hasil padi.

Tuan Yang di-Pertua, kementerian juga telah menyediakan beberapa program untuk menambah pendapatan nelayan, iaitu dengan memperkenalkan insentif hasil tangkapan ikan di mana setiap nelayan memperolehi insentif hasil tangkapan ikan pada kadar 10 sen sekilogram, dan hari ini kita telah belanjakan sebanyak RM26.2 juta untuk insentif. Dalam masa yang sama, setiap nelayan diberikan elaun RM200 tiap-tiap bulan, pergi ke laut. Walaupun tidak pergi ke laut, tetap dapat RM200 tiap-tiap bulan. Kita juga memperkenalkan Program Dana Nelayan. Kita beri pinjaman kepada nelayan, RM25,000 ke bawah, tanpa penjamin, tanpa cagaran, untuk

mereka membeli peralatan pertanian dan juga untuk mereka melibatkan diri dalam aktiviti-aktiviti industri asas tani dan setakat ini kita telah mengeluarkan belanja sebanyak RM66.7 juta kepada 2,763 orang nelayan.

Selain itu kita juga ada program dinamakan Program Transformasi Nelayan di mana di dalam program ini nelayan-nelayan kecil ini boleh berkongsi untuk mereka membeli bot yang lebih besar, di mana mereka dahulunya hanya diberi RM70,000 seorang, tetapi mulai bulan lepas kita telah naikan RM100,000 seorang. Ini bermakna kalau ada lima orang nelayan yang ada sampan kecil, mereka hendak tukar, guna jadi bot yang lebih besar, dia boleh berkongsi lima orang, dia akan dapat RM500,000. Dengan ini mereka boleh mendapat *vesse/* ataupun bot yang lebih baik dan sampan-sampan mereka yang lama mereka boleh jual balik kepada LKIM. Setakat ini ada seramai 170 nelayan telah pun terlibat dalam program transformasi ini dan kita telah pun belanjakan hampir RM10 juta.

Yang Berhormat Senator juga ada menyebut tentang perusahaan tanaman bukan kekal seperti belimbing, jambu dan nangka yang merupakan tanaman yang terus diberikan galakan oleh kementerian untuk ditanam secara komersial. Keluasan tanaman belimbing adalah sebanyak 1,340 hektar, jambu 1,440 hektar dan nangka 3,550 hektar pada tahun 2009. Bagi menarik lebih ramai golongan belia dan generasi muda untuk menyertai sektor pertanian, Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani telah melaksanakan program-program seperti berikut, menawarkan pelbagai kursus dan latihan teknikal serta pengurusan di 40 buah pusat ataupun institusi latihan di bawah Jabatan Pertanian di seluruh negara.

Antara program-program berkenaan adalah seperti berikut:-

- (i) Program Pembangunan Usahawan;
- (ii) pemprosesan makanan;
- (iii) Program Inkubator Usahawan Belia Tani;
- (iv) Program Sijil Kemahiran Malaysia;
- (v) Program Latihan Formal Institut Pertanian; dan
- (vi) Program Latihan Belia Tani di Jepun.

Dan pagi tadi saya telah pun melancarkan satu lagi program, Satu Menteri Satu IPTA di mana kita telah memilih, kalau saya tidak silap tadi ada 35 orang graduan. Mereka ini kita pilih, kemudian kita buat projek anak angkat, letak mereka ini dengan usahawan-usahawan dan syarikat-syarikat yang sudah berjaya di bawah *job training*. Semasa mereka mengikuti kursus, kita bagi elaun lagi kepada mereka, RM10 sehari dan kepada bapa angkat kita bagi RM20. Selepas mereka tamat kursus, mereka ada pilihan sama ada mereka boleh terus bekerja dengan syarikat bapa angkatnya ataupun bekerja dengan syarikat lain ataupun kalau mereka hendak menjadi usahawan, kita akan memastikan bahawa mereka akan diberikan pinjaman melalui AgroBank ataupun TEKUN.

Jadi kita akan memantau supaya program kursus berpakej ini benar-benar dapat menarik minat golongan belia kerana kita tidak mahu lagi kursus-kursus hanya diadakan hanya sekadar diberikan sijil, tetapi akhirnya sijil yang dia dapat, tetapi ilmu yang dia ada tidak dapat digunakan untuk memajukan diri mereka.

Tuan Yang di-Pertua, kita juga mewujudkan Kolej Pertanian Malaysia dan juga Majlis Latihan Pertanian Kebangsaan untuk menyediakan latihan kemahiran pertanian melalui Program Latihan Kemahiran Pertanian Kebangsaan. Pelbagai kursus telah ditawarkan yang berteraskan Standard Pekerjaan Kemahiran Kebangsaan ataupun *National Occupational Skill Standard*. Kursus ini adalah berasaskan kompetensi dan juga melibatkan amali, projek demonstrasi dan juga simulasi dan diiktiraf oleh Jabatan Pembangunan Kemahiran yang dahulunya dikenali sebagai MLVK.

■2140

Pakej pembelajaran bagi sektor pertanian dan industri asas tani dibangunkan untuk melibatkan bidang tanaman, ruminan, *poultry*, *eco-culture*, perikanan, tangkapan pukat jerut, pemprosesan makanan dan pemasaran.

Pagi tadi juga kita telah menandatangani satu perjanjian dengan Universiti Putra Malaysia, yang mana pelatih-pelatih yang berkelulusan diploma daripada kolej pertanian di bawah MOA akan diberi peluang untuk melanjutkan dalam pengajian mereka di peringkat ijazah di UPM. Dengan ini, kita menjadikan kolej ini bukan sahaja untuk melahirkan tenaga mahir tetapi kita memberikan peluang kedua kepada belia-belia untuk melanjutkan pelajaran dalam bidang lebih tinggi di sektor pertanian.

Tuan Yang di-Pertua, mengenai program wanita tani, Yang Berhormat Senator Datin Paduka Nor Hayati binti Tan Sri Dato' Sri Onn mencadangkan supaya kementerian ini mewujudkan wanita tani sebagaimana Program Belia Tani yang diwujudkan oleh pihak kementerian.

Untuk pengetahuan Yang Berhormat Senator, program-program Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani dilaksanakan untuk semua golongan dan lapisan masyarakat termasuk golongan wanita. Sebagai contoh, projek-projek industri asas tani, hampir keseluruhannya dijalankan oleh golongan wanita. Sehingga kini, terdapat 4.600 orang pengusaha wanita yang aktif melaksanakan projek asas tani. Kalau kita tengok bilangan peminjam yang ambil daripada TEKUN pun, majoritinya adalah wanita. Pagi tadi pun kita buat program anak angkat pun, majoritinya adalah wanita. Jadi saya ingat kalau tidak ada program wanita tani ini pun, saya ingat wanita pun sudah lebih daripada lelaki dalam berbagai-bagai bidang ini Tuan Yang di-Pertua.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Datin Paduka Nor Hayati juga membangkitkan tentang isu status harga minyak diesel kepada nelayan. Untuk maklumat Yang Berhormat Senator, melalui 16 Julai 2010, harga minyak petrol ataupun diesel bagi nelayan telah naik sebanyak 5 sen iaitu daripada RM1.20 seliter kepada RM1.25 seliter sama seperti sektor-

sektor lain. Peningkatan harga diesel dan petrol sebanyak 5 sen akan memberikan penjimatan kepada kerajaan sebanyak RM5.35 juta sebulan atau RM64.2 juta setahun.

Sektor perikanan, *Lab Subsidy Rationalisation for Fishermen* telah melaksanakan kajian mengenai bantuan dan subsidi yang diberikan kepada nelayan. Hasil kajian telah dibentangkan kepada kerajaan dan awam pada 28 Mei 2010 bertempat di *Kuala Lumpur Convention Center* untuk mendapatkan makluman balas.

Dalam masa yang sama, IKM telah pun mengadakan satu majlis interaksi bersama kumpulan berkepentingan dalam industri perikanan mengenai cadangan penstrukturan bantuan dan subsidi kepada nelayan pada 7 hingga 8 Julai 2010 yang lepas bertempat di Hotel Brisdale untuk kita mendapatkan makluman balas daripada kumpulan sasar. Majlis ini telah dihadiri oleh wakil-wakil nelayan seramai lebih 150 orang dari seluruh negara dan mereka menerima baik dengan kenaikan 5 sen ini.

Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Senator Tuan Mohd. Khalid bin Ahmad mengatakan tentang isu pemantauan subsidi baja dan racun di kawasan MADA. Untuk maklumat Yang Berhormat Senator, bagi program subsidi baja, pihak kerajaan telah mengambil beberapa langkah untuk memantau program tersebut dari segi spesifikasi baja dan juga penghantarannya. Bagi menjamin kesemua baja yang dibekalkan mengikut spesifikasi yang telah ditetapkan oleh kementerian, ujian spesifikasi akan dijalankan oleh Jabatan Pertanian ke atas sampel-sampel baja dari setiap penghantaran. Denda akan dikenakan ke atas setiap baja yang tidak mengikut *spec* ini. Denda lewat akan dikenakan ke atas pembekal yang gagal menghantar baja selepas 30 hari keperluan baja tersebut.

Untuk subsidi racun, denda lewat juga akan dikenakan ke atas pembekal yang gagal menghantar racun mengikut jadual yang telah ditetapkan iaitu selepas 30 hari dari tarikh keperluan racun tersebut. Selain itu, sejumlah 32 jenis racun yang dibekalkan telah mendapat kebenaran daripada Lembaga Racun Makhluk Perosak. Pihak MADA telah mengambil beberapa tindakan dan memastikan isu kelewatan penghantaran baja tambahan supaya tidak berulang. Antara tindakan yang diambil ialah dengan mengadakan lawatan ke kilang-kilang pembekal dan menghantar surat peringatan agar pembekal mematuhi jadual berkala yang telah ditetapkan.

Untuk pengetahuan Yang Berhormat, minggu lepas saya pergi ke MADA, saya sendiri turun melihat keadaan di MADA. Saya telah membuat beberapa keputusan dasar yang baru. Pertama, kalau selama ini di MADA boleh memilih – pesawah dalam kawasan MADA hanya boleh memilih tiga jenis racun sedangkan pesawah di bawah PPK, di bawah LPP – yang dahulu Tuan Yang di-Pertua menjadi tuan pengkerusinya – dia boleh memilih sampai 30 jenis racun tetapi di MADA dia boleh memilih tiga jenis racun.

Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop: Mohon laluan.

Dato' Seri Noh bin Haji Omar: Jadi sebab itu saya telah pun minta supaya MADA mesti mengikut apa yang telah dilaksanakan oleh PPK dengan memberi peluang kepada pesawah padi untuk memilih senarai 30 racun yang telah pun diguna pakai di bawah PPK. Ya.

Tuan Yang di-Pertua: Ya, silakan Yang Berhormat.

Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua, Yang Berhormat Menteri. Saya hendak menyentuh sedikit sahaja tentang subsidi racun untuk pesawah ini. Ini barang kali kes terpercillah ya.

Masih ada lagi berlaku kelewatan tentang penyampaian subsidi racun untuk pesawah di negeri Johor. Pembekalnya saya tidak tahu tetapi ia melalui Pertubuhan Peladang yang membekalkannya. Dia punya kilang, saya tidak tahu lah. Ini berlaku di daerah Ledang. Tiga kawasan sawah sudah dua musim tidak dapat subsidi racun. Kalau Yang Berhormat hendakkan butir-butiran lanjut, boleh saya kemukakan kemudian. Minta tolong siasatlah nanti. Terima kasih.

Dato' Seri Noh bin Haji Omar: Yang Berhormat boleh beri butir-butiran itu.

Datuk Hajah Wan Hazani binti Haji Wan Mohd Nor: Minta laluan Yang Berhormat.

Dato' Seri Noh bin Haji Omar: Isu yang sama? Isu baja kah?

Tuan Yang di-Pertua: Biar Yang Berhormat jawab dahulu.

Dato' Seri Noh bin Haji Omar: Bagi saya jawab isu baja dan racun dahulu.

Tuan Yang di-Pertua: Nanti kelepasan pula.

Dato' Seri Noh bin Haji Omar: Yang Berhormat Senator, baja ini ada dua. Satu, baja yang dibekalkan oleh NAFAS dan satu lagi baju yang kita beri sebagai tambahan di bawah Dasar Jaminan Bekalan Makanan. Jadi saya tidak tahu baja mana yang Yang Berhormat maksudnya.

Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop: Racun.

Dato' Seri Noh bin Haji Omar: Oh, racun.

Tuan Haji Ahamat @ Ahamad bin Yusop: Racun.

Dato' Seri Noh bin Haji Omar: Kalau racun, racun kita tidak bekalkan, Yang Berhormat. Racun ini kita beri kepada pesawah. Tuan Yang di-Pertua boleh tegur saya kalau saya salah. Tuan Yang di-Pertua lebih mengetahui daripada saya. Racun ini, kita beri kuota, tidak silap saya RM200 seorang petani. Jadi kita akan beri kepada petani senarai nama racun yang saya katakan tadi, kalau tidak silap saya lebih kurang 30 racun.

Jadi, petani-petani yang pergi pilih ini. Dia pergi pilih mana racun yang dia hendak. Kemudian, racun itu dia mesti tidak boleh lebih daripada RM200. Kemudian, racun ini dia akan order melalui PPK. Jadi, PPK yang order. Jadi kemungkinan bila dia order dengan PPK, PPK lambat hantar. Itu kemungkinan yang berlaku. Akan tetapi saya sudah beritahu kepada PPK baru-baru ini, PPK kena bantu ahli-ahlinya.

Kalau misal kata masih lagi berlaku kelewatan menghantar baja sebagai contoh, maka saya minta petani-petani jangan terima baja ini, sebab saya amat faham bahawa untuk pesawah padi sebagai contoh, baja ini ia mesti dihantar dalam tempoh lebih kurang satu hari. Kalau padi

ini sudah sampai tahap tertentu, baja ini kalau diberi pun sudah tidak perlu dah. Dia sudah lebih dah. Oleh kerana itu kita dapati ramai petani bila dia dapat baja, dia kata sudah tidak perlu baja. Jadi dia pun simpan bawah rumah.

Jadi sebab itu saya lihat, walau apa juga bantuan yang kerajaan beri kepada petani, tetapi petani masih lagi terpaksa membuat pinjaman kepada tauke-tauke tertentu kerana apabila mereka hendak guna baja, baja tidak sampai.

■2150

Jadi mereka terpaksa beli baja. Mereka tidak ada pilihan. Mereka terpaksa pinjam kepada pihak-pihak tertentu. Jadi, baja mereka sudah beli. Jadi, apabila baja kerajaan sampai, mereka sudah tidak perlukan. Kalau ada pun mungkin mereka jual. Jadi kita hendak salahkan pula kepada petani kata kononnya jual baja tetapi baja itu sudah tidak perlu. Oleh sebab itu, saya minta kepada PPK memainkan peranan supaya kalau baja ini lambat sampai, jangan terimalah. Longgokkan di tepi jalan dan kita pulangkan balik kepada syarikat dan kita kena potong duitnya pada syarikat yang membekalkan baja. Ini adalah kerana kalau kita tidak bertindak tegas, sampai bila pun isu baja lambat, racun lambat ini, sejak saya baru lahirlah sampai sudah jadi menteri tidak habis-habis isu baja lambat. Jadi, *insya-Allah* saya tidak akan bertolak ansur mengenai kelewatan baja dan juga racun dan Yang Berhormat itu tadi, dia boleh beri maklum kepada saya. Kalau silap PPK, maka PPK ini mesti diberikan teguran mengapa lambat memberi racun kepada petani-petani.

Datuk Hajah Wan Hazani binti Haji Wan Mohd. Nor: *[Bangun]*

Tuan Yang di-Pertua: Ya, Yang Berhormat Datuk Wan.

Datuk Hajah Wan Hazani binti Haji Wan Mohd. Nor: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih Yang Berhormat Menteri. Saya pun berkenaan dengan racun juga. Bukankah racun paraquat diharamkan oleh pihak kerajaan ataupun pertanian tetapi masih lagi ada di pasaran? Macam mana berkenaan dengan itu Yang Berhormat Menteri? Racun paraquat.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Racun paraquat. Saya hendak jelaskan beginilah. Dalam negara kita ini, apa yang kita sudah ada ialah Akta Racun. Akta baja belum ada tetapi akta racun sudah ada. Apabila akta racun sudah ada, kita juga ada satu lembaga. Kita mesti memastikan bahawa racun-racun yang disenaraikan, yang dikeluarkan oleh kerajaan mestilah racun yang terkawal dan tertakluk di bawah akta racun. Saya tidak pasti racun paraquat ini sama ada ia tersenarai ataupun tidak di dalam senarai PPK. Akan tetapi kalau ia disenarai dalam senarai PPK, saya pasti mesti ia tertakluk di bawah Akta Kawalan Racun.

Walau bagaimanapun, saya juga kena tegaskan bahawa mana-mana saya pergi, ramai petani kompelin. Dia kata racun yang disenaraikan oleh PPK ataupun oleh kementerian ini racun yang tidak berkesan. Jadi mereka rasa tidak berkesan. Kerana apa? Kerana ramai di antara petani, dia membeli racun tetapi tidak membeli racun yang disenaraikan. Sebaliknya dia membeli racun yang *illegal*, yang tidak di dalam kawalan.

Maka kita dapati, pernah berlaku di kawasan saya dan juga berlaku kepada pak cik saya sendiri. Racun yang bukan di bawah Akta Kawalan Racun, memang *strong*. Bukan sahaja boleh bunuh serangga tetapi dengan manusia pun boleh bunuh sekali, dia mati sekali. Jadi walau bagaimanapun, kalau kata paraquat tadi, saya kena *check* Tuan Yang di-Pertua. Saya tidak tahu masuk senarai tidak? Akan tetapi kalau masuk senarai Yang Berhormat, saya yakin ia dikawal. Kalau tidak masuk senarai, bermakna orang kampung itu dia beli diam-diam, *under counter*. Saya hendak beritahu, mana-mana orang yang menjual racun yang tidak disenarai ataupun di luar di bawah Akta Kawalan Racun, maka kalau kita dapat tangkap, maka boleh didakwa di mahkamah.

Datuk Hajah Wan Hazani binti Haji Wan Mohd. Nor: Yang Berhormat Menteri, dahulu paraquat itu memang terkenal sebagai racun lalang dan ia memang cepat mati. Banyak juga masa dahululah kaum-kaum India untuk hendak bunuh diri, bagi orang muda. Minum paraquat sekejap sahaja – go. *[Ketawa]* Jadi paraquat ini juga apabila kita sembur-semburan, dia *side effect*lah. Dia bererti memakan masa tidak lamalah. Apabila kita kena sahaja, katalah angin sahaja kebiasaannya kita gunakan dekat ladang. Lama-kelamaan orang lelaki akan lemah. *[Disampuk]* Ya, lemah tenaga pasal Dato' Hajah Saripah Aminah tanya lemah apa itu. Jadi lemah tenaga kekuatan kebatinan laki-laki akan hilang. Inilah *effect* yang paling besar sekali tentang racun paraquat ini. *[Ketawa]* Oleh sebab itu sepatutnya diharamkan. Tidak adalah dijual benda itu Yang Berhormat.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Pertamanya, saya tidak tahu. Saya kena, beri notis dekat saya untuk saya hendak *check* sama ada racun paraquat ini racun yang sah ataupun tidak. Itu yang pertama. Saya sudah kata tadi, kalau racun paraquat ini tidak tertakluk ataupun bukan dalam senarai di bawah kawalan racun, maka orang yang menjual racun, orang yang menggunakan racun paraquat, itu merupakan satu kesalahan. Itu saya kena pasti dahulu. Akan tetapi, orang lelaki ini kalau dia tahu lemah, dia pun tidak guna Yang Berhormat. *Don't worry. [Ketawa]* Itu sebab air kelapa muda susah hendak laku sebab takut lemah tenaga batin kalau kita minum. Tambahan kalau betul macam racun paraquat ini boleh lemah tenaga batin, saya ingat orang lelaki pun tidak berani hendak guna. *[Disampuk]* Ya? Tidak ada ya. Akan tetapi Tongkat Ali, kita pun tengah mempromote Tongkat Ali juga untuk membantu kaum lelaki ini.

Tuan Yang di-Pertua, begitu juga ada disentuh mengenai beras Super Tempatan 15%. Saya hendak jelaskan di sini bahawa pada masa ini jumlah pengeluaran beras nasional 15% adalah sebanyak 40,000 metrik tan sebulan di Semenanjung dan tidak melebihi 2,000 metrik tan sebulan di Sabah dan Sarawak. Jumlah ini adalah bersamaan kira-kira satu per tiga daripada keperluan beras berbagai gred yang diperlukan di dalam negara kita. Kementerian atas persetujuan kerajaan telah melantik Bernas dan 45 buah kilang bumiputera untuk mengeluarkan beras ST15%. Beras ini diedarkan oleh pemborong-pemborong yang dilantik kemudiannya kepada peruncit-peruncit di seluruh negara.

Sehingga kini, lebih 500 pemborong terlibat di seluruh negara yang mengedarkan beras ST15% dan pemilihan pemborong tersebut dibuat berdasarkan keupayaan mereka dari segi pengampitan dan rangkaian pengedaran. Pemilihan pemborong juga dibuat mengikut keperluan sesuatu negeri dan kawasan serta memberi peluang kepada pemborong bumiputera. Bagi memantau penyelewengan beras nasional 15% yang di subsidi, kerajaan melalui pegawai penguat kuasa kawalan selia padi dan beras di negeri-negeri membuat pemeriksaan berkala di premis pengilang-pengilang, pemborong-pemborong serta peruncit-peruncit yang terlibat. Bagi tujuan ini, kementerian memerlukan kerjasama berbagai pihak agar melaporkan jika dapat mengesan aktiviti-aktiviti penyelewengan. Sesiapa yang melakukan penyelewengan akan diambil tindakan mengikut peraturan-peraturan yang terkandung di dalam Akta Kawalan Padi dan Beras 1994.

Tuan Yang di-Pertua, beras ST15% ini ada kaitan dengan SUBUR yang ada dibangkitkan itu. Seperti mana saya nyatakan tadi bahawa beras 15% ini hanya beras yang dikawal sebab dalam negara kita ini saya hendak beritahu, ada tiga jenis beras iaitu ST15, ST5 dan ST10. Apa yang kita kawal hanya ST15 sahaja. ST5 dan ST10 tidak dikawal. Kita hanya kawal harga maksimum sahaja yang mana ST5 harganya kita kawal tidak boleh lebih daripada RM26 dan ST5 tidak lebih daripada RM24. ST15 tidak boleh lebih daripada RM18 mengikut keadaan.

Jadi oleh sebab yang kita beri subsidi ini hanya beras ST15% yang mana subsidi yang kerajaan beri lebih kurang RM60 juta sebulan, kita beri kepada pengilang-pengilang BERNAS dan juga 45 pengilang-pengilang ini tadi. Kita beri subsidi ini kepada pengilang. Yang dapat ialah BERNAS dan juga 45 pengilang bumiputera. Apabila pengilang ini dapat subsidi, maka dia jual beras ST15 ini dengan harga yang murah di pintu kilang tidak lebih daripada RM13.50 sen. Apabila beras ini dikeluarkan oleh pengilang, pemborong beli. Pemborong ada lebih kurang 500 pemborong di seluruh negara. Apa yang berlaku ialah apabila pemborong ini beli beras ST15 ini, pemborong ini dia tukar baju. Sepatutnya dia jual ST15 tetapi dia tukar bungkusan, dia jadikan ST5 dan ST10.

■ 2200

Jadi kalau dia jadikan ST10 sekalipun boleh jual RM24. Dia beli baru RM13 lebih RM10 dia boleh untung lebih kurang satu beg. Sepatutnya dia hanya boleh jual RM18 sahaja. Jadi oleh itu kita dapati beras ST15% yang kita hanya subsidi 40,000 metrik tan sahaja, 30% daripada keperluan bulanan di dalam negara kita seolah-olah tidak wujud di dalam pasaran. Sedangkan kerajaan terus tiap-tiap bulan membayar subsidi kepada pengilang-pengilang.

Kalau ada pun beras ST15 di dalam pasaran kita dapati semua orang boleh beli bukan hanya orang miskin sahaja yang boleh beli. Akan tetapi, semua orang termasuklah pendatang tanpa izin, pendatang izin, pekerja asing mereka boleh dikatakan merekalah yang banyak beli beras ST15 kerana harganya murah sama jugalah kedai-kedai restoran pun kadang-kadang beli

juga. Jadi kerana itu matlamat kerajaan hendak memastikan rakyat miskin untuk mendapat beras ST15 dengan harga RM18 ini kurang tercapai iaitu rungutan kita dapat sukar untuk dapat beras ST15.

Oleh yang demikian, kerajaan telah mencadangkan untuk memperkenalkan SUBUR yang juga dibangkitkan bila akan dilaksanakan. SUBUR itu tuan-tuan dan puan-puan ialah kita hendak mengagihkan subsidi ini *instead of giving to the miller* ini dengan izin selain bagi daripada pengilang kita ambil RM60 juta ini kita pegang duit ini dan kita hendak bagi terus kepada rakyat. Itu yang kita kata SUBUR yang kita kena skim beras untuk rakyat kita hendak gunakan kupon.

Akan tetapi, satu perkara yang saya hendak tegaskan bila kita tarik subsidi ini daripada kilang maka beras ST15 dia akan ikut harga pasaran. Ikut harga pasaran ST15 pada hari ini ialah RM24 bukannya RM18, yang jadi RM18 itu kerana kita bagi subsidi. Sekarang kita hendak ambil subsidi kita hendak pegang. Bila kita ada lebih kurang RM60 juta ini yang kita cadang yang kita hendak tukar kepada kupon kita hendak bagi yang mana orang miskin tegar kita akan bagi kupon RM24. Jadi kalau dia pergi kedai dia tukar kupon dia boleh dapat beras *free* sebab beras RM24 tetapi kupon juga RM24. Satu lagi kita tanam dia bagi tiga.

Kalau yang miskin kita cadang hendak bagi RM10 kupon ertinya kalau harga ST15 naik RM24, dia pakai kupon RM10 dan dia hanya tambah RM14. Masih lagi murah sekarang ini kalau dia beli di pasaran ialah ST18%, ST15 *still* lagi pada kadar RM18. Jadi kalau dia dapat RM10 masih lagi untung RM4. Masalah yang saya hadapi ialah ataupun kementerian hadapi apabila dibincangkan pada asalnya SUBUR ini kita hendak bagi kepada senarai e-Kasih. Senarai e-Kasih ini senarai yang kita terima oleh di bawah ICU. Apabila kita hendak bagi pada senarai e-Kasih ini, kita telah pun bagi senarai nama e-Kasih ini tiap-tiap kawasan Parlimen melalui Ahli-ahli Parlimen.

Apabila Ahli-ahli Parlimen ini dapat melalui senarai e-Kasih di tiap-tiap kawasan Parlimen masing-masing tidak puas hati mengapa sedikit sangat senarai e-Kasih pada masa itu senarai e-Kasih yang miskin tegar ada lebih kurang 45,000 seluruh negara dan miskin ada lebih kurang 200,000. Jadi oleh sebab ramai sangat Ahli Parlimen ketika itu mempertikaikan senarai e-Kasih maka kabinet membuat keputusan kita tangguh dulu. Sistem SUBUR ini sehinggalah senarai e-Kasih ini dikemaskinikan dalam masa yang sama kementerian telah minta semua Majlis Pembangunan Pertanian di seluruh negara yang ada di atas 222 kawasan Parlimen untuk membantu membuat kajian mengambil nama mereka yang rasanya layak untuk mendapat bantuan SUBUR.

Hari ini kita telah dapat daripada 222 kawasan Parlimen nama yang ada pada kementerian lebih kurang ada 500,000 lebih tidak silap 520,000 keluarga. Jadi sekarang ini nama sudah ada. Sebelum hendak dibawa dilaksanakan SUBUR ini kementerian kena bawa balik ke kabinet untuk kabinet melihat sama ada penerima-penerima yang 500,000 ini penerima yang

betul atau tidak kerana kerajaan tidak mahu apabila dilaksanakan SUBUR nanti yang layak dapat tidak dapat, yang tidak layak dapat pula akan dapat.

Jadi ini yang menjadi kebimbangan kepada kerajaan bukannya soal peruntukkan. Kalau kita menggunakan senarai 500,000 ini pun kita baru berbelanja lebih kurang 15,000 metrik tan sebulan tetapi sekang kita pakai subsidi sekarang ini 40,000 metrik tan separuh lagi kita boleh jimat daripada segi subsidi. Oleh itu, sehingga saya kementerian bawa kepada kabinet jadi saya harap rakyat kena bersabar kerana ini dasar yang baru untuk kita hendak pastikan bila dilaksanakan rakyat tidak banyak masalah yang timbul di peringkat akar umbi. Tuan Yang di-Pertua, SUBUR...

Datuk Akbar bin Ali: Ya, SUBUR dan subsidi baja dan sebagainya.

Datuk Seri Noh bin Haji Omar: Okey, sila.

Datuk Akbar bin Ali: Terima kasih Yang Berhormat Menteri.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat sila.

Datuk Akbar bin Ali: Saya ucap tahniahlah kerana banyak usaha yang dibuat kementerian Datuk Seri untuk memperbaiki terutama skim-skim baja dan SUBUR yang merupakan usaha pertama untuk membantu orang miskin.

Apabila Datuk Seri timbulkan tadi bahawa senarai terbaru orang miskin kira-kira 500,000 Datuk Seri ya, bermakna ia meningkat 100% daripada buku RMKe-10 ini yang ada 228,000. Ini bermakna kadar kemiskinan kita bukan lagi 38% tetapi *double*lah jadi mungkinlah kebimbangan Datuk Seri pula takut dalam senarai itu termasuk orang yang tidak layak tetapi mentakrifkan diri dia sebagai orang miskin.

Jadi ini akan menimbulkan *revocation* dengan izin kepada Datuk Seri. Jadi saya minta tolong tengok-tengok jugalah. Tentang subsidi tadi Datuk Seri ada dua isu. Datuk Mustapa semasa beliau jadi Menteri Pertanian, berjanji dalam Dewan yang mulia ini apabila saya menimbulkan isu subsidi terutamanya untuk nelayan beliau mengakui bahawa 80% subsidi diesel dinikmati oleh 20% nelayan kaya. Manakala 80% nelayan miskin mendapat 20% subsidi diesel ini dan beliau berjanji untuk menyemaknya semula.

Jadi soalan saya di sini ialah apakah kedudukan semakan subsidi diesel untuk para nelayan? Soalan tentang subsidi ini juga saya rasa macam saya timbulkan awal pagi tadi isu masalah kita tentang subsidi ini Datuk Seri ialah kita *subsidizing at the production level*, yang ini banyak masalah maka menguntungkan produser. Boleh tidak kita timbang untuk melakukan penghijrahan, kita *subsidize* dekat *consumption level* dengan demikian boleh mengurangkan *all the linkages* dan kumpulan sasar itu yang dapat nikmat dan dalam masa yang sama akan mengurangkan kos *of the* subsidi. Mohon timbangkan syor ini dan apa reaksi Datuk Seri? Terima kasih.

Datuk Seri Haji Noh bin Haji Omar: Terima kasih Yang Berhormat yang pertama mengenai SUBUR. Itulah yang menjadi kebimbangan kalau dalam yang saya kira memanglah

238 yang saya kata tadi asalnya. Akan tetapi bila senarai yang 238 itu 230,000 itu kita agih-agihkan kepada tiap-tiap kawasan Parlimen, ramai pemimpin yang tidak puas hati. Dia tengok ada yang sudah hilang, ada yang tidak kenal, ada yang tidak layak sebab ialah melalui e-Kasih ini di buat oleh satu pihak yang lain. Jadi kerana itu kita buat kajian yang lain. Jadi memang 500,000 yang saya nyatakan tadi pun kita sudah buat secara rambang.

Sepatutnya satu keluarga satu. Akan tetapi, ada juga kita tengok dalam satu keluarga emak isi borang, bapa isi borang, anak isi borang, menantu semua isi borang pun tidak kena juga. Jadi ini yang kami sedang menghadapi dilema ini. Hendak ikut yang 238 ini cukup mudah kerja saya orang tidak boleh marah. Kalau ikut itu kalau kita boleh pegang itulah tetapi saya tengok ramai yang tidak puas hati. Kita hendak pakai yang 500,000 ini pun kita tengok sudah ada yang cuba mengambil kesempatan. Jadi memang ada dua, tiga pilihan kita akan bawa ke kabinet untuk dibincangkan secara *detail* membandingkan *list* yang mana lebih baik.

Akan tetapi, walau bagaimanapun saya lihat kalau hendak pastikan bahawa ST15 ini benar-benar sampai kepada mereka golongan sasar kita kena buat sistem kupon ini.

■2210

Kalau kita pakai sistem sekarang *is no problem*, kita belanjalah subsidi yang macam biasa tapi beras masih lagi susah hendak dapat. Akan tetapi yang tentu dapat subsidi pengilang-pengilang. *Every month* mereka dapat *around* RM50 hingga RM60 juta sebulan. Jadi ini yang Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani sedang membuat kajian secara teliti dan akan dibawa kepada Kabinet. Mesti dibawa ke Kabinet sebelum hendak dilaksanakan. Terpulung kepada Kabinetlah sama ada hendak bersetuju atau tidak nanti.

Yang kedua memang saya setuju dengan Yang Berhormat. Kajian subsidi kalau kita lihat bukan sahaja subsidi Yang Berhormat termasuk juga insentif. Insentif kita lihat agihan juga macam tidak berapa adil. Jadi oleh kerana itu kementerian telah pun minta supaya semua jabatan yang terlibat dalam subsidi dan juga insentif mengadakan perjumpaan dan saya difahamkan telah pun mengadakan perjumpaan untuk kita melihat semula bagaimanakah cara pemberian subsidi yang benar-benar boleh membantu menambahkan produktiviti hasil-hasil pertanian. Ini yang sedang dibuat, beberapa kajian sedang dibuat. Ini pun nanti sebelum kita hendak melaksanakan kementerian terpaksa juga bawa kepada Kabinet untuk mendapatkan kelulusan.

Walau bagaimanapun Tuan Yang di-Pertua, saya hendak beritahu bahawa golongan nelayan dia kurang gembira kalau kita katakan bahawa mereka salah gunakan subsidi diesel minyak ini walaupun betul memang ada yang mungkin salah guna tetapi alasan mereka ada munasabahnya kerana mereka bagi tahu kos mereka untuk pergi menangkap ikan 70% ialah diesel. Ertinya lagi susah dapat ikan lagi banyak minyak akan digunakan kerana dia akan guna minyak selagi dia tidak dapat ikan dia terpaksa guna. Dia akan *round* cari ikan tetapi akhirnya minyaknya habis, ikannya tak dapat.

Jadi orang tuduh kata mereka jual minyak tapi nelayan beritahu kalau ada mana-mana pihak boleh beri jaminan pergi ke satu destinasi A mesti dapat ikan itu *no problem* dia kata. Tidak ada subsidi minyak pun tidak apa asalkan bila mereka pergi mereka pasti mendapat hasil tangkapan yang lumayan. Masalahnya katanya mereka tidak tahu lautnya luas ikannya di mana. Jadi kerana itu kita dapati minyaknya habis ikannya tidak ada.

Jadi ini saya rasa ada juga logiknya Tuan Yang di-Pertua. Kasihan juga nelayan-nelayan kerana itu kita akan melihat supaya apa juga dasar yang kita buat ianya tidak akan menyusahkan rakyat sesuai dengan konsep 1Malaysia, Rakyat Didahulukan, Pencapaian Diutamakan.

Terima kasih banyak kepada Ahli-ahli Yang Berhormat. Insya-Allah kalau ada maklumat-maklumat yang perlu lagi boleh berhubung dengan kementerian saya, kita akan berikan jawapan-jawapan yang lebih lengkap lagi.

Sebelum saya undur diri Tuan Yang di-Pertua ada nota pasal racun *praquat*. Saya dapat sudah ini. Yang Berhormat, *praquat* adalah racun rumpai yang masih boleh digunakan untuk pertanian. Betullah Yang Berhormat kata masih boleh diguna. Ada cadangan untuk mengharamkan tetapi masih belum dikuatkuasakan disebabkan tiada racun alternatif. Jadi kalau ini dipandang serius maka kementerian akan melihatnya secara serius. Kalau benar-benar ianya boleh memudaratkan kepada manusia maka sudah tentu kita akan keluarkan daripada senarai racun yang dikawal. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Semua Ahli-ahli Yang Berhormat yang ada dalam Dewan yang mulia ini itulah bezanya apabila seorang menteri menjawab. Nampaknya ada lagi kepuasan kerana dia ada budi bicara yang boleh faham semuanya. Di samping itu saya ada satu pengumuman hendak beritahu semua Ahli Yang Berhormat saya ingin memaklumkan bahawa merujuk kepada giliran kalau tengok yang diedarkan Yang Berhormat Menteri menjawab ke atas perbahasan Rancangan Malaysia Kesepuluh seperti yang tertera nombor 13 bagi Kementerian Pertahanan adalah didapati tiada isu dan tiada sebarang perkara berbangkit yang menyentuh bidang kuasa Kementerian Pertahanan tersebut.

Oleh itu, pada esok hari rabu 28 Julai 2010, saya akan memanggil Yang Berhormat Menteri Kerja Raya untuk mula menjawab dalam sesi esok hari. Seterusnya Ahli-ahli Yang Berhormat, Dewan ditangguhkan untuk dikemukakan Usul penangguhan.

USUL**MENANGGUHKAN MESYUARAT DI BAWAH
PERATURAN MESYUARAT 15(3)**

Timbalan Menteri Kewangan II [Dato' Donald Lim Siang Chai]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan:

“Bahawa mengikut Peraturan Mesyuarat 15(3), mesyuarat ini ditangguhkan sekarang.”

Menteri Pertanian dan Industri Asas Tani [Datuk Seri Haji Noh bin Haji Omar]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat.

UCAPAN PENANGGUHAN**SYARIKAT-SYARIKAT MILIK KERAJAAN (GLC)**

10.15 mlm.

Dr. Ramakrishnan a/l Suppiah: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Saya ingin menarik perhatian Tuan Yang di-Pertua dan Dewan yang mulia ini kepada perkembangan kewangan dan persembahan syarikat-syarikat milik kerajaan (GLC).

Pertama adalah berkenaan jaminan kerajaan dan pinjaman luar negara yang diambil oleh GLC serta penguasa-penguasa awam yang bukan untuk peruntukan, *non financial public enterprise* dengan izin. Ini adalah bagi memastikan kerajaan peka dengan jumlah pendedahan hutang serta *contingent liabilities*. Bolehkah kerajaan memberitahu berapakah pendedahan kewangan oleh sebab jaminan surat sokong yang diberi oleh persekutuan kepada negeri GLC dan agensi-agensi lain seperti PKFZ. Berkenaan dengan hal tersebut Parlimen perlu menjadi satu badan yang bertepatan kerana ia melibatkan pelbagai badan kerajaan pada peringkat persekutuan dan negeri.

Selain itu akta yang berasingan perlu diumumkan supaya semua entiti atau badan-badan kerajaan dapat mendedahkan berkenaan kewangan kerajaan melalui jaminan dan *contingent liabilities* jika berlakunya kelalaian supaya dapat dipantau dengan baik dan mekanisme kerajaan adalah di tempat yang sepatutnya. GLC perlu lebih telus dan bertanggungjawab menerangkan prestasi berbanding dengan prestasi tahun lalu dan berbanding dengan persaingan lain. Pelantikan CEO atau COO bukan dengan pertimbangan politik tetapi dari segi kecekapan, kemantapan dan persembahan. Saya cadang persembahan GLC dikemukakan di Dewan untuk pertimbangan dan membuat pertukaran polisi dan personel sewajarnya.

Di samping itu juga akan berlaku *conflict of interest* kerana ada GLC yang menjadi pengatur dan peserta industri misalnya Petronas dan Telekom. Ini akan menyebabkan

berlakunya persaingan yang tidak sihat dan rakyat jelata kena tanggung harga monopoli. Kenaikan tarif oleh monopoli awam seharusnya mengambil kira pandangan dan pendapat awam serta berunding dengan *stakeholders*. Contohnya termasuk Tenaga Nasional Berhad, Telekom, Pos, lapangan terbang dan sebagainya perlu ada ketelusan dan pengumuman awam untuk mengelakkan monopoli harga diwujudkan. Sekian, terima kasih.

Tuan Yang di-Pertua: Silakan Yang Berhormat.

10.18 mlm.

Timbalan Menteri Kewangan II [Dato' Donald Lim Siang Chai]: Tuan Yang di-Pertua, kerajaan sentiasa peka dalam mengawasi dan memantau jaminan dan pinjaman luar negara yang diambil oleh syarikat-syarikat milik kerajaan atau GLC serta Perusahaan Awam Bukan Kewangan atau NFBH daripada kerajaan. Sehingga 31 Disember 2009, kerajaan telah memberikan jaminan luar negara kepada satu badan berkanun dan lapan syarikat Menteri Kewangan Diperbadankan (MKD) dan syarikat berkaitan kerajaan atau GLC berjumlah RM8.6 bilion. Manakala pinjaman luar negara bagi NFBH pula berjumlah RM15.4 bilion.

Walaupun tiada siling atau had yang ditetapkan bagi kontinjen liabiliti, kerajaan sentiasa mengambil langkah berhati-hati di dalam pemberian jaminan di mana kerajaan sangat memilih di dalam pemberian jaminan.

■2220

Pemberian jaminan hanya diberikan kepada projek yang strategik dan mempunyai kepentingan negara. Ia juga hendaklah menyumbang kepada pembangunan ekonomi, membuka peluang pekerjaan dan perniagaan serta projek yang memberi manfaat kepada rakyat. Syarikat yang diberi jaminan juga dilihat berupaya untuk membayar pinjamannya. Berkenaan surat sokongan, Kerajaan Persekutuan pada masa kini tidak mengeluarkan lagi surat tersebut kepada negeri, GLC mahupun agensi.

Tuan Yang di-Pertua, pelantikan CEO pula adalah dibuat oleh Lembaga Pengarah setiap GLC berdasarkan kepada garis panduan yang terkandung dalam Buku Hijau berkaitan meningkatkan keberkesanan lembaga yang diterbitkan oleh Jawatankuasa Putrajaya bagi prestasi tinggi GLC. Antara lain kriteria-kriteria yang dinyatakan di dalam Buku Hijau adalah bagi memastikan setiap CEO GLC dipilih berdasarkan kepada kelayakan masing-masing dan bukannya pertimbangan politik atau sebagainya.

Antara kriteria penting bagi setiap CEO GLC termasuk memiliki pengetahuan serta kemahiran tertentu yang ditimba daripada pengalaman berkecimpung dalam pelbagai industri yang berkaitan dengan GLC yang mereka wakili. Di samping itu mereka harus juga memahami dan sensitif kepada objektif pembangunan negara yang menjadi teras kepada setiap GLC. Kriteria-kriteria yang diguna pakai untuk melantik CEO GLC selama ini didapati berkesan dan sehubungan itu buat masa ini kerajaan tidak bercadang untuk menukar polisi sedia ada.

Mengenai isu *conflict of interest* di mana GLC didakwa menjadi pengatur dan peserta industri dan menyebabkan berlakunya persaingan tidak sihat. Akta Persaingan 2010 yang diwartakan oleh kerajaan pada 10 Jun, 2010 dijangka akan dapat menangani isu berkaitan monopoli dan penyalahgunaan kedudukan nominal oleh syarikat. Akta Persaingan 2010 ini akan berkuat kuasa pada 1 Januari 2012 dan akan mengawal semua firma termasuk GLC. Sekian.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih Yang Berhormat. Ahli-ahli Yang Berhormat yang saya muliakan. Saya ucapkan syabas dan tahniah kepada semua Ahli-ahli Dewan yang sanggup sampai pukul 10.22 pada malam ini. Dengan itu Mesyuarat Dewan hari ini ditangguhkan sehingga pukul 10.00 pagi hari Rabu, 28 Julai 2010. Sekian, terima kasih.

Dewan ditangguhkan pada pukul 10.23 malam.